

Torsdag den 24. februar 2011 (D)

I

58. møde

Torsdag den 24. februar 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 26:

Forespørgsel til fødevareministeren om EU's fælles fiskeripolitik. Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl. (Anmeldelse 22.02.2011).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til integrationsministeren og justitsministeren om religionsfrihed i Danmark.

Af Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF). (Anmeldelse 22.02.2011).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen). (Fremsættelse 17.11.2010. 1. behandling 23.11.2010. Betænkning 10.02.2011. 2. behandling 22.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild. (Ekspropriation af eksisterende produktionsvindmøller m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 25.01.2011. 1. behandling 01.02.2011. Betænkning 10.02.2011. 2. behandling 22.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ændring af lov om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder og visse andre love. (Udvidelse af Institut for Menneskerettigheders kompetence til også at omfatte køn).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 30.11.2010. 1. behandling 10.12.2010. Betænkning 10.02.2011).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 10.02.2011. Ændringsforslag nr. 5 af 23.02.2011 uden for betænkningen af socialministeren (Benedikte Kiær)).

7) Forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til statsministeren om Danmarks fremtid. Af Line Barfod (EL) m.fl. (Anmeldelse 25.11.2010. Fremme 30.11.2010).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 130:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Ændring af satser for revalideringsydelse til personer under 30 år). Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 09.02.2011).

9) Forespørgsel nr. F 21:

Forespørgsel til socialministeren om balance mellem familieliv og arbejdsliv.

Af Per Ørum Jørgensen (KD).

(Anmeldelse 27.01.2011. Fremme 01.02.2011). Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 1. marts 2011.

10) Valg af 3 medlemmer og 3 stedfortrædere til Sygekassernes Helsefonds bestyrelse for perioden 1. april 2011 til 31. marts 2015.

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Lovforslag nr. L 156 (Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om social service. (Ændring af 450-timers-reglen til en 225-timers-regel, uændret boligstøtte ved nedsættelse af kontanthjælp, reduktion af boligstøtten ved manglende efterlevelse af forældrepålæg m.v.)).

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Lovforslag nr. L 157 (Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Tabt arbejdsfortjeneste og handicapbil til familier med børn med funktionsnedsættelse anbragt uden for hjemmet)).

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Lovforslag nr. L158 (Forslag til lov om randzoner) og

L 159 (Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v. (Nedlæggelse af ordningen med statsgaranti for lån til yngre jordbrugere)).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 26: Forespørgsel til fødevareministeren om EU's fælles fiskeripolitik

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Anmeldelse 22.02.2011).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 27: Forespørgsel til integrationsministeren og justitsministeren om religionsfrihed i Danmark.

Af Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF). (Anmeldelse 22.02.2011).

Kl. 10:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Når der er ro i salen, går vi videre til næste punkt på dagsordenen, men heller ikke før.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 17.11.2010. 1. behandling 23.11.2010. Betænkning 10.02.2011. 2. behandling 22.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 104 (V, S, DF, SF, KF, RV, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 2 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild. (Ekspropriation af eksisterende produktionsvindmøller m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 25.01.2011. 1. behandling 01.02.2011. Betænkning 10.02.2011. 2. behandling 22.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Per Clausen har bedt om ordet som ordfører for Enhedslisten. Kl. 10:02

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er på mange måder en spændende sag, vi nu skal tredjebehandle i Folketinget. Det er jo en sag, hvor flertallet i Folketinget har haft en enestående mulighed for at gøre en forkert beslutning god igen, for da man traf beslutningen om at lægge testcenteret i Østerild, traf man jo også en beslutning, som betyder, at vigtige naturområder i det nordvestlige Jylland skal ødelægges.

Det var dengang, da vi traf beslutningen første gang, en forkert beslutning. Den var forkert, fordi man her helt klart valgte at prioritere nogle økonomiske interesser og nogle industriinteresser og satte det hensyn over hensynet til natur og miljø. Og man valgte, på trods af at det forudgående arbejde havde vist, at der eksisterede alternative placeringsmuligheder, at placere testcenteret i Østerild.

Det var dengang en forkert beslutning, som angriber naturværdier, og som angriber – det kan være svært for politikere at forstå, at det skulle have nogen værdi – et af de få områder i Danmark, hvor man endnu kan nyde sådan nogenlunde uindskrænket stilhed. Og jeg kan forsikre for, at når man har tilbragt meget tid her i Folketinget, er det en velsignelse at komme sådan et sted hen.

Beslutningen viste sig så at være baseret på en VVM-undersøgelse, der på i hvert fald et område var fuldstændig forkert. Det betød, at man i Folketinget traf en beslutning, som var direkte i strid med lovgivningen og vel at mærke i strid med en lovgivning, som man ikke havde fået lavet om, samtidig med at man vedtog loven om placeringen af de her testvindmøller. Det er sådan set en ren tilståelsessag. Og grunden til, at vi behandler den i dag, er, at man fra ministerens side måtte erkende, efter at der havde været en omfattende kritik af det, at der var tale om en fejl.

Til gengæld må det siges, at da man så lovliggjorde det, som var årsagen til, at den her lov var i strid med den gældende lov på området – altså at støjproblemerne faktisk var større, end man havde forudset, og at der var områder, som var omfattet af en støjbeskyttelse, som man ikke havde taget hensyn til – ændrede man loven på det område, men alle forsøg på at få diskuteret, om der kunne være andre fejl i VVM-undersøgelsen, om det faktisk var sådan, at der var en risiko for, at det at planlægge og anbringe testcenteret i Østerild også kunne give nogle problemer i forhold til naturbeskyttelsesregler og oven i købet EU-regler, har man været fuldstændig afvisende over for at undersøge igen. Og hvis nogen er i tvivl om, at man har

afvist at undersøge det igen, kan man bare gennemlæse den store bunke papirer fra forhandlingerne mellem forligspartierne, forud for at det her forslag blev fremsat i Folketinget. Man har været helt afvisende.

Det synes jeg er rigtig ærgerligt, for jeg er faktisk overbevist om, at en seriøs behandling af det her spørgsmål ville have ført til, at man havde ændret beslutningen – ikke bare sådan, at man nu eksproprierer 5-12 fungerende vindmøller for at få plads til testcenteret, men sådan at man havde overvejet, om det på det grundlag, man nu havde, var fornuftigt at placere testcenteret i Østerild.

Der er selvfølgelig en grund til, at et flertal i Folketinget om kort tid vælger at vedtage det her. Man siger, at det er vigtigt af hensyn til beskæftigelsen og udviklingen af vindmølleindustrien i Danmark.

<1. 10·0*ϵ*

Man siger, at det er vigtigt af hensyn til beskæftigelsen og udviklingen af vindmølleindustrien i Danmark. Når man så går ind og ser på de aftaler, der er lavet omkring, hvordan testcenteret skal forvaltes, kan man konstatere, at lovgivningen og de aftaler, der er lavet, ikke giver nogen – absolut ingen – sikkerhed for, at de forskningsresultater, der opnås i testcenteret, bliver til gavn for dansk forskning.

Det hænger jo sammen med, at det her testcenter etableres af hensyn til nogle store multinationale vindmøllefabrikanter. En enkelt af dem er dansk. Selv om den i stor udstrækning har udflaget sin produktionsvirksomhed i Danmark, er den dansk, men den kan jo sådan set i princippet i morgen sælges til en kinesisk koncern, eller hvem det skulle være, og i så tilfælde kan vi i hvert fald sige, at det, vi vedtager i dag, ikke på nogen som helst måde sikrer, at de resultater, der kommer ud af det her, vil være til gavn for dansk forskning.

Men så er der hensynet til dansk beskæftigelse, og der må man jo bare i al stilfærdighed sige, at det samme, der gør sig gældende omkring forskningen, jo gør sig gældende omkring beskæftigelsen. Det her vindmølletestcenter giver ingen sikkerhed for, at der produceres vindmøller i Danmark. Der har heller ikke været nogen løfter fra vindmølleindustrien om, at det skulle forholde sig sådan. Så der er altså rigtig, rigtig mange grunde til at være kritisk over for det lovforslag, der ligger her.

Så er der jo en særlig rolle, som Dansk Folkeparti har spillet, for ved førstebehandlingen kunne man godt få det indtryk, at Dansk Folkeparti var i opposition til det her forslag, at Dansk Folkeparti ville stemme imod. I hvert fald ville man stille en lang, lang række grundige spørgsmål, som man krævede meget, meget grundige svar på. Jeg vil bare opfordre befolkningen og dem, der interesserer sig for det her, til at læse de spørgsmål, Dansk Folkeparti har stillet i udvalgsbehandlingen, og læse svarene og så på baggrund af det konstatere eller spørge sig selv, om her er opnået et tilfredsstillende resultat

I virkeligheden kan man spørge sig selv, om Dansk Folkepartis støtte til det her testcenter ikke snarere skal ses som et led i Dansk Folkepartis almindelige modvilje mod vindmøller, for der er jo ingen tvivl om, at etableringen af det her testcenter mange steder har skærpet modviljen og modstanden mod vindmøller, og det passer jo meget bedre med Dansk Folkepartis politik end et ønske om at sikre en fortsat vindmølleproduktion og vindenergi i Danmark.

Og det er måske i virkeligheden det værste ved at vedtage det her forslag. Hvis man følger med i de debatter, der foregår ude i samfundet i de her dage omkring vindmøllerne, kan man konstatere, at gang på gang fremhæves etableringen af testcenteret i Østerild som et eksempel på, at man er ligeglad med lokalbefolkningen, man er ligeglad med natur, man er ligeglad med miljø, når det handler om vindmølleindustriens interesser. Det synes jeg er rigtig ærgerligt.

Det er rigtig, rigtig ærgerligt, hvis den kamp, som vi også gerne er en del af for at sikre, at der kommer mere vindmølleenergi i Danmark, skal lide skade på grund af det her projekt, og der synes jeg måske, at man blandt Socialdemokraterne og SF, som bærer det her

forslag igennem sammen med regeringen og Dansk Folkeparti, skulle overveje, om man nu også kan være sikker på, at en alliance med Dansk Folkeparti i forhold til det her testcenter er en alliance, som gavner vindenergien i Danmark.

Kl. 10:09

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Der er ikke andre, der har bedt om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:09

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 98 (V, S, DF, SF, KF), imod stemte 9 (RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ændring af lov om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder og visse andre love. (Udvidelse af Institut for Menneskerettigheders kompetence til også at omfatte køn).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 30.11.2010. 1. behandling 10.12.2010. Betænkning 10.02.2011).

Kl. 10:10

Forhandling

Formanden :

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:10

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslagene 1-3 tiltrådt af et flertal (udvalget undtaget LA)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 10.02.2011. Ændringsforslag nr. 5 af 23.02.2011 uden for betænkningen af socialministeren (Benedikte Kiær)).

Kl. 10:11

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:11

Afstemning

Formanden:

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 5 uden for betænkningen af socialministeren som vedtaget.

Det er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4 tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) Forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til statsministeren:

Vil statsministeren redegøre for regeringens overvejelser om, hvad vi skal leve af i fremtiden?

Af Line Barfod (EL), Per Clausen (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Frank Aaen (EL).

(Anmeldelse 25.11.2010. Fremme 30.11.2010).

Kl. 10:11

Formanden:

Som tidligere annonceret er der udvidet taletid. Men jeg må lige sige til de medlemmer, der ikke deltager i forespørgselsdebatten, og som er i salen, at den udvidede taletid gælder for dem uden for salen.

Så er der så meget ro i salen, at vi kan høre begrundelsen for forespørgslen, og det er så ordføreren for forespørgerne, hr. Per Clausen, der får ordet.

Kl. 10:12

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Per Clausen (EL):

Det spørgsmål, som Enhedslisten har indkaldt statsministeren til en drøftelse af i dag, er det vigtige, måske endda vigtigste politiske spørgsmål, der rejser sig, nemlig spørgsmålet: Hvad skal vi leve af i fremtiden i Danmark?

Det er selvfølgelig et spørgsmål, som hænger sammen med spørgsmålene: Hvad er det for et samfund, vi ønsker? Hvordan vil vi skabe de bedste betingelser for, at danskerne kan udfolde sig på en måde, som de selv ønsker, i fremtiden? Hvordan sikrer vi den maksimale frihed? Hvordan sikrer vi lighed og lige muligheder for danskerne? Hvordan sikrer vi, at der tages hensyn til miljøet, altså, at vi sikrer en bæredygtig udvikling på også det område? Og måske også, hvis man strammede sig lidt an, en diskussion af spørgsmålene: Hvordan ser vi Danmarks rolle i fremtiden set i forhold til resten af verden? Hvad er det, vi gerne vil understøtte, hvad er det, vi gerne vil støtte, og hvad er det, vi gerne vil hjælpe med til? Og hvordan sikrer vi, at den udvikling, vi gerne vil have sker i Danmark, så vi får de bedste muligheder for at udfolde os, sker på en måde, hvorpå der også er plads til, at der globalt set kan komme større lighed, og at der kan blive plads til udvikling også i de fattige dele af verden?

Den del af debatten fylder ikke meget, og måske kommer den heller ikke til det i dag. Debatten i Danmark handler jo mest om – når man lytter til regeringen – en række ønsker om, at vi skal være i verdensklasse: at vi skal være blandt verdens ti rigeste lande. Det er nok ikke helt svaret på spørgsmålet. Men hvis man så valgte at sige, at det så var svaret på spørgsmålet, at vi skulle være blandt verdens ti rigeste lande, hvordan går det så?

Ja, hvis man kigger på udviklingen fra 2008 til 2010, kan man se, at kun ganske få lande har haft så stort et tilbageslag i økonomien i de 3 år. Danmark er førende, hvad angår at gå tilbage i økonomien, og nogle vil nok undre sig over det, fordi det jo ikke er det, vi hører, det er jo, at vi er tæt på at være verdensmestre, men realiteten er, at sammenlignet med andre lande går det rigtig, rigtig dårligt i Danmark. Næsten ingen andre lande i verden har haft så stor en stigning i arbejdsløsheden, som vi har haft i Danmark.

Altså: Vi befinder os faktisk i en ret alvorlig økonomisk situation; den danske økonomi har det rigtig, rigtig skidt. Så man kan godt undre sig over, at den vigtigste politiske diskussion her i foråret indtil nu har været en diskussion, som handlede om, hvordan man kunne løse det, at der måske ville blive arbejdskraftmangel i 2030. Vi har 180.000 arbejdsløse, vi er i en situation, hvor økonomien rasler nedad, og så fører vi altså nogle diskussioner, som handler om noget helt andet.

Jeg håber faktisk, at diskussionen i dag kan få sat fokus på det, som er det vigtigste spørgsmål her og nu, nemlig spørgsmålet: Hvordan sikrer vi, at vi får sat gang i en økonomisk udvikling i Danmark, som også tager fat på at løse de klima- og miljøudfordringer, vi står over for, og som samtidig er i stand til at sikre en ordentlig velfærd, så vi er i stand til at sikre, at de mange, mange mennesker, som i dag holdes uden for arbejdsmarkedet i arbejdsløshed og er på andre ydelser, kan få en mulighed for at komme i arbejde?

Det ville være en rigtig, rigtig god afslutning på den her debat, hvis vi kunne konkludere, at det kunne vi gå i gang med.

Kl. 10:16

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen for begrundelse. Så er det statsministeren til besvarelse af forespørgslen.

Kl. 10:16

Besvarelse

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at takke Enhedslisten for at rejse den her meget vigtige forespørgsel om Danmarks økonomiske situation. Hvad er vores situation lige nu og her? Hvordan sikrer vi, at vi en generation frem og jo også længere kan fastholde Danmark som det unikke samfund, Danmark faktisk er – ikke noget perfekt samfund, men et godt samfund?

Det er jo rigtigt, at Danmark som andre lande har været ramt af en international økonomisk krise, der har forandret vores udgangspunkt. Men inden det hele nu tegnes for sort op, vil jeg da bare stilfærdigt gøre opmærksom på, at det seneste offentliggjorte tal for den registrerede ledighed i Danmark var 113.000. Én arbejdsløs er en for mange, men hvis man ser det i et historisk perspektiv, må man lige så stilfærdigt konstatere, at vi på intet tidspunkt fra 1975 oven på oliekrisen og frem til 2005 har haft en lavere arbejdsløshed i Danmark end den, vi havde i december. Så ja, arbejdsløsheden er steget, men jo fra et rekordlavt niveau i 2006, 2007, 2008 ind i 2009. Derfor er situationen den, at når vi også bl.a. på dét økonomiske nøgletal sammenligner Danmark med andre lande, er Danmark kommet bedre ud af den internationale økonomiske krise end så mange andre

Vi har da også haft en højere vækst i 2010, end vi regnede med, og vi har mistet færre job, end vi frygtede. Flere af vores største eksportmarkeder er ved at komme i gang igen, og det skal vi glæde os over. Vi skal glæde os over, at vi målt på arbejdsløshed, langtidsledighed og ungdomsarbejdsløshed ligger bedre til end mange andre steder.

Det rokker selvfølgelig ikke ved, at vi er kommet fattigere ud af krisen. Det rokker ikke ved, at det forhold, at vi under krisen førte noget nær den mest ekspansive krisepolitik i hele OECD, selvfølgelig har forringet de statslige finanser. Det udfordrer os nu. Vores økonomi er skrumpet, og vi har mistet op mod 180.000 job i den private sektor.

Når vi nu skal sikre ny vækst og nye job, må vi jo først og fremmest løse de grundlæggende udfordringer, som dansk økonomi står med efter krisen.

Det første er, at vi har udsigt til et stigende offentligt underskud, så langt øjet rækker, medmindre vi handler. Alene i år regner vi med en manko på 85 mia. kr., og selv om regeringen med et flertal - desværre ikke ret stort, men dog et flertal – her i Folketinget sidste år resolut gennemførte genopretningspakken, som sikrer, at vi konsoliderer dansk økonomi i 2011, 2012 og 2013, ja, så mangler der fortsat omkring 20 mia. kr. frem mod 2020. Det er et problem, som har en direkte sammenhæng med spørgsmålet om, hvad Danmarks fremtid er, og hvad vi skal leve af, for sunde offentlige finanser er først og sidst den helt afgørende forudsætning for, at der er tillid til dansk økonomi. Og tillid til dansk økonomi er helt afgørende for, at vi kan få væksten tilbage, for hvis vi ikke tager de nødvendige skridt til at skabe balance mellem offentlige indtægter og udgifter, vil vores økonomiske politik miste troværdighed i årene fremover. Det vil blive straffet umiddelbart på renten. Er man i tvivl om det, så kig omkring i Europa. 1 pct. på renten er 30.000 danskere ud i arbejdsløshed.

Den anden udfordring er, at vi meget hurtigt igen efter krisen kommer til at stå i en situation, hvor vi mangler arbejdskraft. Det er grundlæggende et problem, at kun halvdelen af danskerne arbejder, og fremover bliver det endnu færre. Hver gang fem personer forlader arbejdsmarkedet for at gå på pension, er der kunne fire, der står klar til at tage over. Det er ikke en abstrakt ting. I takt med at vi får flere ældre og færre erhvervsaktive, bliver det her problem meget, meget konkret.

Der er kun ét svar på disse udfordringer. Det er politisk handling, det er konkrete løsninger på konkrete problemer og en vilje til at tage fat. Det er ikke smarte slogans eller flerfarvede brochurer. Det er konkret handling på baggrund af konkrete problemer, også på områder, hvor det ikke er populært.

Kl. 10:2

Regeringen har fremlagt ambitiøse udspil til reform af både førtidspension, fleksjob og SU. Alt har et sigte på både at forbedre de offentlige finanser og øge beskæftigelsen. Regeringen har fremlagt en ambitiøs, men fair tilbagetrækningsreform, som styrker de offent-

lige finanser med 18 mia. kr. frem mod 2020, og som øger beskæftigelsen i Danmark med 70.000 personer. Regeringen har lagt en massiv reformkurs, som sikrer orden og tillid til den danske økonomi frem mod 2020. Det er en reformkurs, som er den første, sidste og vigtigste forudsætning for en ny holdbar vækst.

Alternativet til den linje er jo ikke 12 minutters arbejde. Det er svigtende tillid til dansk økonomi. Det har jo længe stået klart, at fagbevægelsen på ingen måde vil garantere de 12 minutter. Nu er problemet ikke længere kun i fagbevægelsen, for nu er det rykket helt ind på Christiansborg, hvor ledende oppositionspolitikere også løber fra de 12 minutter og sætter fodnoter på, som i realiteten betyder, at den her meget, meget abstrakte, løsagtige tanke om arbejdsmarkedsreformer er udskudt på ubestemt tid.

Hermed løber man jo fra EU's krav om ansvarlig økonomisk politik, og hvis det sker, vil det have katastrofale konsekvenser for væksten i Danmark. Vi vil se højere renter, som vil belaste alle dele af det danske samfund. Boligejerne vil blive ramt, virksomheder, som gerne vil investere, vil ikke have råd til at betale renterne, de offentlige finanser vil blive belastet af øgede renteudgifter, og sammenhængen er den, som jeg antydede før, at stiger renten med 1 pct., slår det ud med op til 30.000 arbejdsløse. Derfor skal vi gennem stadige reformer sikre sunde offentlige finanser, øget beskæftigelse og fortsat tillid til dansk økonomi.

Danmark er jo ikke det eneste land, der er slået ind på den kurs, som regeringen har sat. Over alt i Europa, helt uden undtagelse, er blikket rettet mod genopretning af de offentlige finanser og reformer som forudsætning for job og vækst. Det samme gælder i USA, hvor den amerikanske præsident i forbindelse med sin State of the Uniontale meget klart sagde, at der nu skal fokus på at få udgifter og indtægter til at passe sammen, og så bebudede han i øvrigt ved samme lejlighed 5 år med nulvækst for de føderale udgifter. Så vidt går vi ikke i Danmark. Dertil er vi i økonomisk for god form, men retningen er den samme.

På Christiansborg kan vi så lægge fundamentet for ny vækst med en fremsynet reformpolitik, men det er jo dybest set ude i den private sektor, der skal skaffes den indtjening, som skal finansiere vores velfærdssamfund. Gode ideer, hårdt arbejde og dygtighed i vores virksomheder er den eneste vej frem, hvis Danmark igen skal være blandt de ti rigeste lande i verden. Og ja, det er et mål for regeringen.

Alle virksomheder yder på hver deres måde et vigtigt bidrag til Danmarks velstand. Vores opgave som politikere er at sikre rammevilkår, som giver dem de bedst mulige betingelser for at skabe ny vækst og velstand. Jeg ser fem pejlemærker for mig, når vi skal sikre gode rammevilkår for dansk erhvervsliv: for det første sunde offentlige finanser – jeg har været inde på det – for det andet tilstrækkelig arbejdskraft, og det har jeg også været inde på, for det tredje stærke uddannelser, for det fjerde effektiv konkurrence og mere dynamik og for det femte en effektiv offentlig sektor.

Regeringen har som nævnt allerede præsenteret en omfattende reformdagsorden med konkrete løsninger på konkrete problemer, som styrker de offentlige finanser og øger beskæftigelsen. Vi har gennemført lempelser af skatten på arbejdsindkomster – fuldt finansieret – ad tre omgange og senest jo altså sammen med Dansk Folkeparti en meget omfattende skattereform, som ikke bare er fuldt finansieret, men som også styrker de offentlige finanser med 5 mia. kr., øger beskæftigelsen med 19.000 personer og gør Danmark rigere.

Vi har sammen med Dansk Folkeparti gennemført en genopretningsaftale, som betaler den umiddelbare kriseregning og gennemfører en dagpengereform, der øger beskæftigelsen med 11.000 personer, og hvis skæbne er helt uafklaret, hvis flertallet skulle skifte efter et folketingsvalg. Man må tro eller ikke tro – det står uklart – at det skal rulles tilbage, og på den måde er der altså en risiko for, at den her merbeskæftigelse bringes i fare.

Kl. 10:26

Vi har gjort det lettere at skaffe kvalificeret arbejdskraft til Danmark. Vi har åbnet Danmark op, åbnet Danmark markant op, for dygtige folk fra udlandet, der gerne vil og kan Danmark, så der nu er 45.000, der kommer hertil for at arbejde eller studere, fire gange så mange som tilbage i 2001. Samtidig har vi gjort forskerskatteordningen mere attraktiv.

Vi har også sat ind for at styrke vores uddannelsessystem, så danske virksomheder får adgang til højt kvalificeret arbejdskraft., Senest har vi fremlagt et udspil til en bedre folkeskole, hvor det faglige niveau hæves med et helt klassetrin, hvor kommuner og skoler får mere frihed, hvor vi investerer 500 mio. kr. i ny it, hvor vi fuldt finansieret udvider skoledagen for de mindste for at give dem en bedre skolestart.

Vi har fremlagt en række konkrete forslag til bedre konkurrence i en række brancher. Situationen er jo den, at fem sjettedele af alle danske arbejdspladser ikke er underlagt den – kan man vel kalde det – stimulerende internationale konkurrence, der i sig selv skaber innovation, og som jo er en af hovedforklaringerne på, at store, velbrandede danske eksportvirksomheder har brugt krisen til at trimme sig og nu lægger gode regnskaber frem og sådan set har succes her efter krisen. Det udviklingspres, der ligger på dem, fordi de deltager på det globale marked, skal vi også lægge på de fem sjettedele af de danske arbejdspladser, private som offentlige, som ikke er underlagt international konkurrence.

Vi skal gøre den offentlige sektor mere effektiv gennem mere konkurrence. Vi skal være bedre til at finde nye veje, løsninger og nye arbejdsgange, og her kan de private virksomheder hjælpe til. Vi konkurrenceudsætter i dag for omkring 90 mia. kr. om året, men potentialet, muligheden, er fire gange så stort, nemlig 375 mia. kr., og derfor er der behov for, at vi styrker konkurrencen i den offentlige sektor, så mere end 30 pct. af opgaverne i 2015 er konkurrenceudsat, både for at sikre, at vi får skattekronerne til at række længere og for at skabe den idéudvikling, den dynamik og den innovation, som vores virksomheder skal skabe merværdi af, også på eksportmarkederne.

Vi har reduceret de administrative byrder med næsten 25 pct., siden vi trådte til i 2001, og vi har over årene sænket selskabsskatten fra 30 til 25 pct. Vi har indgået en aftale med pensionsbranchen, der sikrer op mod i alt 10 mia. kr. i risikovillig kapital særlig til de små og mellemstore virksomheder, og vi vil præsentere en ny strategi for små og mellemstore virksomheder med en række konkrete initiativer.

Det er en politik, som kommer alle virksomheder til gode, uanset hvilken branche de opererer i, for vi skaber ikke gode vilkår for Danmarks virksomheder ved at forkæle nogle bestemte brancher eller nogle bestemte virksomheder på bekostning af andre. Vi kan og skal ikke politisk diktere vinder- eller taberbrancher.

Vi har set en række skræmmende også internationalt eksempler på, at politikere fejlagtigt tror, at de er bedre end markedet til at forudsige fremtidens vækstmarkeder. Det er sjældent tilfældet, og skatteyderne betaler prisen. PANDORA er ikke opfundet ved et beslutningsforslag her i Folketingssalen, LEGO er ikke opfundet ved et beslutningsforslag her i Folketingssalen, JYSK er ikke opfundet ved et beslutningsforslag her i Folketingssalen, og derfor handler det først og fremmest om, at erhvervslivet får gode rammevilkår, ikke belastes med nye administrative byrder, ikke belastes med nye skatter og alt det, man kan se er under opsejling, når man læser oppositionens forslag.

Når det er sagt, skal vi naturligvis fortsat udbygge og udnytte de styrkepositioner, vi allerede har som land og som samfund. Det kan vi gøre på en række områder, f.eks. inden for velfærdsservice og velfærdsteknologi, hvor regeringen understøtter det med en særlig fond for anvendt borgernær teknologi, hvor regeringen også er åben over

for at lade private virksomheder løse velfærdsopgaver for den offentlige sektor, for det er jo forudsætningen for, at de senere kan gå ud på eksportmarkederne og nyttiggøre den viden, vi har bygget op i det danske velfærdssamfund.

Det kan vi også gøre på det energipolitiske område, hvor regeringen jo netop, mens jeg taler her, lancerer et meget ambitiøst energiudspil, »Energistrategi 2050«, som er verdens første plan for, hvordan et samfund kan blive uafhængigt af fossile brændsler, og også her i modsætning til, hvad der ellers leveres i den politiske debat, er det et forslag, der er konkret og fuldt finansieret.

Med massive satsninger på vedvarende energi og energibesparelser vil vi udbygge vores forspring i energipolitikkens superliga og samtidig gøre Danmark til et førende, internationalt, grønt teknologilaboratorium inden for bl.a. vindkraft, intelligente elsystemer, biogas og biomasse, og vi fastholder bl.a. ved mere brug af biogas og biomasse et på alle måder bæredygtigt landbrug og de 150.000 arbejdspladser, som dansk landbrug genererer i fødevaresektoren m.v.

Kl. 10:31

Vi har også løftet den offentlige forskning med over 5 mia. kr. over de seneste 5 år. Det er en stigning på 35 pct. – en stigning på 35 pct.! – og det betyder, at vi nu bruger mere end den ene procent af BNP, som er en fælles europæisk målsætning, men som de færreste har indfriet. I forbindelse med den seneste globaliseringsaftale er der afsat mere end 700 mio. kr. til strategisk forskning, der gavner ny vækst på områder, hvor vi i forvejen er stærke, bl.a. fødevarer, energi, miljø og sundhed.

Så skal vi naturligvis også udnytte det vækstpotentiale, der ligger, som jeg var inde på før, på velfærdsområdet. Vi har qua vores samfundsmodel stor ekspertise, både når det gælder hård teknologi og bløde kompetencer, og det er helt oplagt at udnytte det, men det skal jo ske på privat initiativ og på kommerciel basis, og det er baggrunden for, at vi har afsat 700 mio. kr. til en fornyelsesfond i årene 2010-2012, der bl.a. skal støtte innovative projekter inden for velfærdsteknologien.

Arbejdsdelingen er altså klar. Det er erhvervslivet, der skal konkretisere vækstskabelsen, de nye job, den nye velstand. Det, der er vores opgave som politikere, er at fastlægge de rigtige rammer for erhvervslivets vilkår og Danmarks økonomi, så fundamentet for vækst er på plads. Regeringens reformdagsorden med konkrete løsninger på konkrete problemer er garanten for, at dette fundament bliver solidt, at væksten hviler på sunde offentlige finanser til gavn for alle danskerne, ikke mindst de svageste, for hvis ikke der er styr på økonomien, vil det gøre mest ondt på dem, der har mindst at stå imod med.

Der findes ikke en mirakelkur, der findes ikke et fingerknips eller et slagord, der kan skabe ny vækst og nye job, men der findes et solidt og nødvendigt grundlag, sunde offentlige finanser, og det er på dette grundlag, regeringen virker og dag for dag formulerer konkrete løsninger på konkrete problemer, og det er på det grundlag, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti har haft et ansvar for en økonomi, frem til krisen ramte os, der gjorde, at vi mere ekspansivt end andre lande kunne styre os igennem krisen med færre menneskelige omkostninger end det, man har set i de andre lande, og det er med afsæt i det samme flertal, at vi umiddelbart efter krisen har samlet den umiddelbare kriseregning op, der gør, at Danmark er et samfund, man internationalt nærer tillid til, og det er med det afsæt, at regeringen også fremadrettet senere i foråret i en 2020-plan og i et udspil, efter at regeringens vækstforum har afsluttet sit arbejde, vil komme med yderligere konkrete forslag, der på en og samme tid sikrer en holdbar økonomi suppleret med en række konkrete vækstinitiativer.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til statsministeren for besvarelsen.

Så går vi til forhandlingen, og den første, der får ordet, er hr. Per Clausen som ordfører for forespørgerne.

Kl. 10:35

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Per Clausen (EL):

Det er jo en lille smule ubegribeligt, når man tænker på, at vi har haft så dygtig en regering, der har ført en så klog og fornuftig politik i så mange år, at vi er endt med at være i den situation, at vi er et af de lande i verden, hvor økonomien er gået mest tilbage siden 2008. Det er fuldstændig ubegribeligt, at vi er et af de lande, hvor arbejdsløsheden er steget mest. Med den helt rigtige vægt, som statsministeren lægger på nødvendigheden af, at der skal være orden i det offentliges økonomi, at der skal være balance mellem udgifter og indtægter, så er det ubegribeligt, at vi er endt med at stå i en situation, hvor vi kan se frem til rigtig, rigtig store underskud på de offentlige budgetter i de kommende år. Det er sådan set ubegribeligt, hvis det var sådan, at det, statsministeren sagde, var rigtigt.

Men realiteten er jo, at regeringens politik er slået fejl. Den politik, man har ført, med at indføre et skattestop på arbejdsfri indkomster, ved at lave nogle skattelettelser, som koster den danske statskasse dyrt, har været med til at øge krisens omfang og konsekvenser i Danmark og har været med til at skabe et rigtig, rigtig dårligt udgangspunkt for at håndtere fremtidens udfordringer.

Det paradoksale består så i, at dér, hvor statsministeren siger løsningen er, ville nogle jo nok starte med at sige, at når der er 230.000 mennesker i det her land, som søger arbejde uden at kunne få et arbejde, så ville den umiddelbare opgave være at intensivere indsatsen for at skabe en udvikling, der kunne sørge for, at der blev etableret flere arbejdspladser.

Så starter statsministeren med at sige: Nej, det er sådan set ikke problemet. Det, der er problemet, er, at vi har for gunstige dagpengeregler, og derfor forringer vi dem, sådan at nogle flere mennesker kan ryge ud af dagpengesystemet; og så har vi et system, der gør, at folk kommer på efterløn og går ud af arbejdsmarkedet for tidligt. Det ville, sagde statsministeren, til sammen skaffe 80.000 nye job, hvis vi fastholdt forringelsen af dagpengene og afskaffede efterlønsordningen.

Nu sagde statsministeren klogt nok ikke, hvornår disse 80.000 nye job ville blive etableret. For hvis man lytter til, hvad økonomerne og vismændene siger, kan man høre, at de siger, at på lang sigt vil en forringelse af efterlønsordningen og en forringelse af dagpengene og det større udbud af arbejdskraft, der bliver af det, føre til lavere lønninger og dårlige arbejdsforhold og dermed skabe øget beskæftigelse.

Så hvis statsministeren har ret i, at der vil komme en umiddelbar effekt, er det, fordi han satser på, at der hurtigt vil komme en forringelse af lønniveauet på grund af en afskaffelse af efterlønsordningen. Det kan også være, at det er det, statsministeren mener, eller også mener han – som det er sædvane blandt borgerlige politikere – at når økonomerne er enige med ham og han kan bruge dem til det, han gerne vil, så er det godt, men når de siger noget andet, der er ubekvemt, så har de ikke ret.

Men pointen er, at vi altså er i den situation, hvor den danske regerings og det politiske flertals løsning på, at der er 230.000 mennesker, som gerne vil arbejde, men som ikke kan komme i arbejde, er at forringe de vilkår, som arbejdsløse har, og forringe og afskaffe efterlønsordningen. Kendsgerningen er selvfølgelig, at der ikke umiddelbart sker det, at det, at man øger antallet af arbejdsløse, fører til, at der kommer flere i arbejde. Men at udelukke, at det sker på meget, meget lang sigt, når man har fået forringet løn- og ansættelsesvilkårene, kan man selvfølgelig ikke.

Men så skulle man sige, at det er det, der er politikken, og at det, det i virkeligheden handler om, når man snakker om, at erhvervslivet skal have bedre rammevilkår, er, at vi skal have lønniveauet i Danmark ned, sådan at vi kan konkurrere på løn. Det er jo udsigtsløst og håbløst, ingen mennesker i Danmark vil støtte det, og derfor forsøger man selvfølgelig også at pakke det ind i sådan nogle lidt omsvøbsformuleringer, men realiteten er, at det er det, det handler om.

Så vil jeg bare sige, at det er spændende at høre statsministeren sige, at alle erfaringer viser, at en målrettet økonomisk politik, der satser på at skabe vækst inden for nogle bestemte områder, er dømt til at mislykkes. Der er i hvert fald én ting, der står fast her, og det er, at alle de mange penge, som skatteyderne har ydet til studierejser til Singapore for danske politikere, har været fuldstændig spildt. For man fremhæver det, som om der skulle være sådan et eksempel på, at i lande, hvor de har rigtig liberalisme, rigtig frie markedskræfter, går det rigtig godt, og i lande, hvor staten blander sig i den økonomiske udvikling, går det rigtig dårligt.

Jeg skal ikke sige, at det er omvendt, og at der er videnskabeligt bevis for det. Jeg vil bare sige, at udviklingen i Sydøstasien i hvert fald demonstrerer, at en tæt sammenhæng mellem de politiske magthavere og deres beslutninger og de beslutninger, der træffes af erhvervslivets ledere, godt kan føre til økonomisk udvikling. Men jeg medgiver da også gerne, at der er mange demokratiske udfordringer i den måde, man har indrettet sig på dernede, og det skal vi bestemt ikke efterligne, synes jeg.

K1 10:40

Hvis det nu er sådan, at det største problem i Danmark ikke er mangel på arbejdskraft og høje lønninger, men at det er det, at vi skal have håndteret klimakrisen og miljøudfordringerne, at vi skal have skabt flere arbejdspladser, at vi skal have gjort op med den stigende ulighed, som vi har set i de senere år, ja, så er det jo sådan, at det, vi skal se på, er, hvordan vi kan tage nogle initiativer, der kan være med til at skabe job.

Det har været sådan i flere år, at mange har sagt, at det er slut med industriproduktion i Danmark, at de ufaglærtes tid er forbi. Jeg vil bare sige, at Enhedslisten aldrig har tilsluttet sig det synspunkt. Vi mener, at det er uholdbart at tro, at produktionen kan ligge i Kina og Indien eller andre steder, og så kan vi have nogle akademikere siddende og udvikle ideer i Danmark. Produktion og udvikling hænger sammen, og i forhold til klima og miljø er det jo heller ikke holdbart at transportere varerne rundt om kloden flere gange. Det er derfor, vi skal satse på at skabe arbejde i Danmark, skabe beskæftigelse i Danmark.

Lad os bare starte et enkelt sted, hvor jeg så oven i købet kan rose en minister. Fødevareministeren sagde meget klart i sidste uge – godt nok i Tyskland, men alligevel, der var journalister med – at dansk landbrug ikke kunne overleve i fremtiden, hvis man satsede på det konventionelle landbrug og den måde, man drev produktionen på i dag. Man var nødt til at omlægge produktionen, sådan at man fik en mere værdiskabende produktionsform. Jeg tror oven i købet, at han fremhævede økologi som et eksempel på det.

Det har han fuldstændig ret i, og når vi snakker om landbrugsproduktion, kan man vel rolig sige, at der ikke er nogen grund til at fortabe sig i overvejelser om, hvorvidt det nu kan være rimeligt og hensigtsmæssigt at give erhvervsstøtte. Det gør man i forvejen, så her er det jo et spørgsmål om, om man skal bruge pengene fornuftigt eller ej. Jeg har i hvert fald ikke oplevet, at regeringen og dens støttepartier har kastet sig ud i nogen særlig stor offensiv for, at vi for alvor skal have gjort op med landbrugsstøtten. Men det handler altså om at omstille landbrug og fødevareproduktion, sådan at vi satser på kvalitet og på en produktion, der er i overensstemmelse med miljø og natur og på den måde er med til at skabe holdbare, varige arbejdspladser i Danmark.

Jeg vil komme med et andet eksempel, og der kan jeg så forstå at regeringen i dag kommer med et udspil, som jo i punktform er blevet lækket til medierne de seneste par dage. Nu får vi det så i sin helhed og kan vurdere det derfra. Det er jo spørgsmålet om, hvordan vi faktisk udnytter den helt enestående gunstige situation, det er, at vi har nogle klima- og miljøudfordringer, som er store og voldsomme, og som kræver omlægning af vores samfund og reduktion af vores energiforbrug, samtidig med at vi har 230.000 mennesker, der står og gerne vil have et job. Det skaber vi jo ved at sikre, at vi får gang i den omstilling til vedvarende energi, som man kan sige olieprisstigninger, uregelmæssige leveringer af de fossile brændstoffer osv. og klimaudfordringen vil tvinge os til at vi får gang i her og nu. Det er da fuldstændig meningsløst ikke at fremrykke de investeringer, hvis det er sådan, at vores forventning faktisk er, at vi på længere sigt kommer til at mangle arbejdskraft. Det kan man diskutere om er sandt, men hvis det er sådan, bør man vel fremrykke dem.

Kort og godt er pointen, at vi skal være villige til at sikre, at der sker nogle investeringer i en omstilling af vores samfund her og nu. Så kan man spørge – og det er jo dér, det bliver spændende – hvordan vi sikrer, at de investeringer sker. Man kan forbedre rammevilkårene og så satse på, at de store multinationale koncerner med hjemsted i Danmark vil tage sig af det. Det er der sådan set ikke ret meget grund til at tro, for det går dem jo rigtig godt med at tjene penge, uden at de investerer i arbejdspladser i Danmark. Tværtimod har vi set, hvordan A.P. Møller har afviklet de sidste arbejdspladser på Lindø.

Der siger vi, at vi i grunden synes, at det er en rigtig dårlig idé, at den massive opsparing, der sker i Danmark, fører til, at pensionsopsparingsmidler i dag bliver brugt til at købe statsobligationer og dække underskuddet i statskassen med lån, som skal betales tilbage efterfølgende, når vi i stedet for kunne sikre, at de penge blev investeret i en omstilling af vores samfund, blev investeret i arbejdspladser, som ville give mennesker arbejde, som ville forbedre statens økonomi, fordi man ville få skatteindtægter i stedet for at skulle betale dagpenge og kontanthjælp til folk, og som samtidig ville gøre, at vi ville få udviklet den teknologi og de løsninger, som i fremtiden skal kunne sikre, at ikke bare Danmark, ikke bare Europa, men hele verden bliver i stand til at få en udvikling fremadrettet, som kan foregå på en måde, så vi ikke fortsætter med at udpine jordklodens ressourcer; som gør, at vi ikke fortsætter med at forurene ud over de grænser, som jordklode, natur og miljø kan tåle; og som gør, at der kan være en fremtid, ikke bare for danskerne, men for hele jordklodens befolkning, hvor man får gode muligheder for at leve. Det er jo de initiativer, vi skal tage i dag.

Kl. 10:45

Formanden:

Ja. Tak til hr. Per Clausen her for hans første ordførerindlæg. Mange af dem, der følger debatten her i salen, vil meget nøje og omhyggeligt kunne se på et tidspunkt, at det ikke er statsminister Lars Løkke Rasmussen, der står på talerstolen, men at det er hr. Per Clausen fra Enhedslisten. Det er måske ikke noget, man har bemærket, men det er sådan, selv om der heroppe står det modsatte.

Vi er heller ikke gået over til faste skærmbilleder for at spare på energien. Det er simpelt hen, fordi systemet er brudt ned i hele huset. Det er brudt ned i hele huset, sådan er det. Det er det, vi skal leve af, den nye teknologi. Men det betyder så, at de, der har bemærkninger til ordføreren, tager dem, som i gamle dage, fra talerstolen, så hvis hr. Per Clausen i første omgang går ned, er det hr. Peter Christensen, der har bedt om en kort bemærkning, som så har ordet. Og det er den eneste, som jeg for nærværende har registreret, som har bedt om en kort bemærkning til hr. Per Clausen. Værsgo.

Peter Christensen (V):

Tak for det. Når jeg lytter til Enhedslisten, er der en meget hård kritik af, at danske virksomheder flytter produktionen ud af landet. Jeg tror, at vi alle sammen egentlig gerne så, at arbejdspladserne blev i Danmark, men nu er det jo ikke noget, politikerne har besluttet, at virksomhederne skulle flytte deres produktion. Det gør de, fordi de ikke kan få den til at hænge sammen med at være i Danmark. Og der er mit spørgsmål til Enhedslisten sådan set, at når man ved, hvilke afgifter, hvilke byrder man vil lægge på erhvervslivet i Danmark, hvordan vil man så med det in mente sikre, at virksomhederne ikke bare flytter endnu mere produktion til udlandet? Vil man forbyde dem det? For det eneste, man kan være helt sikker på, er, at gennemførte man Enhedslistens politik, så ville det være i hundredtusindvis af arbejdspladser, der ville skynde sig ud af landet, for virksomhederne ville simpelt hen ikke kunne sælge deres værer med de omkostninger, de ville blive pålagt.

Kl. 10:47

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:47

Per Clausen (EL):

Det er alligevel lidt muntert, at hr. Peter Christensen stiller sig op her og siger, at jeg ville være skyld i, at hundredtusindvis af arbejdspladser ville forlade Danmark. Hvor mange private arbejdspladser er det, der er blevet nedlagt de sidste 2-3 år i Danmark? Hvem er det, der har ansvaret, når hr. Peter Christensen nu siger, at virksomhederne ikke vil investere i Danmark, fordi vilkårene er for dårlige? Det må da være hr. Peter Christensen, der har ansvaret for det.

Så jeg må indrømme, at gør man det til et spørgsmål, som vedrører Enhedslistens politik, så er det ikke mit indtryk, at Enhedslisten har haft stor indflydelse i det seneste tiår i dansk politik. Men hr. Peter Christensen har ret i, at hvis vi fremover skal give støtte til udvikling af vedvarende energi, til energibesparelser, så er det indlysende, at en del af betingelsen for, at man får den støtte og får mulighed for at udnytte statslige midler, er, at man selvfølgelig forpligter sig til også at tage ansvar for en samfundsmæssig økonomisk udvikling i det her land. Det er slut med at forgylde virksomheder, der derefter kan tage det hele med sig til udlandet.

Kl. 10:48

Formanden:

Hr. Peter Christensen, kort bemærkning.

Kl. 10:48

Peter Christensen (V):

Det er jo ganske rigtigt, at der er mange danske arbejdspladser, som er blevet flyttet, fordi de ikke har kunnet konkurrere på de vilkår, der er i Danmark. Det er jo derfor, vi er meget enige med statsministeren i, at det gælder om at forbedre de rammevilkår, og der kan jeg så bare lytte til Enhedslisten i andre sammenhænge, hvor man synes, at virksomhederne betaler for lidt. Derfor er spørgsmålet jo relevant. Ud over at Enhedslisten mener, der skal gives noget støtte til vindmølleproducenter, hvordan vil man så sikre, at alle andre produktioner i Danmark bliver? Eller skal det forbydes? Hvordan vi man sikre det? Det eneste, man kan være helt sikker på, er, at hvor vi arbejder for bedre rammevilkår for at få arbejdspladserne til at blive, så mener Enhedslisten, at de sagtens kan betale mere i skat. Men der behøver man altså ikke gætte på, hvad konsekvensen bliver, for den bliver, at der så bare vil være endnu flere arbejdspladser, der flytter ud. Og så er mit spørgsmål: Hvordan vil Enhedslisten forhindre det, for vi kan jo ikke kun leve af at lave vindmøller i Danmark?

Kl. 10:50

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:50

Per Clausen (EL):

Det er nu alligevel spændende at høre en ordfører fra et politisk parti, som har haft statsministerposten i det her land i 10 år, konstatere, at de private arbejdspladser forsvinder fra Danmark, og sige, at han gerne vil advare imod at prøve noget nyt, og at vi skal blive ved med det, som vi har gjort indtil nu, for det har virkelig *ikke* virket. Det synes jeg alligevel er imponerende.

Jeg vil godt sige til hr. Peter Christensen, at det er fuldstændig rigtigt, at Enhedslisten sagtens kan se for sig, at vi får pensionskasser i Danmark til at investere i virksomheder og arbejdspladser, der bliver i Danmark, at vi sagtens kan se for os, at vi sørger for, at de ansætter de medarbejdere, der er på de virksomheder, der udvikler sig, og at de også får mulighed for at få bestemmende indflydelse på, hvordan de virksomheder skal arbejde, hvor de skal ligge, og hvad de skal producere. Så vi ønsker – og det har hr. Peter Christensen ganske rigtig ret i – at lave grundlæggende om på de mekanismer, som styrer økonomien i Danmark, også fordi vi kan se, at det ikke nytter noget at fortsætte ad hr. Peter Christensens nedtrådte stier.

Kl. 10:5

Formanden:

Så er det fru Carina Christensen med en kort bemærkning til hr. Per Clausen.

Kl. 10:51

Carina Christensen (KF):

Altså, jeg havde faktisk glædet mig rigtig meget til at rose Enhedslisten i dag, for jeg synes faktisk, det er rigtig fint, at man fra Enhedslistens side rejser sådan en meget væsentlig forespørgselsdebat om, hvad Danmark skal leve af i fremtiden. Desto mere ærgrer det mig, når jeg så hører hr. Per Clausens ordførerindlæg, som jo mest af alt handler om kritik, kritik, kritik af regeringen, men meget lidt om, hvad Enhedslisten egentlig mener, at Danmark skal leve af i fremtiden; vi hørte lidt om økologi, vi hørte lidt om vedvarende energi, og så hørte vi sådan set ikke om ret meget andet, måske lidt om noget planøkonomi

Men jeg vil så meget gerne give hr. Per Clausen mulighed for igen at komme herop på talerstolen og forholde sig meget konkret til de problemer, som danske virksomheder oplever her og nu, nemlig forholdet til mangelen på arbejdskraft, de ufattelig høje omkostninger, som de bebyrdes med hver eneste dag, og mangelen på produktivitet. Det er jo de reelle problemer, som der udfordrer danske virksomheder her og nu, og det er nu engang de danske virksomheder, som vi skal leve af.

Så vil hr. Per Clausen dog trods alt ikke bruge muligheden for nu at give sit bud på, hvad Danmark skal leve af, andet end bare at komme med kritik igen og igen af regeringen?

Kl. 10:52

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:52

Per Clausen (EL):

230.000 mennesker, som siger, at de gerne vil arbejde, søger arbejde, og så spørger den konservative ordfører: Hvad vil jeg gøre med det problem, at der er mangel på arbejdskraft? Hvis det er rigtigt, at der konkret mangler mennesker med konkrete kvalifikationer, skyldes det den efteruddannelsespolitik og uddannelsespolitik, regerin-

gen har ført med sine parlamentariske støtter i 10 år, ikke, at der ikke er mennesker nok, der gerne vil arbejde. Det var det første, jeg ville sige.

Det andet, jeg vil sige, er: Det, som jeg sagde, og som jeg synes er meget vigtigt, er, at man er opmærksom på, at der faktisk findes masser af penge i Danmark, som i dag investeres i at finansiere den danske stats underskud i form af obligationer. De penge burde bruges til at investere i beskæftigelse, i at gøre os rustet til at klare fremtidens udfordringer inden for klima, miljø osv., og det kan godt være, at den konservative ordfører ikke mener, at det er at pege på klima- og energiområdet, miljøområdet og fødevareområdet som centrale temaer for vores beskæftigelse i fremtiden, men det mener vi nu i Enhedslisten.

Kl. 10:53

Formanden:

Fru Carina Christensen.

Kl. 10:53

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg synes da, det er meget fint at pege på klima, økologi og vedvarende energi osv., jeg ville nærmest ønske, at hr. Per Clausen havde brugt hele sit ordførerindlæg på at fortælle om det, hvis det er Enhedslistens vision for, hvad Danmark skal leve af i fremtiden.

Men igen må jeg også bare sige i det her svar, at det klinger hult, altså, man forholder sig ikke konkret til den fremtidige udfordring om, at der *bliver* mangel på arbejdskraft. Det kan godt være, at hr. Per Clausen ønsker at benægte det og simpelt hen ikke vil se realiteterne i øjnene, men vi *kommer til* at mangle arbejdskraft i det her land, og det bliver et meget stort problem for ikke mindst de danske virksomheder; de har store problemer med, at der er høje omkostninger i dag, vi har store problemer med en meget lav produktivitet. Og jeg vil bare opfordre Enhedslisten til at gå ind i nogle realitetsforhandlinger omkring, hvordan virkeligheden ser ud, for jeg synes, at det, vi har hørt i dag, desværre har været meget virkelighedsfjernt.

Kl. 10:54

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:54

Per Clausen (EL):

Det, jeg synes der er virkelighedsfjernt, er at føre en diskussion om Danmarks økonomi i en situation, hvor der er 230.000 mennesker, som siger, at de gerne vil arbejde, og som søger arbejde, og så sige, at det aktuelle hovedproblem, som vi skal gøre noget ved her og nu, er manglen på arbejdskraft. Det bliver ikke bedre af, at man så siger: Jamen det vil komme i fremtiden. Ja, frem til 2020, har jeg forstået, vil arbejdsudbuddet blive reduceret med 70-80.000, men er det ikke sådan, at det kan rummes inden for de 230.000, der allerede nu ønsker at arbejde? Så der er altså arbejdskraft nok.

Pointen er så: Kan vi gennemføre nogle tiltag, der kan gøre, at de mennesker kan komme til at arbejde med noget nyttigt? Ja, det kan vi ved at sikre, at de midler, der i dag spares op i pensionskasserne, eller bare en lille del af dem faktisk investeres i at løse miljø- og klimaudfordringer, som vi har brug for at få løst. Det er sådan set pointen i det, Enhedslisten siger.

Kl. 10:55

Formanden:

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 10:55 Kl. 10:58

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det er lige til historieskrivningen, for jeg synes, at hr. Per Clausen er unuanceret i sjælden grad – sjælden grad, hørte hr. Per Clausen det? Han siger, at alt, hvad der er blevet gjort her inden for de sidste 10 år f.eks., bare er ubrugeligt, og det har ikke virket på nogen måde. Det sagde hr. Per Clausen heroppefra for et øjeblik siden.

Se, i starten af 2008, inden finanskrisen satte ind, var der en ledighed i Danmark på 1,6 pct. – 1,6 pct. Der var utrolig mange mennesker, som tidligere havde været helt ude over kanten af arbejdsmarkedet og ikke havde en chance for at komme ind og få job, der på grund af, at det gik godt i Danmark, og at der blev skabt arbejdspladser, og at der var så lav en ledighed, faktisk fik mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet. Så jeg har bare det lille spørgsmål i forhold til den her historieskrivning, hr. Per Clausen forsøgte at lave for et øjeblik siden: Er det positivt, at der var den udvikling? Er det positivt, at der var en masse mennesker, som ikke havde troet, de igen ville få en chance på arbejdsmarkedet, der rent faktisk kom ind på grund af den lave ledighed? Er det en af de ting, som faktisk har været positive i sidste 10 år, når vi nu kigger tilbage på perioden?

Kl. 10:56

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:56

Per Clausen (EL):

Det er dejligt, at hr. Kristian Thulesen Dahl nævner det, for det er jo netop et af de rigtig gode, konkrete eksempler, der er på, at når efterspørgslen efter arbejdskraft øges, øges udbuddet også, sådan at man ikke i så udpræget grad, som nogle har den, behøver at have frygt for at komme til at mangle arbejdskraft, hvis det skulle begynde at gå bedre igen.

Det andet, jeg vil sige, er, at problemet med regeringens politik frem til i dag jo var, at man ikke havde satset på at sikre, at den udvikling, der kunne være, var holdbar, for man havde selv skabt forudsætningerne for, at den økonomiske krise ramte hårdere i Danmark end i andre lande ved at tillade og åbne op for nogle spekulationsgevinster, som blev større, end de gjorde i andre lande. Dermed havde man gjort Danmark ekstremt sårbar over for den økonomiske krise, da den slog igennem. Jeg tror nok, at det var, fordi det dengang vistnok stod i nogle af lærebøgerne på økonomistudiet, at vi igen var kommet til den periode verdenshistorien, hvor der ikke kom flere kriser. Sådan har det det med at gå: Når det er gået fremad 4 år, glemmer man, at der kommer en krise igen. Og det var rigtig dumt.

Kl. 10:57

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:57

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fornemmede jeg rigtigt? Var der ca. 20 sekunders tale her, hvor en repræsentant for Enhedslisten faktisk gav udtryk for, at der er sket noget positivt inden for de sidste 10 år? Fornemmede jeg, at der var et punkt her, hvor vi havde ramt noget, som selv hr. Per Clausen måtte erkende faktisk var noget, der var positivt for mange mennesker, nemlig at der, da vi havde højkonjunktur og meget lav ledighed, var nogle mennesker, som ikke troede, de fik adgang til arbejdsmarkedet igen – som troede, de var sat varigt ud på et sidespor – der rent faktisk kom ind på arbejdsmarkedet igen? Måtte jeg fornemme det som et lille positivt bidrag i debatten? vil jeg spørge hr. Per Clausen.

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:58

Per Clausen (EL):

Jeg kan forsikre hr. Kristian Thulesen Dahl om, at der er sket rigtig, rigtig mange positive ting i mit liv og rundtomkring i verden de sidste 10 år, så det kan vi godt tage med. Men pointen her er, at den politik, regeringen har ført, ikke har ført til noget godt. Den var forkert. Man burde have brugt det økonomiske opsving, der var, til f.eks. at have fået gang i Danmarks omstilling til vedvarende energi, have gjort sig uafhængig af fossile brændstoffer, have gjort sig uafhængig af olie. Så havde mange danskere i dag været i den lykkelige situation, at deres regning på olie ikke ville stige, fordi de ville have været uafhængige af olie.

Altså, man forsømte at bruge opsvinget til at sætte gang i en udvikling i Danmark, der skulle have skabt en holdbar beskæftigelse og holdbar udvikling. Derfor blev Danmark ramt endnu hårdere end andre lande, da krisen slog igennem. Og det er det, der er rigtig ærgerligt.

Kl. 10:59

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Peter Christensen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Peter Christensen (V):

Til det sidste, som hr. Per Clausen sagde, vil jeg sige, at vi jo netop brugte overskuddene under højkonjunkturen til at betale af på Danmarks gæld, så vi stod godt rustet til den situation, vi er i nu, hvor vi faktisk står bedre rustet end rigtig mange andre af de europæiske lande. Så det forholder sig stik modsat.

Men i forhold til forespørgslen vil jeg sige, at det, når man taler om fremtiden, altid er fornuftigt at kigge lidt på fortiden. Hvad troede fortidens politikere Danmark skulle leve af? Midt under anden verdenskrig mente Thorvald Stauning, at Danmark skulle leve af planøkonomi. Linjen vil være den fra Tyskland kendte planøkonomi, udtalte den socialdemokratiske landsfader. Danmark skulle leve af at levere landbrugsprodukter til gengæld for råstoffer og tyske industriprodukter. Det var altså, hvad Danmark skulle leve af i 1941. Efter anden verdenskrig skiftede Socialdemokraterne linje igen, og dog, i programmet »Fremtidens Danmark« slog Socialdemokraterne til lyd for en nationalisering af alt muligt; det var fremstilling af telefonapparater, kabler, ledninger, jernbaner og sporvognsmateriel, asfalt, tapetfremstilling og svovlsyrefabrikation. Ja, alle disse vitale industrier skulle under samfundskontrol, som det hed. På linje hermed bør forholdene undersøges i medicinalindustrien, foreslog Socialdemokraterne. Heldigvis blev det jo ikke sådan, og det tror jeg rent faktisk også Socialdemokraterne selv er glade for.

Historien er fuld af eksempler på misforståede ambitioner på fremtidens vegne. Så snart vi overhovedet forsøger at besvare spørgsmålet, hvad Danmark skal leve af i fremtiden, er vi jo nødt til at stille et andet og langt mere praktisk spørgsmål, som er: Hvad *kan* Danmark leve af i fremtiden? Og her er svarene sådan set noget nemmere. Danmark kan ikke leve af gæld. Danmark kan ikke leve af større offentligt forbrug. Danmark kan ikke leve af at være bistandskontor for hele verden. Danmark kan ikke leve af en tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. De fleste af de ting, som oppositionen vil gøre i dagens Danmark, er netop ting, som Danmark ikke kan leve af.

På et eneste punkt har oppositionen fat i noget rigtigt, men det spørgsmål er til gengæld ikke en sag for politikere, det er en sag for folk selv, og det er nemlig, at vi alle sammen skal arbejde nogle flere timer. Det er bare en sag for arbejdsmarkedets parter. Selv om arbejdsgiverne sikkert gerne ser en længere arbejdstid, er det jo tvivlsomt, om medarbejderne også gør det samme. Når vi diskuterer, hvad Danmark skal leve af, må vi altid have øje for, hvad Danmark *kan* leve af, og hvad danskerne hver for sig *ønsker* at leve af.

Hver gang politikerne diskuterer, hvad danskerne skal leve af i fremtiden, føler jeg mig hensat til dengang, hvor socialistiske planlæggere i østblokken lagde 5-års-planer for, hvad man skulle producere. Den slags gør vi heldigvis ikke i Danmark. Vi lader folk bruge deres egen fornuft, deres egne ressourcer og deres egen opfindsomhed, og det er lige præcis, hvad Danmark skal leve af. Vi har været fri til at gå vore egne veje, fri til at sætte i værk, selv om andre har rynket på næsen.

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at mange har rynket på næsen. Statsministeren nævnte i sit svar tre virksomheder, jeg tror, det var Pandora, Lars Larsen og LEGO, og jeg er da helt sikker på, at der er blevet rynket på næsen af dem alle tre, da de begyndte, men de er store succeser i dag, og store succeser kan man tjene penge på, men de kommer altid som en overraskelse for resten af samfundet. For hvis politikerne vidste, hvad fremtidens vindervirksomheder ville være, kunne de jo lige så godt tage et lån i banken og selv blive millionærer på at investere i dem. Nej, sand innovation er altid overraskende, og det er egentlig logisk nok. Hvis alle gør det samme, er der ingen penge at tjene. Hvis vi alle producerer det samme, uanset om det er grønt, sort eller blåt, bliver der overkapacitet. Nej, lad os hellere sørge for, at kløgtige mennesker kan sætte deres egne eksperimenter i gang med ting, som politikerne ikke blander sig i.

Vi skal hver især gøre det, vi er bedst til, og politikerne er ikke bedst til at drive virksomhed eller forudsige fremtiden. Vi bliver alt for let grebet af modefænomener.

Hvad skal vi leve af? Det er derfor grundlæggende det forkerte spørgsmål. Det lægger op til et bureaukratsvar. Hvad *kan* vi leve af? Sådan er det rigtige spørgsmål. Og her er der grund til optimisme.

Vi kan hver især leve af mange forskellige ting. Nogle kan være smede, andre kan være sygeplejersker, og andre igen kan være ingeniører, designere eller programmører. Nogle kan sågar leve af at være politikere, men som samfund kan vi slet ikke leve af politikere. Vi kan ikke engang leve af offentligt ansatte – og misforstå mig ikke, offentligt ansatte er rare at have, men det eneste, vi som samfund kan leve af, er den produktion, som foregår i den private sektor. Det er jo i den private sektor, at man tjener pengene.

Vores store politiske opgave i de kommende år bliver derfor at give plads for privat vækst. Vi kan ikke fortsætte en udvikling, hvor det offentlige forbrug stiger uhæmmet og tager arbejdskraft fra den private sektor. Vi kan ikke fortsætte en udvikling, hvor vi betaler danskerne for at forlade arbejdsmarkedet lang tid før pensionsalderen. Også her tager vi arbejdskraft fra den private sektor, fra det, som vi skal leve af som samfund.

Regeringen har taget bestik af de store udfordring, det danske samfund står over for, og i Venstre deler vi statsministerens pejlemærker for vækst. Fem nødvendige pejlemærker:

For det første skal de offentlige finanser være sunde. I 2020 vil der være en ubalance på mellem 45 og 50 mia. kr. på de offentlige budgetter, hvis vi bare lader stå til. Det er uholdbart, og det vil regeringen målrettet gøre noget ved. Vi vil fortsætte den ansvarlige linje, vi lagde med genopretningspakken.

For det andet skal virksomhederne have tilstrækkelig med arbejdskraft. Derfor har regeringen bl.a. fremlagt en tilbagetrækningsreform med en gradvis udfasning af efterlønnen. Vi kan ikke leve af at sende produktive mennesker ud af arbejdsmarkedet. Takket være regeringens tilbagetrækningsreform vil beskæftigelsen kunne øges med 70.000 i 2020, og det samlede bruttonationalprodukt vil kunne øges med 50 mia. kr.

For det tredje skal danskerne uddannes. Det gælder ikke mindst børnene i folkeskolen. Vi har set fremskridt, men de skal være større endnu i retning af større faglighed.

For det fjerde skal Danmark være præget af mere konkurrence. Dermed kan vi øge produktiviteten, og det er forudsætningen for højere indkomster på sigt.

For det femte skal den offentlige sektor være mere effektiv. Det er forudsætningen for at udnytte samfundets ressourcer bedre og frigøre midler til vækst.

Hvad skal vi leve af i fremtiden? I hvert fald ikke lediggang. Det, vi til gengæld kan leve af i fremtiden, er mere foretagsomhed, uanset hvordan det ser ud, og uanset hvor den kommer fra.

Jeg skal på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark har haft bedre mulighed for at komme gennem krisen end mange andre lande, idet vi i højkonjunkturen vendte nettogæld til nettotilgodehavende. Dette gennem afdrag på 384 mia. kr. på statens gæld. Ledigheden nåede tillige rekordlave 1,6 pct. før finanskrisen medførte, at ledigheden begyndte at stige.

Folketinget understreger, at det er afgørende, at der efter krisen igen kommer forstærket økonomisk vækst. Danmark skal som minimum have en vækst sammenlignelig med vores nabolande – og dette kræver politiske tiltag. Der skal sikres gode rammevilkår – herunder fortsat satsning på forskning og uddannelse.

Der skal føres en ansvarlig økonomisk politik, hvor der gennemføres reformer. Kravene til økonomisk ansvarlighed er øget efter den globale økonomiske krise. Derfor skal de offentlige finanser konsolideres på kort som længere sigt.

Målet er at bevare og videreudvikle et velfærdssamfund, der tager hånd om de svageste, og som sikrer borgerne frihed og fleksibilitet i deres hverdag.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 26).

Kl. 11:08

Formanden:

Kl. 11:04

Tak. Det oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger. Jeg har noteret mig, at følgende har bedt om korte bemærkninger: Orla Hav, Steen Gade, Morten Østergaard, Per Clausen og Frank Aaen.

Den første, der kommer op på talerstolen, er så hr. Orla Hav med en kort bemærkning til hr. Peter Christensen, som – hvad der er mest praktisk – går ned fra talerstolen.

Kl. 11:09

Orla Hav (S):

Jeg skal indrømme, at det jo er tre spændende eksempler, som statsministeren og Venstres ordfører har fremdraget til i dag. Derfor vil jeg godt stille et par enkelte spørgsmål til de tre konkrete eksempler.

Vi glæder os jo alle over, at Pandora er en gedigen succes på Børsen. Hvor mange arbejdspladser genererer Pandora i Danmark? Den anden virksomhed, der bliver nævnt som en succes, og som vi jo deler glæden over, er LEGO. Er det så helt umuligt for Venstre at se, at der er en sammenhæng imellem det, at man gav mulighed for, at børn fik fritid til at lege, og så succesen for LEGO, altså at der blev skabt nogle rammer i samfundet, der gjorde, at der var et inte-

ressant marked at gå ind på? Er det helt umuligt for Venstre at forestille sig, at det er sådan, økonomien også hænger sammen?

Hvad angår det sidste eksempel, skal jeg så afholde mig fra det, kan jeg se på formanden.

Kl. 11:10

Formanden:

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:10

Peter Christensen (V):

Jamen spørgsmålet gør mig sådan set bekymret for Danmarks fremtid. For det afslører, at der, hvor der er økonomiske succeser, mener Socialdemokratiet enten ikke, at de er værd at tage med, selv om noget af produktionen ligger i udlandet, og hvis det ellers er en succes, der også har medført arbejdspladser i Danmark i stor stil, ja, så er det sådan set Socialdemokratiets skyld, at de arbejdspladser overhovedet er der. Det er jo her, vi er meget uenige, for jeg tror ikke på, at det var Socialdemokratiets skyld, at LEGO blev opfundet. Det svarer lidt nogenlunde til, da en amerikansk præsidentkandidat mente, at han opfandt internettet.

Det har jeg vist heller aldrig rigtig set noget bevis for, men politikere, der har den form for tænkning, kommer aldrig nogen sinde til at gøre det, der er vigtigt for erhvervslivet, nemlig at skabe gode rammevilkår, fordi de i deres egen selvophøjethed mener, at de kan forudse fremtiden og også fortælle virksomhederne, hvordan de skal operere. Hvis den holdning kommer til at sætte sig fast, bliver det farligt for Danmarks fremtid.

Kl. 11:11

Formanden:

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 11:11

Orla Hav (S):

Jeg må jo sige, at jeg er mindst lige så bekymret, som hr. Peter Christensen er, altså over, at hr. Peter Christensen ikke kan indse, at der er en sammenhæng mellem de rammer, der gives i samfundet, og de erhvervsmuligheder, der så opstår. Jeg synes, det er dybt mistrøstigt, at Venstres repræsentant ikke kan se, at når der gives mulighed for, at børn får fritid til at lege i, så vil forældrene også være indstillet på at bruge nogle penge på at udfylde den med noget godt og noget sundt, og at der er den mekanisme imellem det, at det, der foretages af samfundsmæssige prioriteringer, giver nogle muligheder for vores erhvervsliv. Jeg synes, det er ærgerligt, at den viden ikke har bundfældet sig hos Venstre, og hvis det er udtryk for skyld, påtager Socialdemokraterne sig gerne skylden for, at vi har et velfungerende LEGO, der giver rigtig mange gode danske arbejdspladser. Men det var sådan set ikke det, jeg sagde.

Jeg vil meget gerne have, at Venstre indser, at der er en logisk sammenhæng mellem nogle gode rammer og nogle forretningsmæssige muligheder.

Kl. 11:12

Formanden:

Så er det hr. Peter Christensen for at svare på den korte bemærkning, værsgo.

Kl. 11:12

Peter Christensen (V):

Men hvad kommer først, hønen eller ægget? Det er jo rigtigt, at man ikke ville kunne have så stor en arbejdsstyrke, som vi har i Danmark, hvis det ikke var sådan, at man kunne få sine børn passet. Men det ændrer jo ikke ved, at det også kræver, at der er nogle virksomheder, der har brug for de mennesker, som skal have deres børn passet. Alt-

så, hvis der ikke er beskæftigelse, hvis der ikke er job, så får vi heller ikke nogen stor efterspørgsel efter at få børn passet, for så kommer de til at gå hjemme.

I fremtiden bliver vi jo nødt til at have en snak med hinanden om, hvordan vi sikrer, at alle job ikke flytter ud, men at vi kan bevare og udvikle beskæftigelsen i Danmark. Det gør man ikke ved, at venstrefløjen siger: Vi kan forudse fremtiden, vi skal nok beslutte, hvor væksten kan komme; vi kan godt lide vindmøller, så dér satser vi det hele. Hvad nu, hvis den strategi slår fejl? Hvad nu, hvis man havde satset forkert i historien? Så ville vi stå i et land uden en betydelig beskæftigelse. Vi er nødt til at lave generelle rammer, og så vil den innovation, der er derude blandt almindelige danskere, nok skabe den beskæftigelse.

Kl. 11:14

Formanden:

Så er det hr. Steen Gade for en kort bemærkning til hr. Peter Christensen

Kl. 11:14

Steen Gade (SF):

Tak. Jeg synes, det var en helt utrolig indholdsløs tale, hr. Peter Christensen holdt. Var det Storm P, der sagde, at det eneste, der kommer af ingenting, er lommeuld. Det var vel også det, der kom ud af hr. Peter Christensens mund her. Tænk, man står i en situation, hvor vi ved at vores innovationskraft er svækket og konkurrenceevnen er svækket, og så siger hr. Peter Christensen, at det kommer mere eller mindre af sig selv!

Hvis jeg så går ind på hr. Peter Christensens måde at tænke på, vil jeg sige, at der blev sagt én virkelig fornuftig ting, nemlig at vi skal satse mere på uddannelse. Hvorfor er det så, at genopretningsplanen skærer ned på de rammevilkår, der er for uddannelse og forskning? Og hvorfor er det, man i sit finanslovudspil har lagt op til, at ambitionsniveauet skal svækkes, altså at stigningstakten skal svækkes i de kommende år?

Kl. 11:15

Formanden :

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:15

Peter Christensen (V):

Vi mener, at uddannelse er en afgørende faktor for, hvordan Danmark kommer til at klare sig i fremtiden, og derfor bruger vi jo også 2 mia. kr. mere i 2011, end vi brugte i 2010, alene på uddannelse. Og siden 2001 har vi altså samlet set tilført uddannelsesområdet over 19 mia. kr. ekstra. Så det er et helt afgørende område.

Men jeg tror, at det, der på hver eneste direktionsgang i Danmark afgør, om man flytter produktionen eller ej, er, om man, når man kigger i regnskabsbøgerne, kan konstatere, at man kan tjene flere penge ved at lade produktionen finde sted et andet sted. Så enkelt er det. Jeg tror ikke, det er båret af ret mange følelser for det ene eller det andet, det er båret af at ville tjene penge. Og når SF så foreslår, at der skal være øgede skatter og afgifter for virksomhederne, vil jeg gerne minde om, at det jo bare vil medføre, at når man sætter de to streger i regnskabet på den enkelte virksomhed, så øger det jo sandsynligheden for, at man flytter de arbejdspladser ud. Og så er svaret fra venstrefløjen: Jamen så skal vi jo bare bygge nogle vindmøller. Jamen vi kan ikke kun leve af at lave vindmøller i Danmark.

Kl. 11:16

Formanden:

Hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 11:16

Steen Gade (SF):

Jeg tror, hr. Peter Christensen har fået vindmøller på hjernen, for jeg har slet ikke omtalt vindmøller. Men jeg har i stedet for påpeget det, som vel også var en tilståelsessag for hr. Peter Christensen, nemlig at man fra regeringen og Dansk Folkepartis side nedprioriterer uddannelse og forskning. Så har vi det på plads – det er regeringens eget ambitionsniveau. Det er jo realiteten, og det var også det, hr. Peter Christensen sagde bag alle tallene.

Men i forbindelse med vindmøller vil jeg spørge: Hvorfor skal Danmark ikke udnytte sine styrkepositioner? Statsministeren brugte lige 2-3 minutter af sin meget lange tale til at sige lidt om styrkepositioner. Hvis Danmark skulle drives som en forretning, er der så nogen herinde i salen, der ikke tror, at man skal bygge på sine styrkepositioner, i stedet for at det bare er sådan lala? Det er jo efter min opfattelse et spørgsmål om, om man vil opgive, eller om man vil kæmpe.

Kl. 11:17

Formanden:

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:17

Peter Christensen (V):

Det var jo i hvert fald meget loyalt over for SF's formand at lave den ligning, der hedder, at man, når man har tilført et område 2 mia. kr. ekstra, så har nedprioriteret det. Det er sådan set nogenlunde den melodi, vi har hørt fra hr. Villy Søvndal de sidste 8-9 år, nemlig at hver eneste gang man tilførte et område penge, var det en slagtning af området. Vi tilfører uddannelser 2 mia. kr. mere alene fra 2010 til 2011.

Nej, jeg mener sådan set, at man med fordel kan satse på de steder, hvor man har sin styrkepositioner, alt andet ville jo være skørt. Pointen er bare, at SF vil øge belastningen for det danske erhvervsliv generelt for så at give *nogle* af pengene – det er jo langt fra dem alle sammen – tilbage til nogle specifikke områder, som man selv vælger, men det er ikke måden at lave generelle gode rammevilkår, og det betyder jo bare oversat til dansk, at alle de virksomheder, som ikke har SF's opmærksomhed, vil få svært ved at konkurrere i fremtiden

Kl. 11:19

Formanden:

Så er det hr. Morten Østergaard med en kort bemærkning til hr. Peter Christensen.

Kl. 11:19

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror, at mange, der lytter, må synes, at det er besynderligt. For når man hører hr. Peter Christensen, så er alt godt. Regeringen har håndteret de sidste 3 år superbt og har styr på tingene fremadrettet. Det er på trods af, at vi står i en situation, hvor vi ligger og roder i bunden af OECD's prognoser for, hvor meget vækst man kan have. Hvis vi sammenligner os med det afrikanske kontinent, så er det kun Zimbabwe, der har haft en ringere vækst end Danmark i de sidste 3 år. Og hr. Peter Christensen synes, og vi skal have mere i den retning. Det er så også en klar underkendelse af hele to Venstrestatsministre. Det var jo Anders Fogh Rasmussen, der sagde, at vi skal være en grøn vindernation, der skaber tusindvis af nye arbejdspladser. Og for et øjeblik siden henviste statsministeren til den energiplan, man lægger frem i dag, som også skulle skabe nye arbejdspladser. Men hr. Peter Christensen og Venstre vil ikke være med, og dermed går det sikkert, som det er gået med »Grøn Vækst«, at når det når til

Venstres gruppe, så stopper det der. Det kommer aldrig gennem Folketinget.

K1. 11:20

Formanden:

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:20

Peter Christensen (V):

Der bliver konkluderet på meget, jeg ikke har sagt. Jeg mener sådan set, at vi med fordel også kan satse på den grønne teknologi, men det må bare ikke blive på bekostning af det generelle erhvervsliv i Danmark. Det er jo sådan set der, uenigheden er.

Jeg synes da, det er glimrende, at vi for ikke at være afhængige af især nogle af de stater, hvor vi ser, at der lige nu er uro, gør os uafhængige af fossile brændstoffer. Lige mens vi har den her debat, fremlægger regeringen et klart bud på, hvordan vi kommer et rigtig godt skridt videre med den dagsorden. Det er glimrende.

Men dem, jeg har en anke mod, er Socialdemokratiet og SF – der tror jeg sådan set, at Det Radikale Venstre er meget mere enige med os, end de dybest set er med dem, de vil i regering med – for det kan ikke nytte noget, at man forringer de generelle rammevilkår for danske virksomheder for at ville sidde og dele lunser ud til dem, man godt kan lide. Det er ikke den måde, hvorpå vi sikrer det brede danske erhvervsliv. Der minder jeg bare stilfærdigt om, at det er godt at satse på vedvarende, grøn teknologi, men vi kan ikke kun leve af at lave vindmøller i Danmark.

Kl. 11:21

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:21

Morten Østergaard (RV):

Nu er det jo ikke mig, der skal svare på spørgsmål, men jeg synes, det kan være svært at skulle sige, at man er enig med hr. Peter Christensen i det, han siger, for det ene øjeblik siger han, at man ikke må satse på noget, og når man så peger på det grønne område, siger hr. Peter Christensen, at vi da skal satse på det grønne område. Der må Venstre jo på et eller andet tidspunkt gøre op med sig selv, om de mener, at der skal satses, eller om de ikke mener, at der skal satses på det. Jeg har ikke hørt nogen sige, at det skal være på bekostning af andre områder. Jeg har hørt nogen sige, at vi skal udnytte vores styrkepositioner.

Men det er da interessant at følge op på det. Lad os nu sige, at vi i Danmark giver 24 mia. kr. i erhvervsstøtte om året – altså specifik erhvervsstøtte – skal det hele så væk, eller kan hr. Peter Christensen pege på nogle områder, der skal væk? Det kunne være landbrugsområdet, som jo er tykt subsidieret af staten, og som er blevet ekstra subsidieret her på det seneste af regeringen. Skal der files på det? Eller hvad med rederiområdet? Jeg tror, at vi i Det Blå Danmark har 10.000 arbejdspladser alene i København. Det er nok primært, fordi vi har valgt nogle rimelig favorable ordninger, bl.a. Det Internationale Skibsregister, som gør, at det er attraktivt at lægge dem i Danmark. Er det det, der skal væk, så man kan satse på noget dér, hvor vi har nogle styrkepositioner?

Vi er nødt til at forstå, hvad det er Venstre mener, for det, hr. Peter Christensen siger, stritter i alle retninger.

Kl. 11:22

Formanden:

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:22 Kl. 11:26

Peter Christensen (V):

Jeg synes sådan set, at eksemplet med vores rederier i Danmark er et eksempel, som viser, at vi i Danmark har valgt at gå den vej, der hedder, at der skal skabes nogle rammevilkår, der gør, at de arbejdspladser ikke forlader Danmark, og at man ikke udflager alle skibe fra Danmark.

Det er sådan set det, der er min pointe. Vi er nødt til at skabe gode rammevilkår for vores virksomheder. Det nytter jo ikke noget, at rammerne kommer til at bestå af, at man udpeger nogle, som man godt kan lide, og så bliver der i øvrigt øgede erhvervsskatter til resten. Det er sådan set generelt min pointe. Jeg tror sådan set, at hvis vi som politikere koncentrerer os om at sikre, at det generelle omkostningsniveau for de danske virksomheder ikke stiger, er det en begyndelse til, at de kan blive i Danmark.

Så kunne jeg høre, da forespørgslen startede, at det største problem for Enhedslisten sådan set er, at der er medarbejdere, der har udvist løntilbageholdenhed, mens krisen rasede. Det var det værste, Enhedslisten nogen sinde havde hørt. Altså, det er jo noget, arbejdsmarkedets parter afgør, men jeg tror, at det skyldes ansvarlighed hos mange medarbejdere, som kunne konstatere, at hvis de forlangte mere i løn eller ikke holdt igen, ville også de arbejdspladser forlade Danmark.

Kl. 11:24

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 11:24

Per Clausen (EL):

Jeg synes måske, at hr. Peter Christensen skal prøve at holde styr på, hvad han selv siger, for det, jeg forstod nu, var, at hr. Peter Christensen mener, at man godt kan give brancher ekstra favorable skattevilkår, at man godt kan have nogle brancher, som har nogle ekstra gunstige støtteordninger. Men hvis venstrefløjen foreslår, at man skal give nogle gunstige vilkår på miljøområdet til vedvarende energi, til omstilling til økologi, så er det forkert.

Så kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Peter Christensen om en anden ting. Skabes der ikke værdi i den offentlige sektor? For hr. Peter Christensen sagde, at værdi kun kan skabes i den private sektor. Jeg vil bare spørge: Betyder det, at hr. Peter Christensen mener, at der ikke kan skabes værdi i den offentlige sektor? Og hvad er det, der lige sker med noget, når det går fra den offentlige til den private sektor, og som gør, at så skaber det lige pludselig værdi?

Kl. 11:25

Formanden:

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:25

$\textbf{Peter Christensen} \ (V):$

Altså, jeg gentager sådan set gerne mit svar. For der er ikke noget i vejen med, at man går ind og sikrer gode rammevilkår for virksomheder, også for virksomheder, der producerer vedvarende energi. Men man er nødt til at forholde sig til, at det sker, samtidig med at venstrefløjen foreslår, at de generelle erhvervsskatter skal sættes op. Og det er jo der, filmen knækker.

Der var ikke spor i vejen, da vi i det her Folketing konstaterede, at hele søfarten var under massiv konkurrence, og hvis de ikke skulle udflage alle sammen, var vi nødt til at kigge på, hvilket beskatningsniveau vi udsatte rederierne for. Så satte vi beskatningen ned, og det har faktisk betydet, at der i dag er flere skibe under dansk flag end før – en rigtig god historie.

Formanden:

Hr. Per Clausen, en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Per Clausen (EL):

Jeg synes, at man skal være glad, når politisk debat udvikler sig, og det har den gjort her, for hr. Peter Christensen er gået fra at sige, at politikere ikke skulle blande sig i, hvilke brancher og områder det var, man skulle satse på at væksten skulle ske i, til nu at sige, at det gør man i forvejen, og at det skal man også blive ved med i fremtiden. For så kan vi diskutere, om det er rigtigt, at klima- og miljøtemaerne og spørgsmålet om at få et værdiproducerende landbrug er vigtige temaer for os i fremtiden. Det kunne jeg godt tænke mig at høre om hr. Peter Christensen er enig eller uenig i.

Det andet spørgsmål, som jeg ikke fik noget svar på, er: Er det virkelig hr. Peter Christensens opfattelse, at der ikke skabes værdi i den offentlige sektor, eller har han også skiftet standpunkt på det område?

Kl. 11:26

Formanden:

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:27

Peter Christensen (V):

Det, jeg sagde i mit ordførerindlæg, var, at offentligt ansatte er rare at have, de er med til at skabe service for os alle sammen, men vi kan ikke leve af, at vi ansætter hinanden i den offentlige sektor. Det er så der, hvor planøkonomien slår hundrede procent igennem ved Enhedslisten og hr. Per Clausen, når man mener, at man sådan set kan løse det hele ved at ansætte alle dem, som i dag er ledige, i den offentlige sektor.

Der kan jeg bare konstatere, at så får vi da i hvert fald, som jeg også sagde i mit ordførerindlæg, på ingen måde vækst i den private sektor, fordi så er arbejdskraften simpelt hen ikke til stede til, at vi kan få skabt vækst i den private sektor, sådan at vi kan eksportere mere, sådan at vi kan få flere skatteindtægter, sådan at vi kan få råd til overhovedet at bevare den velfærd, som vi har i dag, og de offentligt ansatte, som vi har i dag. Og det jo sådan set det, som er problemet. Når vi har en økonomisk udfordring, er det jo, fordi væksten er for lav i Danmark, og vi kan ikke løse det problem ved at ansætte flere offentligt ansatte.

Kl. 11:28

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen med en kort bemærkning.

Kl. 11:28

Frank Aaen (EL):

Regeringen praler med, også i dag, at Danmark er kommet bedre igennem krisen end andre lande. Så vil jeg gerne bede hr. Peter Christensen bekræfte, at statsgælden på 2 år er fordoblet. Hvad angår arbejdsløsheden, er arbejdsløsheden i Danmark højere, end den er i Sverige, i Finland, i Norge, i Tyskland, i Holland, i Storbritannien og i Østrig, bare for at tage nogle eksempler. Er det virkelig sådan, at vi klarer os bedre end andre lande, når vores arbejdsløshed er højere end i de lande, der ligger allertættest på?

Kl. 11:28

Formanden:

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:29 Kl. 11:32

Peter Christensen (V):

Jamen det er jo ikke rigtigt. Altså, situationen er den, at da vi havde højkonjunktur, betalte vi massivt af på vores gæld, og da krisen så ramte, valgte vi også at investere i offentlige aktiviteter, for at vi netop ikke skulle blive ramt hårdere end ellers af lavkonjunkturen. Og det ville vi jo ikke have haft den samme økonomiske mulighed for, hvis ikke vi havde været ansvarlige, mens vi havde overskud og betalte af på statens gæld.

Jeg husker udmærket de debatter, vi havde i de år, hvor vi havde overskud på de offentlige budgetter. Der var der ikke andet end kritik fra venstrefløjens side, man mente, at de penge skulle vi jo skynde os at puste det offentlige forbrug op med. Vi valgte at sige: Nej, vi skal også bruge penge på at få gælden væk, sådan at vi står godt rustet. Heldigvis fuldførte vi den linje. Når man kigger sig rundt, kan man se, at det også betyder, at vi står klart bedre rustet, og at de reformbehov, som er i Danmark, og som er store, stadig er mindre end i de lande, som hr. Frank Aaen lige henviste til.

Kl. 11:30

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 11:30

Frank Aaen (EL):

Hvis det er fakta, benægter jeg fakta, var der en, der sagde engang. Det, jeg læste op før, var jo tal fra Eurostat. Nu kan jeg se, at statsministeren også ryster på hovedet, så jeg vil bede statsministeren om, når han igen skal have ordet, at sige, hvor det lige præcis er, jeg tager fejl, når jeg opremser, at arbejdsløsheden i Danmark er større i procent end i Sverige, Finland, Norge, Tyskland, Holland, Storbritannien og Østrig, for bare lige at nævne nogle af vores nærmeste nabolande.

Jeg vil spørge statsministeren: Får vi et svar? Statsministeren kan jo bare svare nu. Sådan har ministre jo et fortrin. De kan altid bede om ordet, og så får de det straks. Så jeg vil sige til statsministeren: Værsgo at bede om ordet. Eller også kan statsministeren kigge efter og så tage ordet lidt senere for at sige, om det, jeg her opregner, er rigtigt eller forkert, nemlig at arbejdsløsheden i Danmark er højere end i den her lange række af lande.

Kl. 11:31

Formanden :

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:31

Peter Christensen (V):

Nu var det sådan, at jeg blev lidt forvirret. Jeg formoder, at jeg godt må svare, selv om der blev henvist til statsministeren, for nu er det jo sådan mit ordførerindlæg. Altså, sandheden er, at vi under højkonjunkturen ramte en enormt lav ledighed på 1,6 pct. Og det var sådan set medvirkende til, at vi havde så store overskud, også på de offentlige budgetter, og at vi kunne betale af på gælden. Men der er jo ingen tvivl om, at Danmark er en lille, åben økonomi, så når det går skidt i landene omkring os, ja, så rammer det af gode grunde også Danmark, fordi vi eksporterer vores varer dertil.

Men jeg glæder mig sådan set over, at også med de initiativer, regeringen har taget, er ledigheden sådan set stadig på et niveau, som er lavere end det, det var i 1990'erne, også lavere end det, det var i 2001. Det er sådan set, på trods af at vi er blevet ramt af en økonomisk krise. Så ja, én ledig er jo én for meget, men det ændrer sådan set ikke ved, at det stadig væk er et relativt lavt niveau, hvis man sætter det ind i en historisk sammenhæng.

Formanden:

Tak til hr. Peter Christensen. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, som kan få det. Så er det hr. Orla Hav som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det. Enhedslisten har bedt om denne forespørgselsdebat. Det kan der være rigtig god mening i, for det er et spørgsmål, som stilles af rigtig mange mennesker i rigtig brede kredse: Hvad skal Danmark leve af i fremtiden?

Vi står med en globalisering, der på mange måder er en udfordring, men også giver nogle muligheder, hvis vi forstår at bruge dem rigtigt. Vi står med en demografisk udfordring, der er kolossalt stor. De store årgange takker af på arbejdsmarkedet, og de små årgange er på vej ind på arbejdsmarkedet. Vi ved, at den vestlige verden ikke længere har monopol på de bedste uddannelser og det højeste uddannelsesniveau. Vi er bragt i en finansiel krise med baggrund i kortsigtede og utilstrækkelige politiske handlinger siden 2001. Vi står med et land, hvor forskellen mellem de egne, hvor der er gang i den, og de egne, som vi betegner som udkant, bliver større og større.

Midt i disse udfordringer står så en stadig større del af befolkningen og er usikker – usikker på, hvordan hver enkelt selv skal og bør agere for at kunne klare sin og familiens situation: Hvad kan man regne med, hvad kan man have tillid til i en verden, hvor værdier og prioriteringer skifter meget hurtigt? De nære spørgsmål melder sig hos rigtig mange: Flytter min arbejdsplads, og hvilke muligheder har jeg så? Hvordan kan jeg sikre det bedste udgangspunkt for mine børn, så de har mulighed for at klare deres fremtid?

Ja, der er god grund til at stille spørgsmålet: Hvad skal Danmark leve af i fremtiden?

Til dette kan vi så føje den oplysning, der fremkom i går, nemlig at Danmarks evne til at skabe vækst er under afrikansk niveau. Alene Zimbabwe scorer ringere vækstrater end Danmark. Vi sammenligner os oftest med Sverige, Tyskland, Holland og Frankrig, men deres fald i BNP over de seneste 3 år har været på mellem 0,3 og 1,3 pct.

Er det så Spanien og Portugal, vi skal sammenligne os med? Næh, selv disse to hårdt ramte sydeuropæiske økonomier har mindre fald i væksten, end vi har. Vi er i klub med dele af Østeuropa, Grækenland, Irland og Italien, som ofte benævnes som tabernes klub.

Hvor kan borgerne så forvente at få svar på disse udsagn? Ja, overvismanden var inde at kommentere, hvordan det så ud: Dansk økonomi var overophedet, allerede inden krisen kom, og regeringens politik har en del af skylden. Det er ikke sådan, at stat og regering er ansvarlig for alt, men »det nominelle skattestop på ejendomsværdiskatten og til en vis grad liberaliseringen af låneformerne har i høj grad bidraget til husprisstigninger og overophedningen af byggesektoren«, siger Hans Jørgen Whitta-Jacobsen, der yderligere fastslår, at VK-regeringens finanspolitik i perioder var for lempelig.

Det er altså ikke mit udsagn, det er et citat fra overvismanden. Manden bag den redegørelse, som jeg henviser til, nemlig professor Jørgen Goul Andersen, siger:

»Jeg vil ellers ikke betegne mig som pessimist. Men vi har ikke i 200 år set et så stort tilbageslag i dansk økonomi i fredstid – og det er langt hårdere end i det store flertal af verdens lande. Dét tilbageslag og den førte politik i årene inden vil vist stå tilbage i historiebøgerne længe efter, at Anker Jørgensens økonomiske politik er glemt«.

Så hårdt trækker folk, der har studeret årsager og virkninger for Danmarks aktuelle muligheder, situationen op, når de skal gøre klart, hvad vi skal leve af i fremtiden. Det kunne jo ellers have været en rigtig god og en rigtig optimistisk og positiv historie, fordi vi havde rigtig gode forudsætninger for at pejle os ind på fremtiden og levere svar på spørgsmålet om, hvad vi skal leve af i fremtiden.

Vi kan konstatere, at verden vil opleve efterspørgsel på svar på miljøudfordringer, som hele verden står over for. Vi ved, at energiudfordringen ved omskiftning fra de traditionelle energikilder til vedvarende energikilder bliver kæmpestor. Vi ved, at hele cleantechområdet, der bl.a. skal medvirke til at sikre rent drikkevand til jordens befolkning, samt at medicin og medicotekniske produkter, der skal forbedre sundhedstilstanden for verdens befolkning, bliver nogle af de områder, som der vil blive efterspurgt løsninger inden for. Udviklingen af produkter og metoder til at håndtere disse udfordringer ligger godt til de kompetencer, der findes i dansk erhvervsliv og i den danske arbejdsstyrke.

Kl. 11:38

Har vi så grebet disse muligheder? Desværre nej. Vi husker kun alt for godt den hånlige nedgøring af indsatsen for et bedre miljø, som den nu afgåede statsminister fremkom med på Venstres landsmøde: Ikke en fugl, ikke en fisk, ikke en frø har fået det værre. Med den formulering flyttede man fokus væk fra vedvarende energi-løsninger som vindkraft, bølgeenergi, jordvarme og solvarme, et fokus, som kunne have udløst, at energibranchen og samfundet som helhed havde efterspurgt teknologi, der sikrede vedvarende energi-løsninger til det danske samfund og efterfølgende, at disse løsninger kunne sælges til en verden, der ville efterspørge dem i stort tal.

Senere er man så blevet klogere og har indgået en aftale om »Grøn Vækst« som en del af globaliseringsaftalen med andre fornuftige partier her i Tinget, men kostbar tid blev sat over styr.

De seneste meldinger fra regeringen er, at vi ikke skal pick the winners – og det har også fyldt en del i diskussionen allerede – men afvente, at markedet løser alting. Det er en fordrejning af det, som vi vil. Vi har i verden uomgængelige udfordringer på miljø-, affaldsog energiområdet, som skal løses. Samtidig har vi en række virksomheder, der er globale spydspidser på de pågældende områder. Samme situation har vi på en række af velfærdsområderne. Vi er langt fremme internationalt set i forhold til sundhed og ældrepleje, og vi har også en række virksomheder, der kan noget, som ikke ses i ret mange lande. De overlap, der ligger her, bør vi udnytte og gøre det klogt, så vi kan sikre stærk konkurrencekraft og derigennem mange arbejdspladser.

Så jeg er ikke ude i, at vi skal pick the winners fra politisk hold. Vi skal ikke vælge virksomheder på Christiansborg, det er markedet væsentlig bedre til, men vi skal prioritere de offentlige midler, der går til dansk erhvervsfremme, både inden for forsknings- og udviklingsområder og i forhold til de betydelige milliardbeløb, der hvert år tilføres virksomhederne i forskellige erhvervsstøtteordninger. Det er kun rimeligt, ikke mindst af hensyn til virksomhederne selv, hvad de også påpeger. Og så skal vi bruge det, at den offentlige sektor vel er den største kunde i dette land – 270 mia. kr. efterspørges der varer og tjenesteydelser for i vores samfund.

I øvrigt må jeg sige, at det klinger hult at høre den kraftige afstandtagen, der er fra pick the winners, når man ser den måde, man har picked the winners på i forhold til et landbrug, som jo i høj grad har nydt godt af, at her syntes man på et tidspunkt, man skulle gøre det rigtig godt for landbruget.

Rammevilkårene er vigtige for at kunne drive konkurrencedygtig virksomhed i Danmark, og rammevilkårene er efter min overbevisning en række forskellige elementer:

Det er adgang til kvalificeret arbejdskraft, både dansk og udenlandsk. Det er et fornuftigt skattetryk, både på indkomstskat og på erhvervsskat. Det er et acceptabelt afgiftsniveau. Det er offentlige myndigheder, der arbejder hurtigt og professionelt med ansøgninger og tilladelser uden for meget bøvl. Det er fair konkurrenceforhold uden monopoler og karteller. Det er muligheden for at få en ordent-

lig rådgivning og adgang til risikovillig kapital. Det er et samarbejde med dygtige forskere om målet om at udvikle sine produkter og sine ydelser.

Så sent som i går havde jeg besøg af repræsentanter for dansk turisme. Mens væksten på verdensplan ligger på 34 pct. og i Europa på 23 pct. inden for turismen, hvad oplever vi så i Danmark? Turismens omsætning, turismens generering af arbejdspladser falder og falder. Men det synes ikke, som om det er et anliggende, regeringen har lyst til at involvere sig i. Man læner sig tilbage og siger: Vi har gjort det, vi kunne.

Dertil kommer, at uddannelsesniveauet i verden stiger. Hvilke handlinger eller former for lederskab udøver den danske regering og dens flertal? Ja, de gør det besværligt for de unge at tage en uddannelse. Det er blevet dyrere at blive transporteret til uddannelsesinstitutionerne, SU til hjemmeboende unge er faldet bort, og mulighederne for at uddanne sig til f.eks. maskinmester er blevet forringet.

Det er meget foruroligende, at det danske uddannelsessystem ikke længere hører til i den absolutte verdenselite. Det gælder fra folkeskolen og opefter, hvert sjette barn kan ikke læse og skrive på tilstrækkelig højt niveau, når det forlader folkeskolen. Andelen af unge, der får en ungdomsuddannelse, er stort set den samme, som den var for 10 år siden.

Problemet vil kun blive større, og vi kan jo kigge uden for landets grænser. Når vi konkurrerer med andre lande, er det ikke mere kun på pris, men det indebærer også konkurrence på viden. Vi synes, at de muligheder, Danmark havde med højkonjunkturen i baghånden, er blevet udnyttet alt for dårligt, og at der er blevet udøvet for dårligt lederskab i forhold til at sætte retning på, hvor det er, Danmark har specielle og gode kompetencer, som vi kan leve af i fremtiden.

Kl. 11:44

Formanden:

Tak. Ordføreren vil fremsætte et forslag til vedtagelse? Det er ordføreren velkommen til at læse op.

Kl. 11:44

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det. Jeg skal på vegne af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Christian H. Hansen (UFG) fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Danmark har mistet ca. 170.000 private arbejdspladser de seneste tre år og alle prognoser viser, at den lave vækst i økonomien fortsætter efter krisen. Og ligeledes, at der vil være store offentlige underskud, så langt øjet rækker.

Folketinget konstaterer derfor, at resultatet af regeringens økonomiske politik er et Danmark, der er dårligt rustet til at skabe velstand og velfærd i fremtiden.

På den baggrund opfordrer Folketinget regeringen til

- at iværksætte en dynamisk erhvervspolitik, der gennem langsigtede politiske prioriteringer, offentlig-private partnerskaber, innovationsfremmende offentlig indkøbspolitik og intelligent regulering skaber rammerne for nye private bæredygtige arbejdspladser med høj værditilvækst bl.a. inden for danske styrkepositioner som energi, miljøteknologi, velfærdsteknologi og it,
- at øge offentlige investeringer i uddannelse og forskning frem for besparelser,
- at skabe langsigtet holdbarhed og troværdighed i dansk økonomi og råderum til fortsat offentlig realvækst gennem klare prioriteringer og reformer, bl.a. så flere bliver længere på arbejdsmarkedet.« (Forslag til vedtagelse nr. V 27).

Kl. 11:45

Formanden:

Også dette oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger.

Jeg har noteret til korte bemærkninger: Peter Christensen, Kristian Thulesen Dahl, Carina Christensen og Per Ørum Jørgensen. Den første med kort bemærkning til hr. Orla Hav er hr. Peter Christensen.

Det er fra talerstolen, og vi håber, at it-systemerne her på Borgen virker efter frokostpausen.

Kl. 11:46

Peter Christensen (V):

Fakta omkring dansk økonomi er, at frem til 2020 er der en ubalance på mellem 45 og 50 mia. kr. Alt, hvad regeringen har lagt frem, er Socialdemokratiet imod. Socialdemokratiet er kommet med et svar på, hvordan man finder 15 af de 45 mia. kr., og det skal så ske ved, at man skal arbejde 1 uge mere om året.

Nu kan jeg høre, at den socialdemokratiske politiske ordfører siger, at det vil man først begynde at gennemføre, hvis bruttoledigheden kommer ned under 100.000. Så er mit spørgsmål: Hvad hvis det først sker i 2025? Vil man så vente med at lave reformer til 2025? Eller hvis det først sker i 2030? Altså, vil man vente, til ledigheden kommer ned, hvor den i øvrigt kun har været to gange de sidste 30 år?

Kl. 11:46

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:47

Orla Hav (S):

Jeg skal bare sige til Venstres ordfører, at det, der står i det forslag til vedtagelse, som jeg har læst op, og som vi er en række partier, der står bag, er, at vi vil skabe langsigtet holdbarhed og privathed i dansk økonomi og råderum gennem reformer.

Så svaret er: Selvfølgelig vil vi bidrage til reformer på fuldt forsvarlig vis, og vi vil også tillade os at tænke lidt over, hvordan vi klarer udfordringerne fremover og ikke alene klarer her og nu-udfordringerne. Derfor har vi også tilladt os at komme med et meget detaljeret udspil om, hvordan Danmark kunne have en alternativ vej til den besparelsesvej, som Venstre er toneangivende for.

Kl. 11:47

Formanden :

Hr. Peter Christensen.

Kl. 11:47

Peter Christensen (V):

Det eneste konkrete, der er blevet fremlagt, er 12-minutters-planen, og der siger Socialdemokratiets politiske ordfører nu, at det vil man først gå i gang med, når bruttoledigheden kommer ned under 100.000, og der er mit spørgsmål meget enkelt: Hvis det først sker i 2025 eller i 2030, at ledigheden kommer derned, vil man så simpelt hen vente med reformer indtil da? Det er et meget enkelt spørgsmål.

Kl. 11:48

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:48

Orla Hav (S):

Jamen det er også et meget enkelt svar. Vi vil ikke sidde tilbagelænet og vente på, at tingene løser sig selv. Det er jo det, vi bebrejder den nuværende regering, nemlig at den har haft en attitude med at læne sig tilbage og sige: Det løser nok sig selv. Det gjorde man un-

der højkonjunkturen, hvor man skovlede mere kul på en højkonjunktur, der godt kunne have været dæmpet en lille smule, så vi havde haft et godt afsæt til at løse de nuværende udfordringer.

Det er jo det, der er problemet. Regeringen har valgt at prioritere forkert, sådan at Danmark står ringere rustet i forhold til at løse de udfordringer, vi står over for. Så man vil ikke finde Socialdemokratiet eller vores samarbejdspartnere med armene over kors i forhold til løse de udfordringer, som Danmark står over for.

Kl. 11:49

Formanden:

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, kort bemærkning til hr. Orla Hav.

Kl. 11:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

I en artikel i Børsen her i går står der, at den registrerede ledighed kun en gang siden 1974 har været lavere end det niveau, som Socialdemokratiet selv siger at man skal ned på, for at man vil gennemføre forslaget om den her uges ekstra arbejdstid for lønmodtagerne. Kan hr. Orla Hav bekræfte, at det er en ganske historisk situation at nå så langt ned? Det ville selvfølgelig være positivt at gøre det, men det betyder også, at det er svært lige at se, hvornår det er, at man vil gennemføre det, man selv går ud og siger at man vil gennemføre for at få holdbarhed i økonomien.

Kan hr. Orla Hav følge den tankegang og så bekræfte det, som Børsen skriver i forhold til, hvor langt tilbage man skal før højkonjunkturen her i 2007-2008, før man sidst var nede på det niveau, som Socialdemokratiet nu taler om?

Kl. 11:50

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:50

Orla Hav (S):

Jeg kan sige, at Socialdemokratiets tilgang til at løse opgaver og løfte de udfordringer, som vi står over for, altid vil være at gøre det med rettidig omhu. Vi har jo ikke lagt skjul på i det udspil, som der jo er blevet skudt ganske skarpt på fra borgerlig side, nemlig »En Fair Løsning«, at vi også tør fremlægge forsøg på at lave modige og fremadrettede ændringer i samfundsøkonomien.

Der er jo bare at sige til det, at den dag, hvor boet skal gøres op, og tingene skal sættes i gang, vil vi danne os et helhedsoverblik over, hvilke elementer der så skal indgå, og det vil være på det rigtige tidspunkt.

Kl. 11:51

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:51

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo altid rart at vide, at der er nogen, der vil tage modige beslutninger. Det vil man så i øvrigt gøre på det rigtige tidspunkt, men man vil så ikke på nogen måde anskueliggøre, hvornår det rigtige tidspunkt i givet fald er.

Der stod i Børsen i går, at hr. Henrik Sass Larsen siger, at den registrerede ledighed skal et godt stykke ned under 100.000. Så skriver Børsen, at uanset begrebet – det var noget med, hvordan man opgør ledigheden – er der tale om et historisk lavt ledighedstal; siden 1974 har den registrerede ledighed hvert år ligget højere lige indtil højkonjunkturen i 2007, hvor især håndværkere kunne vælge og vrage mellem opgaverne.

De skriver altså, at siden 1974 har den registrerede ledighed hvert år været højere, indtil højkonjunkturen for alvor buldrede derudad i 2007-08-stykker. Er det rigtigt beskrevet, at vi skal tilbage til niveauet i 1974, før man vil iværksætte den her historiske og modige, har jeg forstået, 12-minutters-plan? Så kan vi i hvert fald godt se, at der desværre vil gå en del år, fordi vi skal arbejde på at få så lav ledighed, men der er jo historisk belæg for at sige, at det desværre er sjældent, at ledighedstallet kommer så langt ned, som Socialdemokratiet indikerer her.

Kl. 11:52

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:52

Orla Hav (S):

Jeg forsøgte i min ordførertale at gøre opmærksom på, at den udfordring, der skal løses, er den demografiske udfordring, som betyder, at tilgangen til det danske arbejdsmarked bliver mindre. Den opgave vil vi løse. Og vi vil gerne bidrage til at løse den på det tidspunkt, hvor ledigheden er faldet, og hvor vi kan konstatere, at der med de mekanismer, som vi kender på nuværende tidspunkt, vil blive for stor efterspørgsel efter arbejdskraft. Så der er ikke andet at sige til det, end at vi anerkender, at der er en demografisk udfordring, vi skal have løst, og som vi skal have fokus på. Og der vil vi også være med til at lave de reformer, der skal laves.

Jeg kan konstatere, at Dansk Folkeparti jo ikke har lyst til nogle modige reformer på det her område, men afsværger det, som regeringen har udspyet som deres løsning på det, nemlig alene at gå efter efterlønnen. Det synes jeg er fornuftigt af Dansk Folkeparti, men vi laver reformerne, sådan at de løser de udfordringer, som det danske samfund står over for.

Kl. 11:54

Formanden:

Så er det fru Carina Christensen for en kort bemærkning til hr. Orla Hav.

Kl. 11:54

Carina Christensen (KF):

Jamen det er jo en meget vigtig debat, vi har her i dag, og jeg vil sige det, som jeg også sagde til Enhedslistens ordfører, at jeg havde glædet mig rigtig meget til at høre Socialdemokraternes bud på, hvad Danmark skal leve af i fremtiden. Men jeg må sige, at jeg er blevet ret skuffet over hr. Orla Havs indlæg, som jo igen mestendels handlede om kritik af regeringen i stedet for ligesom at fortælle om, hvilke bud man selv har på, hvad Danmark skal leve af.

Så må jeg sige, at jeg også synes, at vi er blevet ret forvirrede efter at have hørt hr. Orla Havs indlæg, for inden i dag troede jeg sådan set, at S og SF var enige om den her pick the winner-strategi; det er godt nok SF, der har født den her nye plan, der er kommet, men jeg har forstået, at S tilslutter sig den. I dag siger man så: Nej, nej, Socialdemokraterne går så sandelig ikke ind for en pick the winner-strategi. Men alligevel så hører vi om, at der, hvor Socialdemokraterne synes man skal satse, er på medicin, på klima, på velfærd osv.; det lyder grangiveligt som en pick the winner-strategi.

Vi har ikke hørt et ord om, hvilke rammebetingelserne man vil tilbyde alle de øvrige virksomheder i det her land. Jeg har selv en lille møbelfabrik. Men interesserer Socialdemokraterne sig overhovedet for, at der skal være møbelproduktion i det her land fremover? Jeg aner det simpelt hen ikke efter at have hørt Socialdemokraternes indlæg.

Så jeg vil gerne spørge hr. Orla Hav, om han ikke vil komme herop og forholde sig til de reelle problemer, som danske virksomheder

står over for: mangel på arbejdskraft, et alt for højt omkostningsniveau, en for lav produktivitet.

Kl. 11:55

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:55

Orla Hav (S):

Jeg er da ked af, at fru Carina Christensen ikke har hørt ret godt efter. Vi har faktisk forsøgt at sige, hvad det er for nogle områder, vi gerne vil være med til at prioritere, for vi kan se, at det har et samfundsmæssigt perspektiv, at vi får en ordentlig energipolitik i det her land; at vi får en ordentlig miljøpolitik; at vi får nogle vedvarende løsninger på de her områder; at vi er gearet til at være i form til at kunne klare efterspørgslen, når hele verden vil efterspørge gode sundhedsteknologiske løsninger.

Det er ikke det samme som en pick the winner-strategi. Vinderne vil være dem, der er i stand til at udvikle de her løsninger og dermed kan gøre dem til genstand for salg, og når de så får mulighed for at sælge deres produkter, er der en lang række medarbejdere, som forhåbentlig vil købe nogle af fru Carina Christensens møbler.

Kl. 11:56

Formanden :

Fru Carina Christensen.

Kl. 11:56

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg kan forsikre hr. Orla Hav om, at jeg faktisk hørte rigtig, rigtig godt efter, for jeg er faktisk oprigtig interesseret i at høre, hvilket bud Socialdemokraterne har på, hvad Danmark skal leve af i fremtiden, for jeg tror desværre ikke, at de har noget klart bud.

Nu fik hr. Orla Hav så igen muligheden for at komme herop og forholde sig til de reelle problemer, som danske virksomheder står over for: mangel på arbejdskraft, et alt for højt omkostningsniveau, en for lav produktivitet. Vi fik intet svar – intet svar. Det er dybt bekymrende, men nu har hr. Orla Hav så igen chancen for at komme op og forholde sig til de reelle problemer, som danske virksomheder står over for.

Kl. 11:57

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:57

Orla Hav (S):

De reelle vilkår kan jo se meget forskellige ud. Forleden var jeg på besøg hos en nordjysk smedemestervirksomhed, en veldrevet virksomhed, som har en 100-årig tradition bag sig, og dens reelle udfordring er, at den mangler noget at lave. Den havde reduceret sin medarbejderstab til 15, og jeg er sikker på, at de 30, som man havde skilt sig af med, befinder sig derude og stadig væk er parat til at gå i gang, i samme øjeblik der er nogle, der er villige til at slå det her samfund i gang igen med nogle konstruktive løsninger, som vi har behov for, en indsats for at skabe noget, som det her samfund får brug for i fremtiden. Det er det, der er problemet: at der ikke er nogen, der vil skabe den efterspørgsel og slå det i gang som en samfundsmæssig satsning.

Så problemet i den virksomhed er ikke, at man mangler arbejdskraft, problemet er, at man mangler arbejde til dem, som man egentlig gerne ville have beskæftiget. Kl. 11:58

Formanden:

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen. Ham når vi lige som den sidste, der er noteret for korte bemærkninger til hr. Orla Hav.

Kl. 11:58

Per Ørum Jørgensen (KD):

Ligesom mange andre ordførere ventede jeg også at få nogle konkrete bud fra Socialdemokratiet på, hvad Danmark skal leve af i fremtiden. Men jeg blev også lidt forvirret på et forholdsvis højt plan i forhold til hele den diskussion om »pick the winner«, for hvis man ser på de forhandlinger, der har været i forbindelse med f.eks. globaliseringsmidlerne, som jo er væsentlige i forhold til at skabe udvikling og skabe vækst, så har det faktisk været lidt med modsat fortegn; det har været regeringspartierne og den borgerlige fløj, som ligesom har sagt: Jamen vi skal styrke den strategiske forskning på forskellige områder, for det er her, vi kan se at der er et stort potentiale. Men det er netop Socialdemokraterne, der faktisk er gået forrest i forhold til at få så mange midler som muligt til den frie forskning, som ikke var prioriteret.

Så det er jo den helt modsatte verden, som hr. Orla Hav præsenterer os for i dag. Er det et skifte i den socialdemokratiske politik, eller hvordan skal vi forstå det?

Kl. 11:59

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:59

Orla Hav (S):

Næh, jeg kan forsikre hr. Per Ørum Jørgensen for, at der ikke er sket noget skifte i den socialdemokratiske tilgang til det her. Vi er stærkt optaget af at være med til at skabe udvikling og fremgang i det her samfund, og det vil vi meget gerne medvirke til. Problemet er jo så lidt, at hr. Per Ørum Jørgensen og andre siger, at de mangler nogle konkrete bud, og hvis vi så er alt for specifikke i forbindelse med nogle konkrete bud, så melder de samme sig og siger: Ja, nu går I jo ud og »pick the winners«, og det vil vi slet ikke have.

Så derfor har jeg forsøgt at forholde mig til, at det er vigtigt at skabe nogle fornuftige og gode rammer, der gør, at det private erhvervsliv kan se en retning for, hvor det kan betale sig at være med til at udvikle nogle løsninger, som kan skabe et grundlag for, at nogle flere kommer i beskæftigelse. Det er der, vi rigtig gerne vil bidrage, og det har vi også bidraget til i globaliseringsaftalerne, hvor vi på det område, som jeg har været tæt på, har lavet aftaler om »Grøn Vækst« med nogle fornuftige løsninger. Og der har vi sat nogle til at vurdere, hvilke løsninger der kunne skabe grundlaget for at være vinderne.

Kl. 12:00

Formanden:

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 12:00

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det synes jeg ikke vi blev meget klogere på. Men så vil jeg godt forholde mig til noget af det, som hr. Orla Hav nævnte i sin ordførertale, nemlig turismen. Hvis man ser på den finanslovaftale, som bl.a. Kristendemokraterne gik ind og støttede, kan man se, at der jo netop var initiativer i forhold til turismen. Vi havde et ønske, som vi kom igennem med, om et videncenter for kystturisme, som blev etableret i Hvide Sande, og der var også initiativer i forhold til hotelmoms. Der var faktisk mange initiativer, som jeg i hvert fald mange steder har hørt folk tage positivt imod, netop for at vi kan styrke turismen i

Danmark. Man kan også sige, at det at skabe mere risikovillig kapital til de små og mellemstore virksomheder også var noget, som vi syntes var et løft og noget af det, der er behov for; det er noget af det, man hører virksomhederne sige, altså at der er behov for risikovillig kapital, ikke mindst de små og mellemstore, som jo gerne skulle vokse sig store og dermed også generere flere arbejdspladser.

Jeg synes egentlig, det er lidt synd, at Socialdemokraterne bare snakker i stedet for f.eks. konkret at gå ind og tage ansvar, akkurat som vi gjorde i forbindelse med finanslovaftalen, hvor vi faktisk med vækstpakken skabte grundlaget for, at der kunne komme ny vækst og ny udvikling i Danmark.

Kl. 12:01

Formanden:

Så er det hr. Orla Hav.

Kl. 12:01

Orla Hav (S):

Jamen jeg kan forsikre hr. Per Ørum Jørgensen om, at for Socialde-mokratiet forholder det sig akkurat sådan, som vi plejer at kalde det i Nordjylland, at det ikke er en skam at blive væk, hvis man ikke er indbudt. Og det er den situation, der har været i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Dem har man jo ønsket at holde i den nære familie, som man så indimellem har udvidet en lille smule. Havde vi haft mulighed for det, havde vi gerne deltaget i konstruktive drøftelser om at få fastlagt en fornuftig finanslov med afsæt i noget af det, som jeg også har nævnt her.

Jeg vil bare sige, at jeg på fin vis under hr. Per Ørum Jørgensen et videncenter, ingen problemer med det, men det er jo ikke det, der batter. Når ni ud af ti ministerier i Københavnsområdet placerer deres kurser og konferencer i Malmø, er det da et udtryk for, at der er et eller andet, som en regering og et folketingsflertal burde forholde sig til, og dermed er der en pointe for den turisme, som er nødlidende.

Kl. 12:02

Formanden:

Tak til hr. Orla Hav.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Og det vil sige, at den næste ordfører, der skal til, er hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti, og det bliver så efter frokostpausen.

Jeg skal her udsætte mødet, og det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:03).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er mødet genoptaget, og det er hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Da jeg for første gang så, at der var en forespørgselsdebat om Danmarks fremtid, blev jeg opløftet. Jeg tænkte, det her er en rigtig spændende overskrift for en dagsorden i Folketingssalen. Da jeg så så, at den var stillet af Enhedslisten, fik jeg tanken, at det egentlig kan give baggrund for en god værdipolitisk debat om, hvad det er for et Danmark, vi ønsker, hvad det er for en fremtid, vi ønsker for Danmark, og hvordan vi ønsker at sikre, hvad der er vigtigt

for danskerne og for de kommende generationer. Det er ting, som at det er vigtigt, at vi har et trygt samfund, at vi har et samfund, der hviler på stabilitet, at vi har et samfund, der hviler på social ansvarlighed over for hinanden i en verden rundt omkring os, hvor der er meget uro og meget utryghed, og hvor folk lever en dagligdag, der jo slet, slet ikke er som den, vi oftest lever her i Danmark. Det er selvfølgelig nogle ting, der kræver, at vi har et selvstændigt land, selvstændigt Danmark, hvor vi kan træffe vores egne beslutninger. Det har noget at gøre med f.eks. EU-medlemskabet, altså hvor meget suverænitet vi har afgivet til et foretagende ledet fra Bruxelles, og hvor meget vi selv kan beslutte. Det har selvfølgelig noget at gøre med det her med social ansvarlighed, om vi kan lave en Robin Hood-model, hvor der er omfordeling fra rige til fattige, og det har noget at gøre med, om der er kontrol med den indvandring, der kommer, og med at komme ind og få andel i de goder, vi har her i landet. Det har selvfølgelig også noget at gøre med, hvem der kan drage ud af landet med penge på lommen, ubeskattede midler, uden at blive kontrolleret tilstrækkeligt. Det er sådan nogle ting, der virkelig er afgørende for, om vi kan opretholde et selvstændigt, trygt land med gode rammer for danskerne og for de generationer, der skal vokse op i den kommende tid i det her land.

Når man så ser på den endelige tekst for forespørgslen og i særdeleshed også hører motivationen for forespørgslen her i dag, bliver man jo lidt skuffet, men selvfølgelig giver det også nogle muligheder for debat, men det er i den grad materialisme, der er på dagsordenen i dagens debat. Det kan jo godt undre lidt, når der også godt kunne have været god grund til en debat om Danmarks fremtid ud fra, hvad det er for et land, vi vil have, men det er en debat, der alene handler om, hvad det er for en vækst, hvad det er for en økonomisk vækst, hvad det er for nogle virkemidler, der kan gøre os rigere materielt set. Jeg havde troet, at lige præcis de, der nu har stillet den her forespørgsel, kunne have haft en interesse i at få den debat bragt op på et endnu højere niveau.

Når det kommer til den rent materialistiske diskussion omkring økonomisk vækst, er det åbenbart, at vi har et godt udgangspunkt i Danmark, fordi vi er et rigt land sammenlignet med mange andre nationer. Jeg har undret mig lidt over den der sammenligning, venstrefløjen laver med afrikanske lande, og at det skulle være et problem, at de i procent har en højere vækstrate, end man har i Danmark. Altså, hvor blev solidariteten af? Jeg troede, vi skulle glæde os over, hvis de lande, hvor mange borgere lever for måske under en dollar om dagen, kunne have en vækst i procent, der var noget højere end den, vi kan have i så rigt et land som Danmark, når vi ser det i et globalt perspektiv. Men nej, den solidaritetsfølelse, der var engang på venstrefløjen, er borte, og nu er det et problem, hvis afrikanske lande i procent har en højere vækst, end vi har i Danmark. Goddag!

Vi mener, at vi skal fokusere på, at vi kommer fra et godt udgangspunkt, men vi skal også være opmærksomme på, hvordan tingene skal udvikle sig fremover.

Jeg vil nævne tre ting, som for Dansk Folkeparti er vigtige i forhold til at skabe vækst i det danske samfund. Det ene er uddannelsessystemet. Jeg ved godt, det kan ende i en eller anden bevidstløs Christiansborgdebat om kroner og øre, men den tager jeg også gerne. Men for os handler det altså også om, at uddannelsessystemet skal motivere til ærgerrighed, ærgerrighed på viden, lyst til at lære, at man altså simpelt hen vokser op i et samfund, hvor man ved, at det afgørende er at blive klogere. Der har vi desværre en situation, hvor for mange unge tager tingene for givet og ikke er drevet af den ærgerrighed, der gør, at man for alvor går efter at lære mere, hvor en fritime bliver set som en befrielse og ikke som noget, der udløser et krav om, hvornår man får sin erstatningstime, så man kan lære det, man egentlig er der for.

Nogle fra Finansudvalget var i Letland på et tidspunkt for kort tid siden, hvor vi diskuterede, hvordan det kunne lade sig gøre at træffe

meget alvorlige beslutninger i Letland i forhold til den økonomiske situation, de stod i som følge af finanskrisen. Flere af dem sagde som svar, at det har de kunnet, fordi den befolkning, vi har, har oplevet noget, der var meget værre.

Kl. 13:05

Det er ikke lang tid siden, at et land som Letland havde oplevet 60 år med en situation, hvor de ikke måtte mene noget, ikke måtte sige noget, ikke måtte skrive noget, og hvor de ikke måtte forsamles. De levede undertrykt. Og selv om de skulle igennem nogle alvorlige økonomiske beslutninger, så gjorde de det, fordi de kunne huske noget, der var meget værre.

Vi lever i en situation, hvor vi gudskelov skal meget langt tilbage, før vi levede under sådanne vilkår her i Danmark, men det har også den risiko, selvfølgelig, at der er nogle, der vokser op og tror, at det hele kommer af sig selv, tager tingene for givet. Og man er ikke, som jeg siger, ærgerrig nok i forhold til at erobre viden, altså erobre det, der i virkeligheden er en basis for vækst i fremtiden.

Det har også noget at gøre med det andet punkt, jeg vil nævne som noget af det, jeg særligt vil fremhæve i debatten her i dag, nemlig at det, der er vigtigt at understøtte, er en iværksætterkultur. Danmark er et land, der har været præget af, at vi har haft rigtig mange små virksomheder, nystartede virksomheder, som var dem, der så senere blev større virksomheder, der genererede mange arbejdspladser. Vi har haft den situation, at når der blev, som man kalder det, outsourcet arbejdspladser, altså flyttet arbejdspladser til udlandet, så kom der nye arbejdspladser til, fordi der blev skabt mange nye arbejdspladser, specielt med basis i mange små nystartere, iværksættere. Det har været en succes for Danmark.

Jeg ved godt, at der nu kører en diskussion blandt nogle om, hvorvidt det giver mere økonomi at basere det på de store virksomheder. Men jeg tror, at man fuldstændig forbigår noget helt afgørende i forhold til vores fremtidige muligheder for vækst, hvis man på den måde kaster respekten for, at iværksætteriet faktisk er noget, der er bærende for Danmark og også bør være det i fremtiden, over bord. Det er jo også derfor, at vi har forhandlet med regeringen om eksempelvis de pensionsmidler, der bliver stillet til rådighed, og som skal skabe fornyede muligheder for at få kapital til iværksættere. Det er de små virksomheder, som skal blive de større virksomheder, som skal skabe mange af de arbejdspladser, som vi skal have i fremtiden.

Også her er det jo vigtigt at understrege, ligesom under den diskussion, vi havde i formiddags, hvem det så egentlig er, der udpeger fremtidens gode arbejdsplads. Altså, hvem er det, der udpeger, hvilken virksomhed der skal være vinderen?

Jeg må sige, at jeg synes, det er utroligt, at vi herinde i Folketinget har nogle politikere, der mener i den grad at være i stand til at vide, hvem der skal være fremtidens vindere. Hvordan har de tid til at sidde herinde i Folketinget? Altså, de burde jo være ude i de virksomheder, på de områder, hvor de virkelig kan se, at det bliver fremtidens vindere, i stedet for at sidde herinde.

Men nej, det handler nok om noget helt andet. Det handler nok om, at der er nogle politikere, som gør et forsøg på i virkeligheden at – i citationstegn – bestikke virksomhedsledere med, at der er mulighed for tilskud, hvis de sikrer, at politikerne kommer til magten. Og det synes jeg egentlig ikke er særligt rart at høre på.

Vi tror ikke, at det er politikere, der kan finde fremtidens vindere. Vi tror faktisk på, at det er driftige erhvervsfolk, der kan gøre det, ved at der er nogle gode rammevilkår for deres arbejde. Det var det her med iværksætterkulturen.

Det tredje punkt, jeg vil fremhæve, er behovet for fleksibel arbejdskraft. Danmark har jo en unik placering med hensyn til fleksibel arbejdskraft. Vi har haft et par situationer, hvor det har været illustreret. Vi kom jo for kort tid siden fra en højkonjunktur, hvor en af de positive ting var, at når virksomhederne manglede arbejdskraft, kunne man få rigtig mange medarbejdere i virksomhederne til at ar-

bejde over, til at gøre noget ekstra, i det omfang, virksomhederne havde behov for det. Der var tale om en utrolig fleksibilitet fra medarbejdernes side i forhold til virksomhedens behov. Det var en af grundene til, at det gik så relativt godt, selv om vi jo selvfølgelig havde et hårdt pres som følge af stort set fuld beskæftigelse i de her år, og det var selvfølgelig meget, meget positivt.

Vi har også set det i den modsatte situation, nemlig i forbindelse med den lavkonjunktur, som vi nu har oplevet. Der har vi jo set mange virksomheder, som har lavet aftaler med medarbejderne om arbejdsfordeling, og vi har set, at medarbejderne også på den vis har været villige til at tænke på hinanden og hjælpe hinanden igennem den situation, virksomheden stod i. Så vi har i udgangspunktet nogle styrkepositioner, for så vidt angår fleksibel arbejdskraft. Det er jo en styrkeposition, der er vigtig, og som vi skal holde fast i.

Vi har jo så været fremme med et forslag om at videreudvikle den her fleksible arbejdskraft, ved at vi ændrer i vores uddannelsessystem. Vi har været inde på, at flere nok skal ud på arbejdsmarkedet med en bacheloruddannelse, til gengæld for, at de så kan få en mulighed for efteruddannelse senere. Tidligere trådte man ind på arbejdsmarkedet med et job, som man havde, indtil man blev pensioneret. I dag ved vi jo godt, at man kommer ud med en uddannelse til et job, men at vilkårene, for hvad man skal kunne præstere, hurtigt bliver ændret mange gange efterfølgende. Vi ved også godt, at det er vigtigt at have det her i mente i forhold til at skaffe den fleksible arbejdskraft.

Mange andre ting kunne man jo også nævne i sådan en debat som den her, en meget spændende debat, som kunne have været en mere værdipolitisk debat, men som nu er blevet en meget materialistisk vækstdebat. Det er også fint nok for os. Her er bare nogle konkrete punkter om, hvad der i forhold til det er vigtigt for Dansk Folkeparti.

KI. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig seks, der har bedt om korte bemærkninger. Først hr. Per Clausen.

Kl. 13:11

Per Clausen (EL):

Den bedste måde at få de forespørgselsdebatter, man vil have, på, er jo ved selv at annoncere dem og selv sætte dem i værk. Hvis Dansk Folkeparti har brug for assistance til at have en idépolitisk debat, medvirker vi gerne til det. Men to spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl: Jeg forstod, at hr. Kristian Thulesen Dahl ikke havde hørt om unge, som havde bedt om mere uddannelse. Så vidt jeg kan huske, har der i de sidste 14 dage til 3 uger, både på seminarier og universiteter, været mange unge, som har klaget over, at de fik for lidt uddannelse. Synes hr. Kristian Thulesen Dahl ikke, når kr. Kristian Thulesen Dahl nu lægger så meget vægt på det, at det er mærkeligt, at et af de områder, som blev ramt mest entydigt af genopretningspakken, var uddannelsesområdet – hvis det nu er så vigtigt? Og det andet om den fleksible arbejdskraft: Tror hr. Kristian Thulesen Dahl ikke, at der er mange, som efter at have arbejdet over, efter at have været fleksible, og som så, da nedgangen kom, blev fyret, undrer sig over, at den belønning, de fik fra politikerne her i Folketinget, var, at man vedtog at afkorte dagpengeperioden?

Kl. 13:12

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ordføreren.

Kl. 13:12

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tager gerne opfordringen til mig. Det er fuldstændig rigtigt, vi skal annoncere de debatter, vi gerne vil have. Jeg tillod mig så i mit ordførerindlæg en undren over Enhedslistens prioritering, fordi jeg måske i højere grad har opfattet Enhedslisten som et parti, der ikke havde så stor fokus på det med den økonomiske vækst, men mere på, hvad det var for et samfund, der i øvrigt så var at leve i. Men der tog jeg så fejl.

I forhold til uddannelsessystemet skal man jo ikke se bort fra, at der jo har været en stor styrkelse af undervisningssiden igennem de senere år, og det har også været fornuftigt. Det vil der også være i den kommende tid, alene fordi der jo er flere, der også søger ind på uddannelserne. Det er jo også en del af det at have en lavkonjunktur, at når man bliver bekymret for, om man i samme omfang som tidligere kan finde et job, så søger man i højere grad ind på en uddannelse. Derfor kan vi jo se, at der, hvor vi for kort tid siden havde problemer med at få folk til at søge ind på uddannelser, vigtige uddannelser, kan vi nu se, at der er fyldt op med uddannelsessøgende, og det synes vi er positivt og noget, der også er med til at sikre, at vi har den nødvendige arbejdskraft i fremtiden.

Kl. 13:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:13

Per Clausen (EL):

Det var bare, fordi hr. Kristian Thulesen Dahl startede med det, som vel tit er Dansk Folkepartis tilgang til diskussionen her i Folketinget, nemlig at det er gået tilbage med ungdommen, at frafaldet sådan er trådt i kraft. Pointen er, at unge mennesker faktisk kræver mere uddannelse, og det svar, de fik fra Dansk Folkeparti og Venstre og Konservative og Liberal Alliance i forbindelse med genopretningspakken, var jo, at man valgte at skære ned på uddannelserne, da landet skulle rettes op. Det virker måske ikke helt logisk.

Det andet spørgsmål, som jeg stillede, er: Synes hr. Kristian Thulesen Dahl ikke, at det godt kan virke skuffende på mennesker, som, når de har arbejdet over og ydet en indsats i opgangstider, bliver fyret, og det er nogle jo blevet på grund af krisen, at det, man så gør fra Dansk Folkepartis side og fra Venstres og Konservatives side, er at afkorte dagpengeperioden? Tror hr. Kristian Thulesen Dahl ikke, at det godt kan virke lidt negativt på viljen til at være fleksibel fremover, når man efterfølgende kan blive straffet?

Kl. 13:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har jo her i Folketinget haft lange debatter om dagpengereformen, og det har også været helt på sin plads. Vi har jo i situationen, og det har vi også tidligere redegjort for, fundet det fornuftigt at lave en dagpengereform i forbindelse med genopretningspakken, for når man skal nedbringe statens underskud, skal man vælge mellem forskellige måder at gøre det på. Og de alternativer, der var lagt på bordet, brød vi os ikke om, og så kommer vi selvfølgelig også og bidrager med noget andet. Der bidrog vi så med en dagpengereform.

Så er spørgsmålet selvfølgelig: Er det muligt for det danske samfund at skabe vækst i økonomien og dermed også i antallet af arbejdspladser, så folk kan få arbejde i stedet for at falde ud af dagpengesystemet? Det er jo det, vi bl.a. så diskuterer her i dag, nemlig hvad der skal til for at skabe sådan en økonomisk vækst i det danske samfund, at vi kommer op på en vækst, der i hvert fald er sammenlignelig med vores nabolandes. Det er jo så det, som vi også har forskellige bud på, og det synes jeg er den interessante diskussion. Det er netop for at sikre, at det ikke handler om, hvor lang tid folk skal være i dagpengesystemet, men at det handler om, om de har en realistisk mulighed for at få et job.

Kl. 13:15

KL 13:15 Kl. 13:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Frank Aaen (EL):

Nu sagde hr. Kristian Thulesen Dahl, at man, når man skal spare, må vælge, hvor man vil spare. Det, vi kan konstatere, er, at Dansk Folkeparti sammen med regeringen valgte at spare på uddannelserne i stedet for at spare på skattelettelserne til de rigeste. Det var jo den måde, tingene kunne stilles op på: Skal vi give penge til uddannelserne, eller skal vi fastholde, at en bankdirektør her i landet skal have en halv million kroner i skattelettelse om året? Men det er fair nok, det var Dansk Folkepartis valg, bankdirektøren frem for skoleeleverne og dem, der studerer.

Jeg vil så stille et spørgsmål: Gør det ikke indtryk på Dansk Folkeparti, når man kan se, at arbejdsløsheden stiger, og at vi i dag er oppe på 230.000 arbejdsløse, og kalder det ikke på at tage nogle initiativer nu for at få de folk i arbejde?

Kl. 13:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 13:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

To ting. Den ene er i forhold til uddannelsessektoren. Man kan jo prøve at stille tingene op, som man vil, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, men sagen er jo i hvert fald, at vi over årene har investeret kraftigt i vores uddannelsessektor, og det har også været godt, og det har været nødvendigt. Sagen er også, at hvad angår vores folkeskole, tror jeg ikke, der er nogen, der er i tvivl om eller forsøger at drage tvivl om, at vi har en af verdens relativt set dyreste folkeskoler.

Noget af det, der har været godt, har været, at debatten har flyttet sig fra at være en debat om, hvor mange penge vi brugte, til, om vi egentlig fik nok ud af de penge. For hvis vi nu anerkender, at vi er et af de lande i verden, der bruger flest penge på vores grunduddannelse, så er det da paradoksalt, at vi ikke får bedre resultater. Det synes vi i Dansk Folkeparti er noget af det allervigtigste at sætte fokus på, og det håber vi vi stadig kan fastholde fokus på.

I forhold til det med bankdirektøren og folkeskolen vil jeg sige, at det altså taler lidt for sig selv, hvis man nu anerkender, at vi er et af de lande, der bruger allerflest penge på vores folkeskoleområde.

Kl. 13:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:18

Frank Aaen (EL):

Det er helt i orden at have den opfattelse, at der gives penge nok til uddannelserne, på trods af at vi har hørt om, at man på lærerseminarerne og på universiteterne får meget få undervisningstimer. Åbenbart giver vi så mange penge til uddannelserne, at de ikke skal have flere, men til gengæld skal bankdirektøren have sin skattelettelse. Det er fair nok.

Jeg havde så et spørgsmål mere, og det får hr. Kristian Thulesen Dahl så chancen for at svare på nu: Gør det ikke indtryk, at arbejdsløsheden stiger og vi nu har 230.000 arbejdsløse i det her land og vi har en arbejdsløshed, der ligger over det, alle vores nabolande har? Var det ikke på tide, at man gjorde en indsats for virkelig at få sat gang i beskæftigelsen i stedet for bare at holde tale om fremtiden og om uddannelser? Det er alt sammen meget fint, men er der ikke brug for en indsats her og nu over for dem, der har mistet deres arbejde?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har jeg hørt hr. Frank Aaen flere gange har været inde på det her med arbejdsløshedsstatistikken. Jeg synes altså, at den måde, hr. Frank Aaen fremstiller det på, er misbrug af tallene. Han giver det billede, at vi i Danmark har en ledighed, der er langt højere end i alle de lande, vi er omgivet af, og han giver det billede, selv om han jo godt ved, at billedet er langt mere nuanceret. Jeg går ud fra, at det er den Eurostatopgørelse, som er tilgængelig, hr. Frank Aaen tager udgangspunkt i. Det er jo derfor, man kan finde lige præcis de lande, som hr. Frank Aaen har været inde på, og i den opgørelse skulle vi ligge med en højere ledighed. Men i samme opgørelse kan man så se, at hvor ledigheden i Danmark opgøres til 8,2, opgøres den i eurolandene samlet set til 9,6, og hvis man tager de 15 – i citationstegn – gamle eurolande, opgøres ledigheden til 9,9. Det giver jo et lidt mere nuanceret billede end det, hr. Frank Aaen i virkeligheden har rejst rundt med her de sidste par timer. Så det kunne godt være, man lige skulle dykke ned i tallene og se, hvad der gemmer sig bag de tal, hr. Frank Aaen bruger, inden man selv bringer dem videre.

Kl. 13:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er det hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 13:20

Morten Østergaard (RV):

Nå, men det var da en interessant anerkendelse af de tal, som jo altså viser, at det ikke er rigtigt, når regeringen og statsministeren insisterer på, at vi har den laveste arbejdsløshed i Europa – hvis hr. Thulesen Dahl er villig til at lægge de tal fra Eurostat til grund. Så det kan man sige var en kold afvaskning til statsministeren.

Men det er jo ikke den eneste gang, det er sket her på det seneste, for man er jo enige om i det forslag til vedtagelse, som er fremsat, og som ikke er meget præget af de værdier, som hr. Thulesen Dahl egentlig ønskede at diskutere – det kunne man måske have taget med der – at det er vigtigt, at der føres en ansvarlig økonomisk politik. Og der har vi jo med interesse prøvet at se på, hvad Dansk Folkepartis bud er. Det har fru Pia Kjærsgaard så præsenteret i Berlingske Tidende den 27. januar 2011 under overskriften »Vi har en plan«. Der forstår vi, at det skal gennemføres med udlændingepolitikken, altså, det skal være sværere at få statsborgerskab, der skal være skærpet kontrol med socialt bedrageri, kriminelle udlændinge skal udvises, og greencard-systemet skal afskaffes m.m. Jeg har så spurgt finansministeren, om ikke han kunne regne på Dansk Folkepartis økonomiske plan, som blev præsenteret af partiformand fru Pia Kjærsgaard, og svaret er, at det ikke på det foreliggende grundlag er muligt at vurdere konsekvenserne med hensyn til holdbarhed, strukturel saldo og arbejdsstyrke af de initiativer, der præsenteres i artiklen.

Har Dansk Folkeparti en økonomisk politik, der kan regnes på? Kl. 13:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Må jeg ikke lige i forhold til det med ledigheden sige, at hr. Morten Østergaards konklusion står helt for hans egen regning. Altså, jeg bidrog bare med en viden i forhold til den eurostatopgørelse, som jeg går ud fra at hr. Frank Aaen henviste til. Det har ikke noget som

helst at gøre med, hvad jeg synes er det rigtigste. Altså, når jeg taler om ledighed, tager jeg normalt udgangspunkt i Danmarks Statistiks tal, for det er dem, som vores uafhængige statistikere gør op: Hvad er ledigheden? Og de siger, at bruttoledigheden i Danmark er 6,1 pct. af arbejdsstyrken, og at den i øvrigt i nogle måneder nu har været stort set uændret. Det er det billede, som de giver. Det vil jeg meget gerne tage en langt mere dyb diskussion om, men jeg vil bare lige anholde den hurtighed, hvormed hr. Morten Østergaard lige reflekterede over det i forhold til ledighedsdiskussionen.

I forhold til det med at beregne vil jeg sige, at Dansk Folkepartis økonomiske politik skal der selvfølgelig også kunne regnes på. Og hvis en artikel i Berlingske Tidende ifølge Det Radikale Venstre skal være det, der er udgangspunktet for, om man kan beregne et partis økonomiske politik eller ej, skal jeg gerne på et tidspunkt bidrage med de mere detaljerede oplysninger, der gør, at der vil kunne beregnes – det siger sig selv. Det har jeg også tidligere sagt. Jeg synes, at rækkefølgen naturligvis er, at regeringen kommer med den diagnose på Danmarks situation, som de har bebudet med 2020-planen, og så kommer vi selvfølgelig også med vores svar på, hvordan vi så mener den opgave kan løses.

Kl. 13:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:23

Morten Østergaard (RV):

Jeg skal jo ikke blande mig i de interne diskussioner i Dansk Folkeparti, jeg kan bare konstatere, at fru Pia Kjærsgaard i hvert fald har en plan, og jeg vurderer, at hun i al almindelighed optræder på vegne af Dansk Folkeparti. Og man kan ikke tale om et fejlcitat eller sådan noget, for det er jo et indlæg i Berlingske Tidende under overskriften »Vi har en plan«. Det er jo den plan, som jeg har forsøgt – som vi har set det så ofte før – at få Finansministeriet til at regne på. Og planen er jo, at Danmarks økonomiske udfordringer skal løses med udlændingepolitikken, og vi har forstået på det indlæg, der kom fra hr. Kristian Thulesen Dahl, at netop udlændingepolitik burde være temaet for dagens debat

Nu spørger jeg så: Er den plan, man har lagt frem, og som Finansministeriet ikke er i stand til at regne på, et udtryk for Dansk Folkepartis økonomiske politik, eller har man en økonomisk politik, der kan regnes på? For det er da fair nok, at man underkender statsministeren lidt i ny og næ i forbindelse med ledighedstal og sådan noget, men det er da alligevel særegent, at man ser en ordfører fra Dansk Folkeparti stille sig op på talerstolen og sige: Det, min partiformand skrev i Berlingske Tidende den 27. januar, skal I ikke regne med, vi kommer med noget senere.

Kl. 13:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Mage til sludder skal man da lede længe efter. Jeg står med indlægget her fra den 27. januar. Det er et fremragende indlæg, og det beskriver helt nøgternt nogle problemstillinger, som også hr. Morten Østergaard burde være optaget af, bl.a. det her med – som bl.a. Nykredit har været inde at vurdere – hvad vi taber i økonomisk holdbarhed i forhold til den indvandring, der har været fra ikkevestlige lande. Og det er jo åbenbart, når man kigger på de økonomiske problemer, vi står med, at en stor del af anledningen til de problemer er, at der desværre er et økonomisk tab for Danmark ved, at vi har fået en indvandring fra tredjeverdenslande, fra ikkevestlige lande, som belaster de offentlige finanser i særlig høj grad.

Det er jo også det – og det er beskrevet i indlægget, som jeg så ved at hr. Morten Østergaard har – som CEPOS har været inde på. De har vurderet, at indvandrere og efterkommere af indvandrere fra mindre udviklede lande svækkede de offentlige finanser med knap 16 mia. kr. i 2010 – 16 mia. kr. Og lad os bare sige, at de har regnet 1 mia. kr. galt, så er det alligevel mange penge. Det er jo sådan nogle ting, vi sætter på dagsordenen, når vi skal diskutere, hvordan vi løser Danmarks problemer frem til 2020. Og i det omfang at en artikel i Berlingske Tidende så ikke er nok som grundlag for at beregne det, tilbyder jeg endda at komme med yderligere oplysninger, der gør det muligt at beregne det. Og det skulle hr. Morten Østergaard jo bare være glad for.

Kl. 13:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 13:25

Steen Gade (SF):

Tak. Der står jo ikke meget om de ting, som hr. Thulesen Dahl talte om i sin tale, i det forslag til vedtagelse. Der står, at det kræver politiske tiltag, men der nævnes jo stort set ingen i det, som regeringen og Dansk Folkeparti m.fl. fremsætter.

Men et af de ømme punkter i den her diskussion er jo, at vi har for lidt innovation, altså at vi simpelt hen har haft et voldsomt tab af innovation, og at det specielt kan ses i små og mellemstore virksomheder. Det viser alle undersøgelser. Vi har sådan set vidst det fra ca. 2006, og så er det, jeg spørger hr. Kristian Thulesen Dahl, som jo har holdt den her regering i live så længe, om hr. Kristian Thulesen Dahl ikke ser, at vi har et meget alvorligt problem med at få innovation og få skabt nye produkter, som vi kan tjene noget mere på, når vi sælger dem.

Kl. 13:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det har vi bestemt. Det er jo også derfor, at en af de ting, som vi i de seneste år ved flere lejligheder har taget initiativer til, har været: Hvordan sikrer vi, at der er kapital? Hvordan sikrer vi, at den gode idé, den unikke idé, som en iværksætter nu kommer frem med på baggrund af innovativt arbejde, kan komme op at flyve? Derfor har vi jo sammen med regeringen tidligere taget flere initiativer i erhvervspakker, senest også med aftalen omkring pensionsmidler, som gerne skulle generere måske op mod 10 mia. kr. i investeringsskapital. Altså, de initiativer er jo lige præcis taget for at sikre, at der er kapital til rådighed for dem, der får den gode idé.

Så derfor anerkender jeg fuldt ud, at det har været et væsentligt udgangspunkt i forhold til at skabe fornyet vækst, at man får de kreative ideer og den innovation, der trods alt sker, op at flyve, ved at der også er kapital til rådighed. Det, der gør, at det er værd at sætte et arbejde i gang med at få nye ideer, er jo, at der også er mulighed for at få kapital tilvejebragt, så man efterfølgende kan omsætte de gode ideer til arbejdspladser.

Kl. 13:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Steen Gade.

Kl. 13:27

Steen Gade (SF):

Jeg synes, det er godt, at regeringen har lavet en aftale om pensionskapital, der bliver stillet til rådighed. Jeg kunne ikke finde på at kriti-

Kl. 13:30

sere det, men jeg synes i hvert fald ikke, det er noget, der nærmer sig det fulde svar på den her problemstilling. Regeringen indså jo selv i 2007, at man skulle have en innovationsstrategi for private virksomheder. Det var i 2007, og den er stadig ikke kommet. Hr. Kristian Thulesen Dahl må vel også have et medansvar for, at vi ikke har fået en innovationsstrategi. Hvorfor er den ikke kommet, hvorfor har Dansk Folkeparti ikke presset på for det, og hvad har Dansk Folkeparti i virkeligheden tænkt sig at gøre i den sammenhæng?

Kl. 13:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu synes jeg, at regeringen må svare på regeringens vegne og tage ansvaret for det, regeringen skal tage ansvaret for. Jeg skal så tage ansvaret for de aftaler, vi går ind og laver med regeringen, og her har vi altså, som jeg nævnte før, haft stor fokus på det her med, om der er kapital til rådighed, for at den gode idé kan blive udviklet og også efterfølgende kan sætte sig i arbejdspladser til gavn for danskerne.

Jeg synes, det er glimrende, at man prøver at have sådan en bredtskuende tankegang i forhold til en innovationsstrategi, det synes jeg er fint, og at man finder ud af, hvor det offentlige kan være en medspiller, eller hvor det offentlige måske i hvert fald kan nedbryde egne barrierer i forhold til, hvordan arbejdet foregår. Det, som jeg i den forbindelse gerne lige vil understrege, er jo, at den gode idé opstår i virksomheden, og det er også der, hvor der somme tider viser sig en uenighed mellem hr. Steen Gade og mig.

Den gode idé opstår som følge af de dygtige medarbejdere, der er ansat i virksomheder, der er i konkurrence, eller iværksætteren, der får den gode idé osv. Den opstår ikke her i Folketinget. Så det, vi skal tale om, er, hvordan vi skaber rammerne, hvordan vi skaber de gode miljøer, og så skal vi glæde os over, at der er rigtig mange dygtige folk her i fædrelandet, der så i øvrigt kan få de gode ideer.

Kl. 13:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er det hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Orla Hav (S):

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, at hr. Kristian Thulesen Dahls tilgang til ordførertalen var præget af en vis arrogance over for almindelige menneskers vilkår. Det, der har gjort den her debat i dag spændende, er jo det, at den forsøger at sætte i perspektiv, at rigtig mange spørger efter, hvad det er, vi skal leve af i fremtiden.

Anerkender hr. Kristian Thulesen Dahl ikke, at det materielle vilkår, at mennesker kan se frem til at kunne have et arbejde og et forsørgelsesgrundlag, er en ganske væsentlig forudsætning for at være en aktiv del af et samfund? Det er jo det spørgsmål, vi gerne vil have nogle kvalificerede svar på. Desværre synes jeg ikke, at vi har fået det.

I forhold til de mange unge, som skulle have sådan en manglende ærgerrighed i forhold til at ville uddanne sig, skal jeg bare gøre ordføreren opmærksom på, at 8.000 unge står i dag og vil gerne have en læreplads, så de kan udfylde en plads i det her samfund og være med til egen forsørgelse. Optager det slet ikke hr. Kristian Thulesen Dahl, at folk kan få et job, at unge mennesker kan få en uddannelse, der kan føre til et job?

Kl. 13:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, somme tider kan man stå heroppe og tænke, at man får stillet spørgsmål af en spørger, der slet ikke har hørt, hvad der er foregået.

Når jeg tog udgangspunkt i, at vi skulle have et trygt samfund, et stabilt samfund, at vi skulle have et samfund, hvor vi kunne udvise social ansvarlighed over for hinanden, så bygger det jo nok på, at der også er en vis materiel velstand, der giver anledning til det, og at det igen bygger på, at der er en vis mulighed for, at man kan få et job, så man kan få stabilitet, leve i et trygt samfund og udvise social ansvarlighed. Altså, selvfølgelig gør det det.

Så har jeg en lang række punkter for, hvordan vi mere konkret kan bevæge os i retning af at skabe de ting. Så jeg er noget overrasket over, at spørgsmålet kan stilles. Det handler jo om menneskers vilkår

Men jeg synes da ikke, det er uinteressant – når vi jo gudskelov er et af de samfund i verden, der faktisk har en stor velstand – også at have fokus på, hvad vi bruger den velstand til. Altså, hvordan sikrer vi et samfund, der er baseret på nogle gode værdier? Hvordan sikrer vi et samfund, hvor de ting, der slår igennem i det her land, er bygget på de ting, folk gerne vil have, på folkets vilje? Hvordan sikrer vi, at vi har sådan en nation, hvor vi kan træffe den type beslutninger og ikke lader det hele afgøre i Bruxelles i fremtiden eller lader befolkningssammensætningen blive af en karakter, så man ikke føler, at man kan have trygt samfund?

Kl. 13:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Orla Hav.

Kl. 13:32

Orla Hav (S):

Jamen jeg har skam bestemt hørt, hvad der er blevet sagt, helt sikkert. Men det må jo undre mig, at det, hr. Kristian Thulesen Dahl hellere vil tale om, er nogle helt andre ting end det, der danner grundlag for, at der udvikles nogle job.

Lad os bare fortsætte med det, hr. Steen Gade var inde på. Innovationsevnen i Danmark har været præget af tilbagegang, tilbagegang og tilbagegang i den her regerings periode; det er ikke et nyt fænomen. Og det er rigtigt, at vi har afventet et udspil siden 2007, men det er ikke kommet. Hvordan synes hr. Kristian Thulesen Dahl at det er at bidrage til, at folk kan være sikre på, at der er job til dem også i fremtiden?

På tilsvarende vis gælder det for Danmarks rolle og position som en stærk iværksætternation, at vores status og placering er dalet, dalet og dalet. Synes hr. Thulesen Dahl, at det er en opfyldelse af det, man giver udtryk for at man gerne vil skabe, nemlig en tryg ramme for folks fortsatte mulighed for at bidrage til egen forsørgelse?

Kl. 13:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:33

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må erkende, at to ting på en gang åbenbart var en ting for meget. Altså, både at kunne tale om værdier for et land og så også tale om vækst var åbenbart at gabe over for meget, kunne jeg forstå på det, hr. Orla Hav sagde. Det synes jeg er ærgerligt, for det synes jeg egentlig at man skal kunne, altså både kunne diskutere, hvordan man skaffer et samfund velstand, og samtidig, hvad man rent faktisk bruger den til, hvad det er for en type samfund, man gerne vil have, og hvad indholdet skal være.

Det er lidt det samme som i forhold til en debat, der var i formiddag, om turisme, som jeg kunne forstå på hr. Orla Havs indlæg var et stort problem at vi ikke gjorde noget ved. Jeg kommer jo lige fra at have lavet en finanslovaftale for få måneder siden, hvor vi jo bl.a. fordobler afløftningsretten for moms, og hvor vi tager en række initiativer lige præcis af hensyn til turismeerhvervet, fordi vi jo reagerer, hvis tingene ikke går, som de skal.

Det er jo det samme med iværksættermiljøet, som hr. Orla Hav nævner nu: at hvis tingene ikke er, som de skal være, så reagerer vi på dem. Det gjorde vi også, da vi tog debatten op, både i forhold til den tidligere erhvervspakke og pensionsmidlerne. Hvordan kan vi sikre, at der er afsat midler, som også bliver de små, iværksætterne, til gavn? Altså, det er jo lige præcis at reagere på de problemer, som hr. Orla Hav rejser. Men vi handler bare på dem, vi taler ikke kun om dem

Kl. 13:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Morten Bødskov for en kort bemærkning.

Kl. 13:34

Morten Bødskov (S):

Det var jo et yderst interessant indlæg, som hr. Kristian Thulesen Dahl kom med. Man kan så spørge, som også hr. Morten Østergaard gjorde, hvordan det kan være, at Dansk Folkeparti mener, de har en plan, når fru Pia Kjærsgaard i Berlingske Tidende øjensynlig har offentliggjort en plan, og ordføreren så står og taler om noget helt andet på talerstolen. Man mener, at der skal gøres mere ved uddannelsen, men man har lige lagt stemmer til, at der bliver sparet næsten 6 mia. kr. på uddannelsen; man mener, at vi skal have en iværksætterkultur, og vi forstår, at vi nærmest skal holde fingrene væk fra forskningsmidlerne, mens man aldrig har givet så mange penge til Bjørn Lomborg og Bent Jensen for den sags skyld, og der kan vi jo fortsætte.

Kan vi ikke bare konkludere det meget interessante i dag, at når vi nu har haft en diskussion om, hvad Danmark skal leve af i fremtiden, så er det jo interessant, at det parti, der har stået bag regeringens økonomiske politik, siden regeringen trådte til i 2001, på ingen måde ytrer sig om det, vi forstår på statsministeren er columbusægget for at redde dansk økonomi, nemlig at man fuldstændig afskaffer efterlønnen. Så kan Dansk Folkepartis ordfører ikke bare her i dag bekræfte, at statsministerens ønske om at afskaffe efterlønnen, columbusægget, som skal redde dansk økonomi og vores fremtid og sikre det, vi skal leve af, hermed er dødt i dag?

Kl. 13:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:36

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det var jo alt godt fra havet, lige fra den gode Lomborg over Bent Jensen til en artikel i Berlingske Tidende til spørgsmålet om efterlønnen. Der var jo rigtig mange ting, man kunne lyst til at tage fat i, men spørgsmålet omkring efterlønnen har vi ytret os om mange gange, og vi siger det gerne igen: Vi ønsker ikke at afskaffe efterlønsordningen. Det har vi sagt gang på gang.

Så er vi blevet spurgt, om vi vil give en garanti for, at der ikke sker nogen som helst former for ændringer i efterlønsordningen, og til det har vi sagt, at nej, det vil vi ikke, for der kan laves ændringer i efterlønsordningen, som kan være fornuftige. Vi har selv spurgt, om vi kunne lave en ordning, hvor man fik ret til at skubbe efterlønsordningen foran sig, om det kunne give nogle bedre muligheder for nogle mennesker, der faktisk godt kunne blive hængende på arbejdsmarkedet og har lyst til det, men som gerne stadig væk vil have retten til

at gå på efterløn. Vi har rejst spørgsmålet om, hvad det vil betyde, hvis man lavede en 40-års-regel, som en socialdemokratisk borgmester jo altså tidligere har været ude med, hvor vi siger, at man skal have været på arbejdsmarkedet eller være tilknyttet arbejdsmarkedet i 40 år for at få efterløn. Vil det sikre, at de nedslidte, som i særligt omfang bør have mulighed for at gå på efterløn, stadig væk har den mulighed, mens de, der så har lange studier bag sig, og som må vurderes at være på arbejdsmarkedet på områder, hvor nedslidningen altså ikke er så udpræget, så altså må bidrage med lidt mere? Kan det være en måde? Der har vi sagt, at vi ikke vil afvise enhver ændring, for der kan også laves ændringer, som kan være, synes vi, fornuftige, og så har vi selv har budt ind med, hvad det er for nogle ændringer og justeringer, vi overvejer.

Så til det med, at vi ikke skulle have kommenteret statsministerens nytårstale omkring tilbagetrækningsreform: Jamen altså, hvis hr. Morten Bødskov ikke har lagt mærke til det, så har han ikke læst aviser, så har han ikke set tv-udsendelser, så har han ikke set debatter. Jeg har endda været i debat med hr. Morten Bødskov om det samme emne, og der må jeg i hvert fald gå ud fra at hr. Morten Bødskov i den debat, som jeg der deltog i, også hørte efter, og der sagde jeg det samme, som jeg siger nu.

Kl. 13:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg skal minde om, at taletiden for korte bemærkninger både for spørgerne og svarerne er 1 minut.

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:38

Morten Bødskov (S):

Jamen jeg har skam hørt, hvad Dansk Folkeparti har sagt til det, og jeg synes jo bare, det er værd at få bekræftet igen, at når vi har en forespørgselsdebat her i dag, som handler om, hvad Danmark skal leve af i fremtiden, hvilket fundament vi skal stå på, så har vi en regering, der har fremlagt et columbusæg, som på ingen måde har flertal i Folketinget. Og det synes vi jo er befriende at få bekræftet i dag, for så kan vi måske begynde at fokusere lidt på, hvad det er for problemer, vi rent faktisk kan løse, hvad det er for problemer, vi kan håndtere nu. Og der er så et oplagt spørgsmål til ordføreren dette, at når man nu mener, det er så vigtigt med uddannelse – og den opfattelse deler vi – er det så det rigtige svar på udfordringerne om at få flere unge igennem uddannelserne, at man frem til 2013 sparer næsten 5 mia. kr. på uddannelserne og med finansloven for 2011 sparer yderligere en 600-700 millioner kroner på uddannelserne, altså samlet set frem til 2013 næsten 6 mia. kr. i besparelser på uddannelsesog forskningsområdet tilsammen? Er det det rigtige svar, når man gerne vil gøre mere, for at unge får en uddannelse?

Kl. 13:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi ligger på et af de højeste niveauer i forhold til at investere i uddannelse, også i forhold til forskning. Det vil vi også gøre i de kommende år. Derfor tror jeg, at vi må sande, at det, det i virkeligheden bør dreje sig om, når vi taler om uddannelse og også taler om forskning, men specielt når vi taler om uddannelse, er – hvis vi er et af de lande i verden, der stadig væk også fremover vil bruge allermest på at uddanne vores folk – hvordan vi så også sikrer, at der er kvalitet i uddannelserne

Jeg kunne ønske mig, at Socialdemokratiet ville gå mere ind i den debat. Det er fair nok at have en debat om de økonomiske rammer, det skal vi have, og det har vi jo meget ofte her i Folketingssalen, og vi har også haft rigtig mange af dem. Vi havde det også, da vi diskuterede finanslov for 2011 i december måned. Men jeg tror, der er rigtig mange, der gerne vil vide, at hvis vi i udgangspunktet, uanset om vi taler om det ene eller det andet niveau, så er et af de lande i verden, der bruger meget på uddannelse, hvordan vi så også sikrer, at vi rent faktisk får kvalitet for pengene, at de, der kommer ud af den anden ende af systemet, er godt uddannet, er godt udrustet, og at de kan kvalificere sig, når de er oppe imod de bedste fra andre lande. Der har vi altså noget at gøre.

Vi har så egentlig haft, synes jeg, en rimelig god debat om det med hensyn til folkeskolen, men jeg tror også, at vi kan få en langt bedre kvalitativ debat om det, når det handler om vores ungdomsuddannelser og vores videregående uddannelser.

Kl. 13:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så er det hr. Steen Gade som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Det er en vigtig debat, vi har i dag, om, hvad vi skal leve af. Det er jo en debat, som finder sted inden for det rum, at vi har en kraftig globalisering med et forløb, hvor vi hvert år mister en del arbejdspladser, samtidig med at vi gerne skulle oprette mindst lige så mange arbejdspladser, som vi mister. Der vil hele tiden være nogle arbejdspladser, som flytter til udlandet, mens vi derimod skal skabe nogle nye arbejdspladser. Hvis vi skal opretholde vores velfærdsniveau og velstand, er vi nødt til at sikre, at de nye arbejdspladser har en merværdi, altså at der tjenes flere kroner pr. time på de nye arbejdspladser, som vi får oprettet, end der gør på de arbejdspladser, som vi afleverer

Det er den ramme, der er for den her diskussion, og set i det lys, synes jeg, at det forslag til vedtagelse, som flertallet har fremsat, på en måde er underlig leddeløs. Der står en sætning om, at det kræver politiske initiativer, men der er til gengæld ikke nævnt nogen politiske initiativer, andet end at man skal fortsætte med at satse på uddannelse og forskning – men altså inden for den ramme, at man sænker det ambitionsniveau, man havde før. Det er jo ikke det, vi har brug for. Vi har faktisk brug for det modsatte og har i det mindste brug for at fastholde ambitionsniveauet i de kommende år. Det har oppositionen både vilje til og en politik for at opretholde.

Når man så går til statsministerens indlæg, er det jo egentlig underligt, at vi ikke skal diskutere det grundtilbageslag, der er sket for dansk økonomi og i forhold til at skabe nye arbejdspladser. Vi så i hvert fald senest i 2006, at vores konkurrenceevne for alvor var i bund. Det var vel sådan, at den tidligere statsminister også så, at det skulle der gøres noget ved. Han proklamerede i hvert fald i regeringsgrundlaget i 2007, at der skulle laves en innovationsstrategi for private virksomheder.

Der er tre erhvervsministre, to statsministre og adskillige andre ministre, der har lovet, at den kommer, men her står vi altså i begyndelsen af 2011, og strategien ligger der stadig væk ikke. Vi har stadig væk ikke fået den strategi, som Anders Fogh Rasmussen proklamerede var nødvendig for at få gang i innovationen. Det er nemlig der, vi har fået et kæmpe problem, som blev opdaget for sent, nemlig da krisen kom. Det er jo en af grundene til, at vi har fået det store, store tab af arbejdspladser som følge af krisen. Det er altså ikke krisen alene. Der var en række bagvedliggende grunde. Jeg synes for at sige det på jysk, at det er lidt træls, at statsministeren og regeringspartierne totalt forbigår den alvorlige realitet.

Det varede også mange minutter, inden statsministeren overhovedet påpegede, at det er de private virksomheder, vi skal i gang med at styrke, og dermed oprettelse af private arbejdspladser, men det kom da, og til sidst kom der så også lidt om styrkepositioner. Det, vi har brug for, er at lave nogle meget mere begavede rammevilkår end dem, regeringen tænker på. Det er jo derfor, at forslaget til vedtagelse fra oppositionen opererer med en dynamisk erhvervspolitik. Gennem langsigtede politiske prioriteringer, gennem offentlige og private partnerskaber, gennem en innovationsfremmende offentlig indkøbspolitik og gennem intelligent regulering skal vi inden for styrkepositionerne skabe rammerne for nye private bæredygtige arbejdspladser med høj værditilvækst.

Dem, vi har nævnt, er energi, miljøteknologi, velfærdsteknologi og it, men dermed ikke være sagt, at vi ikke også skal være andre steder, men min bedste overbevisning er, at man er nødt til at se i øjnene, at skal vi klare os i konkurrencen, skal vi også satse på styrkepositionerne. Så kan vi jo begynde at diskutere, hvad vores styrkepositioner er.

Kl. 13:46

Jeg lagde mærke til, at statsministeren, efter at han havde sagt en masse kritisk om andre, alligevel kom frem til, at vi havde styrkepositioner inden for velfærd, energi og klima og velfærdsteknologi. Jamen så er vi da kommet et skridt på vejen. Det er jo det, vi andre siger. Det er det, vi har fået så mange tæsk for at sige. Så er vi da kommet et stykke ad vejen. Jeg tror ikke, at vi dermed er nået til vejs ende med styrkepositioner. Jeg er f.eks. sikker på, at vi har en styrkeposition inden for det, man kunne kalde miljøteknologi. Det var vel også det, de miljøøkonomiske vismænd sagde i går, nemlig at der faktisk er brug for at give noget forskningsstøtte osv. lige netop på det her område. Der er jo heller ikke lukket af for fødevareområdet og andre områder.

Men dem, der ikke foretager den prioritering, bliver tabere. Jeg tror selv, at det ikke er forkert, at der findes to veje til, hvordan vi kommer ud af det her. Enten udpeger vi nogle oplagte vækstområder, hvor der satses målrettet på at komme i front, eller også opgiver vi på forhånd og konkluderer, at vi i Danmark ikke har tæft for og mod til at udvælge nogle vinderstrategier. Det sidste er det, jeg synes sker for regeringen. Det er, som om man opgiver på forhånd, og som om man ikke forstår, at hvis vi skal have gang i private virksomheder, skal vi også se på styrkepositioner.

Så skal vi bruge den offentlige købermagt mere offensivt. Det offentlige køber i de private virksomheder for 269 mia. kr., tror jeg, så det handler altså om private arbejdspladser. Der foreslår vi, at man bruger den magt meget mere offensivt og innovativt. En del af de indkøb foregår som fællesindkøb. Der siger vi, at vi tager 2 pct. af de der fællesindkøbspenge, og dem lægger vi i en pulje til innovation. Så skal de virksomheder, der vil søge fra den her pulje, komme med lige så mange penge, sådan at vi får en højere kvalitet i de produkter, man efterspørger.

Det er en del af, at vi skal modernisere den offentlige sektor. For kravet til en sådan innovationsrettet indkøbspolitik er, at det offentlige skal udarbejde innovationsstrategier. Det betyder, at alle kommuner, alle offentlige myndigheder skal sætte fingeren på det ømme punkt og sige, hvor problemet er, og hvad de gerne vil have løst i den offentlige sektor blandt de ting, som den offentlige sektor efterspørger.

Så vil vi lave nogle udbud, der er mere begavede end dem, der ofte finder sted – nogle mere funktionsrettede udbud, hvilket indebærer, at vi altid siger, at vi vil have løst et problem, i stedet for at sige, at vi vil have løst det på den måde, vi løste det på i forgårs. På den måde får vi gang i den innovation, som vi har så hårdt brug for. For hvis vi bliver ved med at være et land, som ligger i bund i Europa, idet vi sælger produkter, som blev udviklet for 3, 4, 5 år siden, så får vi ikke en ekstra pris for de produkter. Så får vi den pris, som vi skal konkurrere med Kina og andre på. Det holder ikke. Hvis Danmark skal kunne klare sig i konkurrencen, skal det altså være sådan,

at hver gang vi går på arbejde, tjener vi mere pr. time, fordi vores produkter og vores ydelser er mere værd.

Vi går altså ikke rundt og »pick the winner«, som vi bliver beskyldt for. Vi opstiller nogle begavede rammevilkår. Jeg vil så sige til nogle af dem, der har kritiseret os for at »pick the winner«: Er det ikke de partier, der står bag det her, der sommetider »pick the loser«? Er de støttekroner, der er givet til f.eks. dansk landbrug, og som man påstod har hjulpet dem, og den udsættelse af miljøkrav, som man påstår skal hjælpe dem, ikke et udtryk for at »pick the loser«? Det skal vi ikke, men vi skal heller ikke »pick the winner«. Vi skal opstille begavede rammevilkår, som gør, at vi kan klare os bedre i konkurrencen.

Kl. 13:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig fem, der har bedt om korte bemærkninger. Den første er hr. Mads Rørvig.

Kl. 13:51

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Hr. Steen Gade taler om en spændende ting som flere arbejdspladser, oven i købet private arbejdspladser, om vækst og om konkurrenceevne. Hr. Villy Søvndal og fru Helle Thorning-Schmidt har gentagne gange sagt, at for at finansiere alle de tiltag, man ønsker at lave, vil man kun sætte skatterne op for bankerne og bankdirektørerne. Kan vi ikke få et tal på, et cirkatal på, hvor mange penge man ønsker at tage ud fra erhvervslivet i form af øgede skatter – sådan et cirkabeløb – og om man mener, at det gavner de ting, som hr. Steen Gade nævner, som den danske konkurrenceevne?

Kl. 13:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:51

Steen Gade (SF):

Der er mange misforståelser i den her debat. Det er også derfor, at jeg læste det, der står i vores vedtagelse, op.

Vi vil jo lave nogle rammevilkår, som politisk sikrer, at vi f.eks. laver en forbedret spildevandsrensning i det her land. Hvis man laver de rammevilkår ved langsigtet intelligent regulering, fremmer man jo udviklingen af nogle nye teknologier: Biogasudnyttelsen af vores slam er der penge i på sigt, at vi udnytter fosforen fra vores slam, er der penge i, at vi udvikler en måde at rense på henne ved virksomheden. Det er nogle rammevilkår, som er politiske rammevilkår, som er med til at løse et miljøproblem, men også er med til at skabe forudsætningerne for, at de virksomheder, der vil og kan, sætter deres egne penge ind i innovationen. Det var et eksempel på, at det, vi beder om her, ikke nødvendigvis er flere offentlige kroner. Det er klog politik, som er med til at fremme kloge virksomhedslederes kloge dispositioner.

Kl. 13:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 13:53

$\pmb{Mads}\; \pmb{R\textit{\o}rvig}\; (V) :$

Nu bad jeg om et tal på, hvor mange penge man ønsker at trække ud af erhvervslivet i form af øgede skatter, og det fik jeg ikke, og jeg medgiver, at det kan være svært at holde styr på.

Så kan jeg så hjælpe hr. Steen Gade ved at læse op af »Fair Forandring«, S og SF's skattepolitik: ekstra skat på finansielle virksomheder (1 mia. kr. årligt), ekstra skat på landbruget (1,1 mia. kr. årligt), ekstra selskabsskat (3,2 mia. kr. årligt), kørselsafgift for lastbil-

trafik (1,5 mia. kr. ekstra årligt), arbejdsskadeafgift (0,5 mia. kr. ekstra årligt), aktieomsætningsafgift (4 mia. kr. ekstra årligt).

Er det med til at gavne den danske konkurrencesituation fremadrettet?

Kl. 13:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:53

Steen Gade (SF):

Vi får jo mange kritikpunkter. Det ene er, at vores regnestykker ikke passer sammen. Nu har jeg forstået, at det ikke er det, der er kritikken i det her spørgsmål. Vores regnestykker passer sammen.

Altså, det at hente penge i finansielle institutioner er vel ikke noget, der er et stort problem for de virksomheder, vi snakker om her. Så derfor er en række af de her initiativer jo ikke nogen, der grundlæggende vil forhindre os i at kunne skabe de her arbejdspladser, og det er heller ikke med til at ødelægge andre arbejdspladser. Det er min bedste overbevisning, men vi skal jo have pengene til at passe sammen, det skal hr. Mads Rørvig jo også, og vi skal have skat ind. Alle tallene passer ikke helt, men en række af de elementer, der er nævnt, indgår selvfølgelig i finansieringen.

Kl. 13:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er det hr. Peter Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:54

Peter Christensen (V):

Hr. Steen Gade og SF har nu lige udråbt fødevareproduktionen i Danmark til at være en taberindustri. Det sagde ordføreren ordret. Er grunden til, at man i »Fair Forandring« vil beskatte landbruget med 1 mia. kr., at man simpelt hen har besluttet sig for, at det er arbejdspladser, man ikke regner med, og at de derfor skal slås ihjel med en afgift på 1 mia. kr.?

Kl. 13:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:55

Steen Gade (SF):

Nu synes jeg, at hr. Peter Christensen skal huske, hvad det var, det handlede om, nemlig at hr. Peter Christensen har givet skattelettelser og dermed tilskud til et erhverv uden at stille krav. Det er jo det, der er problemet. Det kunne jo være meget fornuftigt at hjælpe landbrugserhvervet – det vil vi også gerne være med til; vi vil gerne være med til at sikre en biogasudbygning, som samfundet har brug for, og som landmændene kan tjene penge på. Vi mener bestemt også, der er brug for en kraftig produktudvikling inden for landbruget, og det tror jeg også at hr. Peter Christensen mener. Landbrugsministeren gav i hvert fald forleden dag udtryk for, at han mente, at vi ikke bare kan fortsætte som nu.

Derfor er sådan nogle brede rammestyringtankegange, som hr. Peter Christensen agiterer for, og som går ud på, at der f.eks. bare skal gives nogle lettelser på jordskatten, hvilket har betydet, at en lang række landmænd har fået nogle skattelettelser, som de ikke har brug for, mens andre har fået nogle, de har kunnet bruge, jo ikke måden at økonomisere med samfundets midler på.

Kl. 13:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Peter Christensen.

Kl. 13:56 Kl. 13:59

Peter Christensen (V):

Jeg håber jo, at dansk erhvervsliv hører efter, når SF taler, for der bliver jo udstedt fatwaer mod visse industrier. Altså, landbruget og hele fødevareproduktionen i Danmark – i tusindvis af arbejdspladser – har SF's ordfører lige kaldt en taberindustri. Man har fremlagt »Fair Forandring«, hvor man konkret foreslår, at der skal hives 1,1 mia. kr. ud af landbruget, og man vil hive 3,2 mia. kr. ud af selskabaglertten

Der er mit spørgsmål sådan set: Hjælper det konkurrenceevnen for de virksomheder, som SF ikke kan lide? Det er et meget enkelt spørgsmål.

Kl. 13:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:57

Steen Gade (SF):

Mit eksempel med pick the loser var ikke rettet mod landbrugserhvervet, det var rettet – jeg havde nær sagt mod jer, men det må jeg jo ikke sige – mod regeringen. Det er jo den, der skaber en dårlig måde at hjælpe et erhverv på, fordi det ikke hjælper. Det hjælper, hvad angår jordskattelettelsen, højst nogle ganske få af dem. Selvfølgelig har vi brug for at udvikle landbrugserhvervet. Jeg vil meget gerne være med til at udvikle det, og vi vil også komme med udspil i den forbindelse.

Det her handler altså overhovedet ikke om, hvad SF kan lide af erhvervsvirksomheder. Vi ønsker da alle erhvervsvirksomheder gode vilkår. Det handler om at tænke klogt og overveje, om man som land virkelig kan tillade sig ikke at udpege sine styrkepositioner og satse på dem.

Kl. 13:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 13:58

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg forstår altså godt, at hr. Steen Gade har travlt med at padle væk fra sit tidligere udsagn, det forstår jeg godt, for det stod knivskarpt, at i hele debatten i forhold til at pick the winner, så vælger nogle andre at pick the loser, i form af at man støtter landbruget.

Pick the loser, jamen hvad betyder loser, altså taber, i forbindelse med landbruget? Hvad ligger der egentlig til grund for den opfattelse? Ud over at man kunne spørge: Hvordan forestiller hr. Steen Gade sig, at man kan pille 1,1 mia. kr. ud af landbruget lige i den situation, de står i, og at det så ikke har nogen effekt på beskæftigelsen i landbruget og tilknyttede fødevareindustrier? Altså, hvordan forestiller hr. Steen Gade sig, at det vil kunne ske? Han er jo vækstordfører, så han må jo vide præcis, hvad det egentlig har af arbejdsmæssige konsekvenser ude i landbrugssektoren, i jordbrugssektoren, i fødevareindustrien i de landdistrikter, der er dybt afhængige af, at der er et aktivt landbrugserhverv, som skaber beskæftigelse ude i de egne af Danmark.

Hvilken effekt har det, at man kommer og siger: I skal af med – på den ene eller på den anden måde – 1,1 mia. kr. mere, som det fremgår af »Fair Forandring«? Det må hr. Steen Gade jo kunne redegøre for, og også hvilken holdning, der ligger bag det her med, at man altså vil udpege landbrugserhvervet som sådan et tabererhverv.

Kl. 13:59

$\textbf{F} \\ \textbf{\textit{ø}} \\ \textbf{\textit{rste}} \\ \\ \textbf{\textit{næstformand}} \\ \\ \textbf{(Mogens Lykketoft)} \\ \vdots \\ \\ \textbf{(Mogens Lykketoft)} \\ \vdots \\$

Ordføreren.

Steen Gade (SF):

Jeg vil ikke udpege landbrugserhvervet som et tabererhverv. Jeg vil udpege dem, der har stemt for en strategi, hvor man bruger pengene så sjusket, som de er blevet brugt i forhold til landbruget.

Meget at det, som vi så bliver beskyldt for af pick the winnerstrategien, er jo faktisk, at vi vil være med til at udvikle biogas, vi vil være med til at udvikle bioætanol, vi vil være med til at udvikle en lang række muligheder for landbrugserhvervet til at tjene nogle flere penge – også hele biomasseudnyttelsen. Vi er faktisk med den strategi, vi så på andre tidspunkter bliver skældt ud for, med til at hjælpe landbrugserhvervet, sådan at man kan tjene penge på at levere fødevarer og også kan tjene penge på at levere energi.

Kl. 14:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:00

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg kan huske en diskussion, vi havde for få år siden herinde på baggrund af et konkret ændringsforslag, SF havde stillet til finansloven. Det var et år, hvor den samlede indtjening i landbrugserhvervet var 800 mio. kr., og det, man ville fjerne det pågældende år med sit ændringsforslag, var væsentlig mere, end landbruget altså havde i indtjening det pågældende år. Det var helt paradoksalt.

Er det i virkeligheden ikke også det, der ligger til grund for det her? Altså, man ved godt, at man tvinger store dele af landbrugsindustrien i Danmark i knæ med den politik, man vil føre. Man ved det egentlig godt. Man vil lave et omkostningsniveau, der rigtig meget vil presse den produktion, der ellers ville kunne finde sted i Danmark, andre steder hen. Det har man det fint med, for det passer så ind i den miljøpolitik, man gerne vil stå for, og som man gerne vil holde fanen højt i forhold til. Er det ikke derfor, at det er så svært for os at få nogle klare svar, når vi spørger: Hvad vil konsekvenserne være af, at man altså skal fjerne 1,1 mia. kr. fra landbrugserhvervet med det forslag, SF har lagt frem?

Når vi ikke kan få nogen viden om, hvad det vil betyde i praksis, er det så ikke, fordi man egentlig er ligeglad? Det bekymrer egentlig ikke SF, om landbrugserhvervet kommer yderligere i knæ, det er ikke sådan et af de der områder, der har SF's bevågenhed. Det er ikke en af landbrugsfolkene, der holder taler på SF's landsmøder. Er det ikke det, det i sin gribende enkelhed handler om?

Kl. 14:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Steen Gade.

Kl. 14:01

Steen Gade (SF):

Jeg tror da godt, jeg kunne finde en landmand, der kunne holde tale på SF's landsmøde og også var en landmand, som var både lidt positiv og lidt kritisk over for os.

Det hænger ikke sådan sammen, som hr. Kristian Thulesen Dahl siger det gør. Vi kommer med et udspil omkring sunde fødevarer og hele landbrugsektorens udvikling, netop fordi vi kritiserer regeringen for hovedløst at have givet skattelettelser og liberaliseret landbrugsloven uden at have tænkt det hele igennem.

Det er også derfor, at alle i oppositionen er enige om, at hele erhvervet skal kulegraves med henblik på at kunne lave en fremtidssikret strategi, hvor man både kan prioritere landbrug, sunde fødevarer, økologi og de teknologier, der er tilknyttet moderne landbrugsproduktion inden for miljø- og energiproduktion, så en landmand kan tjene penge på andet end sin fødevareproduktion, f.eks. også på

sin energiproduktion. Og det sætter vi altså rent faktisk nogle penge, herunder forskningsmidler, af til i vores energi- og klimaafdeling.

Kl. 14:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er det fru Carina Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:03

Carina Christensen (KF):

Hr. Steen Gade sagde i sit ordførerindlæg, at vi helt overordnet har to valgmuligheder, når vi skal sikre fremtidig vækst i Danmark: Enten kan vi vælge at være rigtig, rigtig modige herinde på Christiansborg og så bare give den fuld skrue og satse på nogle meget oplagte vækstområder, eller også kan vi lige så godt opgive det hele på forhånd og helt opgive at have virksomheder her i landet.

Men der er vel også en tredje mulighed? Man kunne jo rent faktisk gøre det, at man lyttede til de virksomheder, som vi allerede har her i Danmark, også til andre virksomheder end Grundfos og Niels Due Jensen. Nu er det sådan, at der var en vækstkonference her forleden dag, hvor man havde samlet de seks største erhvervsorganisationer i det her land, og de drøftede bl.a., hvad Danmark skal leve af i fremtiden, og deres budskab til os politikere var helt klart: Udfordringerne er mangel på arbejdskraft, alt for høje omkostninger og en for lav produktivitet. Det er der, de søger svarene. Og derfor undrer det mig, at jeg igen og igen skal høre, at SF og hr. Steen Gade er klogere end landets mange virksomheder.

Kl. 14:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:04

Steen Gade (SF):

Jeg tror bestemt ikke, jeg er klogere end landets virksomheder. Det er somme tider, at jeg tror, at jeg kan være bare en lillebitte smule klogere end nogle andre herinde, og det er ikke sikkert, det er rigtigt, men det kan jeg så somme tider tro.

Så til det, der siges om produktiviteten: Jeg synes, jeg er den eneste, der for alvor holdt en tale her, det var i hvert fald endnu ikke nogen fra regeringspartierne, om vores produktivitet og om, at vores konkurrenceevne er kraftigt forringet; det var vist mig, der holdt den tale, så det er jeg helt enig i. Og til det der med, at vi skal have mere arbejdskraft, vil jeg gerne sige, at det jo faktisk står i forslaget til vedtagelse fra oppositionens side; det står ikke i regeringens forslag til vedtagelse, men det står i vores.

Det kan så godt være, at fru Carina Christensen er lidt træt af, at jeg så citerer Due Jensen, men det, som fru Carina Christensen mente var forkert af det, jeg sagde før, var altså fra et citat i Jyllands-Posten, som ikke var af mig selv, men fra Niels Due Jensens svar til fru Carina Christensen. Og han er jo egentlig skrappere, end jeg ville være her, for han siger, at dem, der ikke tror, man skal udpege oplagte vækstområder, er den kreds af tilhængere, der kan tælles navnlig blandt økonomiske teoretikere og politikere på Christiansborg, som ikke kan se det potentiale af arbejdspladser, der er i at satse på nøje udvalgte vækstområder. Hvis man i en virksomhed ikke udvælger og fokuserer på nogle få og vigtige indsatsområder i stedet for at ville det hele, så ender det med, at man satser på alt og ingenting. Det tror jeg han har mere ret i, end fru Carina Christensen har ret i det, hun siger.

Kl. 14:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Carina Christensen.

Kl. 14:05

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg har bemærket, at SF er rigtig glade for Niels Due Jensen og Grundfos, og det er jo dejligt, at man har en ven og allieret der i erhvervslivet. Men som sagt, så var der altså de seks største erhvervsorganisationer i det her land samlet i tirsdags i Den Sorte Diamant, og der drøftede man, hvad Danmark skal leve af i fremtiden. Man drøftede også, om man skulle vælge at gå SF-vejen med en ren pick the winner-strategi, og der var svaret et klart nej; det er ikke det, dansk erhvervsliv mener der er brug for. De mener, at det, vi skal løse, er de udfordringer, der er omkring mangelen på arbejdskraft, de for høje omkostninger og produktiviteten.

Så det, vi dermed hører nu fra hr. Steen Gade, er altså, at Niels Due Jensen er klogere end det samlede danske erhvervsliv, som var forsamlet den anden dag.

Kl. 14:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:06

Steen Gade (SF):

Nej. Jeg siger kun, at jeg tror, han er klogere end fru Carina Christensen. Og så er det en misforståelse, at SF siger pick the winner. Det er jo bare noget, som nogen siger at vi siger. Det siger vi ikke.

Vi siger: Begavede, klogere rammevilkår; intelligent politik; partnerskab mellem det offentlige og private; udnyt, at det offentlige har 269 mia. kr. at købe for, mere innovativt, end vi gør i dag. Det er ikke pick the winner, men det er en klogere og meget mere dynamisk erhvervspolitik end den, vi har set i 10 år. Men det er også det, vi lider under: at vi ikke har haft en dynamisk erhvervspolitik.

Kl. 14:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er det hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 14:07

Karsten Lauritzen (V):

Jeg bliver nødt til at sige, at det, SF har gang i i øjeblikket, jo er imponerende. Det er jo imponerende, hvordan hr. Steen Gade kan trylle med tallene, sådan at man får orden i økonomien ved at bruge mange flere penge og uden at lave reformer eller finde besparelser nogen som helst steder – der er måske noget magisk over det.

Tilsyneladende kan SF også trylle med sådan almindelig økonomisk teori, der tilsiger, at hvis man putter en økonomisk belastning på nogen ved at brandskatte et erhverv, fører det normalt til en forringet konkurrenceevne. Og hr. Steen Gade står her fra Folketingets talerstol og siger: Alle de her ekstra skatter og afgifter, vi vil pålægge landbruget, de finansielle virksomheder, selskaber i det hele taget, via selskabsskatten osv., fører ikke til forringet konkurrenceevne.

Jeg bliver nødt til at spørge hr. Steen Gade, hvordan han kan forklare, at det at brandskatte erhvervslivet med over 10 mia. kr., som der står i »Fair Forandring«, kan føre til en forbedret konkurrenceevne for de pågældende erhverv.

Kl. 14:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 14:08

Steen Gade (SF):

Nu bliver der sagt, at vi brandskatter landbruget. For nu at fortsætte den diskussion vil jeg sige, at det faktisk er et erhverv, som vi tilbyder en lang række andre indtægtsmuligheder ved energisatsningen og også ved en klogere implementering af nogle af de krav, som der skal leves op til i forbindelse med vandrammedirektivet.

Jeg synes, at vi i »Fair Løsning« har lagt op til at hente nogle penge, også fra dele af erhvervslivet, men det er jo faktisk ikke rigtigt, at vi tager dem fra det produktive erhvervsliv. Vi tager dem jo fra den finansielle sektor. Det er da ikke sådan, at det er uden en omkostning alle steder; når man tager nogle penge, koster det selvfølgelig. Det er jo heller ikke uden omkostninger, at den tidligere regering har været med til at give de her ufinansierede skattelettelser, så på den måde er der jo selvfølgelig konsekvenser. Men hvis vi skal komme igennem det her, for det er jo en alvorlig krise, er vi jo nødt til at sige, at alle skal være med til at levere.

Kl. 14:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 14:09

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Jeg synes, at hr. Steen Gades ordførertale og den efterfølgende debat med al tydelighed viser, at hvis man sidder som landmand eller som erhvervsleder i Danmark, skal man være meget opmærksom på, hvad der måske er på vej, hvis Socialistisk Folkeparti får magt, som de har agt. For hr. Steen Gade sagde: Vi brandskatter ikke nogen produktive erhverv. Hvad er landbruget? Er landbruget ikke et produktivt erhverv?

Det er uforståeligt. I Nordjylland, hvor jeg kommer fra, er hver syvende beskæftiget inden for landbruget eller følgeindustrien, som hr. Steen Gade vil brandskatte med, som der står i »Fair Forandring«, 1,1 mia. kr. i ekstra skatter. Men det er åbenbart ikke et produktivt erhverv, skal man forstå. Det budskab håber jeg så sandelig går ud til dansk landbrug og de mange mennesker, som rent faktisk arbejder i landbruget, som er et yderst produktivt erhverv.

Kl. 14:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Steen Gade (SF):

Jamen jeg sagde, at vi netop i forbindelse med landbruget har en lang række initiativer, som fører til, at landbruget kan tjene penge på en lang række andre områder. Og det med det uproduktive gik jo altså på den finansielle sektor, ikke at den finansielle sektor ikke har konsekvenser, det er jo ikke det, jeg påstår; alt har konsekvenser. Men det er jo i hvert fald ikke korrekt, at jeg skulle have sagt, at landbruget er uproduktivt.

Kl. 14:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kristian Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Kristian Jensen (V):

Det har været en interessant debat at følge – først fra Folketingets kanal på tv'et i mit kontor og nu her nede fra salen – om hr. Steen Gades forsøg på at komme uden om det faktum, at i »En Fair Løsning« og i andre publikationer fra S og SF har de to partier lagt op til, at man skal vælge vinderne ved at fjerne nogle af de erhvervstilskud, der er i dag, og så give dem målrettet til de få venner, som S og SF måtte have i erhvervslivet.

Men lad os lige prøve at finde frem til, hvad det er for noget erhvervsstøtte, der skal fjernes, for hr. Steen Gade er jo startet. Der skal findes i alt 2,2 mia. kr., og hr. Steen Gade er startet med *et* konkret eksempel, nemlig at fjerne støtten til zoologiske haver på 39

mio. kr. Så er der stadig væk lidt tilbage, vil man nok sige derovre på den egn af landet, som både hr. Steen Gade og jeg kommer fra.

Hvad er det egentlig for erhvervsstøtte, det drejer sig om, når nu de 39 mio. kr. hidtil er det eneste konkrete, vi har hørt tale om? Hvad er det for en erhvervsstøtte, der skal fjernes for at finansiere de løfter, som SF giver?

Kl. 14:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:12

Steen Gade (SF):

Det er rigtigt, at vi siger, at godt 2 mia. kr. af erhvervsstøtten skal omprioriteres. Det er jo inden for et betydeligt større beløb, vi skal omprioritere. Det, vi har sagt, er, at vi sætter en udløbsdato for eksisterende ordninger, sådan at vi får muligheden for løbende at kunne omprioritere til fordel for nogle af de områder, som vi har nævnt her. Det er jo ikke en øget skattebelastning, men det er en del af den eksisterende erhvervsstøtte.

For øvrigt har jeg ikke sagt, at vi skulle tage støtten fra zoologiske haver; jeg har påpeget, at vi har 130 forskellige ordninger, som vi kalder erhvervsstøtte, hvoraf nogle af dem nok ikke, når det kommer til stykket, er erhvervsstøtte og derfor måske skulle finansieres på anden vis.

Kl. 14:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 14:13

Kristian Jensen (V):

Nu er jeg så endnu mere bedrøvet, for nu er selv den lille besparelse på zoologiske haver blevet trukket tilbage.

Jeg vil sige til hr. Steen Gade: De støtteordninger, der er, er energistøtteordninger for at lave grøn energi, det er vindmøllestøtteordninger, det er forskningsstøtteordninger, det er eksportstøtteordninger. Vær nu konkret, det er trods alt 2,2 mia. kr., vi snakker om. Hvad er det for ordninger, som hr. Steen Gade vil foreslå skal fjernes?

Kl. 14:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:13

Steen Gade (SF):

Jamen hr. Kristian Jensen får det svar, jeg har givet ham. Altså, vi sætter udløbsdatoer på, vi omprioriterer. Vi er jo ikke de eneste, der har påpeget, at erhvervsstøtteordningerne skulle kigges efter i sømmene. Hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre har påpeget det samme, nemlig at man burde kigge det hele efter.

Der er jo ikke nogle, som beskæftiger sig med det her, som ikke godt ved, at de bør kigges efter i sømmene for at finde ud af, hvordan man fornuftigvis kunne prioritere. Det er for øvrigt også Dansk Industris synspunkt, at man skal kigge det her efter i sømmene. Og det vil vi gøre.

Kl. 14:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Carina Christensen som konservativ ordfører.

Kl. 14:14

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Det er en meget vigtig debat, vi har her i dag, og derfor vil jeg også gerne kvittere for, at Enhedslisten har rejst debatten. Det var lidt overraskende, at det lige var Enhedslisten, der gjorde det, men det er fint nok. Vi drøfter, hvad Danmark skal leve af i fremtiden, og hvordan vi kan klare os i den nye internationale konkurrence.

Det gode spørgsmål er selvfølgelig: Hvordan er Danmark og danske virksomheder klædt på til de her nye udfordringer? På mange måder er vi faktisk rigtig godt udrustet. Vi har mange store, dygtigt drevne virksomheder, vi har mange stærke brancher inden for f.eks. medicin, fødevarer og søfart, og vi har også mange fleksible små og mellemstore virksomheder. Mange af vores virksomheder er kommet flot igennem den globale krise, og mange er allerede gode til at udnytte den stigende efterspørgsel fra nye vækstøkonomier.

Jeg vil gerne sige, at vi i Det Konservative Folkeparti altså overlader det helt trygt til virksomhederne selv at afgøre, hvor fremtidens job skal skabes. Vi politikere skal ikke lære virksomhederne om, hvad de skal producere, og hvilke markeder de skal satse på. Virksomhederne kender selv ganske udmærket de nye markedsmuligheder, f.eks. inden for sundhed, velfærd, klima og miljø, og de har altså selv et ganske, ganske fint blik for nye nicher på verdensmarkedet. Vores opgave som politikere er at sørge for, at vores virksomheder har nogle internationale konkurrencedygtige rammevilkår. Den helt store udfordring for os bliver at få vores dygtige danske virksomheder til at skabe nye job her i Danmark, for der er ingen tvivl om, at hvis ikke det kan betale sig for virksomhederne at investere og skabe job i Danmark, vil de værdier blive skabt i andre lande. Og virksomhedernes budskab til os er altså helt klart, nemlig at de er udfordret af den fremtidige mangel på arbejdskraft, af det alt for høje omkostningsniveau og af en lav produktivitet. Derfor er der heller ingen tvivl om, at fremtidig vækst kræver reformer, ellers taber vi konkurrenceevne, indtjening og velfærd.

Vi skal sætte ind over en meget bred front. Som udgangspunkt må og skal vi have sunde offentlige finanser. Derudover må og skal vi også sikre, at der er hænder og hoveder nok på vores arbejdsmarked, og det kræver politisk handling. Der er allerede besluttet en reduktion af dagpengeperioden, der er nu præsenteret ambitiøse udspil i forhold til SU, førtidspension og fleksjob. Senest har regeringen præsenteret sin tilbagetrækningsreform med en gradvis afvikling af efterlønnen, og det er vi i Det Konservative Folkeparti rigtig glade for. Vi ser frem til nogle konstruktive forhandlinger om alle de her reformudspil, og jeg vil gerne sige, at alle udspillene er vigtige og nødvendige, når det handler om at øge arbejdsudbuddet og om at forbedre de offentlige finanser.

For os i Det Konservative Folkeparti er der ingen tvivl om, at skatterne spiller en afgørende rolle i forhold til muligheden for at skabe fremtidige nye arbejdspladser i Danmark. Vi skaber ikke nye job og øget vækst gennem højere skatter, tværtimod, og derfor glæder vi os meget over, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti siden 2001 har sænket skatten på arbejde tre gange – hver gang fuldt finansieret. Det øger nemlig tilskyndelsen til at arbejde mere, det øger også gevinsten ved at tage en uddannelse og ved at dygtiggøre sig, det øger også incitamentet til at starte sin egen virksomhed, og det er alt sammen noget, der bidrager positivt til væksten. Vi er også yderst tilfredse med, at regeringen og Dansk Folkeparti har sænket selskabsskatten til et mere internationalt konkurrencedygtigt niveau – senest fra 28 pct. til 25 pct. Det *er* vigtigt, at vi hele tiden er opmærksomme på, at vi her er internationalt konkurrencedygtige, hvis vi skal skabe nye arbejdspladser i Danmark i fremtiden.

Fremtidig vækst kræver også en veluddannet arbejdsstyrke, og derfor skal vi fortsat investere massivt i uddannelse, forskning og innovation. Vi er stærkt optaget af, at vi har en folkeskole, hvor fagligheden er i top, at vi har en folkeskole, der sikrer, at det enkelte barns talent udfoldes til fulde, og at vi har et uddannelsessystem, der hele vejen igennem sætter fokus på innovation og iværksætteri.

Vi opfylder nu målet om at bruge 1 pct. af BNP på offentlig forskning og udvikling, hvilket gør Danmark til et af de mest ambitiøse lande med hensyn til forskning og innovation, og det her meget ambitiøse niveau skal vi selvfølgelig holde fast i.

Vi er i Det Konservative Folkeparti på ingen måde bange for den her nye internationale konkurrence, nærmest tværtimod. Konkurrencen fremmer nemlig innovation, og det øger produktiviteten i dansk erhvervsliv. Desværre er det jo sådan i dag, at 45 pct. af den samlede danske beskæftigelse er bundet i nogle brancher, der er kendetegnet ved at have en meget svag vækst i produktiviteten. Det er meget langtfra godt nok. Regeringen har nu præsenteret en solid konkurrencepakke, der skal fremme konkurrence, innovation og produktivitet i både den private og i den offentlige sektor, og det har Danmark hårdt brug for. Vi skal derudover fortsat arbejde på at reducere de administrative byrder, vi skal sikre adgang til risikovillig kapital, vi skal understøtte innovation og udvikling osv. osv.

Nu har vi hørt mange forskellige bud på strategier, pick the winner-strategier og pick the loser-strategier, men jeg vil gerne sige, at jeg ikke tror, der findes nogen særlig mirakelkur, der pludselig kan skabe vækst og nye arbejdspladser her i Danmark. Det kræver hårdt arbejde, det kræver reformer, og det kræver et fast blik på de offentlige finanser. I Det Konservative Folkeparti har vi altså i modsætning til mange andre partier, som vi har hørt det her i dag, ganske stor tillid til, at virksomhederne, hvis vi stiller attraktive konkurrencedygtige rammer til rådighed, også vil vælge at investere og skabe vækst og arbejdspladser her i Danmark.

Kl. 14:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er tre korte bemærkninger. Den første er fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:20

Morten Østergaard (RV):

Jeg kunne høre – og det kunne jeg også høre på spørgsmålet til hr. Steen Gade – at fru Carina Christensen har set sig godt og grundigt gal på Grundfos og deres bestyrelsesformand, hr. Niels Due Jensen. Grundfos er jo en arbejdsplads med vel over 4.000 ansatte i Danmark, jeg tror, det er 16.000-17.000 på verdensplan, og de har konstant haft en høj vækst og har det også nu på den anden side af krisen, og de prioriterer hvert år, tror jeg, omkring 1 mia. kr. til forskning og fornyet udvikling og er på alle måder en virksomhed, som man kunne drømme om at der var flere af i Danmark. Men fru Carina Christensen har set sig gal på Grundfos.

Jeg vil gerne spørge: Var det ikke på tide, at man som politisk ordfører for det parti, der indimellem har betragtet sig selv som erhvervslivets parti, måske rettede fokus mod de ting, man selv har haft ansvaret for under skiftende konservative erhvervsministre, hvor konkurrenceevnen er svækket og produktivitetstilvæksten har været vigende i forhold til andre lande, frem for at skyde på det erhvervsliv, som faktisk hver eneste dag leverer varen?

Kl. 14:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 14:21

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg er bestemt ikke sur på Niels Due Jensen eller på Grundfos. Tværtimod er jeg rigtig, rigtig glad for, at vi har Grundfos her i landet. Det, jeg bare angriber især i forhold til SF, er, når man entydigt vil satse på én virksomhed og en helt bestemt branche – her er det så vandsektoren – og det, jeg siger, er, at det ikke er, fordi vi ikke skal gøre noget godt for Grundfos, det skal vi bestemt, vi kan bare ikke leve af i fremtiden kun at gøre noget godt for Grundfos og ganske få andre brancher; vi er simpelt hen nødt til at lytte til, hvad det samlede danske erhvervsliv siger til os politikere, og de beder os altså ikke om at sidde og udpege særlige vækststrategier herinde og klare alle paragrafferne for dem. De er selv ganske klar over, hvor vækstmulighederne ligger på det nye, globale marked.

Det, de siger til os, er: Løs nogle konkrete udfordringer, som vi står over for, f.eks. mangelen på arbejdskraft; I er nødt til at sikre, at der bliver flere hænder og hoveder på arbejdsmarkedet i fremtiden. Det skal vi hjælpe dem med. De siger, at omkostningsniveauet er blevet for højt – de angriber bl.a. skatterne – og de siger, at produktiviteten er blevet for lav. Derfor er vi nu på vej med en ny konkurrencepakke.

Vi synes ikke, det er nok, at man lytter til Grundfos og Niels Due Jensen, vi er nødt til at lytte til dem alle sammen, og de har altså et meget bredere budskab, end Niels Due Jensen har.

Kl. 14:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:22

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror, der er mange, der har lyst til at lytte til regeringen for at høre, hvilke svar man har – også på de spørgsmål, fru Carina Christensen stiller. For nu har man jo haft magten i 10 år, og hele vejen igennem har der været konservative erhvervsministre. Konkurrenceevnen er løbende svækket, og nu står fru Carina Christensen her i dag og siger på Det Konservative Folkepartis vegne: Tro på os, vi har løsningen. Hvorfor i himlens navn har man så ikke sat ind noget før?

Produktivitetstilvæksten har været ringere i Danmark end i andre lande. Vi har i de sidste 3 år haft en vækst, der kun har været lavere i 18 andre lande på planeten. Hvis vi sammenligner med det afrikanske kontinent, er vi kun overgået af Zimbabwe. Det er det resultat, der står efter 10 år med konservative erhvervsministre, og det, fru Carina Christensen bruger sin tid på, er at skrive indlæg mod erhvervslivets topledere, som hver eneste dag leverer varen, og som viser vækst, viser vejen for Danmark. Jeg synes, det er pinligt.

Kl. 14:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg brugte jo netop min tid her i dag på at sige, hvad det er, regeringen og Det Konservative Folkeparti rigtig gerne vil gøre for at løse de udfordringer, som et meget bredt dansk erhvervsliv beder os om at hjælpe dem med at løse.

I forhold til den fremtidige mangel på arbejdskraft har regeringen fremlagt nogle meget, meget konkrete reformer: En SU-reform, en reform af førtidspensionen, en ny reform omkring fleksjob og senest en tilbagetrækningsreform, hvor vi lægger op til en gradvis afskaffelse af efterlønnen og en introduktion af en helt ny seniorførtidspensionsordning. Det er nogle meget, meget konkrete tiltag, der alle sammen skal give et bidrag til at øge arbejdsudbuddet i det her land, og det er det, virksomhederne efterspørger. De siger også, at omkostningsniveauet er blevet for højt her i Danmark, og derfor kvitterer de også positivt for, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti tre gange siden 2001 bl.a. har sænket skatten på arbejde, så vi har tilskyndet danskerne til at yde en ekstra indsats. De kvitterer også positivt for, at vi har sænket selskabsskatten, senest fra 28 pct. til 25 pct.

Så vi er i høj grad i dialog med dansk erhvervsliv, og vi lytter til dem, men vi lytter altså til alle virksomheder i dansk erhvervsliv og ikke kun til nogle få af dem.

Kl. 14:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 14:24

Steen Gade (SF):

Tak. Er fru Carina Christensen enig i, at vi har brug for innovationsstrategier, og at regeringen også udarbejder innovationsstrategier rettet mod private virksomheder?

Kl. 14:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:25

Carina Christensen (KF):

Jeg er enig i, at en af de store udfordringer for fremtidig vækst i Danmark er, at produktiviteten i vores virksomheder er for lav. 45 pct. af den samlede danske beskæftigelse ligger i dag i nogle brancher, hvor der er en meget, meget svag produktivitetsudvikling. Det skal vi selvfølgelig se nærmere på og have løst, og det skal vi gøre i et tæt samspil med dansk erhvervsliv. Jeg tror ikke, det er noget, vi kan løse alene herindefra, det kræver bl.a. en løbende fornyelse af produkter og processer og ny markedsføring og alt muligt. Man skal jo indrette sig på de nye markeder, og alt det må virksomhederne gøre selv. Men vi skal selvfølgelig understøtte det og høre efter, hvis der er noget, de beder os om. Vi har bl.a. et problem i forhold til konkurrenceudsættelse bredt, både i den private sektor og den offentlige sektor her i Danmark, og det er regeringen jo i fuld gang med at løse her og nu. Her til morgen har vi siddet og forhandlet om en ny konkurrencepakke, som jeg venter mig rigtig meget af, og som jeg tror kan være med til at øge konkurrencen i Danmark og dermed også øge produktiviteten.

Kl. 14:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Steen Gade.

Kl. 14:26

Steen Gade (SF):

Jamen jeg bliver lidt forvirret over, hvad fru Carina Christensen siger, for det ser ud, som om De Konservative er ved at løbe fra, at de i hvert fald tidligere har været meget optaget af, at man også fra det offentliges side skulle lave sådan en innovationsstrategi rettet mod private virksomheder. Egentlig troede jeg, at jeg skulle kritisere fru Carina Christensen for, at tre erhvervsministre, to videnskabsministre, en skatteminister og to statsministre har lovet det siden 2007, men nu er jeg faktisk blevet lidt mere i tvivl om, om man overhovedet mener, at Folketinget skal beskæftige sig med den slags ting. Jeg håber, at fru Carina Christensen mener – ligesom de tre konservative ministre, der har lovet det her, men ikke leveret varen – at vi faktisk har brug for det. Men kan jeg få at vide: Har vi brug for det, og kommer det så nu, 3-4 år forsinket?

Kl. 14:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:27

Carina Christensen (KF):

Jeg synes bestemt, det er noget, man også skal beskæftige sig med her på Christiansborg, men jeg tror bare, det vil være meget forkert at sige, at det her med at sikre øget innovation i dansk erhvervsliv, øget produktivitet osv. er noget, vi kan løse herindefra. Det kan vi simpelt hen ikke. Der er vi nødt til at have virksomhederne på banen; de skal selv i høj grad løfte den udfordring. Vi kan godt understøtte det, bl.a. ved at sikre en større konkurrence i den private sektor. Det sidder vi og arbejder med lige nu, med en meget, meget omfattende konkurrencepakke, og den er jeg ikke i tvivl om vil være med til at understøtte produktiviteten i det her land og dermed også være med til at understøtte innovationen.

Så der kan sættes ind på mange felter, men det skal altså ske i et tæt samspil med virksomhederne. Vi kan ikke løse det herinde på Christiansborg, og det skal vi heller ikke.

Kl. 14:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 14:27

Orla Hav (S):

Der er jo ikke nogen, der har været tvivl om, at Det Konservative Folkeparti i høj grad har argumenteret for, at en væsentlig faktor for at få mere gang i hjulene er skattenedsættelser. Det tror jeg ikke der er mange der er i tvivl om.

Når man vælger at bruge så mange penge på det område, kunne jeg godt tænke mig at høre, om man så har regnet på, hvornår det så er, det begynder at reagere ved, at nu skabes der nye arbejdspladser på den konto, for nu er skatten blevet så lav, og nu er rammevilkårene blevet så gode, at nu slår man alverdens ting i gang med skabelse af nye arbejdspladser.

Det er jo det, man har en tyrkertro på, så jeg vil gerne have ordføreren til at fortælle, hvilke overvejelser man har gjort sig i forbindelse med at ville bruge så mange penge ad den vej for at skabe nye arbejdspladser.

Kl. 14:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:28

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg godt forstå, at Socialdemokraternes ordfører spørger, for jeg ved jo, at det ligger Socialdemokraterne meget, meget fjernt at sænke skatterne. Det er jo absolut ikke en vej, man ønsker at gå, tværtimod kan vi se i alle de planer, der kommer fra S og SF i fællesskab, at hvis de får magt, som de har agt, ønsker de at sætte skatterne i vejret.

Jeg kan i hvert fald bare sige – og det tror jeg også at hele det erhvervsliv, der var samlet den anden dag, var fuldstændig enige om, for der drøftede man det nemlig, – at vi ikke får fremtidig, øget vækst i Danmark, og at vi ikke får skabt nye og flere arbejdspladser i Danmark, hvis vi sætter skatterne i vejret, tværtimod. Omkostningerne er i forvejen meget høje, vores erhvervsliv lider under meget høje skatter og afgifter, hvis det sammenligner sig med det internationale marked, som det konkurrerer med. Derfor er vi nødt til hele tiden at være opmærksom på, at det også er konkurrencedygtigt på det her felt.

Derfor er jeg rigtig glad for, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti tre gange siden 2001 har sikret en sænkning af skatten på arbejde. Jeg tror, det hjælper os til, at flere har lyst til at arbejde mere. Det ved jeg at der også er nogle der er optaget af i Socialdemokraterne. Det bidrager lavere skat på arbejde til. Vi har også sænket selskabsskatten, og jeg tror, at det har været med til at holde nogle virksomheder i Danmark, og formentlig har det også været med til at tiltrække nogle udenlandske investorer til Danmark med investeringer, som vi ellers ikke havde fået.

Kl. 14:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Orla Hav.

Kl. 14:29

Orla Hav (S):

Jamen jeg vil gerne have bekræftet noget i forbindelse med det store eksperiment, man har gang i ved at lette skatterne. Vi har jo gode erfaringer med at gøre det. Mens den nuværende formand i stolen var finansminister i det her land, sænkede de socialdemokratiske regeringer faktisk skatten som nogle af de første, der for alvor gjorde det. Det gav en positiv effekt.

Hvordan er det, man har regnet på det fra regeringens side? Hvornår er det, man regner med at se de positive effekter? Vi andre er jo lidt bekymrede for, at det går tilbage med innovationskraften, at det går tilbage med iværksætteriet, og at det eksperiment, som regeringen er ude i, ikke slår igennem på beskæftigelsen. Så jeg vil gerne vide dette: Er det alene tro, det her bygger på, hos den nuværende regering og hos Det Konservative Folkeparti?

Kl. 14:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Carina Christensen (KF):

Jamen vi behøver jo så åbenbart ikke alene at basere det på tro, for hr. Orla Hav har lige givet os et lysende, klart eksempel. Han henviser til, dengang hr. Mogens Lykketoft var finansminister og sænkede skatterne generelt i Danmark, og så gik alting godt, og man fik øget vækst. Så det virkede åbenbart under SR-regeringen.

Det, jeg så ikke forstår, er, hvorfor man så ikke tager de gode tiltag med videre. Hvorfor kaster man fuldstændig hr. Mogens Lykketofts politik af bordet? Hvorfor er det så, man går i den stik modsatte retning, når man fremover vil hæve skatterne, vil sætte skatten op på arbejde, og vil sætte skatten op for selskaberne? Det er nu engang ikke det, der skaber vækst og nye arbejdspladser i det her land, og det har Socialdemokraterne åbenbart selv dokumenteret.

Kl. 14:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg er desværre afskåret fra at kommentere debatten, men jeg kunne godt bidrage til lidt opklaring.

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:31

Per Clausen (EL):

Jeg tror i hvert fald også, at jeg kan sige, at fru Carina Christensens beskrivelse af SR-regeringens politik var en smule forenklet. Men jeg kan da huske med glæde, at Enhedslisten var med til at gennemføre skattelettelser, som først og fremmest ramte de lavtlønnede, og det synes jeg måske kunne inspirere fremadrettet, hvis det er det, man gerne vil fra De Konservatives side.

Jeg forstår jo godt, at De Konservative er meget bekymrede for erhvervslivets omkostninger; det er der ikke noget nyt i. Der er heller ikke noget nyt i, at erhvervslivets ledere siger, at omkostningsniveauet skal ned. Jeg kan forsikre fru Carina Christensen for, at helt tilbage fra min pureste ungdom – og det er rigtig, rigtig mange år siden – har vi hørt den sang.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Carina Christensen, om det er derfor, at man fra Det Konservative Folkepartis side er så optaget af at få fjernet efterlønnen. For vi har jo overvismandens ord for, at det, der er det rigtig smarte ved at fjerne efterlønnen, er, at man øger udbuddet af arbejdskraft og så får sænket lønningerne.

Han har sådan set meget klart sagt, at det er det, der skal skabe øget beskæftigelse.

Derfor er mit spørgsmål til fru Carina Christensen: Hvor langt mener hun i grunden at lønningerne skal ned i Danmark, før vi kan forvente, at omkostningsniveauet er lavt nok?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg skal tilstå, at jeg lod mig rive lidt med af hr. Orla Havs beskrivelse af SR-regeringens politik; det lød jo meget godt, så jeg valgte at gå med på den vogn.

I forhold til efterlønnen er det ikke nogen hemmelighed, at Det Konservative Folkeparti aldrig har været tilhænger af efterlønnen. Vi har sådan set stemt imod den fra starten af, for vi synes simpelt hen ikke, det er hensigtsmæssigt, at man betaler raske og rørige mennesker med nyttige kvalifikationer for at forlade arbejdsmarkedet i en tidlig alder. Den politik har vi sådan set haft i rigtig mange år.

Derfor er vi selvfølgelig også rigtig glade for, at regeringen nu har fremlagt en tilbagetrækningsreform, hvor man netop lægger op til en gradvis afvikling af efterlønnen, mod at man til gengæld introducerer en ny ordning, nemlig den her seniorførtidspensionsordning, som netop er en ordning, der kan gavne rigtig mange danskere og ikke kun dem, der har indbetalt til efterlønsordningen.

Det, det vil hjælpe os med, er selvfølgelig to ting, for det første vil det afhjælpe mangelen på arbejdskraft, som vi ved kommer, og for det andet vil det sikre sunde, offentlige finanser.

Kl. 14:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:33

Per Clausen (EL):

Jeg synes sådan set, den historiske debat om SR-regeringens bedrifter var interessant nok, også fordi en del af de skattelettelser, som lavtlønnede fik i det her land i 2002-2003 jo i virkeligheden skyldtes en politik, som Enhedslisten gennemførte sammen med den daværende socialdemokratisk-radikale regering. Det var sidste gang, at lavtlønnede sådan for alvor fik en fordel skattemæssigt. Det skal vi da benytte enhver lejlighed til at minde folk om.

Men jeg vil bare spørge fru Carina Christensen: Er det ikke rigtigt, at når Det Konservative Folkeparti – i en situation, hvor der er 230.000 mennesker, der søger arbejde - mener, at det er meget, meget vigtigt at øge arbejdsstyrken, er det, fordi der, hvis man øger arbejdsstyrken, er en mulighed for at få presset lønningerne ned? Det er sådan set det, der er Det Konservative Folkepartis holdning og synspunkt; præcis ligesom hos vismanden og toplederne i erhvervslivet er det holdningen.

Så stiller jeg bare spørgsmålet: Hvor langt skal de ned, før man tror, at omkostningsniveauet er lavt nok?

Kl. 14:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Carina Christensen (KF):

Nej, når vi går ind for den tilbagetrækningsreform, som regeringen har fremlagt; når vi går ind for det udspil til en SU-reform, der skal sikre, at de unge kommer hurtigere igennem uddannelserne; når vi går ind for den her reform af førtidspension, fleksjob osv., som skal bringe flere ud af passiv forsørgelse og ind på arbejdsmarkedet, er det, fordi vi reelt er optaget af at løse den udfordring, der handler om, at vi kommer til at mangle hænder på det danske arbejdsmarked.

Det kan godt være, at man lige her og nu synes, at ledigheden er for høj. Jeg synes sådan set, at vi ligger ganske pænt, i forhold til hvor man kunne ligge. Selvfølgelig ønsker vi alle sammen at skabe flere arbejdspladser, men vi skal også forholde os til, at vi om ganske kort tid kommer til at mangle hænder og hoveder. Og der vil alle de reformer, som regeringen har spillet ud med, i fællesskab bidrage positivt til at sikre, at vi ikke kommer til at mangle den arbejdskraft, vi får brug for.

Kl. 14:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger jeg tak til den konservative ordfører. Så er det hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Hvad skal Danmark leve af i fremtiden? Det er omdrejningspunktet for dagens debat. Da vi indledte i dag, sagde Venstres ordfører, at spørgsmålet var forkert. Ja, man måtte næsten forstå, at det var skadeligt overhovedet at stille spørgsmålet. Jeg kunne ikke være mere uenig med Venstres ordfører. Spørgsmålet om, hvad vi skal leve af i fremtiden, er ikke bare det rigtige spørgsmål, det er tidens vigtigste og mest afgørende spørgsmål.

Jeg kom egentlig i dag med den opfattelse, at også regeringen mente, at den lavvækstfælde, vi står i, er den centrale udfordring, og at det gigantiske jobtab, vi har haft under den økonomiske krise, efterlader os i en meget, meget alvorlig situation, hvor der kræves svar på, hvordan vi vil sikre fornyet vækst og dermed fornyet jobskabelse i Danmark. For i Det Radikale Venstre er vi ikke i tvivl, og allerede i august lagde vi som det første parti en vækst- og innovationsplan for Danmark frem, som skaber både gode rammevilkår og råderum til investeringer i forskning og uddannelse, og så en national innovationsstrategi i lighed med den, som andre lande med højere vækstrater end Danmark har fremlagt. Det vender jeg tilbage til.

Men først er vi jo nødt til at gøre status. Hvad er Danmarks økonomiske situation efter 10 år med Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti ved magten? Regeringen mener, vi er kommet bedre igennem krisen end alle andre lande. Fakta er, at der de seneste 3 år kun er 18 lande i verden, som har haft en lavere vækst end Danmark. Hvis vi sammenligner os selv med det afrikanske kontinent, finder vi kun ét land med en lavere vækst end Danmark, og det er Zimbabwe. 170.000 arbejdspladser er tabt. Jo, siger regeringen, men vi har jo ført en ansvarlig økonomisk politik. Men heller ikke det kan stå for en nærmere prøve.

Fakta er, at VKO overtog en holdbar økonomi i 2001, den har ikke været holdbar siden da. Efter 10 år med VKO måtte statsministeren i dag konstatere ved debattens begyndelse, at der er underskud, så langt øjet rækker, på de offentlige finanser. Det er konklusionen ved 10-års-jubilæet for den her regering: underskud på de offentlige finanser, så langt øjet rækker. Det kan ikke med nogen rimelighed betegnes som ansvarlig økonomisk politik. Nej, regeringen har set passivt til, mens vores konkurrenceevne er blevet svækket og produktiviteten er steget langsommere end i andre lande. Vores virksomheders innovationsevne er ikke vokset som det eneste land i EU, så også der sakker vi bagud. Også hvis man måler på økonomiske parametre, må man sige, at der i den grad er brug for at skifte 10 års stilstand ud med fornyelse, dynamisk erhvervspolitik og en offentlig sektor, der tager sin del af ansvaret for at sikre innovation.

I vores genopbygningsplan, som vi præsenterede i Det Radikale Venstre for snart et år siden, fjerner vi underskuddene på de offentlige finanser gennem reformer frem for regeringens kombination af

skatteforhøjelser og nedskæringer. Vi skaber et økonomisk råderum, som kan investeres i uddannelse, forskning og sociale forbedringer, og vi skaber grundlag for et mål om at halvere statsgælden i 2020. Men samtidig, og det er jo det, der er interessant for debatten i dag, har vi sat os et ambitiøst mål om at træffe beslutninger, der kan øge væksten med en ekstra procent om året – vel at mærke en ansvarlig vækst, som ikke bidrager til de udfordringer, vi har i forvejen, med forurening, CO₂-udledning, overforbrug og nedslidning.

Den eneste vej ud af den lavvækstfælde, som truer med at underminere både vores velstand og vores velfærd, er en vækstcocktail bestående af reformer, uddannelse og innovation; reformer, som vil sikre tilstrækkelig arbejdskraft og økonomisk råderum til investeringer i uddannelse og forskning. For vi kan ikke leve med, at regeringen skærer ned på uddannelse og forskning, selv om vi godt ved, at der er en klar sammenhæng mellem investeringer i uddannelse og forskning og vores vækst. Vi kan ikke leve med, at vi for første gang i danmarkshistorien får årgange med lavere uddannelsesgrad end deres forældre. Og vi kan ikke se passivt til, mens de lande, vi skal konkurrere med, overhaler os på vores væsentligste råstof, nemlig uddannelser på højeste niveau. Vi bliver ikke en førende vidensøkonomi uden vidensudvikling. Målet, som statsministeren også refererede til, om at bruge 1 pct. af BNP i forskningsinvesteringer bør være et gulv, ikke et loft. Regeringen har jo valgt at sige, at når vores BNP er blevet mindre, kan vi også godt reducere vores forskningsinvesteringer. Det virker jo ikke, hvis sammenhængen er, at investeringer i forskning også giver vækst. Derfor ønsker vi en ny globaliseringsaftale, som fortsætter investeringerne i talent- og videnudvikling frem for de besparelser på 5,5 mia. kr., som genopretningsplanen og dette års finanslov summer op til.

Når vi er rundt i landet og snakker med danske virksomheder, fornemmer vi en stærk tro på, at de i højere grad kan gøre sig gældende internationalt. Men det kræver et større lederskab fra politikerne. Virksomhederne efterspørger en klar udmelding om, hvad Danmark kan og vil satse på i fremtiden, for uden prioritering er det meget svært at gøre sig gældende i den globale konkurrence. De efterspørger en aktiv innovationspolitik, hvor ønsket om vækst får en retning, og hvor politiske ønsker om ny vækst ledsages af handlekraft til at få den offentlige sektor til at spille med og til at få truffet de politiske beslutninger, som kan skabe nye markeder. Det er det, der er omdrejningspunktet i vores innovationsstrategi.

Vi står med en række udfordringer. Vi skal nedbringe vores CO2udledning og dermed bidrage til at undgå global opvarmning og dermed også sikre, at Danmark fortsat er en grøn vinderøkonomi. Det gælder også på miljøområdet, hvor vi desværre har måttet se til, mens alle de initiativer, der skulle gøre noget godt for miljøet, blev udsat i regeringens grønne vækstplan.

Kl. 14:41

Derfor må vi konstatere, at masser af år er spildt, for også på det område står vi med udfordringer, som er globale. Der er brug for rent drikkevand og oprensning af spildevand, og det rummer alt sammen mulighed for at skabe nye markeder, hvis vi tør satse, hvis vi vil investere, hvis vi vil stille Danmark til rådighed som udviklingsmarked for de her nye produkter. Vi har i Danmark, hvis vi bare tager vand som eksempel, nogle af verdens førende vidensinstitutioner, vi har nogle af de dygtigste virksomheder, uanset om det gælder rådgivning, komponentproduktion eller produktion af store anlæg. Vi har alle muligheder for at få et nyt væksteventyr i lighed med det, vi har haft med vindmøllerne, hvis vi tør satse, hvis vi tør føre en aktiv miljøpolitisk på det område, fordi de krav og den regulering, vi har haft på miljøområdet, har været med til at skabe den viden og den økonomi, vi i dag har på det område.

På samme måde kan vi tage områder som velfærd og sundhed. Hele verden kommer til at slås med aldrende befolkninger, som vil kræve flere sundhedsydelser. Og vi har virksomheder både i medicinalindustrien, Medicoindustrien og biotekindustrien, som i den grad kan levere løsninger, der gør, at vi kan løse det problem, som vi selv har, med, at vores udgifter til sundhed truer med at være en bombe under vores økonomi. Det problem kan vi løse, samtidig med at vi skaber grundlaget for fornyet vækst og eksport.

Endelig kan man også tage et område som design. Danmark bør være udviklingskontor for designvirksomheder fra hele verden, og den designtænkning, som vi er kendt og berømt for, bør udnyttes af en lang række brancher og industrier, som ikke alene har brug for, at der findes nye løsninger, men også har brug for, at de laves på en måde, og det uanset om det er inden for service, ny produktion eller andre steder, så de er drevet af brugerdrevet innovation og er anvendelig i den praktiske verden.

Det er noget af det, vi kan i Danmark. Det er noget af det, vi har tjent gode penge på. Det er noget af det, vi skal blive bedre til. Det er noget af det, vi skal leve af.

Når man så følger debatten her i dag, kan man jo blive helt målløs, for det er, som om det enten er et spørgsmål om, at vi har en innovationsstrategi i lighed med Finland, USA eller Sydkorea, som jeg ved at statsministeren har et blødt punkt for, eller også har vi gode rammevilkår. Men virkeligheden er jo, at vi både skal sikre gode rammevilkår og samtidig have en innovationsstrategi. Hvis det ikke var så alvorlig en sag, ville det jo nærmest være komisk at høre Venstres ordfører sige, at de sandelig ikke vil bevæge sig ind på at satse på særlige områder. Og det er samme dag, hvor regeringen langt om længe præsenterer en energiplan, der, som jeg har forstået det, er den længe ventede konkrete udmøntning af den daværende statsministers, Anders Fogh Rasmussens, tale om, at vi skulle være en grøn vindernation med tusindvis af arbejdspladser til følge.

Når vi diskuterer forskning i globaliseringsregi, har vi talt for mere grundforskning, mens regeringen ønsker at udpege sektorer, der skal særligt begunstiges. Og når vi taler om erhvervsstøtte, har vi et af Europas højeste niveauer for erhvervsstøtte, og der har ikke været en erhvervsordfører i nyere tid fra Venstre, som ikke har ment, at erhvervsstøtten skulle afskaffes. Hvis andre prøver at foreslå at sanere i den, er det helt utroværdigt, fordi man ikke kan pege helt konkret på det. Senest tror jeg, at det er Venstre skatteordfører, der har været ude og forgribe sig på erhvervsstøtten til fordel for nogle lempelser i selskabsskatten. Jeg har stor sympati for tankerne, men vil bare konstatere, at de ikke når langt i Venstres rækker, når de allerede her i dag kan afvise, at de overhovedet vil røre ved erhvervsstøtten.

Som vi også måtte forstå på Venstres ordfører, er erhvervsstøtten fin nok, når det drejer sig om at støtte rederibranchen. Vi går varmt ind for det danske skibsregister, men det er da et udtryk for, at man har set nogle muligheder i at lave nogle skattebegunstigelser for en konkret branche, og derfor burde det jo ikke være så verdensfjernt for hr. Peter Christensen og konsorter. På samme måde er det jo helt åbenlyst, at regeringen ingen problemer har med at fokusere på de 150.000 arbejdspladser, der er i landbruget, og skabe specifikt bedre vilkår for den sektor. Det er også et udtryk for, at man helt konkret har valgt at prioritere en branche.

Derfor handler det jo mere om, at vi skal diskutere, hvad Danmark kan leve af – det, der er på tapetet i dag – og hvor vækstmulighederne er. Hvad er det for et commitment, vi politisk vil give til, at man i Danmark kan satse på at udvikle miljøteknologi, klimateknologi, energiteknologi og sundhedsteknologi? Hvad er det for et commitment, vi vil give? Hvilken handling vil vi sætte bag ordene? Vil vi stille den offentlige sektor til rådighed som en motor til den innovation? Det handler ikke så meget om at bruge flere penge. Det handler om en politisk evne og vilje til at turde satse på innovation, en vilje, der har været helt fraværende i de sidste 10 år.

Kl. 14:45

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:46

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det var jo alt ikke nødvendigvis godt fra havet, men alt fra havet, der kom til udtryk her.

Jeg har et meget enkelt spørgsmål til hr. Morten Østergaard. For noget tid siden kom Det Radikale Venstre med et princip, og man skal høre ekstra godt efter, når Det Radikale Venstre kommer med et princip, for så betyder det lidt mere, end når vi andre vi stiller krav, går jeg ud fra. Det er derfor, man kalder det et princip.

Det gik ud på, at man ikke ville acceptere, at vi skulle finansiere øgede offentlige udgifter med øgede skatter og afgifter. Hr. Morten Østergaard kan korrigere mig, hvis ikke jeg husker det fuldstændig korrekt. Men det var sådan, jeg husker det, nemlig at man ikke skulle finansiere øgede offentlige udgifter med øgede skatter og afgifter. Står det princip, der kom til udtryk, jeg tror endda, at det var partilederen selv, der kom med det, stadig væk ved magt? Er det stadig væk radikal politik, og vil det stadig væk være det afgørende for Det Radikale Venstre i forhold til de politiske forhandlinger, der måtte komme, uanset om det er som led i et nyt politisk flertal herinde efter et valg eller det er med det flertal, der er der nu, men hvis Det Radikale Venstre indgår i forhandlinger om den fremtidige økonomiske politik, også i lyset af at det kan være vigtigt for mange i forhold til, hvad vi skal leve af i fremtiden?

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:47

Morten Østergaard (RV):

Jeg ved, at hr. Kristian Thulesen Dahl går meget op i fodbold, og derfor vil jeg forsøge med det, vi kan kalde en langsom gengivelse, fordi der var nok nogle detaljer i ordførertalen, der lige undslap opmærksomheden.

Det, jeg sagde – og det gentager jeg gerne – er, at vores genopbygningsplan fjerner underskuddet på de offentlige finanser gennem reformer frem for regeringens kombination af skatteforhøjelser og nedskæringer. Den skaber et økonomisk råderum, som kan investeres i uddannelse, forskning og sociale forbedringer, og skaber grundlag for et mål om at halvere statsgælden i 2020. Så svaret er ja. Vi ønsker ikke at finansiere ny velfærd med højere skatter. Vi ønsker at få styr på underskuddet på de offentlige finanser gennem reformer frem for de nedskæringer og skatteforhøjelser, som hr. Kristian Thulesen Dahl, statsministeren, hr. Peter Christensen og andre har ansvaret for.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

 $S\mbox{\sc a}$ er det hr. Thulesen Dahl for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:48

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det, hr. Morten Østergaard nu gengiver i langsom gengivelse, var så ikke undsluppet min opmærksomhed helt. Men det, der var lidt afgørende, var, at når man bombastisk går ud og siger, at man markerer noget som et princip, må vi jo lægge til grund, at det gør man, fordi man gerne vil markere, at det mener man i helt særlig grad. Ellers kan jeg ikke forstå, hvorfor man gjorde det, da man gjorde det, og det er jo det, jeg gerne vil finde ud af: Hvad ligger der i det?

Når S og SF har lagt en plan frem, der entydigt er finansieret sådan, at man vil finansiere øgede offentlige udgifter med øgede skatter og afgifter – og vi har jo tidligere i dag fået mangfoldiggjort, på hvilke områder det var, for der var flere, det var ikke en udtømmende liste, man kunne nå at gengive på 1 minut, altså at man bl.a. vil hæve skatterne for at øge de offentlige udgifter – ligger der f.eks. så i det, og kan jeg tage det som et udtryk for, at når det er et princip for Det Radikale Venstre, at sådan må man ikke gøre, så vil man afvise den type ting? Eller handler det bare om at have den holdning indtil en valgdag og så håbe at indgå i et eller andet flertal, og at det så ikke er så afgørende?

Altså, er det afgørende, og er det derfor, man formulerer det som et princip, eller er det bare sådan en del af den radikale plan, som man kan tage lidt af, og så kan man efterlade noget andet?

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:49

Morten Østergaard (RV):

Jamen det er egentlig fabelagtigt, for hr. Kristian Thulesen Dahl har jo været meget optaget af det her princip, som i sagens natur står ved magt. Men det er fabelagtigt, fordi hr. Kristian Thulesen Dahl jo selv gennemfører en politik, der står for det stik modsatte, nemlig med massive skatteforhøjelser, her på de seneste i forbindelse med genopretningspakken, et klokkeklart løftebrud i forhold til det, VKO gik til valg på sidste gang, nemlig om et skattestop. Der er simpelt hen ingen sammenhæng, ja, partiet Venstre har været nødt til at pille sin skattestopstæller af hjemmesiden for ikke at udstille, hvor grove løjer det er at løbe så kraftigt væk fra sine egne valgløfter.

Men hr. Kristian Thulesen Dahl kan være helt tryg: Vores principper står ved magt, og det er klart, at løsningen på de økonomiske problemer, der er skabt, mens hr. Kristian Thulesen Dahl og Venstre og Konservative har haft ansvaret, for os at se altså ikke er at hæve skatterne, men at lave økonomiske reformer. Og må jeg så ikke bare sige, at denne håndfasthed står i skarp kontrast til det, der kommer fra hr. Kristian Thulesen Dahl og konsorter. For fru Pia Kjærsgaard har lavet et indlæg, der handler om, at man har en plan, hvor man skulle skabe holdbarhed ved at finde 34 mia. kr. på bedre integration, men inden vi blev færdige med debatten i dag, havde hr. Kristian Thulesen Dahl allerede skruet det ned til 16 mia. kr. Og desværre: Hvad enten det er 34 mia. eller 16 mia. kr., kan man slet ikke regne på det i Finansministeriet.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Mads Rørvig.

Kl. 14:50

Mads Rørvig (V):

Hr. Morten Østergaard kommer med en række gode betragtninger om Danmarks fremtid og Danmarks økonomi: Man vil halvere statsgælden, man vil lave økonomiske reformer. Så kan man jo spørge sig selv om, hvad Det Radikale Venstre laver, når de støtter fru Helle Thorning-Schmidt som statsminister. For regeringen har jo fremlagt en række forslag til reformer – SU-reform, tilbagetrækningsreform, dagpengereform – som Det Radikale Venstre også har deltaget i.

I forlængelse af det, som hr. Kristian Thulesen Dahl sagde lige før om et princip om, at man ikke vil sætte skatten op for at finansiere andre offentlige udgifter, har Det Radikale Venstre så også et princip om, at man ikke vil have fru Helle Thorning-Schmidt som statsminister, for de to ting går jo åbenbart hånd i hånd? Kl. 14:51

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:51

Morten Østergaard (RV):

Nu kunne man jo sige, at det princip, hr. Mads Rørvig henviser til, kan den nuværende statsminister heller ikke leve op til – men det er så, hvad det er.

Jeg synes, det er interessant, at netop Venstre i dag vil rejse det spørgsmål, for det, man kan se på det forslag til vedtagelse, der er fremsat af den samlede opposition inklusive hr. Christian H. Hansen, er en enighed om, at der er behov for at skabe langsigtet holdbarhed og troværdighed i dansk økonomi gennem bl.a. reformer, så flere bliver længere på arbejdsmarkedet. Det er det tilsagn, der gives i dag fra oppositionens side.

Så er der hr. Mads Rørvig og konsorter i det andet forslag til vedtagelse – det, der kommer fra regeringspartierne. Ja, der står der jo ikke rigtig så meget om det. Der står, at der skal føres en ansvarlig økonomisk politik, hvor der gennemføres reformer. Der er ikke et ord om, at flere skal blive længere på arbejdsmarkedet eller noget som helst. Det er jo nok, fordi hr. Kristian Thulesen Dahl, som hr. Mads Rørvig henviste til for et øjeblik siden, og hr. Mads Rørvig, jo ikke er enige. Altså, der er jo ikke enighed mellem V, K og O, og derfor kunne man ikke fremsætte et forslag til vedtagelse, hvor man konkret anviste noget som helst.

Vi må jo bare sige, at hr. Mads Rørvig er velkommen til at fortsætte spørgerækken i den toneart, men han må nok lige gøre sig ulejlighed med at forklare, hvad det er, man selv har lagt frem

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Mads Rørvig for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:52

Mads Rørvig (V):

Jeg synes, det ville være passende, når den radikale ordfører er på talerstolen, at vi så får den *radikale* politik, og det vil jeg så appellere til ordføreren om at vi får i hans næste svar på mit spørgsmål. For det er jo et paradoks, at man ikke vil afvise at lægge stemmer til stigninger i skatten for finansielle virksomheder, stigninger i selskabsskatten, en aktieomsætningsafgift, som oppositionen planlægger at indføre, hvis den får magt, som den har agt efter næste valg

Så er det jo også et paradoks, i og med Det Radikale Venstre støtter fru Helle Thorning-Schmidt som statsminister og hr. Villy Søvndal i oppositionen, at jo flere stemmer De Radikale får, jo mindre sandsynlighed er der for, at de får gennemført det, de i virkeligheden ønsker, nemlig reformer af det danske samfund, en førtidspensionsreform, en tilbagetrækningsreform, en SU-reform. Man støtter en statsministerkandidat, som ikke ønsker at indføre alt det, som De Radikale vil.

Kl. 14:53

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (Helge \; Adam \; M \emptyset ller) :$

Så er det ordføreren.

Kl. 14:53

Morten Østergaard (RV):

Hr. Mads Rørvig er helt derude, hvor isen knager. Det Radikale Venstre har sammen med Socialdemokratiet og SF fremlagt et bud på, hvordan vi synes, man skal skrue en førtidspensionsreform sammen – bare lige for at tage den sidste fejlagtighed i det, hr. Mads Rørvig sagde. Jeg har i min ordførertale gjort et stort nummer ud af at beskrive, hvad det er for et økonomisk morads, vi står i, og som er

skabt efter 10 år med Venstre og Konservative i regering og Dansk Folkeparti som støtteparti.

Det Radikale Venstre har desværre ikke kunnet få lov til at tage ansvar undervejs. Der har ikke været nogen tilbud ud over velfærdsaftalen, som vi deltog i. Det har der desværre ikke været mulighed for, for så havde meget måske set anderledes ud. Derfor er det, vi siger: Nu må andre til. Nogle skal rydde op i det morads. Vi kan ikke fortsætte med at se passivt til, at konkurrenceevnen svækkes under konservative erhvervsministre, eller at underskuddene på de offentlige budgetter, så langt øjet rækker, skal fortsætte under Venstres finansministre.

Tiden er kommet til et skifte og forhåbentlig også til, at Det Radikale Venstre får de afgørende mandater, så vi ikke som hr. Kristian Thulesen Dahl bare ser til, mens økonomien forværres.

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Carina Christensen.

Kl. 14:54

Carina Christensen (KF):

Tak for det. Og tak til hr. Morten Østergaard for et fint ordførerindlæg, hvor der var mange gode tanker i. Jeg har bare lige et spørgsmål.

I Det Radikale Venstre plejer man at være meget god til at sige fra, i forhold til hvad man overhovedet ikke vil lægge stemmer til, og god til at stille ultimative krav og sige: hertil og ikke længere. Vil Det Radikale Venstre lægge stemmer til S og SF's såkaldte vækstudspil, altså den her pick the winner-strategi. Det er jo bl.a. en strategi, som handler om, at den fremtidige vækst i Danmark i høj grad skal skabes i den offentlige sektor. Det er den vej, SF og Socialdemokraterne ønsker at gå. Jeg vil bare spørge: Vil De Radikale lægge stemmer til det?

K1 14:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:55

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan ikke genkende den beskrivelse, fru Carina Christensen giver af det, som er lagt frem vist primært fra SF's side. Men det, som vi til gengæld gerne vil arbejde for, er det, som jeg beskrev i min ordførertale, og som jeg oplever der langt hen ad vejen er stor enighed om. Det er jo også det, der lidt er beskrevet i det forslag til vedtagelse, vi har fremsat i fællesskab i dag, nemlig en dynamisk erhvervspolitik, hvor vi har langsigtede politiske prioriteringer. Det kunne eksempelvis være nogle af afgifterne på elbiler eller andre områder, hvor der er behov for at vise klart, hvad det er, man vil: offentligprivate partnerskaber, innovationsfremmende offentlig indkøbspolitik og intelligent regulering, som skaber rammerne for nye bæredygtige arbejdspladser med høj værditilvækst, bl.a. inden for styrkepositioner som energi, miljøteknologi, velfærdsteknologi og it.

Hvis det, fru Carina Christensen spørger om, er, om Det Radikale Venstre vil sikre, at vi fortsat erhvervspolitisk sejler af sted uden kurs og svækker vores konkurrenceevne, som vi har gjort under tre forskellige konservative erhvervsministre, så er svaret nej.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Carina Christensen.

Kl. 14:56

Carina Christensen (KF):

Nej, det var sådan set ikke det, jeg spurgte om. Det, jeg spurgte meget konkret om, var, om Det Radikale Venstre vil lægge stemmer til S og SF's såkaldte vækstudspil, et udspil, som i høj grad handler om, at den fremtidige vækst i Danmark skal skabes ved en øget offentlig sektor, og at det er en øget offentlig vækst, vi skal have. Det var det, jeg sådan set helt kort spurgte om, nemlig: Vil Det Radikale Venstre lægge stemmer til det?

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:56

Morten Østergaard (RV):

Det, jeg hører, og som jeg er enig i, fordi det er en masse af det, som vi selv lagde frem i august, er, at Danmark har brug for en innovationsstrategi, hvor vi satser og bruger den offentlige sektor på de områder, hvor vi kan se at der er muligheder for at skabe fornyet vækst. Det minder på mange måder om det, hr. Anders Fogh Rasmussen, dengang han var statsminister, sagde på Venstres landsmøde om, at vi skulle være en grøn vindernation med tusindvis af arbejdspladser til følge. Det har Venstre jo svigtet massivt siden. Der er stort set ikke sket noget væsentligt på det område siden da. Men det er sådan set ikke væsensforskelligt fra det.

Det var også noget, De Konservative gik op i, før de sendte deres miljø- og efterfølgende klimaminister til Bruxelles. Da gik De Konservative også op i den slags, da måtte man gerne tale om, at vi ville satse på at få en grøn vinderøkonomi. Men i dag er tonen en helt anden, og derfor frygter jeg, at hvis ikke vi får en ny regering, som står klar med en innovationsstrategi, vil vi opleve, at svækkelsen af konkurrenceevnen fortsætter, som den har gjort, mens De Konservative har passet på Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er meget glad for, at Enhedslisten har bedt om at få en forespørgsel om Danmarks fremtid. Og jeg kan godt forstå, at Enhedslisten har bedt om det, især fordi man jo ønsker at være støtteparti for Socialdemokraterne og SF, som her i weekenden aflyste deres plan for Danmarks fremtid, da den egentlige oppositionsleder, Harald Børsting, gik ud og sagde, at det der med de 12 minutter ikke rigtig var noget, man havde tænkt sig at gøre så meget ud af alligevel.

Så vil jeg da også godt lige knytte en bemærkning til, at der tidligere stod en radikal ordfører her på talerstolen med mange fornuftige bud, som man sådan set bare kan være glad for at høre på. Men man må egentlig undre sig over, hvordan Det Radikale Venstre kan føre økonomisk politik sammen med både Socialdemokraterne og SF og – i endnu større grad – partiet bag forespørgslen, Enhedslisten. Det Radikale Venstre har jo stemt for en halvering af dagpengene, Det Radikale Venstre er med i greencardaftalen, Det Radikale Venstre har lavet en aftale med os, regeringen og også Dansk Folkeparti om en indsats for de langtidsledige, og nu vil man også afskaffe efterlønnen. Så man har rigtig mange gode, sunde borgerlige økonomiske synspunkter fra radikal side, og så ville det jo være fornuftigt, at man samarbejdede med de partier, som vil trække i samme retning.

En forespørgsel om Danmarks fremtid. Danmark står jo ved en skillevej. Danmark er i en situation, hvor vi har en økonomi, som selvfølgelig er under pres, og vi bliver nødt til at se på, hvad vi kan gøre for at sikre, at vi får en god vækst, en stor vækst, der kan sikre velstand til danskerne også i fremtiden. Jeg tror, vi har gentaget det et uendeligt antal gange her fra Folketingets talerstol, men for ca. 15 år siden var vi verdens 6.-rigeste land, i øjeblikket er vi verdens 12.-rigeste land, og ser man på prognosen for de kommende 15 år, kan man se, at vi får en af de laveste vækstrater i den rige verden, hvis man ikke gør noget, og det vil sige, at vi kommer længere ned end 12.-pladsen, når vi ser fremad.

Laver man en politik med højere skatter, større offentlige investeringer og større offentligt underskud, kan man regne med, at det vil gå rigtig, rigtig hurtigt med at komme længere ned ad listen over verdens rigeste lande. Stopper vi i stedet op og ser på, hvad der kan gøres for at få Danmark tilbage på vækstsporet, kan vi se, at Danmark faktisk kan komme op ad listen. Vi kan indfri statsministerens drøm om, at vi skal være et af verdens ti rigeste lande, og det vil vi meget, meget gerne hjælpe regeringen med. Vi er meget tilfredse med, at regeringen er kommet op i et helt andet gear efter nytår: Man har talt om efterlønsreform, og man er også begyndt at tale om mere udlicitering og andre gode ting.

Fra Liberal Alliances side har vi en plan om, at man skal tage initiativer på flere områder. Det er selvfølgelig klart, at skat og arbejdsmarked er de vigtigste områder, dvs. lavere skat og senere tilbagetrækningsalder. Fra Liberal Alliances side har vi foreslået, at man afskaffer topskatten helt, sænker bundskatten med 1,87 pct. og halverer selskabsskatten. På den måde vil man sikre, at det vil blive mere attraktivt at drive virksomhed i Danmark, både for de virksomheder, der allerede er i Danmark i dag, for de nye iværksættervirksomheder, som vil kunne opstå og blive skabt fremadrettet, og for de udenlandske virksomheder, som overvejer at flytte deres aktiviteter og dermed deres arbejdspladser ind i Danmark.

På arbejdsmarkedsområdet har vi foreslået, at man helt afskaffer efterlønnen, gerne for os allerede over en 5-årig periode – der er ingen grund til at gøre det med et alt for langsigtet perspektiv. Det er vigtigt, at vi får øget arbejdsudbuddet, det er vigtigt, at vi sikrer, at folk arbejder noget mere. Det er jo sådan, at den ene halvdel af befolkningen går på arbejde og forsørger den anden halvdel af befolkningen, som er på offentlige overførselsindkomster. Hvis vi ser på prognoserne fremadrettet, kan vi se, at det bliver værre - så er der endnu færre til at forsørge og endnu flere til at modtage ydelser. Der er altså flere til at nyde end til at yde. Og det kan da godt være, at det bliver meget morsomt for de mennesker de første 3-4 år, mens pengene stadig er der, men på et eller andet tidspunkt holder regnestykket op med at hænge sammen, og så er det selvfølgelig de dårligt stillede, de svageste i vores samfund, det kommer til at gå ud over. Og det er derfor, vi synes, det er en utrolig asocial politik, som Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten fører. Det er en politik, som primært kommer til at gå ud over de dårligt stillede i det her samfund, for det er dem, der ikke får noget arbejde, og det er dem, der ikke har råd til at tage på privathospital, når vi ikke længere har råd til at have et ordentligt offentligt sygehusvæsen, fordi man har slået bunden ud af den offentlige økonomi.

Kl. 15:03

Men det er ikke nok bare at se på lavere skat og en senere tilbagetrækningsalder, vi skal også se på, hvordan den offentlige sektor fungerer generelt. Vi vil gerne se på, hvordan man kan få en mere effektiv offentlig sektor i Danmark, sådan at vi kan få en bedre service for pengene, måske endda for færre penge end det, vi får den for i dag, og det ville jo ikke være helt dårligt.

Det er sådan, at der er 40.000 flere ansatte i den offentlige sektor, end da socialdemokraten Poul Nyrup Rasmussen var statsminister, og vi kunne godt tænke os, at man kom ned på samme niveau, som

Kl. 15:07

39

man havde, dengang Poul Nyrup Rasmussen var statsminister. Det kan man gøre ved at ansætte færre, når der er folk, der holder op. Hvis man bare ansætter 930, hver gang der er 1.000, der holder op ved naturlig afgang, kan man over en tiårig periode faktisk sikre, at vi kommer ned på 40.000 færre offentligt ansatte, uden at der er en eneste offentligt ansat, der skal fyres. Det er jo sådan set hele pointen. Samtidig kunne man sætte mere fart på udliciteringen. Og vi kvitterer for, at regeringen er begyndt at tage fat på den diskussion. Der ligger 15 mia. kr. og bare venter på at blive samlet op, hvis vi udliciterede, som man gør de bedste steder i kommunerne rundtomkring.

Endelig kan man også se på det store bureaukrati inden for den offentlige sektor; sørge for, at medarbejderne ikke i samme omfang som i dag skal notere alt, hvad de gør, men i stedet for sørge for at bruge den faglighed, som de har, og dermed kan vi få flere velfærdsopgaver løst for kronerne i stedet for at bruge alle pengene på bureaukrati.

Så hører man meget om, at vi skal have mere lighed i det danske samfund. Intet kunne være mere forkert. Der er faktisk ikke brug for mere lighed i Danmark. Danmark er det mest lige samfund i den rige del af verden. Man kan se over på den anden side af Øresund på Sverige. Det er det tredje mest lige samfund inden for OECD, men de har til gengæld en vækst, der er væsentlig højere end vores. Det kunne jo godt være, at man kunne bytte lidt om og sige: O.k., vi kunne godt gå ned på bare at være det tredje mest lige samfund i den rige del af verden for til gengæld at få noget mere vækst, noget mere velstand og sørge for, at vi havde råd til at have et bedre samfund. Men det kræver, at man tør sætte skatterne ned, det kræver, at man tør udlicitere noget mere, det kræver, at man tør sørge for, at tilbagetrækningsalderen bliver senere, end den er i dag.

Der må man så sige: Hvad er det så for et alternativ, vi står over for, hvis vi ser på den røde blok? Vi ser Det Radikale Venstre med en masse fornuftige synspunkter, som er lige til at samarbejde med for de borgerlige partier, det er bare at gå i gang. Jeg synes, Det Radikale Venstre burde være hjertelig velkommen til at tage fat. Og så ser vi S og SF og Enhedslisten – jeg tror, vi lader være med at bruge tid på Enhedslisten, for de er så langt fra pædagogisk rækkevidde, som de overhovedet kan være. Men selv når vi ser S og SF, må man bare sige, at S og SF tror, at hr. Ole Sohn og hr. Steen Gade og hr. Villy Søvndal skal kunne fortælle Danmark og dansk erhvervsliv, hvad der bliver fremtidens vækstmotorer. Jamen er det ikke fantastisk! Tænk, hvis de tre herrer virkelig var så dygtige til at drive virksomhed – så havde de jo nok gjort det i stedet for at sidde her og plage den danske befolkning.

Er der virkelig nogen, der tror, at det var Thorvald Stauning, der opfandt legoklodsen? Er der virkelig nogen, der tror, at det var H.C. Hansen, der opfandt insulinindsprøjtninger til de sukkersyge? Er der virkelig nogen, der tror, at politikere er de bedste til at finde ud af, hvad det er, Danmark skal leve af i fremtiden? Selvfølgelig er de ikke det. Politikere er bedst – jeg er lige ved at sige – til mange ting, som jeg slet ikke skal nævne her for at bevare den gode stemning, men politikere skal skabe nogle gode rammer, for at virksomhederne kan skabe vækst. Det vil sige, at de skal skabe nogle gode skatteforhold, også gerne væk med iværksætterskatten, de skal sørge for, at det kan betale sig at starte en ny virksomhed, at udvide en virksomhed, at det kan betale sig at yde en ekstra indsats, sådan at alle de dygtige, de kloge, de flittige arbejder noget mere og dermed skaber vækst og job til os andre. For ellers flytter de og overlader os til at blive regeret af fru Helle Thorning-Schmidt og hr. Villy Søvndal og til den forarmelse, det så vil give af det danske samfund.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det hr. Per Ørum Jørgensen. (Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det er jo sådan set en meget relevant debat, som Enhedslisten rejser her i dag, og jeg synes da egentlig også, det har været interessant at høre de forskellige indlæg fra ordførerne. Man kan vel ikke sådan lige sige, at man føler sig åndeligt beriget, men trods alt kan man jo i hvert fald se, hvordan fronterne er trukket op.

Jeg vil godt anerkende statsministerens indledende bemærkninger til den her debat om, hvor fokusområderne er, hvad det er, det her handler om. Som jeg hører det, handler det både for regeringen og Kristendemokraterne om, at vi er nødt til at anerkende de udfordringer, vi står over for, både internationalt og nationalt set, med det mål for øje, at man, som det jo også fremgår af det forslag til vedtagelse, som jeg står med her, vil bevare og videreudvikle et velfærdssamfund, der tager hånd om de svageste.

Det er sådan set det, det handler om, og det fordrer jo en økonomisk ansvarlighed. Og der vil jeg egentlig gerne anerkende statsministerens indledende tale for også at tage den dagsorden om, at det kræver økonomisk ansvarlighed, også på den lange bane, for at vi kan fastholde et velfærdssamfund, alvorligt.

Når man så hører hr. Orla Hav fra Socialdemokraterne, bliver man måske lidt skuffet. Der var i går en del mennesker i Danmark, der var dybt forargede over, at Venstres Ungdom gav en gratis omgang for at kapre nye medlemmer. Når man hører den socialdemokratiske ordførers tale i dag, må man sige, at det egentlig burde påkalde sig den samme forargelse, for det var i sandhed også en gratis omgang, vi fik fra Socialdemokraterne.

Jeg mangler ligesom at høre nogle konkrete bud, og jeg hører også Socialdemokraterne sige, at de mangler at høre nogle konkrete bud. Men hvor er den økonomiske ansvarlighed hos Socialdemokraterne netop når man har for øje, at det handler om at bevare et velfærdssamfund, der tager hånd om de svageste? Der synes jeg, at jeg mangler nogle helt konkrete bud fra Socialdemokraterne. Og jo mere man ser, hvordan de 12 minutter, som var det store slagnummer for nogle få måneder siden, smuldrer, jo større bliver spørgsmålstegnet. Så derfor vil jeg gerne appellere til Socialdemokraterne og SF om at være mere konkrete om, hvor det er, Danmark skal bevæge sig hen. Jeg havde egentlig håbet på at få flere svar i denne debat, men må erklære mig skuffet.

Det er korrekt, at vi ikke skal detailregulere vores erhvervsliv her fra Christiansborg. Det har også været en del af den her diskussion, at det jo ikke er sådan, at vi skal pick the winner, som det er blevet sagt mange gange, men alligevel kan vi jo godt understøtte udviklingen af de erhvervsområder, hvor vi har spidskompetencerne.

Det gælder, som mange har nævnt, den grønne teknologi – og her er der ikke bare tale om energi og klima, men også om miljøteknologi, som jo er et eksportområde, som oplever en stigende vækst; det gælder i forbindelse med at sikre et bæredygtigt landbrug, altså at vi sikrer dansk landbrug gode rammevilkår, gode konkurrencebetingelser, så vi også kan videreudvikle fødevare- og landbrugsområdet; det gælder i forhold til turismen.

Det gælder også i forhold til de små og mellemstore virksomheder, hvor jeg mener at der er et kæmpe potentiale med hensyn til de rammevilkår, vi tilbyder de små og mellemstore virksomheder, så de kan blive til store virksomheder og dermed også generere nye arbejdspladser. Der er rigtig mange små og mellemstore virksomheder, som også har potentiale til at skabe nogle eksporteventyr, som vil generere arbejdspladser og vækst for Danmark. Derfor er jeg også glad for, at vi fra Kristendemokraternes side i forbindelse med finanslovforhandlingerne bidrog til, at der kom mere risikovillig kapital ud til de små og mellemstore virksomheder, så de dermed også kan udvikle sig.

Så er der et område, som måske ikke har fyldt så meget i den her debat, og det er det mere værdipolitiske. Vi har jo ikke mindst fra Liberal Alliance hørt, at hvis bare vi sætter skatten ned, er alle problemer løst. Men jeg er faldet over en forholdsvis ny undersøgelse fra det, der hedder Oxford Research, som har kigget lidt på, hvad det egentlig er, der får kvalificeret arbejdskraft til at vælge Danmark som arbejdsland. Og det giver jo sig selv – det synes jeg sådan set er meget logisk – at det ikke kan være vores skattetryk, der gør, at folk fra udlandet med kompetencer, som kan berige vores samfund, vælger lige præcis Danmark. Nej, det er faktisk i høj grad de bløde værdier, der får udenlandske eksperter til at blive i landet, hvilket jo også illustreres af denne undersøgelse.

Kl. 15:13

Jeg vil gerne lige læse et par linjer op fra en artikel, der blev bragt i Politiken den 7. december, hvor der står:

»»Danmark er et af få lande i verden, hvor man kan have en lederstilling og stadig hente ungerne i daginstitution et par gange om ugen. Det er helt utænkeligt i England, Tyskland og USA«, siger Henrik Mahncke, vicedirektør i Oxford Research, der står bag undersøgelsen blandt 1.500 eksperter. Ni ud af ti fremhæver det forhold, at danske arbejdspladser respekterer medarbejderes familieliv. Og stort set alle glæder sig over den personlige sikkerhed og det rene miljø. »Det er de bløde værdier frem for cool cash, som er afgørende, og som Danmark skal sælges på. Det er et åbent, hjælpsomt og sikkert sted at bo«, siger Craig Till, sekretariatschef i netværket Expat in Denmark.««

Så vi kan jo godt snakke om, hvor meget selskabsskatten skal sænkes, eller hvor meget skattetrykket generelt skal sænkes, men der er altså også nogle andre faktorer, der gør, at nogle af de mennesker, som vi har brug for i Danmark, og som med deres arbejdskraft kan bidrage til at udvikle vores samfund, netop vælger Danmark. Derfor er det også vigtigt, at vi har fokus på et område som livskvalitet. Det er meget sjældent, at man fra den her talerstol har fokus på noget så fundamentalt som borgernes livskvalitet. Det hele handler om penge. Og derfor er det sådan set mit bidrag til den her debat, at vi også har fokus på, hvad det egentlig er for nogle værdier, som gør, at rigtig mange i udlandet netop vælger Danmark som deres arbejdsland og som det sted, hvor de vil slå sig ned og dermed også bidrage til det danske samfund

Det er altså f.eks. vores miljøpolitik. Det er det, at vi har et velfærdssamfund, hvor man også tager hensyn til familiepolitikken. Og i den sammenhæng vil jeg faktisk godt sætte lidt fokus på et forslag, som Familie- og Arbejdslivskommissionen kom med i deres rapport, nemlig forslaget om at etablere en såkaldt flekskonto; altså en konto, hvor man, mens børnene er små, får mulighed for at trække sig lidt tilbage fra arbejdslivet, for så at bidrage lidt mere, når børnene er fløjet fra reden. Dermed får man mulighed for at få bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv. Sådan en konto vil faktisk være neutral både økonomisk og i forhold til arbejdsudbuddet, hvis vi ser det på den lange bane, men den vil jo netop understøtte det, som bl.a. den her undersøgelse viser, nemlig at mange fra udlandet netop vælger Danmark, fordi vi også har fokus på, at der skal være sammenhæng mellem familieliv og arbejdsliv.

Når jeg siger, at det er neutralt i forhold til den udfordring, vi har med arbejdsudbuddet, og i forhold til den økonomiske udfordring, så hænger det sammen med, at hvis man etablerer sådan en ordning, f.eks. i 2012, så vil det faktisk give folk et incitament til at arbejde mere for at spare op på sådan en konto. Det vil betyde et lille fald i arbejdsudbuddet på mellemlang sigt, men på lang sigt vil det så give et større arbejdsudbud igen, da folk så vil betale det tilbage, de har taget af orlov tidligere. Derfor vil det være neutralt i forhold til den udfordring, der er, men det vil give børnefamilierne mulighed for at have tid sammen.

Det er sådan set helt i modstrid med det, som fru Helle Thorning-Schmidt og hr. Villy Søvndal ønsker, nemlig at folk skal være mere på arbejdsmarkedet og bruge mindre tid på deres familie. Jeg tror, at det er vigtigt, at vi også er bevidste om den side af hele den her diskussion, altså at der er nogle kvaliteter, som vi kan understøtte i familierne, og som dermed gør det attraktivt for folk at arbejde i Danmark netop på grund af vores velfærdsordninger.

Så er vi jo fra Kristendemokraternes side meget spændt på, hvad regeringen præsenterer i sin 2020-plan. Vi vil gerne give det tilsagn allerede på nuværende tidspunkt, at skulle der blive brug for vores assistance, vil vi meget gerne bidrage konstruktivt i forhold til at finde løsninger og også tage vores del af ansvaret for at løse de udfordringer, som vi klart anerkender, der er. Så det tilsagn vil jeg også gerne give til statsministeren i dag: Skulle der blive brug for Kristendemokraternes assistance i den sammenhæng, så er vi selvfølgelig også klar til at tage ansvar i forhold til den udfordring, der er. Tak.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:17

Morten Østergaard (RV):

Dansk Folkepartis partileder, fru Pia Kjærsgaard, har jo begået en plan, der skulle redde os ud af de økonomiske problemer. Det er en plan, som primært indeholder udlændingepolitiske stramninger; det er en plan, der indeholder en generel indførelse af et optjeningsprincip for danske velfærdsydelser, muligheden for at få permanent opholdstilladelse afskaffes, først når man opnår statsborgerskab, skal man kunne blive i Danmark, greencardsystemet afskaffes, og kriminelle udlændinge skal i højere grad, end tilfældet er i dag, udvises. Det er ikke noget, Finansministeriet har kunnet regne på for at se, om det rent faktisk giver nogle penge. Men jeg vil bare spørge, når man nu har et fælles forslag til vedtagelse: Kan hr. Per Ørum Jørgensen i dag på Kristendemokraternes vegne sige, at man ikke laver en økonomisk aftale, som er baseret på den plan, som fru Pia Kjærsgaard har lagt frem her, hvor det altså er udlændingepolitiske stramninger, der skal redde os ud af det økonomiske morads?

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:18

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu har Kristendemokraterne jo den tilgang, at vi vil samarbejde med alle partierne og kigge på de gode forslag, som kommer fra alle partier, inklusive Det Radikale Venstre.

I forhold til de konkrete forslag vil jeg sige, at jeg ikke har læst den artikel, så derfor kan jeg ikke sådan lige stå og kommentere, om vi kan sætte kryds og slange ud for de enkelte forslag. Men jeg vil godt sige, at for mig er der jo en væsentlig forskel på, og man har nogle forslag, der direkte diskriminerer nogen, eller om det er forslag, som stiller krav, også til indvandrere, i forhold til at blive integreret i det danske samfund. Og det er jo dér, hvor vi ligesom sondrer; når der f.eks. tales om et optjeningsprincip for, at ens børn kan få fri adgang til folkeskolen, er det jo klart i strid med grundloven, så det kan vi selvfølgelig ikke støtte, for den skal vi overholde. Men hvis det er nogle krav i forhold til at udlændinge bliver integreret i det danske samfund, og at man der vil bidrage i forhold til det, har jeg sådan set ikke de store problemer med det. Og det tror jeg egentlig at alle kan være interesseret i. Så jeg vil ikke ind i at skulle forholde mig til de enkelte forslag.

Kl. 15:22

Kl. 15:19 Kl. 15:22

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Morten Østergaard for yderligere en kort bemærkning. Kl. 15:20

ng. Så er det ordføreren.

Morten Østergaard (RV):

Når jeg spørger, er det, fordi jeg på Ritzau her den 22. februar kl. 14.14 kunne se et telegram, hvor hr. Per Ørum Jørgensen på Kristendemokraternes vegne fortæller, at man er villig til at forhandle efterløn med regeringen, men afviser udlændingestramninger som en del af den aftale. Og der siger hr. Per Ørum Jørgensen så, og jeg citerer:

Man skal ikke diskriminere i forhold til udlændinge. Den køber vi ikke. Hvis man opholder sig lovligt i Danmark, så skal man have samme rettigheder som andre, siger Per Ørum Jørgensen, som helt generelt afviser udlændingestramninger som en del af en aftale. Citat slut.

Står det ved magt, vil jeg spørge hr. Per Ørum Jørgensen, eller er der ændret ved det siden den 22. februar kl. 14.14?

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:20

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jamen altså, det jo sådan set også det, jeg siger, altså at der er væsentlig forskel på, om det er stramninger, som er rettet netop mod udlændinge, eller om det er krav. Der er forskel på stramninger og så at stille krav i forhold til at blive bedre integreret i det danske samfund og blive kvalificeret til at komme ud på det danske arbejdsmarked. Det synes jeg sådan set ikke er noget negativt, det synes jeg et eller andet sted kan være noget positivt. Men hvis formålet med forslaget decideret går ud på at diskriminere i forhold til etnisk oprindelse, er det klart, at vi ikke kan støtte det.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver jo så opløftet, når der er nogen, der tager udgangspunkt i noget, Dansk Folkeparti render rundt og laver, og bruger det til at stille spørgsmål til en ordfører. Det giver jo os anledning til at få fokus på det, som også hr. Per Ørum Jørgensen er inde på her til sidst, nemlig at udlændingedebatten er mange ting. Det er jo både en debat om, hvilke regler der skal gælde for, hvem der må komme hertil, og hvilke regler der skal gælde for dem, der er her. Men det er jo også en debat om, hvordan vi sikrer, at de, der er her, i videst muligt omfang bidrager positivt til det danske samfund.

Jeg må spørge hr. Per Ørum Jørgensen: Er det ikke en entydig positiv ting at tale om, hvordan man kan sikre, at flere med indvandrerbaggrund bliver uddannet, får arbejde, bliver selvforsørgende og bidrager positivt og dermed også får den højere livskvalitet, som hr. Per Ørum Jørgensen talte for for et øjeblik siden, at det altså skulle handle om livskvalitet? Men er det positiv livskvalitet for indvandreren at være i arbejde, eller er det positiv livskvalitet at blive placeret uden for arbejdsmarkedet?

Hvis vi på en og samme tid kan løse noget af den økonomiske udfordring, vi har, og gavne indvandrernes mulighed for at være på arbejdsmarkedet, slår vi jo to fluer med et smæk. Kan hr. Per Ørum Jørgensen bekræfte det?

Per Ørum Jørgensen (KD):

Man ved jo, at noget af det, der giver livskvalitet for folk, er at være i arbejde og få kollegaer. Dermed har det også en gavnlig virkning på integrationen. Jeg tror heller ikke, at De Radikale har det sådan, at de er imod, at folk bliver integreret på arbejdsmarkedet.

Jeg synes, det er meget positivt, hvis man kan se på nogle virkemidler, der hjælper. Man må godt stille krav til folk, når det gælder sprogfærdigheder og det at gøre sig klar til at gå ud og få et arbejde på det danske arbejdsmarked. Det har vi faktisk brug for. Det tror jeg også at De Radikale er enige med Kristendemokraterne i. Vi har netop på grund af den demografiske udvikling brug for at få udlændinge i job, og vi kan se, at mange faktisk rigtig gerne vil arbejde i Danmark, bl.a. på grund af vores velfærdssamfund.

Derfor er der ikke noget som helst forkert i at stille krav. Der, hvor jeg har det svært, er, hvis man begynder at diskriminere folk på baggrund af deres etniske oprindelse. Det er det, der er problemet, og det er det, vi ikke vil være med til.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Thulesen Dahl for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:23

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der har fra nogles side været en tendens til under den her debat at sige, at alt, hvad der er foregået i de sidste 10 år, er noget skidt. Det kommer paradoksalt nok fra de partier, som ønsker, at der kommer en ny regering efter det kommende valg, så derfor er det måske alligevel ret forudsigeligt.

Men hvis vi tager udgangspunkt i, at ikke alt har været noget skidt, er det så bl.a. ikke det faktum, at der med den politik, der har været ført, er kommet en større andel af folk med indvandrerbaggrund i beskæftigelse, end der var for 10 år siden? Jeg prøvede lige at se, om jeg kunne finde tallet, men jeg tror, at det er gået fra 44 pct. til 54 pct. af folk med indvandrerbaggrund, der nu er kommet i beskæftigelse. Det er jo også et positivt bidrag, for hvis det kun havde været 44 pct., havde vi haft større økonomiske udfordringer. Hvis vi nu kunne løfte den andel fra 54 pct. og til vores ambition, nemlig 64 pct., altså 10 procentpoint flere, vil det være et positivt bidrag til at løse nogle af de økonomiske udfordringer, vi står med. Er det ikke svært at være imod det?

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:24

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det håber jeg ikke at der er nogen der er imod. Jeg synes egentlig også, at hvis vi ser tilbage på de seneste 10 år, har der været en enorm udvikling, ikke mindst blandt unge indvandrerkvinder, som netop kommer ud og får en uddannelse, også videregående uddannelser, og dermed også mulighed for at skabe deres eget liv. Det er jo en værdi, som vi lægger meget vægt på i Danmark. Så der er mange positive integrationshistorier, og det er egentlig lidt synd, at de gode og positive historier ikke fylder mere i den danske offentlighed, hvor det tit bliver til en meget konfrontatorisk diskussion, når det drejer sig om mennesker med anden etnisk baggrund.

Det er jo klart, at vi har brug for det i fremtiden, og derfor er vi selvfølgelig også fra Kristendemokraterne side villige til at kigge på, hvilke tiltag der kan styrke integrationen og dermed også adgangen til det danske jobmarked for folk med anden etnisk baggrund.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 15:25

Per Clausen (EL):

Nu kan man jo godt sådan udtrykke sig i bløde vendinger og så opnå en eller anden form for enighed. Så derfor vil jeg spørge hr. Per Ørum Jørgensen om to af de konkrete forslag, som Dansk Folkeparti vil løse de økonomiske vanskeligheder i Danmark med. Er det forslag, som Kristendemokraterne støtter? Der er f.eks. et forslag om, at man skal afskaffe muligheden for at få permanent opholdstilladelse. Er det noget, Kristendemokraterne kan støtte? Mener Kristendemokraterne, at der skal gøres en større indsats for at få indvandrere, som er på arbejdsløshedsdagpenge eller på pension, til at forlade landet så hurtigt som muligt? Er det nogle af de initiativer, som hr. Per Ørum Jørgensen kan støtte?

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:26

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nej, det er det ikke, og det er jo heller ikke initiativer, som peger i retning af det, som jeg siger vi støtter, nemlig at vi får en større andel af folk med anden etnisk baggrund på det danske arbejdsmarked. Det her peger jo faktisk i den modsatte retning. Men sådan står det jo frit for ethvert parti at have sine holdninger, og netop kl. 14.14 forleden dag gjorde jeg opmærksom på, at de her stramninger ikke er en øvelse, som vi vil gå ind og bare sige ja til. Men vi vil gerne bidrage og se på nogle af de forslag, der kan fremme integrationen, og som kan øge mulighederne for, at folk med anden etnisk oprindelse end dansk i højere grad kan komme ind på det danske arbejdsmarked.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 15:27

Per Clausen (EL):

Det er jeg da glad for at høre. Så kunne jeg tænke mig også at spørge hr. Per Ørum Jørgensen, om han sådan på stående fod kan komme i tanker om et forslag fra Dansk Folkeparti, der fremmer integrationen og muligheden for, at mennesker med anden etnisk oprindelse kommer ind på arbejdsmarkedet, altså om der er nogle forslag i den plan, som fru Pia Kjærsgaard har fremlagt, der overhovedet peger i den retning.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:27

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu er det åbenbart en meget vigtig artikel, jeg er gået glip af. Der bliver skrevet meget i danske aviser, så jeg håber, at hr. Per Clausen kan tilgive, at jeg måske ikke lige er faldet over den ene artikel, der er omtalt her. Men jeg kan jo høre på det engagement, som også hr. Kristian Thulesen Dahl lægger for dagen, jævnfør hr. Kristian Thulesen Dahls spørgsmål fra før, at det er noget, som ligger Dansk Fol-

keparti på sinde. Derfor vil jeg ganske givet tro, at der også kan komme forslag fra den kant i forhold til at få flere udlændinge på det danske arbejdsmarked.

KL 15:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Frank Aaen uden for ordførerrækken, og det er som det, vi plejer at kalde privatist. Der er op til 6 minutter.

Kl. 15:28

(Privatist)

Frank Aaen (EL):

Jeg tager ordet, fordi vi har haft en debat om størrelsen på arbejdsløsheden i Danmark sammenlignet med andre lande. Det er jo en vigtig debat, fordi arbejdsløsheden er et alvorligt problem både for den enkelte, der bliver ramt, og for samfundet og samfundsøkonomien, og det er en vigtig debat, fordi regeringen har turneret rundt med et forkert billede af problemets størrelse og prøvet at bilde danskerne ind, at det går bedre i Danmark end i andre lande, fordi regeringen er så dygtig. Regeringen er ikke dygtig, tværtimod. Den har tømt statskassen ved at give skattelettelser til de rigeste, og bl.a. derfor er statsgælden på 2 år blevet fordoblet. Krisen har været dybere i Danmark end i andre lande, og vi kommer langsommere ud af krisen end andre lande.

Arbejdsløsheden stiger stadig væk og er nu på 229.000 – over 8 pct. målt med den standardiserede metode, EU bruger, der gælder alle lande. Og hen over perioden har regeringen gang på gang sagt: Jamen vi er meget bedre end Nyrup. Men arbejdsløsheden er i dag næsten dobbelt så høj som i Nyrups sidste år. Og i de 10 år, regeringen har haft magten, har arbejdsløsheden kun i 3 år været mindre end under Nyrup og i 7 år været højere. Så meget for den sammenligning.

I modsætning til regeringens sminkede udlægning af virkeligheden viser EU's statistik, der opgør ledigheden for alle lande på samme måde, at ledigheden i Danmark er større end i Sverige, i Norge, i Finland, i Tyskland, i Holland, i Storbritannien og i Østrig. Den er højere end i de lande, jeg lige har nævnt, som er nogle af dem, som vi plejer at sige vi normalt sammenligner os med.

Så har det jo været fremme i debatten, at gennemsnittet af ledigheden i alle EU-lande er højere end i Danmark. Det er korrekt. Det skyldes den meget høje ledighed, der er i Spanien, Grækenland, Irland, Portugal, Ungarn og Bulgarien. Men er det de lande, regeringen sammenligner sig med, når de siger, det går bedre i Danmark end i andre lande? Er det de lande, der ligger til grund for udtalelsen, som vi har hørt gentagne gange, nemlig at det går bedre i Danmark end i andre lande? Jeg synes, det ville klæde statsministeren, når ministeren om lidt får ordet, over for befolkningen og Folketinget at bekræfte, at det glansbillede, man prøver at tegne af den økonomiske udvikling i Danmark, simpelt hen ikke passer. Jeg må sige til statsministeren, at det er bedrag, hverken mere eller mindre. Det er bedrag. Det er en måde at vildføre befolkningen på. Virkeligheden for dansk økonomi, virkeligheden for statens finanser og virkeligheden for arbejdsløsheden er den modsatte af det, regeringen prøver at give indtryk af.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det statsministeren.

Kl. 15:31

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for debatten. Er Danmark så blevet rigere, mens vi har diskuteret? Står der en klar konklusion tilbage, som gør Danmark rigere? Jeg vil citere en forgænger ved at sige, at det ved jeg ikke. Jeg kan glæde mig over, at mens vi har debatteret her, har regeringen frem-

lagt en energistrategi 2050, så der er i hvert fald handlet, mens vi har talt. Det er en klar strategi, der har det sigte at gøre Danmark til en grøn vindernation, og som selvfølgelig også har et jobskabelsesperspektiv i sig.

Jeg trækker det frem, fordi det jo på en og samme tid kan tænde et lille håb: Mens der er talt i salen, er der handlet ved siden af. Men samtidig komplicerer det jo også tingene, for alene på vindsiden i det, regeringen foreslår, kunne jeg jo nu stille mig op og sige, at der er 12.500 nye danske job i det her udspil, hvis man sådan anvender den vægt, som f.eks. folkesocialisterne altid bruger og vejer deres papirer af på. Det er rigtigt, at i det omfang, vi lægger til grund, at alle de vindmøller, vi nu udbygger med, alle sammen er danskproducerede etc., har vi her i eftermiddag, mens Folketinget har talt, lagt et forslag frem, der giver 12.500 job.

Men jeg må jo ærligt sige, for jeg er ikke nogen bedrager – jeg vender tilbage til det om et øjeblik, vil jeg sige til hr. Frank Aaen – at jeg ikke kan garantere det, for Danmark er en lille åben økonomi. Vi lever i samspil med resten af verden. Jeg kan jo ikke garantere, at en hvilken som helst ekstra arbejdsplads, der nu oprettes med henblik på etablering af en ny havvindmøllepark, Kriegers Flak, der skal betjene 600.000 husstande med elektricitet, besættes af en dansk arbejder. Det kan jeg jo ikke. Jeg kan heller ikke med sikkerhed garantere, at ethvert vindmølletårn, der skal stilles op, produceres på en dansk vindmøllefabrik. Jeg kan jo ikke give nogen garanti for, at der ikke også kunne være virksomheder i vores nærområder, som er konkurrencedygtige. Derfor skal man være varsom, når man udregner job og vækst.

Det fører mig sådan set frem til, at når alt andet er trukket fra, er det, der står tilbage, og som er afgørende for, om vi får væksten igen, nogle helt grundlæggende ting. Det handler ikke om, hvem der kan finde på de fleste og smarteste buzzwords, såsom innovationsstrategi, dynamik, langsigtede prioriteringer, offentligt-privat samspil og synergieffekter, uden i øvrigt at konkretisere det. Det handler om nogle helt grundlæggende ting, nemlig om der er et attraktivt investeringsklima i vores land, om der er den tilstrækkelige arbejdsstyrke, om vi har de helt grundlæggende sunde offentlige finanser, der skal til, for at man tør planlægge med at etablere virksomheder i Danmark, om vi har administrative byrder, der matcher dem, de har i andre lande, eller om vi forfølger en strategi, hvor vi skal opfinde særlige danske byrder.

Det er jo sådan nogle grundlæggende ting, der i sidste ende afgør, om vi får væksten igen, og flere af ordførerne har været inde på, bl.a. fru Carina Christensen, at det også var den melding, som der den anden dag kom fra de seks store erhvervsorganisationer på vækstkonferencen, nemlig at det handler om disse grundlæggende ting.

Når det så er sagt, er det klart, at hvis alt det grundlæggende er på plads, er der selvfølgelig også et marked for at gøre noget målrettet. Og der må jeg sige, at der bliver jeg sådan lidt forstemt over at lytte til den her debat, hvor nogle åbenbart har meget, meget travlt med helt unødigt at skille vandene. Regeringen har jo over de seneste år taget en række initiativer for at udnytte danske styrkepositioner. Og jeg kan jo se, at en del af disse initiativer nu er genopfundet i folkesocialisternes seneste udspil. Det er bl.a. nogle af de fondskonstruktioner, regeringen har lavet, hvor folkesocialisternes bidrag så består i at fusionere to af vores fonde og sige: Her skal I se, nu sker der noget særligt nyt. Der er altså nogle, der har meget, meget travlt med at dele vandene.

Jeg vil ikke bidrage til en unødig forlængelse af debatten. Vi har jo et produktivitetsproblem i det danske samfund, og som jeg forstår Folketingets arbejdsregler, er det sådan, at hvis vi kan slutte debatten inden kl. 16.00, kan der stemmes i dag, og så skal afstemningen ikke udsættes til en anden dag, og så får vi arbejdet fra hånden. Det vil jeg gerne yde mit bidrag til. Men jeg vil gerne takke hr. Kristian Thulesen Dahl, hr. Per Ørum Jørgensen og hr. Simon Emil Ammitz-

bøll og i sagens natur ordførerne fra Venstre og Det Konservative Folkeparti for at have bidraget til et vist element af nøgternhed i den her debat.

K1 15:37

Jeg tegner ikke et glansbillede af Danmark. Det ville være forkert. Men det er altså mere forkert at tegne det billede, som nogle forsøger at tegne, at Danmark skulle være et land på fallittens rand, og at alle beslutninger, der er truffet de seneste 10 år, skulle være forkerte, og at Danmark skulle stå i en situation, må jeg forstå, som kun matches negativt af Zimbabwe - var det ikke nær sådan, det var? - når sandheden er den, at da Danmark blev ramt af krisen, havde vi i årene op til, i 2005, i 2006 og i 2007, de største budgetoverskud i hele Europa, og når sandheden er, at disse budgetoverskud, som var Europas største, blev brugt til at betale gæld ned med, i stedet for at vi faldt for den fristelse, som der ellers blev plæderet meget for fra specielt Enhedslistens og hr. Villy Søvndals side, nemlig at bruge noget mere af overskuddet. Det gjorde, at vi havde en robusthed, at vi ikke havde nogen nettogæld, og at vi derfor havde en mulighed for at føre noget nær den mest offensive krisepolitik i hele OECD. Det har slået et stort hul i kassen, nuvel, og det er så det, vi skoses for.

Hvis der skulle være en logik i det, måtte den logik jo føre til, at den offensive krisepolitik, vi førte, skulle vi have afholdt os fra. Vi skulle ikke have holdt en hånd under danske familiers private økonomi, mens danske familier sad og frygtede arbejdsløshed og tvangsauktion. Nej, det skulle vi ikke gjort. Det var forkert af os. Vi skulle ikke have forlænget erhvervslivets kredittider, da pengestrømmene frøs til. Nej, det var forkert af os. Vi skulle ikke have fremrykket offentlige infrastrukturinvesteringer, i første række med 5 mia. kr. Det var forkert af os. Vi skulle ikke have indgået aftaler med kommunerne og regionerne om at øge anlægsbudgetterne til et danmarkshistorisk højt niveau. Nej, det var forkert af os. Vi skulle ikke have forbedret eksportkreditordningerne og andre ordninger, som skulle sikre, at danske virksomheder, der trods alt havde mulighed for at afsætte deres produkter på eksportmarkederne, kunne komme igennem med det. Nej, det var forkert af os.

Vi skulle sådan set have afholdt os fra at lave alt det, som gør, at Danmark er kommet pænere igennem krisen, end hvad man kunne frygte – og Danmark *er* kommet pænere igennem krisen, end hvad man kunne frygte. Det senest registrerede arbejdsløshedstal i Danmark er på 113.000. Hvis man kigger på den registrerede ledighed i Danmark på den måde, vi selv opgør det på og altid har opgjort det på, og ser på perioden fra 1975 til dags dato, kan man se, at der er 3 år – 3 år! – hvor arbejdsløsheden har været lavere, end den er aktuelt. Det var i 2007, 2008 og 2009. I samfulde andre år siden 1975 har arbejdsløsheden været højere. Sådan er det.

Det, vi oplever aktuelt med de seneste tal, også dem fra EU, er, at Sverige og Finland også har en ledighed, der er på niveau med den danske, til dels fordi der er fremgang i disse lande. Men det, der i øvrigt også forklarer Eurostatstatistikkerne, er jo det forhold, at jobsøgende studerende indgår i statistikkerne, og det ved hr. Frank Aaen også godt. Det er det, der forklarer det meget paradoksale, at mens ledigheden i Danmark ikke har udviklet sig i nogen opadgående retning, men faktisk i en fuldstændig lineær retning, så har vi samtidig oplevet, at det, der er ledigheden efter AKU-statistikken, er vokset, fordi der er et øget antal studerende, der søger job. Det er sket, samtidig med at antallet af personer uden beskæftigelse, dvs. dem, man mere reelt kan omtale som ledige, i samme periode er faldet med 5.000. Så pas nu lidt på med, hvilke statistikker man bruger.

Det, der står tilbage, er, at vi har en aktuel ledighed i Danmark, som over en 35-årig periode kun er matchet i de 3 mere end almindeligt gyldne år, hvor dansk økonomi jo i virkeligheden var inde i noget, der måske mindede om en overophedning.

Kl. 15:42

Det er bl.a. følgerne af det, vi nu skal håndtere, og jeg appellerer sådan set bare til en vis form for nøgternhed og en varen sig for historisk ansvarsfraskrivelse. For det er jo lidt tankevækkende, at vi nu skal skoses for problemer med produktivitet og konkurrencedygtighed, når man f.eks. tænker på, ikke de seneste offentlige overenskomstforhandlinger, for de blev afsluttet i sidste uge med et fornuftigt resultat, men de forrige offentlige overenskomstforhandlinger, som jeg selv havde ansvaret for at føre, og hvor regeringen forsøgte at lægge en linje, der gik ud på, at nu var det vist, vi skulle til at passe lidt på, at vi ikke fik unødig høje lønstigninger, og hvor nogle af dem, der nu sidder her i salen og skoser regeringen, arbejdede superhårdt på at etablere et alternativt flertal, for at Folketinget skulle intervenere i løndannelsen med pil opad. Det var jo det, der skete, og nogle af dem, der deltog i det projekt, sidder nu her og skoser regeringen.

Så jeg tegner ikke noget glansbillede. Danmark er udfordret. Vi er udfordret på linje med resten af de europæiske lande. Vi er udfordret af, at vi har demografisk modvind. Vi er udfordret af, at vi har en for ringe produktivitet. Vi er udfordret af, at vi har for høje omkostningsniveauer. Den bedste måde at gøre noget ved det på er at gøre noget ved det, og det er det, regeringen er i fuld gang med, med en genopretningsplan, med en tilbagetrækningsreform, som er bragt i spil, med en SU-reform, med en folkeskolereform og med en førtidspensionsreform.

Jeg vil appellere til, at Det Radikale Venstre, som på alle disse strækninger har synspunkter, der bedst matcher regeringens, på et eller andet tidspunkt inden længe besinder sig frem for at vælge det alternativ, der jo også står klart i dag, nemlig et alternativ, som nok er pakket ind i en masse pæne ord, men som i virkeligheden dækker over huller i kassen, så langt øjet rækker, øgede byrder på dansk erhvervsliv og godt nok et stærkt fokus på visse særligt udvalgte dele, men et fokus og en oplysthed, der dækker over, at mørket skal falde over det resterende danske erhvervsliv. Her i dag fik vi udnævnt landbrugssektoren til et tabererhverv.

Det vil jeg gerne advare meget voldsomt imod. For som hr. Kristian Thulesen Dahl også var inde på, er Danmark et land, der er kendetegnet ved, at vi har en erhvervsstruktur, der er præget af små og mellemstore virksomheder. Det er dér, arbejdspladserne ligger. Jeg siger ikke det her, fordi vi ikke også skal have fokus på det, som SF vel ville kalde vinderne: greentechvirksomhederne, medicinalvirksomhederne etc. Det skal vi selvfølgelig også have, men det er bare ikke dér, arbejdspladserne ligger.

Om de virksomheder, der nu kommer flot ud af krisen, og som er internationalt eksponeret – nogle af dem har været nævnt her i dag – må man jo bare sige helt ærligt, at det er virksomheder, der kommer godt og flot ud af krisen ved at trimme deres organisationer og ved at foretage massive investeringer i udlandet, som i hvert fald ikke fuldt ud kaster danske arbejdspladser af sig. At sætte yderligere fokus på dem på bekostning af det brede danske erhvervsliv – og det er jo det, man foreslår, når man siger, at det skal plukkes, at det skal afgiftsbelægges, at erhvervstilskuddet skal fjernes, at skatterne skal øges for at fokusere på de her områder – er i virkeligheden at flytte fokus væk fra alle de virksomheder, som genererer de danske arbejdspladser. Også det vil jeg gerne advare meget imod.

Så jeg takker for debatten. Den har sådan set bekræftet mig i, at regeringen er på det rigtige spor, og den har bekræftet mig i, at det, som nogle mener kunne være et alternativ, i hvert fald er delt i mindst to, og en sådan konklusion kan det jo være udmærket at gå hjem med, også selv om jeg stopper her. For hvis jeg bidrager til at arbejde 12 minutter mere, taber Folketinget produktivitet, og så når vi ikke at stemme i dag.

Kl. 15:47

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg kan allerede nu meddele, at det gør vi ikke, for der er indtegnet fem for korte bemærkninger, og derefter kommer ordføreren for forespørgerne. Så jeg kan meddele nu, at afstemningen om de forslag til vedtagelse, der er fremsat, først vil finde sted på næste mødedag, hvor der er afstemning.

De fem for korte bemærkninger, der foreløbig er indtegnet til statsministeren, er Morten Østergaard, Per Clausen, Orla Hav, Steen Gade og Frank Aaen. Og vi starter med hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:47

Morten Østergaard (RV):

Jeg ved, at statsministeren ikke bryder sig om det, altså det der med at skulle se på, hvad regeringen har bedrevet til dato. Det er noget historieskrivning, som statsministeren ikke er vild med, har jeg forstået. Derfor vil jeg komme med det tilbud, at hvis statsministeren svarer præcist på mit spørgsmål, vil jeg love, at det næste spørgsmål handler om noget fremadrettet. Det er jo en handel, der måske var værd at gøre.

Der er en ting, jeg synes vi er nødt til at få på plads. Det kan godt være – det vil jeg gerne anerkende – at statsministeren ikke giver et skønmaleri af udsigterne for Danmark, men det er et skønmaleri af den politik, der har været ført. Anerkender statsministeren, at den vækst, vi har haft i Danmark de sidste 3 år, i verden kun er undergået af 18 andre lande og på det afrikanske kontinent kun af Zimbabwe? Det er jo det, jeg har fremført et par gange, og som statsministeren siger er noget sniksnak. Jeg spørger bare: Er det rigtigt, eller er det forkert, at vores vækst har været så lav? Det er jo da helt afgørende i en debat om, hvad man skal leve af, om det er rigtigt eller forkert.

Det andet spørgsmål er, om konkurrenceevnen er blevet gradvis svækket under den her regering – ja eller nej?

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det statsministeren.

Kl. 15:48

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Fortid og fremtid, jeg befinder mig altså i nutiden. Hvis bare Det Radikale Venstre kunne slippe fri af den der tanke om – jeg ved jo ikke, hvad der driver den – at det er selvstændig vigtigt, at vi får en ny regering, uanset at den så står for en politik, som er diametralt modsat af Det Radikale Venstres egen. Og sådan er det, selv om den regering, der sidder i øjeblikket, sådan set fører en økonomisk politik, hvor jeg jo kan få øje på, at der er langt flere lighedspunkter end forskelle. Altså, hvis ikke man var så optaget af det der, som jeg ikke helt kan forstå – og man skal nok være radikal for helt at kunne forstå det – så tror jeg, at hr. Morten Østergaard som jeg ville sige, at det, der er det afgørende, er den situation, Danmark er i nu.

Jeg har respekt for, at nogle har lyst til at skrive tykke bøger om, hvorvidt vi kunne have været i en anden situation. Den diskussion kan jeg sådan set også deltage i, for vi havde klart været i en værre situation, hvis vi havde lyttet til oppositionen, det siger sig selv. Hvis vi alle de gange, hvor hr. Villy Søvndal tordnede imod, at vi ikke satte fladskærme og samtalekøkkener op i daginstitutionerne, når nu Danmark i øvrigt havde det så godt, og når nu nordsøolien blev pumpet ind, havde lyttet til alt det der, havde vi været i en værre situation, det medgiver jeg da gerne. Men den slags historieskrivning er jo ikke interessant. Det interessante er, hvilken situation Danmark er i nu. Og vi har et gunstigt udgangspunkt for at bevare vores position som et af verdens rigeste lande, hvis vi handler nu. Det har regeringen nogle opskrifter på. Langt hen ad vejen matcher de Det Radi-

kale Venstres, men af en eller anden mærkelig grund vil Det Radikale Venstre hellere gå i køkkenet med nogle andre.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Morten Østergaard for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:50

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil gerne citere nationalbankdirektør Nils Bernstein, som for nylig i Politikens Hus har sagt:

»Det er bemærkelsesværdigt, at der under højkonjunkturen (..) ikke var en tilsvarende vilje til at stabilisere økonomien mod overophedning ved politiske beslutninger. Der blev tværtimod truffet beslutninger, der forstærkede højkonjunkturen. Denne asymmetri er farlig og uden økonomisk fundament.«

Det er sagt af nationalbankdirektøren, der som bekendt ikke er på valg, og som derfor må antages at udtale sig sådan nogenlunde objektivt. Det er altså hans vurdering af den politik, der blev ført op til krisen, nemlig at den var uden økonomisk fundament. Det er jo en af grundene til, at vi mener, at der er behov for, at nogle rydder op efter det morads, der er skabt.

Men hvis vi så skal kigge fremad, selv om statsministeren ikke helt var med på aftalen, vil jeg bare sige, at det jo er en kold afvaskning af egen ordfører, når man står her og siger, at i dag har regeringen fremlagt en energiplan, som er en udmøntning af ideen om, at vi skal være en grøn vindernation, og med jobskabelse for øje. For det var præcis det, hr. Peter Christensen ikke ville høre tale om. Der kunne ikke være tale om et både-og. Politikere skulle overhovedet ikke bekymre sig om, hvilke områder der var mulighed for at skabe job på. Der er det jo bare jeg siger: Jeg er enig med statsministeren i, at det både er rammevilkår og et fokus på vores styrkepositioner. Og jeg håber, at han får held til at overbevise Venstre, så det ikke går, som det gik med miljøpolitikken og »Grøn Vækst«, nemlig at det aldrig slap igennem gruppeværelset.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det statsministeren.

Kl. 15:51

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg noterer mig med stor tilfredshed, at der så er endnu et helt centralt punkt, hvor hr. Morten Østergaard og jeg er enige. Og jeg undres så endnu en gang over, at man vælger, som man vælger.

Hvis vi lægger til grund, at der skulle være et morads nu, så er det jo tankevækkende at pege på nogle, der vil skubbe Danmark hvis vi bliver i det billede – længere ud i dyndet. De har en økonomisk plan, der her hen over weekenden faldt fuldstændig fra hinanden. Den faldt fuldstændig fra hinanden! Dem, der har lavet planen som et svar på en genopretningspakke sidste sommer, har nu skubbet hele ideen om at lave arbejdsmarkedsreformer ud i en fjern fremtid, til engang, hvis den situation skulle genopstå, hvor man får en rekordlav arbejdsløshed, som vi altså over en 35-årig periode kun har oplevet i 2½ år. Det er da tankevækkende.

Hvis vi igen bliver i hr. Morten Østergaards billede, kan jeg da ikke forstå, at man ikke tænker: De har lavet mange fejl, men de har besindet sig. Nu siger de det samme som os. Skulle vi ikke prøve, om vi kunne få det her til at fungere?

Når vi taler om, hvad der skulle have været gjort og ikke gjort, så tror jeg, hr. Morten Østergaard måske kan tænke tilbage til efteråret 2008, hvor jeg selv som finansminister havde fornøjelsen af at føre forhandlinger om arbejdsmarkedsreformer, bl.a. for at skabe mere styrke på et arbejdsmarked, der var præget af, at ledigheden var rekordlav. Hvem var det, der på det tidspunkt ikke havde lyst til at lave arbejdsmarkedsreformer? Ja, det var vel i virkeligheden det parti, som hr. Morten Østergaard nu peger på skal stå i spidsen for Danmark.

KL 15:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 15:53

Per Clausen (EL):

Jeg er måske en lille smule bekymret over, at statsministeren mener, at EU's statistikker er upræcise og uanvendelige. For jeg har da forstået, at statsministeren mener, at Danmarks økonomiske politik skal bestemmes og føres med næsen nede i de samme EU's statistikker, så det er da en lille smule bekymrende, synes jeg. Men det spørgsmål, jeg godt vil stille, er det spørgsmål, der handler om det, som jo i virkeligheden, når det kommer til stykket, er statsministerens konkrete bud på, hvad der skal ske, nemlig at man skal afskaffe efterløn-

Jeg vil bare spørge statsministeren: Når der nu er 230.000, der søger job – og jeg kan forstå, at nogle af dem for statsministeren så ikke rigtig hører med blandt nogen, der søger job, men det gør de så alligevel – hvordan skulle det at afskaffe efterlønnen så føre til, at der kommer 70.000 nye arbejdspladser? Statsministeren sagde faktisk i sin indledning, at der ville komme 70.000 nye arbejdspladser. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvornår statsministeren forventer at disse 70.000 nye arbejdspladser kommer, fordi man afskaffer efterlønnen, og hvad forklaringen er på, at de kommer.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det statsministeren.

Kl. 15:54

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror, det er at forfladige regeringens udspil til en økonomisk politik, hvis det oversættes til, at det kun og alene handler om at udfase efterlønnen. Det er en del af det. Det er forudsætningen for, at dansk økonomi hænger sammen på den lange bane, og det at få økonomien til at hænge sammen på den lange bane ved at begynde at udfase efterlønnen fra 2014 – og jo altså ikke i dag – er også forudsætningen for, at vi får skabt den stabilitet, der gør, at vi har styr på renteniveauet lige nu og her og i de kommende år. Det er det, der er forudsætningen for, at vi kan lægge nogle langtidsbudgetter for den offentlige sektor, som gør, at vi kan investere.

Så det her handler ikke om, at det at afskaffe efterlønnen i sig selv tryller alle andre problemer væk, men det er bare en væsentlig del i forbindelse med at fylde det hul ud, der ellers vil være frem mod 2020. Den regering, det land, der ikke er i stand til at stille op med et troværdigt langtidsbudget for sit land, har ingen muligheder for at skabe vækst nu og her, fordi man vil blive straffet på de internationale finansmarkeder. Kig rundt i Europa, og se det.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 15:55

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå, at statsministeren ikke havde lyst til at udfolde det, han sagde i sit indledende indlæg, nemlig at det at afskaffe efterlønnen ville skaffe 70.000 arbejdspladser. Det kan jeg sådan set godt forstå at han ikke har lyst til at udfolde, for det er jo svært at forklare det på anden måde end den måde, vismanden forklarer det på, nemlig at det skal ske, ved at lønningerne bliver presset ned. Men så siger statsministeren i stedet for, at det er nødvendigt for at få orden i finanserne

Men er det så ikke rigtigt forstået, at det jo sådan set *er* på den måde, at det er de skattelettelser, som man har givet tidligere, som er stærkt medvirkende til, at der mangler penge? Og derfor kan jeg godt forstå, at statsministeren er vred på De Konservative, når de vil bruge afskaffelsen af efterlønnen til at finansiere nye skattelettelser, for i virkeligheden skal de jo bruges til at finansiere de gamle.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det statsministeren.

Kl. 15:56

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

De skattelettelser, regeringen har givet ad tre omgange i 2004, 2007 og 2009, er jo fuldt finansierede skattelettelser. Der er ikke noget fremadrettet finansieringsproblem omkring dem, for de er jo finansieret. I tilgift kommer, at den sidste skattereform, vi lavede, jo var en omlægning, hvor vi krone for krone flyttede skat til det, vi vil have mindre af, bl.a. energiforbrug, usunde fødevarer, altså fedtbeskatning og andet, fra det, vi gerne vil have mere af, nemlig arbejde. Det var ikke bare fuldt finansieret, men det havde også den klogskab i sig, at det øger arbejdsudbuddet og beskæftigelsen og dermed på sigt altså bidrager til at gøre Danmark 5 mia. kr. rigere. Så hvis man rullede det tilbage, ville vi stå tilbage med et fattigere land.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Orla Hav.

Kl. 15:57

Orla Hav (S):

Tak for det. Jeg vil jo så frygtelig gerne være positiv, og jeg vil gerne kvittere for, at statsministeren nu meddeler, at han faktisk i dag har taget initiativ til at gøre nogle af de ting, som vi i vores iver efter at få sat gang i det her samfund igen har eftersøgt og efterlyst ret længe.

Når vi har været optaget af den her dagsorden, hænger det jo lidt sammen med, at vi synes, at regeringens måde at beskrive den danske økonomi på og regeringens måde at føre politik på har været et forskønnet maleri.

Derfor skal jeg spørge, om statsministeren er uenig med overvismanden, der skriver, at Danmarks økonomi var overophedet inden krisen, og at regeringens politik har en del af skylden herfor, og i øvrigt føjer til, at regeringens finanspolitik i perioder var for lempelig. Er det ikke det rette billede af den politik, som regeringen har ført, og er det ikke det, der har forhindret regeringen i at gøre nogle af de ting, som vi har efterlyst i dag?

Vi synes jo ikke, at det, vi skal gøre for Danmark i fremtiden, skal bygge på skønmalerier og spøgelseshistorier, men på reel handling – og det kvitterer vi jo gerne for at der er kommet noget af i dag – men kan jeg få statsministeren til at forholde sig til skønmaleriet?

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det statsministeren.

Kl. 15:59

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg tegner ikke noget skønmaleri. Det kunne være spændende at høre, hvordan hr. Orla Hav selv ser på den der bedømmelse fra vismændene, for ja, hvis man prøver at genkalde sig de socialdemokratiske udspil til finanslovforslag her over de seneste år, kan jeg ikke lige på stående fod komme i tanker om, hvornår Socialdemokrati-

et kom med forslag om, at man nu skulle stramme finanspolitikken. Man skal passe på, når man udtaler sig efter sin hukommelse, specielt når det er noget, der har med tal at gøre, men jeg kan ikke lige erindre mig det. Men jeg kan f.eks. erindre mig, at der efter valget 2007 – hvor jeg selv havde fornøjelsen af at blive finansminister, og hvor vi brugte lejligheden til at fremlægge et nyt finanslovforslag efter valget, hvor vi strammede tøjlerne en smule – lød voldsomt kritiske røster fra hr. Orla Havs eget parti. Så i det omfang, vismanden har ret, må man sige, at det så i hvert fald er noget, Socialdemokratiet først indser her mange år efter.

K1 16:00

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 16:00

Orla Hav (S):

Dem, der skaber stemningen med hensyn til samfundets økonomi og det, der kan lade sig gøre, er i høj grad regeringen, og situationen var, at den daværende statsminister – det erkender jeg – jo blankt afviste at føre det, vi har efterlyst, nemlig en anticyklisk politik i forhold til at dæmpe, når overophedningen var på vej, og at føre en politik, hvor man var med til at fremme, når vi gik mod lavkonjunktur. Det er jo det, regeringen har forsømt, og det afviste den daværende statsminister. Så er det jo svært for oppositionen at komme og sige: Nu skal i søreme lave en helt anden dagsorden – for vi må jo tro på, at den siddende regering har det bedste overblik.

Nu viser det sig så, at overvismanden går ud og siger, at regeringen kendte til de her forhold, og at regeringen førte en forkert politik. Det er jo derfor, vi synes, at man skal føre politik, ikke ud fra et skønmaleri og ud fra spøgelseshistorier om, hvad andre kan hitte på, men ud fra, hvad der reelt tjener Danmarks interesser bedst.

Kl. 16:01

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 16:01

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det sidste er jeg meget enig i: Man skal føre politik ud fra, hvad der tjener Danmark bedst. Og jeg tror, at det bedste er at føre politik med afsæt i, hvor vi er lige nu og her, og ikke, hvor vi var en anden gang i historien.

Det er helt nyt for mig, at Socialdemokratiet på et tidspunkt, før jeg blev statsminister, havde offensive forslag om – og det må jeg forstå – at der skulle føres anticyklisk politik, og at der altså skulle strammes op på finanspolitikken. Jeg kan ikke selv genkalde mig de forslag fra Socialdemokratiet. Det vil jeg meget gerne belæres om. Det vil jeg meget gerne se dokumentation for. Men jeg ved ikke, hvor det fører os hen. Altså, jeg har været statsminister for det her land i mindre end 2 år, og det, der er det helt afgørende, er, hvor Danmark befinder sig nu.

Vi er på den anden side af en global økonomisk krise, som har ramt os som andre hårdt. Vi kan glæde os over, at arbejdsløsheden ikke er steget til et niveau, vi kunne have frygtet. Vi kan glæde os over, at arbejdsløsheden, på trods af at den er steget, altså har et niveau, der ligger under det, vi også oplevede under slutningen af de bedste konjunkturer op gennem 1990'erne. Men vi må jo tage pejling af, hvad der udfordrer os, og der er en række ting, der udfordrer os.

Det, der aldrig nogensinde kan blive løsningen, hvis man er gældsramt, er jo at stifte mere gæld, og derfor er det første og afgørende skridt til at få væksten igen at konsolidere økonomien, sådan som regeringen har gjort det, og så skal det selvfølgelig suppleres med nogle målrettede vækstinitiativer. Det er derfor, regeringen har

Kl. 16:06

nedsat et vækstforum, og det er derfor, at vi har annonceret, at vi senere i foråret kommer med et udspil.

Kl. 16:03

Formanden:

Så er det hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 16:03

Steen Gade (SF):

Først har jeg to små rettelser til statsministeren. SF's udspil bygger ikke på køb dansk-klausuler, og SF's vækstpakke er i meget høj grad rettet mod at fremme små og mellemstore virksomheder, for det er der, innovationen først og fremmest foregår.

Så undrer jeg mig over, at statsministeren på en måde ikke tager ansvar. Det er sjovt at høre her, at det nærmest er, som om det er hr. Villy Søvndal, der har bestemt, hvad der er sket i Danmark i de senere år. Og ellers handler det bare om angreb på andre. Det synes jeg egentlig er lidt svagt, hvis jeg må have lov til at sige det. Jeg synes egentlig, det er svagt, at en statsminister ikke tager mere ansvar.

Mit spørgsmål til statsministeren er: Kan regeringen ikke finde ud af, om man vil tordne imod at satse på styrkepositioner, eller om man vil prale af, at man faktisk også gerne vil satse på styrkepositioner? For lige før mindede statsministeren mig i hvert fald lidt om økonomi- og erhvervsministeren, som sagde, da SF kom med sit udspil, at SF's udspil nærmest var sovjetisk eller kinesisk planøkonomi, og i næste sætning sagde han: For øvrigt er vi 80 pct. enige. Man må vel vælge, mener jeg, og i dag er det jo den samme splittelse, vi står over for. Statsministeren signalerer: Ja, styrkepositioner vil vi gerne fremme, men nu har vi lavet noget grønt, og det er fint, for det giver job. Men på den anden side har alle de borgerlige ordførere sagt, at det er helt forkert.

Kl. 16:04

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 16:04

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror, at det, der er det helt afgørende, er, hvordan man satser på sine styrkepositioner. Og det, der gennemsyrer tanken fra hr. Steen Gades parti i det oplæg, der er kommet, i kombination med den økonomiske plan, der er lagt frem, og som jo altså ikke hænger økonomisk sammen, er, at man skal satse på nogle områder på bekostning af det brede erhvervsliv, at man skal øge byrderne på det brede erhvervsliv for så at kunne satse på noget. Det er en forkert tilgang.

Dansk erhvervsliv består at små og mellemstore virksomheder. Fem sjettedele af samtlige danske arbejdspladser befinder sig i virksomheder, der enten er offentlige, eller som ikke er udsat for international konkurrence, og selvfølgelig skal man satse på dem, der også er vendt mod eksportmarkedet, de store og de velbrandede, selvfølgelig skal man det, men hvis man gør det på en måde, hvor det ekstra krudt, man vil skyde af dér, simpelt hen er hentet ved at udpine den brede del af dansk erhvervsliv, så gør man vold på jobskabelsen. Og det er jo f.eks. det, der sker, når man siger til dansk landbrug, som genererer 150.000 arbejdspladser, at man øger byrderne på dem, både de direkte økonomiske, de administrative og de miljømæssige ude af balance med det, der sker i andre lande, øger man bare byrderne på dem. Så kan man da godt prale af, at man gør et eller andet målrettet ved siden af, og det er da fint, hvis man kan skabe liv hos én, men har man slået fire andre ihjel først, så tror jeg, at nettoregnestykket er negativt.

Kl. 16:06

Formanden:

Hr. Steen Gade.

Steen Gade (SF):

Jeg kunne høre, at vi i hvert fald ikke kunne få et svar fra statsministeren på, om man fortsat vil tordne imod, at man skal satse på sine styrkepositioner, eller om man vil rose sig af, at det vil man også selv. Det fik vi i hvert fald ikke et svar på fra statsministeren, men det kan være, vi kan få det her i anden runde.

Så vil jeg sige, at det da godt kan være, at statsministeren har lyst til at sige, at vi udpiner resten af erhvervslivet osv., men det er bare ikke rigtigt. En aktieomsætningsafgift og en lønsumsafgift er vel ikke det, der udpiner det erhvervsliv, vi snakker om, og det at lukke for skattespekulation er det vel heller ikke.

Så har statsministeren et argument med hensyn til landbruget. Min kritik i forbindelse med landbruget går jo på, at det er et af de steder, hvor regeringen har villet hjælpe et erhverv ved at skyde med spredehagl; det var jo at pålægge det noget skat, men var det klogt i forhold til erhvervet? Havde det ikke været klogere at bruge de penge til en biogasudbygning, det, som vi nu skal i gang med 2-3 år forsinket? Det er jo det, vi vil.

Kl. 16:07

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 16:07

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Altså, hr. Steen Gade kan ikke stille falske valg op for mig. Det her handler ikke om at tordne imod noget eller om at stå og prale af noget; det gør det ikke. Og Socialistisk Folkeparti har jo altså ikke patent på at se, at der f.eks. er et potentiale i greentech, det har vi da set for længst, og det har vi investeret efter. Socialistisk Folkeparti har da heller ikke patent på at se, at Danmark kan noget særligt, når vi snakker velfærdsteknologi. Det er da derfor, vi selv har lavet en ABT-fond og puttet 3 mia. kr. i den, og det er da derfor, der er en minister, der har deltaget i et handelseksportfremstød. Og jeg har da selv på et tidspunkt været i Dubai sammen med danske virksomheder, som har internationale spidskompetencer inden for f.eks. handicaphjælpemidler. Det behøver man da ikke at være folkesocialist for at kunne se.

Men det nytter da ikke noget, at man har øje for alt det dér, hvis man så i øvrigt fører en generel politik, der kvæler erhvervslivet. Og lad os nu tage landbruget. Man har i oppositionen tanker om at lave krav om kvælstofreduktioner på 30.000 t, men vores internationale studier har fået regeringen til at sige, at vi er nødt til at skyde de 10.000 t ud i fremtiden, for ellers giver vi nogle rammevilkår for dansk landbrug, som er ude af trit med det, der sker i omverdenen, og så kan man da ikke løbe fra det. Når man arbejder med at lægge konkrete øgede økonomiske byrder på det, så kan man da ikke løbe fra det

Kl. 16:09

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:09

Frank Aaen (EL):

Det, statsministeren har sagt, er, at der i Danmark er færre, der er ramt af arbejdsløshed, end i andre lande. Så går jeg ud fra, at vi er enige om, at når man vil sammenligne arbejdsløsheden landene imellem, er man nødt til at bruge samme metode for opgørelsen af arbejdsløsheden. Det er vi enige om, ikke?

Det tilbyder Eurostat. De har en ensartet metode til at sammenligne arbejdsløsheden i landene, hvor de ser på, hvor mange der ønsker at få et arbejde, men ikke kan få et arbejde. Det kan være folk,

Kl. 16:12

der vil gå op i tid, det kan være almindelige arbejdsløse, og det kan være studerende. Alle, der ønsker et arbejde, men ikke kan få et arbejde, bliver talt op i procent af den samlede arbejdsstyrke. Jeg går ud fra, at statsministeren synes, det er fair nok.

Hvis vi kan være enige så langt og tager Eurostats opgørelse, så viser det sig, at arbejdsløsheden i Danmark er højere end i Sverige, Norge, Finland, Tyskland, Holland, Storbritannien og Østrig. Passer det så, når statsministeren siger, at der er færre, der er ramt af arbejdsløshed i Danmark end i andre lande?

Kl. 16:10

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 16:10

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det passer fuldstændigt. Det er, som jeg siger, for hvis vi ser på den registrerede arbejdsløshed i Danmark, er den på et niveau, som ligger langt under det, vi frygtede. Den er i øvrigt ved at flade ud. Og når vi sammenligner med et europæisk gennemsnit, ligger vi også flot.

Vi er nødt til, når vi vurderer de europæiske tal – det tror jeg også at man kan få min svenske kollega til at gentage – at se på, hvad der gemmer sig i de her statistiske begreber. Og når vi har oplevet en situation, hvor den reelle arbejdsløshed er faldet, samtidig med at AKU-statistikken viser en stigning, fordi der er flere uddannelsessøgende, der ønsker job, er det jo ikke udtryk for, at det reelle arbejdsløshedsproblem er øget. Sådan må det jo være.

Kl. 16:11

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:11

Frank Aaen (EL):

Så man kan ikke stole på Eurostat?

Kl. 16:11

Formanden :

Statsministeren.

Kl. 16:11

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Selvfølgelig kan man det. Man kan stole på Danmarks Statistik, og man kan stole på Finansministeriet, Nationalbanken og OECD. Lejlighedsvis kan man også være tilbøjelig til at stole på Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Jeg tror, at man kan stole på rigtig mange. Men man er nødt til at gå ind og se på, hvad det er for nogle tal, der kommer frem, hvad de siger, og hvad de ikke siger.

Kl. 16:12

Formanden:

Tak. Hermed sluttede de korte bemærkninger til statsministeren.

Men der er ønske om en anden omgang, og den første, der får ordet, er hr. Steen Gade.

Hr. Steen Gade, for anden omgang. Hr. Per Clausen, også for anden omgang – Jamen hr. Per Clausen ser spørgende ud? O.k., ja, det er rigtigt, at hr. Per Clausen får lov at komme til, og at der så bagefter er en anden omgang. Det er rigtigt.

Men begge dele, hr. Per Clausen, er helt korrekt; ret skal være ret. Værsgo.

(Ordfører for forespørgerne)

Per Clausen (EL):

Jo tak. Dermed ryger chancen muligvis for at få det sidste ord, og det er selvfølgelig kedeligt.

Jeg synes, det på mange måder har været en interessant debat, og jeg synes, at det i hvert fald her til sidst kom frem, at det må være slut med, at statsministeren bruger tal, som stammer fra EU, til at sandsynliggøre, at man skal føre en bestemt økonomisk politik i Danmark, for det blev nærmest rubriceret i samme kategori som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, og jeg mener at vide, at statsministeren ikke altid sådan fæster den store lid til tal, der kommer derfra.

Jeg tror sådan set, det er meget fornuftigt, når man sammenligner nogle lande, at man så vælger at have det udgangspunkt, at den sammenligning, man foretager, baseres på de samme beregningsmetoder. Og pointen er, at hvis man sammenligner nationale tal på de her områder, risikerer man jo at opleve, at der er ganske forskellige beregningsmetoder. Det kan da godt være, at statsministeren kan blive enig med den svenske statsminister om det, for der kan jo være en fælles interesse i at sløre tingene.

Debatten i dag, der jo skulle handle om fremtiden, kom alligevel til at handle en lille smule om fortiden. Hr. Peter Christensen var nok den, der kom længst tilbage i fortiden – jeg tror, han rundede Stauning – og jeg tænkte, at han, efter at have læst op af forskellige socialdemokratiske prorammer, vel så ville have afsløret, at efter Stauning og Socialdemokraternes program efter anden verdenskrig var det gået rigtig, rigtig skidt i Danmark. Der havde været minusvækst, ligesom der har været det i de seneste år. Men desværre kom hr. Peter Christensen aldrig rigtig ind på, hvad pointen var med at referere til Socialdemokraternes programmer fra 1930'erne og 1940'erne andet end selvfølgelig altid relevant information om, at de på nogle områder havde andre politiske standpunkter dengang, end de har nu.

Der har også været en anden diskussion, som er lidt mere aktuel, nemlig: Hvis nu nogle andre havde haft magten, hvad var der så sket? Det dejlige ved den slags diskussioner er, at der kan man påstå hvad som helst, uden at det kan modbevises. Men jeg vil nu alligevel tillade mig at sige, at hvis det nu *var* sådan, at vi i 2002 havde fortsat med at føre en politik, der handlede om stadig at holde Danmark i spidsen, når det handlede om vedvarende energi, energibesparelser og miljøinitiativer, og hvis vi havde satset på at give skattelettelser til de lavtlønnede, som den daværende socialdemokratisk-radikale regering støttet af SF og Enhedslisten gennemførte, i stedet for at indføre et skattestop for arbejdsfri indkomster, så er jeg ikke sikker på, at det havde stillet Danmark i en dårligere situation i dag end den, vi står i. Det vil jeg i hvert fald godt have lov til at sige.

Så var statsministeren lidt ked af, at de her forslag til vedtagelse ikke kunne komme til afstemning i dag; det var produktiviteten, der røg. Her har vi måske en kerne i problemet, for statsministeren synes at mene, at bare man træffer nogle beslutninger, så sker der noget. Pointen er, at hvis man ser det forslag til vedtagelse fra flertallet i Folketinget, så vil man se, at ud fra en defensiv holdning kunne man godt stemme for det, fordi det sker der overhovedet ingenting ved.

Man siger, at man vil have gang i den økonomiske vækst igen, og så skriver man, at dette kræver politiske tiltag. Så læser jeg jo lidt frygtsomt videre og tænker: Kan det være, at Dansk Folkeparti er hoppet på det der med, at vi skal afskaffe efterlønnen, eller har regeringen allerede givet den indrømmelse, at vi løser fremtidens økonomiske udfordringer ved at forhindre folk i at få permanent ophold i Danmark, eller hvad kan der ligge i det? Nej, der ligger ingenting.

Resten af forslaget til vedtagelse bekræfter jo sådan set meget godt, at også politisk er flertallet i det her Folketing handlingslammet, fordi der ikke er enighed om, hvad man skal gøre; det kan der selvfølgelig blive, og det arbejder man vel på. Men jeg kan godt forstå det, hvis der er nogen i det politiske flertal i Folketinget, der sy-

nes, at det er rigtig godt, at vi snart kan få et valg, ikke fordi man regner med at vinde, men fordi man så slipper for at få afsløret, at man ikke har nogen svar.

Det er selvfølgelig helt i tråd med det og i statsministerens ånd at bruge sin energi på at fortælle, hvad andre ikke kan og ikke vil. Men jeg vil sige, at der, hvor jeg alligevel bliver en lille smule glad, og jeg vil nøjes med at sige en lille smule glad, for når man skal lave forslag til vedtagelse sammen med andre partier, får man jo aldrig sin vilje fuldt og helt, og da Enhedslisten jo er et lille parti sammenlignet med de to store – nu skulle jeg til at sige socialdemokratiske partier, men det vil jeg ikke sige – partier i oppositionen, så er der selvfølgelig grænser for, hvad vi kan få med.

Men jeg synes nu alligevel, at det er rart, at vi har været i stand til at turde sige klart og utvetydigt, at der er nogle områder, vi vil udpege som nogle, vi særlig vil satse på, både fordi vi mener, der er et aktuelt behov for at gøre en ekstra indsats på de områder, og fordi vi mener, at der i Danmark findes nogle potentialer der, som kan udnyttes, og som kan bruges. Det synes jeg er rigtig godt.

Kl. 16:17

Der har været noget diskussion om det med fødevarepolitikken, hvor jeg jo synes, at det, der var lidt underligt i dag, var, at der var nogle meget heftige angreb på SF i den anledning, selv om SF måske i virkeligheden ikke har sagt så meget andet end det, fødevareministeren sagde i Tyskland i sidste uge, nemlig at det nuværende konventionelle landbrug, industrilandbruget, i grunden ingen fremtid har i Danmark. Og det er, uanset hvad man gør. Uanset om man udskyder miljøtiltag, giver skattelettelser, får ekstra EU-midler eller ej, er tanken om, at vi i Danmark skulle kunne konkurrere med kinesiske landmænd eller ukrainske landmænd om at producere svin til kineserne, fuldstændig utopisk. Pointen er, at vi altså skal have en omlægning af landbruget, og derfor skal vi selvfølgelig arbejde på, at den støtte, vi får på det område, er støtte, der går til den omlægning, der gør, at vi får en produktion, hvor der findes lokale arbejdspladser, hvor der er værditilvækst, og hvor vi også er i stand til at løfte den opgave, der handler om at tage vare på vores natur og miljø. Det er en helt oplagt opgave, og jeg synes, det er rigtig godt, at der findes en opposition i det her Folketing, der nogenlunde klart formulerer det perspektiv.

Det samme gælder jo, når vi snakker om spørgsmålet om klima-, energi- og miljøarbejdspladser. Statsministeren er stolt over, at der er kommet en ny plan fra regeringen i dag. Ja, det er jo den plan, hvori det endegyldigt slås fast, at man løber fra den tidligere statsministers løfte om, at Danmark skulle være fossilfrit i 2050. Det fremgår klart af planen, at det ikke længere er målsætningen. Det er også en plan, hvor man sådan set opgiver at forholde sig til CO2-udslippet. Så det fantastiske i den plan er nu til at gennemskue. Men også der vil jeg bare sige, at jeg synes, at det er rigtig godt, at der i oppositionen er en klar opfattelse af, at vi fremover skal investere i energibesparelser, i omlægning til vedvarende energi, og vi skal investere i at sikre både at få en omlægning i Danmark, der fører til, at vi løser vores opgave i forhold til klimaudfordringen og i forhold til energiudfordringen, og at udvikle teknologi og ekspertise, der gør, at der såmænd også godt kunne være nogle, der kunne have glæde af at købe nogle af de produkter, vi fremover producerer, og bruge noget af den ekspertise, vi udvikler.

Vi har en sammenhængende opfattelse af, at der også skal satses på en række andre områder. Der er nævnt it, der kunne nævnes kultur, der kunne nævnes rigtig, rigtig mange områder, hvor en målrettet indsats for at skabe beskæftigelse ville være den rigtige vej at gå. Og én ting ved vi i hvert fald: Den politik eller strategi, der handler om, at man endelig ikke må beskatte f.eks. nordsøolien for hårdt, fordi A.P. Møller så ville holde op med at etablere arbejdspladser i Danmark, må da have fejlet. Det må jo være gået op også for statsministeren og de borgerlige partier her i Folketinget, at kendsgernin-

gen er, at A.P. Møllers overskud sådan set er større end nogen sinde, ikke mindst på grund af de olieprisstigninger, som i øvrigt belaster danske forbrugere og danske virksomheder. Men det har jo ikke ført til, at man har investeret i arbejdspladser i Danmark.

Så det der med at forgylde nogle ganske bestemte, sikre, at der hele tiden er mulighed for at tjene mange penge, er måske alligevel ikke vejen frem. Her kræver det måske en mere målrettet indsats, og der vil jeg sige, at det gode ved den her debat vel er, at uanset hvilke overvejelser man gør sig omkring fortiden, er der ingen tvivl om, at oppositionen på det område har en anden politik – en politik, der rækker ud over det, som regeringen og flertallet herinde har at byde på.

Så bare til allersidst: Jeg var glad for, at statsministeren i sidste runde holdt op med at forsøge at bilde folk ind, at afskaffelse af efterlønnen fører til 70.000 nye arbejdspladser. Det var dejligt. For man kunne godt have en seriøs politisk debat om, at hvis der bliver flere arbejdspladser, bliver større efterspørgsel efter arbejdskraft, er der flere, der søger ud på arbejdsmarkedet. Men det kan så være rigtig, rigtig vigtigt at sørge for, at disse mennesker har den rigtige uddannelse; det kan være rigtig, rigtig vigtigt at sørge for, at kvalifikationsniveauet i arbejdsstyrken er højt. *Det* er rigtigt. *Det* kan være vigtigt. Så selvfølgelig skal man, hvis man ønsker at skabe en større efterspørgsel efter arbejdskraft, som Enhedslisten gør, også tænke på, hvordan man sikrer, at den arbejdskraft reelt er til stede. Men myten om, at der opstår nye arbejdspladser, fordi man fjerner efterlønnen, passer ikke.

Det eneste, jeg bare til sidst vil sige om det, er jo, at den eneste måde, det kan komme til at passe på, er ved, at der på det, man kalder det lange sigt – statsministeren ville ikke sige, hvor langt sigt, det var, og det kan jeg godt forstå – sker det, at overskuddet af arbejdskraft fører til, at løn- og arbejdsforholdene forringes. Det er sådan set det, hele den der markedsøkonomiske teori om arbejdsmarkedet handler om, nemlig at det er nogle markedsmekanismer, der slår igennem: Når der er et overskud af en vare, falder prisen. Derfor må man stille sig selv spørgsmålet: Findes der andre grunde til at afskaffe efterlønnen, andre grunde til at forringe vilkårene for de arbejdsløse end et ønske om at forringe løn- og arbejdsvilkårene for de almindelige danskere? Det er i hvert fald svært at se, at det har andre konsekvenser.

Kl. 16:22

Formanden:

Ja, jeg har noteret, at hr. Orla Hav har bedt om ordet for en kort bemærkning. (*Orla Hav* (S): Nej, som ordfører i anden runde). Så er det sådan, at jeg har noteret hr. Orla Hav for en anden runde, forstår jeg, og jeg har i forvejen noteret hr. Steen Gade og hr. Morten Østergaard for en anden runde.

Så bliver det hr. Orla Hav først, værsgo.

Kl. 16:23

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Statsministeren efterlyste lidt belæring. Jeg ved ikke, om jeg er den rette til at belære, jeg vil bare minde statsministeren om, at statsministeren jo som sundhedsminister var på besøg i den nordjyske region i 2005 sammen med den daværende statsminister. Vi fremviste et flot sygehusbyggeri, synes vi selv, et medicinerhus, som vi havde fået stablet på benene for de penge, som vi havde kunnet sætte af hen over en årrække, ansvarligt og ordentligt, og som personalet glædede sig til at vise frem. Jeg tror, at statsministeren kan genkalde sig besøget.

På det besøg hos den sparsommelige region havde vi jo forventet et skulderklap for den flotte præstation, vi havde lavet. Nu var situationen åbenbart den i 2005, og det vidste vi ikke, at der også var valgovervejelser i luften. Den melding, som den daværende statsminister gik ud med som reaktion på, at vi havde bygget tosengsstuer i medicinerhuset i Aalborg, var: Hvorfor har I ikke bygget etsengsstuer?

Jeg vil bare sige, at det i den situation jo er svært at stå som opposition herinde, som jeg på det tidspunkt ikke havde mere kontakt med, end man har, når man sidder ude i fædrelandet i en kommunalbestyrelse eller i en region. Men når det er melodien, der spilles, så kan man jo ikke undre sig over, at landet kommer i problemer, når man fyrer mere kul på, og man håndterer folk, der har forsøgt at strække pengene og få tingene til at hænge sammen og bygge bedst muligt, på den måde, at kvitteringen så er: Hvorfor har I ikke gjort det dobbelt så dyrt eller i hvert fald fordyret det ret kraftigt?

Det var den melodi, der blev spillet. Bagefter har jeg kunnet se, at kloge folk, som har langt mere forstand på økonomi end jeg, har bebrejdet den daværende regering, at man ikke førte en lidt afdæmpet politik, men tværtimod gik ud og talte ambitionsniveauet voldsomt op og sagde: Nu skal vi for alvor bruge penge i det her samfund – også på områder, hvor man godt kunne være gået ud og have sagt, at det sådan set var en rigtig god løsning, at det var rigtig dygtigt at gøre sådan.

Jeg håber hermed at have belært statsministeren om, at det var en uhyre svær situation, mine partifæller herinde stod i med den uansvarlighed, som den daværende statsminister førte an i. Man ville blot tale udgifterne op i det her samfund, på trods af at vi var nogle, der godt kunne få tingene til hænge sammen.

Så jeg synes, at det, der står tilbage i dag, jo stadig væk er, at der er to veje. Der er en vej, ad hvilken vi investerer i fremtiden, og så er der en, hvor man hellere vil spare sig igennem hele apparatet, og det synes vi sådan set ikke er særlig fornuftigt. Tværtimod havde det været klogt at have lidt at stå imod med, så vi i dag havde haft nogle penge til at sørge for, at der blev investeret i det, som Danmark har så hårdt brug for til fremtiden.

Kl. 16:26

Formanden:

Der er ønske om kort bemærkning. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:26

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er for lige at være sikker på, om jeg hørte rigtigt. Altså om hr. Orla Hav i virkeligheden som sit partis ordfører siger, at Socialdemokratiet her på Christiansborg i 2005 var presset til at føre en uansvarlig økonomisk politik af den daværende statsminister. For det er det, hr. Orla Hav lige har sagt, nemlig at fordi den daværende statsminister var i Aalborg og åbenbart, kan jeg forstå, tale nogle udgifter op, så pressede man også den daværende opposition her i Folketinget til at stille krav om flere udgifter, end der var plads til. Jeg vil bare sige, at det jo er skelsættende, hvis det i virkeligheden er budskabet under den her debat, når vi sådan skal se historisk på det. Det er jo det budskab, der står tilbage efter det her andet ordførerindlæg, som Socialdemokratiets ordfører netop har valgt at komme med.

Kl. 16:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:27

Orla Hav (S):

Jeg sagde netop, at jeg *ikke* forholdt mig voldsomt til, hvordan mine partifæller havde det herinde. Jeg fortalte og forsøgte at belære statsministeren i forhold til, hvordan det billede, der blev skabt af den danske økonomi i 2005, var på det tidspunkt, hvor Danmark var i højkonjunktur, så det forslog noget, og hvor det lykkedes at gennemføre forsvarlige løsninger på sygehusområdet. Og så blev der skabt et billede af den daværende statsminister af, at vi da kunne have

brugt mange flere penge. Det er jo det billede, som jeg forsøger at gengive her, som den daværende statsminister bidrog til, og jeg hørte ikke, at den daværende sundhedsminister talte imod, da statsministeren gik ud og sagde det her.

Så det har jo været ganske svært at nå igennem med det budskab, som statsministeren grinede lidt af at jeg efterlyste, en anticyklisk politik på et tidspunkt, hvor der var rigtig meget kul på samfundsøkonomien. Jeg beklager, at det var sådan, og jeg synes faktisk, at det ville klæde hr. Kristian Thulesen Dahl, hvis man også fra hr. Kristian Thulesen Dahls side tog ad notam, at det var det billede, man forsøgte at skabe over for ganske almindelige borgere: Vi har råd til det hele, vi kan det hele, og nu sidder vi med smerten.

Kl. 16:28

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, jo, men jeg forstår sagtens, hvor hr. Orla Hav vil hen i forhold til budskabet til befolkningen, men det, der undrer mig, er bare, at han åbenlyst siger, at hans eget parti så bed på den såkaldt uansvarlige kurs og selv gjorde sig uansvarligt. Det er det, jeg synes er skelsættende, når man ser historisk på det. For på det her tidspunkt er vi vel inde i nogle år, hvor Socialdemokratiet foreslår, at man afdrager mindre på statens gæld og bruger mere på at udvide den offentlige sektor end det, regeringen foreslår. Det må vel tages som udtryk for, at hr. Orla Hav så i virkeligheden her leverer en gedigen kritik af sit eget parti på Christiansborg på det tidspunkt.

Sandheden er, at regeringen og Dansk Folkeparti brugte en given mængde penge på offentligt forbrug i de her år, men blev trumfet af en venstrefløj, herunder et Socialdemokrati, der mente, man burde bruge flere penge, også hvis det måtte betyde, at man skulle afdrage mindre på statens gæld.

Så hvis det, regeringen stod for, illustreret ved besøget i Aalborg, var uansvarlig økonomisk politik ifølge Socialdemokratiets ordfører i dag, er det, hans eget parti stod for i de samme år herinde på Christiansborg, jo i endnu højere grad uansvarlig økonomisk politik.

Det synes jeg da er en interessant oplysning.

Kl. 16:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:30

Orla Hav (S):

Jeg skal endnu en gang understrege, at jeg ikke har forholdt mig til den socialdemokratiske gøren og laden på Christiansborg. Jeg skal bare sige, jeg forholder mig til den virkelighed, som rigtig mange kommunalbestyrelsesmedlemmer og regionsrådsmedlemmer sad i på det tidspunkt rundtomkring i landet, og hvor landets statsminister tog rundt og var med til at fyre op under ambitionsniveauet og skabte en illusion om, at vi har råd til det hele. Nu står man så og siger: Jamen det var slet ikke det, der var situationen, og vismændene tager helt fejl i det, de har kritiseret for efterfølgende, nemlig at man ikke førte en dæmpet politik. Det kan man jo ikke forvente at man i ansvarlige kredse, hvor man er med til at forbruge offentlige penge, skal følge, når statsministeren beder om, at man sætter mere kul på kedlen.

Den nuværende statsminister ønskede en illustration af, hvor det billede kom fra. Nu har jeg her fortalt om den episode, som for mig var med til at illustrere, at der ikke var meget ansvarlighed omkring økonomien. Kl. 16:31

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristian Jensen.

Kl. 16:31

Kristian Jensen (V):

Jeg kan sådan set godt forstå, at hr. Orla Hav ikke har lyst til at tage ansvar for sine partikollegers gøren og laden på Christiansborg, men det er nu engang sådan, at man, når man står som ordfører for et parti, må tage stilling og tage ansvar ud fra, hvad der er blevet sagt.

Jeg skal bare høre, om den kritik, der nu er af, at den nuværende statsminister og den tidligere statsminister skulle have brugt for mange penge, stemmer overens med den kritik, der har været fra hr. Orla Havs partifælle, fru Mette Frederiksen, om, at der er blevet brugt alt for få penge. Hvad er egentlig Socialdemokratiets vurdering af regeringens politik i 2005, 2006, 2007 og 2008? Brugte man for mange penge, eller brugte man for få penge?

Kl. 16:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:32

Orla Hav (S):

Det kommer jo helt an på, hvilke områder vi taler om. Jeg taler om den situation, at vi havde løftet en opgave på fuld forsvarlig vis og derefter får at vide af landets statsminister, at vi faktisk har brugt for få penge. I den situation er det ganske svært at forstå, at der var mulighed for at føre en politik, der var anticyklisk, når alle vismændene i dag siger, at det var det, der ville have været klogt at gøre på det tidspunkt.

Jeg havde jo ikke relationer til det her hus på det tidspunkt, så jeg kan ikke gøre rede for det på den måde, men jeg kan gøre rede for det ud fra den verden, som jeg befandt mig i på det tidspunkt, og der er det sådan, at en stor del af de penge, som det offentlige stillede til rådighed, trods alt omsattes. Så synes jeg ikke, det er særlig klædeligt, at man går ud og omgør de løsninger, som man møjsommeligt har fået stillet på benene til gavn og glæde for borgerne.

Kl. 16:33

Formanden:

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 16:33

Kristian Jensen (V):

Jeg skal ikke forsøge at belære nogen om noget, som hr. Orla Hav lige før forsøgte at belære statsministeren om noget. Jeg vil bare informere om, at det, når vi snakker om, at en politik kan være anticyklisk, sådan set er ligegyldigt, hvor man har brugt pengene henne. Så det kan ikke passe, når hr. Orla Hav siger, at man har brugt for mange penge et sted og for få penge et andet sted.

Jeg vil gerne vide, om Socialdemokratiet synes, at regeringen i 2005, 2006, 2007 og 2008 brugte for mange penge, så man dermed lægger afstand til alt, hvad der er blevet sagt omkring nedskæringer og andet, eller om Socialdemokratiet synes, at man brugte for få penge?

Kl. 16:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:33

Orla Hav (S):

Jeg forholder mig ikke til, hvordan meldingerne har været på Christiansborg på det tidspunkt. Jeg forholder mig til, hvad det var for en

stemning, landets daværende statsminister skabte om, hvad der var muligt at gøre i det her samfund. Det er klart, at det præger befolkningens opfattelse af, hvad der kan lade sig gøre, og det præger også opfattelsen af, hvad der kan lade sig gøre i kommunalbestyrelser og inde på Christiansborg.

K1 16:34

Formanden :

Så siger vi tak til hr. Orla Hav i anden omgang. Så er det hr. Steen Gade i anden runde.

Kl. 16:34

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Hr. Orla Hav kunne måske også lige have nævnt den tidligere finansminister, men det har jo ikke noget med sagen at gøre.

Når jeg har taget ordet, er det, fordi jeg blev lidt irriteret – det skal man måske ikke blive – på statsministeren, som i sin sidste replik var i gang med at sige noget om en reduktion på 30.000 t kvælstof osv. Det har oppositionen faktisk aldrig fremført i forhandlinger med regeringen. Det ved jeg faktisk, for jeg forhandlede på oppositionens vegne, og det er aldrig fremført i forhandlingerne, da vi forhandlede om »Grøn Vækst«. Det, der er meldingen fra oppositionen, er, at vi vil bestræbe os på at nå de 19.000 t i 2015. Det er det samme, som regeringen meldte ud for 3 uger siden, men hvor regeringen så senere har skiftet standpunkt.

Det tal, som statsministeren har i hovedet, kommer af, at da de 19.000 t blev meldt ud, var der en række udtalelser fra embedsmænd i Miljøministeriet, som på regeringens vegne sagde, at man dermed nok kunne nå de to tredjedele af det samlede tal, som skal nås i 2027. Det er bare for at informere statsministeren om, hvordan sagen er. Og så er der ingen grund til, synes jeg i hvert fald, at man på en måde stiller noget op, som der ikke er hold i i virkeligheden.

Ellers vil jeg til sidst sige, at jeg egentlig er enig med statsministeren i det der med de unødige skel. Jeg er faktisk helt enig i det, statsministeren sagde, nemlig at der ikke kan være nogen partier, der har patent på at ville satse på velfærdsteknologier og har patent på, at vi skal satse på energi og klima, at vi skal satse på vandområdet, som er et stort og potentielt vækstområde, og at vi skal bruge vores indkøbspolitik innovativt.

Det er faktisk heller ikke derfor, at SF har spillet ud med det. Det er, fordi vi føler og kan mærke, at der er et enormt behov i det danske samfund, for at vi får gjort det her. Og hvis regeringen på nogle punkter er ved at blive overbevist om, at det her faktisk er en linje, vi skal arbejde videre med, kan der jo være kommet noget godt ud af en debat, der ellers indimellem har været mere konfrontatorisk, end jeg synes den skal være, fordi det vigtigste problem, vi står over for, er, hvordan vi får skabt nogle nye arbejdspladser i fremtiden.

Kl. 16:36

Formanden:

Tak til hr. Steen Gade. Så er det hr. Morten Østergaard som ordfører i anden runde.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, der er to grunde til at tage ordet igen. Den første er, at der jo kun er mulighed for at få to korte bemærkninger, når statsministeren har ordet, og jeg synes ikke helt, jeg fik afsluttet debatten om, hvordan den økonomiske politik har været de sidste 10 år.

Virkeligheden er jo, at selv om statsministeren ikke bryder sig om at høre det, står V, K og O til regnskab for den tid, der er gået, og selv om vi har fået en ny statsminister, er det jo den samme regering og det samme flertal, som ikke kan løbe fra, at nationalbankdirektøren eksempelvis har karakteriseret den økonomiske politik i tiden op til den økonomiske krise som værende uden økonomisk fundament, fordi den var konjunkturmedløbende i stedet for at være dæmpende. Det har gjort, at krisen har ramt os hårdere end andre lande. Det er en medvirkende årsag til, at vores vækst i de sidste 3 år har været i bundklasse, når vi kigger på det globalt, og det er medvirkende til de store, store udfordringer, vi står over for.

Når man ikke er klar til at tage ansvaret for arv og gæld, om jeg så må sige, og ikke er klar til at vedstå sig, at konkurrenceevnen løbende og gradvis er blevet svækket hele tiden, mens regeringen har haft magten, og at holdbarheden, som var intakt, da man overtog, aldrig har været det i den tid, hvor VK har siddet i regering, ja, så er det jo, at det er vanskeligt at fæste lid til, at man så nu har set lyset, og at man nu, hvor man pludselig indser, at der er underskud på de offentlige budgetter, så langt øjet rækker, for alvor vil magte at gøre noget ved det.

Vi kan også se, at selv om der et fælles forslag til vedtagelse i dag, dækker det jo ikke over nogen mulighed for at føre en fælles politik. Derfor må vi sige, at der nok er nødt til at være andre, der har ledelsen af landet, før der kan skabes grundlag for en plan i Folketinget, som hænger sammen, og som sikrer både holdbarhed i den økonomiske politik og råderum for, at vi kan investere helt nødvendigt i forskning og uddannelse, men også i nogle af de erhvervsstrategier, som vi har diskuteret i dag.

Det andet, jeg synes er væsentligt at få slået fast, og det er måske trods alt mere positivt, er, at jeg også er opløftet over statsministerens åbenlyse erkendelse af, at vi har en pointe blandt de partier, som peger på, at der er behov for, at også staten har en innovations- og erhvervspolitik, at der er behov for at fokusere målrettet på de styrkepositioner, vi har, og at det ikke er et spørgsmål om, at det betyder, at man generelt ønsker dårlige rammebetingelser for alle andre, hvis man vil vælge nogle områder, hvor der er mulighed for vækst.

Der vil jeg bare sige – og det er måske særligt til Venstres ordfører, men også til den konservative ordfører, der også gerne i avisspalterne går i rette med enhver virksomhedsleder, selv meget succesfulde erhvervsledere, der måtte mene noget andet – at jeg har fundet en kronik frem fra Politiken den 16. december 2010 under overskriften »Vi risikerer at gå i sort«. Den er skrevet af de administrerende direktører for Rambøll, H. Lundbeck, MT Højgaard, IBM, Terma, Danfoss, Juliana og Falck, altså virksomheder, der spænder vidt over service og produktion, rådgivning og den slags ting, helt forskellige typer af industrier eller brancher. Og hvad er det de siger? Det vil jeg tage fat i, for jeg mener sådan set, at havde de vidst, hvad fru Carina Christensen ville sige i dag eller skrive i avisen, havde de måske henvendt sig direkte til fru Carina Christensen. Lad mig citere:

»Det er en udbredt opfattelse, at innovation foregår i virksomhederne, hvorfor samfundets, politikernes og den offentlige sektors betydning for innovation begrænser sig til erhvervspolitiske støtteordninger.«

Og videre:

»Forestillingen om virksomheder som enlige øer, der til enhver tid klarer sig bedst med mindst muligt samspil med det offentlige, hører for de fleste fortiden til.«

Det er jo præcis det, der er pointen, når vi hævder, at erhvervslivet efterspørger, at vi fra Folketingets side og fra regeringens side har en klar innovationsstrategi, går ind på nogle områder og siger: Her vil vi satse, her sætter vi den offentlige sektor til rådighed med den enorme købekraft, vi har i et land, hvor den offentlige sektor udgør så stor en del, med den enorme udviklingskraft, vi har, fordi vi aftager nye ydelser, og med de enorme muligheder, vi har, fordi vi har en række udfordringer, vi skal løse, og som vi lige så godt kan løse med et erhvervspolitisk sigte som bare at løse dem sådan hen ad

vejen og med skruer og møtrikker i stedet for at forsøge at sætte det ind i en erhvervspolitisk kontekst. Det er jo det, der er pointen.

Derfor er jeg også glad for, at statsministeren åbent erkender, at man selvfølgelig er nødt til at gøre det, og det var vel det, vi skulle forstå energiplanen i dag var et første skridt til. Men det kan jo ikke stå alene. Derfor må man også finde på andre områder, og det, der er problemet i dag, er, at de ordninger, vi har, er spredt for alle vinde, at det er småt hist og pist, og at det ikke er sat ind i en strategisk sammenhæng, der gør, at også virksomheder udefra kan se: Hvad er det, man satser på i Danmark, og hvorfor skal vi lægge vores udviklingsafdeling i Danmark og ikke et eller andet andet sted?

Det er det, der er så beklageligt, og derfor vil jeg simpelt hen gøre det, at jeg nu vil sende den her kronik – for den var fra Politiken, og det kan jo være, at hr. Peter Christensen og fru Carina Christensen derfor har overset den – til de to ordførere, fordi jeg tror, at de vil opleve, at der her er om ikke et nødråb så i hvert fald et opråb fra meget brede dele af erhvervslivet, som siger: I er simpelt hen på gal kurs, når I siger, at man ikke efterlyser en klar innovationsstrategi fra den offentlige sektor.

Kl. 16:42

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Kristian Jensen.

Kl. 16:42

Kristian Jensen (V):

Jeg bad om ordet, fordi hr. Morten Østergaard gentog myten om, at SR-regeringen efterlod en holdbar økonomi. Jeg har genfundet den økonomiske plan, der hed Danmark 2010, den ligger på Finansministeriets hjemmeside, og enhver kan slå op på side 41, hvor der er en tabel 2.2 omkring ændring i arbejdsstyrken, der er en forudsætning for, at planen er holdbar. Er hr. Morten Østergaard bevidst om, at forudsætningen i den tabel 2.2 er nogle stigninger i arbejdsstyrken, der ikke er nogen konkrete løsningsforslag til? Er hr. Morten Østergaard uvidende om, at det er forudsætningen, eller misinformerer hr. Morten Østergaard Folketinget, når han siger, at det var en holdbar økonomi på det tidspunkt, hvor regeringen skiftede partikulør?

Kl. 16:43

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:43

Morten Østergaard (RV):

Det, mit udsagn tager udgangspunkt i, er de opgørelser, Finansministeriet foretager løbende i forbindelse med de økonomiske redegørelser og konvergensprogrammer og andet af den økonomiske holdbarhed. Hvis hr. Kristian Jensen vil have ulejlighed med at finde de tabeller, altså den faktiske økonomiske holdbarhed på de givne tidspunkter, vil han se, at da regeringen kom til, var der økonomisk holdbarhed. Den blev gradvis forværret indtil 2006, hvor velfærdsaftalen forbedrede den, og er siden da gradvis forværret igen. Det er virkeligheden, og det kan man ikke løbe fra.

Men det er rigtigt, at der var en 2010-plan, som havde nogle ambitiøse mål, som SR-regeringen jo så skulle have indfriet, hvis ikke ansvaret var blevet overladt til andre af vælgerne. Og det er jo også rigtigt, at regeringen har en 2015-plan, som man endnu ikke har levet op til. Forskellen er, at hr. Kristian Jensen og andre jo gav skattelettelser, i forventning om, at det råderum kunne man skaffe senere med reformer, og de reformer har vi jo stadig væk foran os, fordi man ikke har levet op til 2015-planen.

Kl. 16:44

Formanden:

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 16:44

Kristian Jensen (V):

Jeg kan godt forstå, at det er et langt udenomssvar fra hr. Morten Østergaard. Jeg skal bare vide: Er hr. Morten Østergaard bevidst om, at 2010-planen var finansieret med et råderum på grund af en øget arbejdsstyrke, uden at der var konkrete bud på, hvordan den arbejdsstyrke skulle komme?

Kl. 16:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:45

Morten Østergaard (RV):

Det, som hr. Kristian Jensen spørger mig om, er, om jeg er bevidst om, at den 2010-plan, som regeringen arbejdede med, da man afleverede magten til VK i 2001, havde man ikke fuldt indfriet endnu. Ja, det er jeg bevidst om, ligesom regeringen har en 2015-plan, som man ikke har indfriet endnu, men det ændrer ikke på, at de politiske beslutninger og de holdbarhedsopgørelser, som Finansministeriet har lavet dengang og lavet i dag, helt uomtvisteligt viser, at holdbarheden er blevet gradvis forværret under VK. Den eneste gang, den er blevet bedre, er i forbindelse med velfærdsaftalen, og siden da er den blevet gradvis forværret igen.

Kl. 16:45

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Der er ikke flere korte bemærkninger. Nå, er der bedt om det? Jeg har ikke noget stående. Nu kommer det her. Så er der også en kort bemærkning til ordføreren fra fru Carina Christensen.

Kl. 16:45

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg ville bare lige kvittere for, at hr. Morten Østergaard vil sende mig den her artikel. Den vil jeg glæde mig til at læse. Jeg tror sådan set ikke, at uenigheden er så stor, men jeg skal gerne læse den.

Jeg hæftede mig lidt ved, at den radikale ordfører sagde, at hvis vi skal have fremtidig vækst i det her land, kræver det en helt anden regering og en helt ny plan. Og det kan jeg så forstå er de planer fra den statsministerkandidat, som Det Radikale Venstre peger på, nemlig fru Helle Thorning-Schmidt.

Så vil jeg bare lige spørge: Er det »Fair Løsning«, som er planen? Og er det det her nye vækstudspil, som vi har set fra S og SF i dag, som jo primært baserer sig på fremtidig vækst i den offentlige sektor, der er det, der skal sikre Danmarks fremtid? Og er det den plan, som Det Radikale Venstre støtter?

Kl. 16:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:46

Morten Østergaard (RV):

Nu ville jeg ønske, at jeg havde haft min pc med herop, for så ville jeg have fundet frem til det blogindlæg, som fru Carina Christensen lagde på sin JP-blog, jeg tror det var her i går eller i forgårs, og som jeg tilfældigvis faldt over. Der sagde hun klart: Det kan jo ikke passe, at et parti – endda et parti, som er i regering – ikke kan udtrykke sine egne synspunkter. Og det var vist et svar på den kritik, som der har været af fru Carina Christensens eget parti for at have nogle synspunkter, som der ikke var hundrede procent dækning for hos Venstre og dermed i regeringen.

Det er jo rigtigt, at vi har uenigheder med Socialdemokraterne. Jeg vil jo foreslå alle partier i Folketinget, at man i forhold til den økonomiske politik lagde Det Radikale Venstres genopbygningsplan 2020 til grund for den. Vi er jo det eneste parti, der har præsteret en sådan en. Regeringen udsætter løbende sin 2020-plan. Vi håber, den kommer snart, jo før, jo bedre. Men vi har jo altså lagt en frem, og det er den politik, vi går til valg på, præcis ligesom jeg kunne læse, at fru Carina Christensen og Det Konservative Folkeparti har en række særstandpunkter i forhold til regeringspartneren, som man agter at gå til valg på. Og det er vel ikke anderledes for vores to partier?

Kl. 16:47

Formanden:

Fru Carina Christensen.

Kl. 16:47

Carina Christensen (KF):

Nej, det er det bestemt ikke. Jeg synes, at det er rigtig, rigtig fint, at Det Radikale Venstre har nogle selvstændige holdninger. Det har jeg hørt de har i forbindelse med »Fair Løsning«, hvorom de har sagt, at de synes, at det er en forfærdelig plan, som Socialdemokraterne og SF har præsenteret, og at den kan de slet ikke stå inde for. Det synes jeg er et godt synspunkt. Det vil jeg gerne erklære mig helt enig i.

Det, jeg bare har efterlyst i dag, er: Hvad er den radikale holdning til det her nye såkaldte vækstudspil fra S og SF, som vi også synes er utrolig besynderligt, fordi det alene bygger på øget vækst i den offentlige sektor, et øget offentligt forbrug osv.? Det er helt anden andet end en vej, vi ønsker at gå.

Jeg synes ikke, at Det Radikale Venstre sagt, hvad de mener om den plan her i dag. De har i hvert fald ikke klart sagt fra over for den, tværtimod har de sagt, at der er brug for en ny plan. Og så må man tro, at det, Det Radikale Venstre også ønsker, bare er en større offentlig sektor, og at vi bare skal gøre, som SF sagde lige før, nemlig kræve, at det offentlige køber dyrere ind osv.

Vi synes jo, at der er en frygtelig plan. Vi har klart i dag sagt, at vi ikke tror på, at man skal gå den her vej med en pick the winnerstrategi. Det sagde et samlet erhvervsliv også på en stor vækstkonference her i dag. Og jeg spørger helt uskyldigt: Hvad mener Det Radikale Venstre? Synes Det Radikale Venstre, at det er den vej, vi skal gå?

Kl. 16:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:48

$\boldsymbol{Morten~ \emptyset stergaard~ (RV):}$

Nå, det tror jeg også at jeg svarede på i første runde. Jeg synes, at der er mange sammenfald mellem det, SF har lagt frem her for nylig, og det, Det Radikale Venstre lagde frem allerede på vores sommergruppemøde i august 2010 under overskriften »Vækst der virker«. Vores vækstpolitik er baseret på reformer, som skaffer mere arbejde, men også et råderum til investeringer i uddannelse og forskning. Hvis jeg sådan set udefra skal forsøge at finde en forskel, vil jeg sige, at jeg tror, at vi har skabt skaffet et råderum til større investeringer i uddannelse og forskning end det, S og SF kan præstere. Og det må man så forhandle om. Men det står i kontrast til de besparelser, som regeringen har gennemført på uddannelses- og forskningsområdet.

Endelig – og det er jo så der, hvor man kan se et klart sammenfald – er der en national innovationsstrategi, som lever op til det, som de her administrerende direktører, jeg nævnte før i den artikel, som fru Carina Christensen så kan muntre sig med efterfølgende, efterlyser, nemlig et klart signal fra politisk side om, at man vil bruge den store offentlige købekraft, ikke nødvendigvis en større offentlig

købekraft, men den store offentlige købekraft, vi har, i innovationens tjeneste. Og det er jo det, man nu har svigtet i 10 år.

Kl. 16:49

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Der er ikke flere korte bemærkninger. Der er ikke flere, der har bedt om ordet; det er der ingen, der beder om. Så er forhandlingen sluttet. Vi siger også her tak til statsministeren.

Hermed er forespørgslen sluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 130:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Ændring af satser for revalideringsydelse til personer under 30 år). Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 09.02.2011).

Kl. 16:50

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og fru Ulla Tørnæs får ordet som ordfører for Venstre.

Kl. 16:50

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Det lovforslag, som vi behandler her, er en del af aftalen om genopretningen af dansk økonomi, som regeringen indgik i foråret med Dansk Folkeparti, som jo grundlæggende handler om at rette op på den økonomiske situation, og som er udtryk for en nødvendig, ansvarlig økonomisk politik.

Med lovforslaget her ændrer vi satserne for revalideringsydelsen, så unge under 30 år som hovedregel fremover skal have en revalideringsydelse på niveau med kontanthjælp. Som det fremgår af forslaget og forslagets bemærkninger, vil der dog være to undtagelser til denne hovedregel.

For det første vil forsørgere under 30 år fortsat kunne modtage højeste revalideringssats, og for det andet vil unge under 30 år, som i en periode, forud for at man får tilkendt revalideringsydelse, har haft et højt indtægtsniveau, ligeledes kunne oppebære den høje revalideringsydelse.

Baggrunden for det konkrete forslag er, at der ikke bør være et særligt økonomisk incitament for personer, der har haft begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet, til at søge revalidering i stedet for at tage en uddannelse på ordinære vilkår.

Når det er sagt, er det vigtigt for mig at understrege, at revalidering er og bliver et vigtigt instrument i den vifte af tilbud og muligheder, som gives til personer, der af den ene eller den anden årsag har mistet arbejdsevnen eller fået begrænset arbejdsevnen. Revalideringen er således et vigtigt bidrag for at sikre fastholdelse på arbejdsmarkedet og dermed også et vigtigt bidrag til at kunne sikre selvforsørgelse.

Det er vigtigt for mig at understrege, at lovforslaget her ikke ændrer ved mulighederne for at modtage revalideringsydelse, men altså alene handler om satserne, og ingen skal være i tvivl om, at Venstre anser revalideringsinstrumentet som et rigtig vigtigt og godt instrument i den samlede beskæftigelsespolitik. Tak.

Kl. 16:52

Formanden:

Tak til fru Ulla Tørnæs. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det fru Julie Rademacher som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 16:53

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Helt overordnet er det her forslag, hvilket den foregående ordfører rigtigt nok påpeger, en del af den såkaldte genopretningspakke. Det handler kort sagt om at lukke et hul i statskassen og lade dem betale, der i forvejen har lidt, alt imens den borgerlige regering fortsat deler skattelettelser ud til de rige. Igen laver regeringen altså en omvendt Robin Hood, også med det her lovforslag, L 130.

Helt konkret handler L 130 om ændringer af satserne for revalideringsydelser til personer under 30 år. Disse satser ønsker man at tilpasse, sådan at de med få undtagelser modsvarer ydelsesniveauet for kontanthjælp. Argumentet for forslaget er, at man ikke skal have et økonomisk incitament til at komme på revalidering over for eksempelvis SU ved en ordinær uddannelse. Men holder det? Og holder ministerens påstand om, at de svage grupper ikke skal holde for endnu en gang på grund af regeringens besparelser?

Først og fremmest er brugen af revalidering stærkt faldende fra cirka 38.000 i 2000 til cirka 14.000 i 2009. Det er altså ikke noget, der har bevirket, at flere penge bare er blevet pøset ud af statskassen, lad mig lige slå det fast. Men hvad er revalidering? Og holder ministerens påstand?

Ifølge Rådet for Socialt Udsatte er revalidering en proces, hvor et udsat og skadet menneske får en ny og værdig chance for at generhverve kompetencer i forhold til arbejdsmarkedet. Derfor bør ydelsen også være på et niveau, der sikrer en rimelig eksistens og tager højde for, at målgruppen er mennesker, der skal overkomme en begrænsning i arbejdsevnen og ikke har de samme muligheder for supplerende erhvervsindtægt, som personer i ordinær uddannelse har. Forslaget vil altså fastholde mennesker på alt for lave ydelser, som ikke giver mulighed for et rimeligt eksistensniveau, ifølge Rådet for Socialt Udsatte. Altså holder ministerens antagelse om udelukkende at fokusere på økonomiske incitamenter ikke. Det er Danske Handicaporganisationer enige i.

Ifølge Danske Handicaporganisationer ønsker ingen borgere revalidering. Revalidering bliver man visiteret til på grund af begrænsninger i arbejdsevnen. Som man kan læse af høringssvaret, mener de, at man af lovforslagets bemærkninger får indtryk af, at revalidering er en lukrativ ydelse, som borgeren selv ønsker og vælger. Men ingen ønsker begrænsninger i arbejdsevnen, og ingen kan frit vælge revalidering. Det er altså ikke en slikbutik, så ministerens antagelse holder ikke. Det at få revalidering er ikke som at gå ind i en slikbutik og bare vælge løs. Det er en ydelse, man skal visiteres til, og som rent faktisk har hjulpet mange mennesker.

Fakta for at underbygge dette er: En undersøgelse fra 2002 viste, at 2 år efter fuldført revalidering er seks ud af ti i job og yderligere en er i ordinær uddannelse. LO konkluderer i deres »Zoom på arbejdsmarkedet« fra 2009, at effekten af revalidering er dobbelt så stor som af et almindeligt aktiveringsforløb. Og mere opdaterede tal fra 2010 viser, at 43,9 pct. af de unge imellem 20 og 24 år befinder sig i beskæftigelse eller uddannelse 3 måneder efter et afsluttet revalideringsforløb. For hele gruppen er det 34,5 pct.

Så hvorfor pludselig ændre det her, der har hjulpet så mange i de svagere grupper på vej? Kort sagt: fordi regeringen mangler penge. Og nu skal dem, der i forvejen har lidt, betale regningen og betale for hullet i statskassen efter flere års manglende investering i velfærd. Ministerens påstande og regeringens antagelser holder ikke, selv om man forsøger at dække sig ind med, at to grupper får mere i revalidering, nemlig unge under 26 år, der er gravide, eller som har

en psykisk lidelse, fordi revalideringsydelsen for disse ligger under den nuværende kontanthjælpsydelse. Men hvad så, hvis man har en fysisk lidelse? Hvad med de handicappede? Er regeringen helt ligeglad med de socialt udsatte og Danske Handicaporganisationer?

Jeg vil lade det spørgsmål stå åbent og sige: Det her forslag indebærer, at 1.600 mennesker fra en af velfærdssamfundets svageste grupper skal betale en besparelse på op imod 100 mio. kr. som en del af regeringens såkaldte genopretningspakke. Jeg mener, at tallene taler for sig selv. Så få mennesker i gruppen af svage skal betale så meget for at finansiere et hul i statskassen, som regeringen kunne have handlet anderledes på, og som er forårsaget af dårlige finansielle systemer, der løber løbsk. Det kan da hverken være de handicappedes eller de svagere gruppers skyld. Mener man, at det er fair? Det mener jeg ikke. Derfor er vi hos Socialdemokraterne imod det her forslag.

Kl. 16:58

Formanden:

Tak til fru Julie Rademacher. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger, og den næste ordfører er hr. Bent Bøgsted.

Kl. 16:59

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Der er allerede blevet sagt en hel del om det her lovforslag. Som sagt er det jo en del af genopretningspakken. Det ændrer på reglerne vedrørende revalideringsydelsen, og det gør, at de unge, der skal på revalidering, og som normalt skulle tage en uddannelse på SU, nu vil få en lavere ydelse på revalidering, end de hidtil har kunnet få. I den forbindelse er der, som det også er blevet nævnt, lavet visse undtagelser. Unge under 30 år, der er forsørgere, får den høje ydelse, og hvis de forud for revalidering har haft en høj indtægt, får de også den høje ydelse.

Vi synes i Dansk Folkeparti, det er rimeligt og fair, at der ikke er nogen, der skal gå ned i ydelse. Men vi tror i Dansk Folkeparti alt andet lige også, at der, hvis man gjorde en indsats her, ville være mange flere, der ville kunne tage en uddannelse på revalidering, i forbindelse med at de fik den lave ydelse. Det kunne godt være, at der var nogle kommuner, der kunne se, at det måske var en fordel at sende dem den vej rundt. For det er også det der med, hvem der nu i sidste ende skal betale; det er jo egentlig det, det drejer sig om, når det kommer til stykket.

Men det er heller ikke rimeligt, at man kan sige, at fordi nogen har lidt problemer og går på kontanthjælp nu og her, så bliver de hævet op på revalideringsydelsen, og så kan de gennemføre en uddannelse. Jamen det kan man også, selv om man kun får SU. Det er ikke det, det drejer sig om. Det er jo et spørgsmål om, hvilke værktøjer man bruger ude omkring.

Men som helhed kan Dansk Folkeparti støtte forslaget, og det kan vi selvfølgelig også, fordi det er en del af genopretningspakken.

Kl. 17:01

Formanden:

Tak til hr. Bent Bøgsted. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører. Kl. 17:01

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Revalidering er et utrolig godt redskab, som kan hjælpe mennesker. Revalidering kan kommunerne tilbyde, som det er nævnt, hvis folks arbejdsevne er begrænset af fysiske, psykiske eller sociale årsager. F.eks. kan man tilbydes uddannelse eller omskoling til et andet fag, hvis man har været ude for en trafikulykke, der gør, at man ikke kan fortsætte inden for sit eget jobområde.

Selve ordet revalidering betyder at genskabe værdi, og det har så sigte på at hjælpe folk tilbage på arbejdsmarkedet. Der skal simpelt hen være en realistisk mulighed for, at vedkommende kan komme til at forsørge sig selv, helt eller delvis.

I virkeligheden er revalideringen en stor succes. En undersøgelse fra FTF fra december måned 2010 viser, at over 58 pct. af alle på revalidering bliver klar til at arbejde. FTF's tal viser, at for 49 pct.s vedkommende er revalidenderne i arbejde, et halvt år efter at de er færdige med deres revalidering. 49 pct. kommer altså til at forsørge sig selv igen og skal ikke længere have penge fra det offentlige. Det er et utrolig flot tal, når man sammenligner med de resultater, der opnås ved andre former for hjælp og aktivering af mennesker, der har problemer med arbejdsevnen. Så revalideringsordningen er både til gavn og glæde for de medborgere, som er inde i revalideringsordningen, og også til gavn for hele samfundet. Foruden de her 49 pct., som kommer i arbejde et halvt år efter, er der yderligere 9 pct., som er kommet over de problemer, der gjorde, at de havde nedsat arbejdsevne i en periode. Det er bare ikke lykkedes for dem at finde et job endnu.

Derfor er det hul i hovedet, at der siden år 2000 i Danmark er sket en halvering i antallet af revalidender. Det kan gøres op på forskellig måde. Jeg har hæftet mig ved en undersøgelse, som fortæller, at i år 2000 var der over 43.000, der fik en revalideringsordning. Men 9 år senere, i 2009, var tallet faldet til 20.000, altså under halvdelen af dem, der blev revalideret i år 2000. Faldet er utrolig dårligt, fordi det lader tusinder af mennesker i stikken, som samfundet burde hjælpe bedre. I SF mener vi, at vi skal have vendt udviklingen, så flere fremover bliver revalideret.

Dagens forslag fra den borgerlige regering er en af vejene til at jage endnu flere væk fra at bruge revalideringsmuligheden, idet man nu vil sætte ydelserne ned til unge under 30 år. De borgerlige skal jo bruge pengene til at finansiere de skattelettelser, som man har delt ud til højtlønnede og rige mennesker i Danmark. Det er usmageligt, det er dybt uretfærdigt, at folk på revalidering skal betale for det.

Det er i virkeligheden en økonomisk forringelse, som skaber en langvarig fattigdom, for revalidering kan strække sig over en lang periode, og det er der ofte brug for. Vi skal huske, at der er tale om mennesker med nedsat arbejdsevne af fysiske, psykiske eller sociale årsager. De har hidtil kunnet få en ydelse, der kunne sikre dem og deres eventuelle børn en tryghed, uden at de skulle arbejde ved siden af. Det er ekstra vigtigt at huske, fordi den gruppe, vi taler om her, ikke kan sidestilles med raske mennesker uden sociale vanskeligheder.

Efter forslaget vil hjemmeboende unge pr. måned, hvis de er under 25 år, få den meget lave ydelse på ca. 3.000 kr. Det kan f.eks. dreje sig om en ung med autismeforstyrrelser. Disse unge bor ofte hjemme hos forældrene i længere tid end andre unge, fordi de har vanskeligt ved både at flytte hjemmefra og klare et studium. Jeg kan godt forstå, at Danske Handicaporganisationer og Rådet for Socialt Udsatte er imod lovforslaget. Det er vi også i SF.

Der bliver i øvrigt i alt ca. otte revalideringssatser for unge under 30 år mod hidtil to satser – absolut ikke en afbureaukratisering, tværtimod. Kommunerne får væsentlig mere administrativt bøvl, og det er altså det modsatte af den kampagne, som ministeren ellers er i gang med under mottoet »Væk med bøvlet, Inger«. Her bør det altså ændres til, at ministeren skaber mere bøvl. Kommunernes Landsforening har også peget på de store administrative ekstraopgaver, der ligger i det her forslag, fordi man skal foretage forskellige beregninger. Man skal se på, om den enkelte kan få hjælp til boligudgifterne, og det er et stort regnestykke, som kræver meget arbejdskraft. Med andre ord: mere bøvl, mere administration, mere uproduktivt arbejde, papirarbejde vel at mærke.

Men både fordi revalidender ikke skal betale for skattelettelser til de velstillede, fordi vi ikke skal jage folk yderligere væk fra revalideringsordningen, og fordi det her nye regelsæt medvirker til at forøge bureaukratiet, vil vi i SF stemme imod det her lovforslag.

Kl. 17:06

Formanden:

Tak til hr. Eigil Andersen. Så er det fru Helle Sjelle som ordfører.

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Det her lovforslag har, som andre også har været inde på, til formål at fjerne de uhensigtsmæssige økonomiske incitamenter, der i dag eksisterer på revalideringsområdet. Det skal med andre ord være med til at sikre, at revalideringsydelser kun tildeles de mennesker, som har et reelt behov, og ikke f.eks. unge, som spekulerer i økonomiske gevinster. Det er derfor, at lovforslaget her indebærer, at revalideringssatsen skal sænkes til kontanthjælpsniveau for unge under 30 år. Dermed afskaffes den uhensigtsmæssige ordning, som gør, at unge i dag kan få en betragtelig øget indtægt ved overgang til revalideringsydelse. Med andre ord skal forslaget gerne være med til at sikre, at der ikke kommer unødig mange unge på revalideringsydelser, og at unge, som kun har haft en begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet, i højere grad tager en uddannelse på almindelige vilkår.

Det er imidlertid vigtigt for mig at understrege, at lovforslaget ikke generelt ændrer ved hele revalideringssystemet, og det er vi Konservative glade for. Vi mener nemlig, at revalidering er et godt virkemiddel til at hjælpe personer med begrænset arbejdsevne. Men selvfølgelig skal revalidering bruges med omtanke.

Samlet set skulle det her forslag meget gerne være med til at sikre et godt grundlag for, at revalidering bruges med omtanke fremover. Det er sund fornuft at sikre, at der ikke er unødig mange, som ender på revalideringsydelser, når de kan klare sig selv. Derfor er lovforslaget også efter vores opfattelse både fornuftigt, retfærdigt og socialt ansvarligt, og derfor støtter vi det.

Kl. 17:08

Formanden :

Tak til fru Helle Sjelle. Så er det hr. Morten Østergaard som ordfører

Kl. 17:08

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror, jeg vil starte med at sige, at man jo altid skal give et point for kreativitet, hvis man møder den, og jeg synes, at regeringen her i sin higen efter at finde steder, hvor den kunne få besparelser ind i genopretningsplanen, på den måde, man får beskrevet det her, virkelig udviser stor kreativitet. Det, der er tale om, er nedskæringer, om end beskedne, på 24 mio. kr. i 2011, 56 mio. kr. i 2012, 88 mio. kr. i 2013 og 96 mio. kr. i 2014. Det er beskedne nedskæringer, men for en meget lille gruppe af unge med problemer, som via revalidering kunne få en chance for at komme tilbage på arbejdsmarkedet.

Her har man altså haft brug for at finde nogle penge til genopretningsplanen, fordi man ikke har haft mulighed for at lave nogle egentlige reformer, og det gør, at man virkelig skal samle mange bække små, og så er man altså kommet i gang her lidt baglæns med at finde ud af at skulle argumentere for, hvorfor det her, med fru Helle Sjelles ord, både er socialt ansvarligt og fornuftigt.

Jeg mener, at det er hverken-eller. Det er derudover også enormt bureaukratisk. Man fristes jo til at spørge, hvad Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti mener, med hensyn til hvornår man er ung. For vi har jo ungeydelsen, og der er man altså ung, indtil man bliver 25 år, men nu indfører man en ny grænse, hvor man altså tilsynela-

dende, hvis man har en sygdom og nogle lidelser, der gør, at man er berettiget til revalidering, er ung, indtil man er 30 år.

Jeg synes, det er spændende, at man på den måde arbejder med kilden til evig ungdom stille og roligt, men jeg synes, at det er påfaldende, at man er ude i en så sølle argumentation for at argumentere for nogle relativt beskedne besparelser. Jeg konstaterer også, at der er stor skepsis i høringssvarene, ikke mindst fra KL, som også forudser, at det vil give et stort bureaukrati i forhold til beregninger af bl.a. boligstøtten.

Så er der to undtagelser. Den første er jo selvfølgelig fin nok, nemlig at dem, der er forsørgere, undtages. Det er da naturligt nok. Det andet synes jeg er lidt mystisk, nemlig at dem, der har haft en høj indtægt de sidste 6 måneder, også skal have en høj revalideringsydelse. Det synes jeg måske nok er lidt underligt. Hvis man har været godt kørende, i tiden indtil man skal på revalidering, skal man have en højere ydelse, end hvis man ikke har været det. Det virker altså tilsyneladende sådan, at hvis man har haft en høj indtægt, skal man ikke i samme grad tilskyndes til at tage en uddannelse, og det er dér, hvor logikken hopper lidt af i forhold til de argumenter, der er ført frem

Så da vi er imod genopretningsplanen og i vores finanslovforslag fuldt ud har finansieret en tilbagerulning af den; fordi det her er bureaukratisk, fordi det altså lægger nye grænser ind i et system, vi ellers i øvrigt forsøger at forenkle; fordi den sidste undtagelse er højst besynderlig; og endelig fordi vi synes, at revalidering skal bruges mere og ikke mindre, ja, så må vi altså samlet set afvise forslaget.

Kl. 17:11

Formanden :

Tak til hr. Morten Østergaard, og så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 17:11

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg synes ligesom hr. Morten Østergaard, at begrundelserne for det her forslag er præget af stor kreativitet. De reelle argumenter for forslaget er derimod triste, for hvad er det reelle argument for at gennemføre det her forslag? Det er, at man mangler nogle penge, og de penge kunne man have skaffet ved at rulle nogle skattelettelser til de rigeste danskere tilbage. Man kunne have skaffet dem ved at lade være med at insistere på at opretholde et skattestop på indtægter, der ikke forudsætter arbejde, men kommer fra prisstigninger på jord og fast ejendom. Der er masser af muligheder for at skaffe de her penge, men da det vigtigste for regeringen har været at fastholde skattelettelserne til de rigeste danskere, er man gået i gang med at prøve at finde pengene andetsteds.

Når det handler om argumentet for forslaget, det, man sådan forsøger sig med, er det jo i øvrigt bemærkelsesværdigt, at revalidering betragtes som en god ydelse, men at der ikke skal være sådan forkerte incitamenter til at få folk til at vælge at komme på revalidering. Så det første, man kan sige, er, at hvis det nu var sådan, at mængden af mennesker, der gik på revalidering, var eksploderet, kunne man måske sige, at her var der noget, der var løbet løbsk. Det plejer at være argumentationen, når man snakker om førtidspension og den slags. Men her er der faktisk tale om en ordning, som anvendes mindre og mindre, selv om det er en god ordning, som burde anvendes.

Det andet er så, at man ligesom kører den der argumentation, der handler om, at der ikke bør være et særligt økonomisk incitament til at søge revalidering i stedet for at tage uddannelse på ordinære vilkår for personer, der har begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet. Jeg kunne godt tænke mig at vide, om man har gjort sig den anstrengelse at undersøge, hvordan man får revalidering, eller om det virkelig er sådan, at der findes mennesker siddende i Socialministeriet, herunder socialministeren selv, der har den klare opfattelse, at det sådan

har været en slags frit valg-system, hvor folk meddeler, at nu vil de hellere have revalidering end SU, og så går de på revalidering.

Pointen er jo, at det ingen berettigelse har og er helt forkert. Det, man også i den sammenhæng glemmer, er, at det er ganske svært at få bevilliget revalidering. Betingelsen er, at ens arbejdsevne skal være begrænset af fysiske, psykiske eller sociale årsager, og at andre erhvervsrettede aktiviteter ikke er tilstrækkelige til, at man kan komme i arbejde

Man glemmer også, at stort set alle uddannelsessøgende, som ikke har velhavende forældre, supplerer SU med erhvervsarbejde, det er jo nødvendigt, for at man kan overleve økonomisk. Vi hørte faktisk under den tidligere debat her i dag, hvordan statsministeren forklarede stigningen i antallet af mennesker, der søgte arbejde, med, at der var rigtig mange studerende, der nu søgte arbejde. Så må man bare konstatere, at hvis folk er på revalidering, er det bl.a., fordi de på grund af deres handicap eller sygdom ikke er i stand til at arbejde ved siden af uddannelsen.

Jeg tror sådan set, at alle unge vil foretrække at være raske og kunne gennemføre uddannelse på SU eller tage et arbejde uden forudgående hjælpeforanstaltninger frem for at være handicappet, lide af kroniske sygdomme eller have så massive sociale problemer, at revalidering er en nødvendig forudsætning for, at de i fremtiden kan få fast, varigt arbejde og forsørge sig selv.

Så synes jeg faktisk, at det, at jeg med mine bemærkninger for kort tid siden tilskrev det her socialministeren og Socialministeriet, naturligvis var forkert, for det her hører jo under beskæftigelsesministeren. Jeg havde bare ikke fået øje på, at det var hende, der stod dernede, og derfor gik det ud over et forkert ministerium og en forkert minister, og det er urimeligt og uretfærdigt. Jeg vil gerne forbeholde mig retten til at kritisere socialministeren, når det er hende, der har gjort sig skyldig i noget, og det kommer sikkert snart.

Så er der et spørgsmål, som jeg godt vil stille, og som muligvis er noget, der først kan besvares under udvalgsarbejdet. Der står, at indtægterne i de 6 måneder forud for afgørelsen om revalidering i gennemsnit skal overstige 16.597 kr. Det skægge ved det tal er, at det er det, man får i sygedagpenge, og derfor kunne jeg godt tænke mig at få oplyst, om det er sådan, at det med, at det skal overstige, skal tages bogstaveligt, sådan at hvis man har været syg og været på sygedagpenge, altså fået de der 16.597 kr. i 6 måneder før, så er det lavere end at overstige, og så er man nede på den lave sats.

Andre har anført, det har KL også, at det der med at definere de 6 måneders arbejde, før man går på revalidering, nok kan være ganske vanskeligt og ganske besværligt at gøre præcist. Og KL har selvfølgelig ret i, at når man skal være nidkær og alligevel lave en lille åbning, kan det tit føre til helt unødvendigt bureaukrati, i hvert fald set i forhold til, hvis man satsede på at behandle folk ordentligt.

Som det muligvis er fremgået af mit indlæg, vil Enhedslisten stemme imod det her lovforslag.

Kl. 17:16

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen, og så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:16

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det lovforslag, som vi behandler i dag, er en del af den samlede lovgivningsmæssige udmøntning af aftalen om genopretningen af dansk økonomi fra maj 2010, som jo er indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti. Med lovforslaget lægger vi op til en ændring af satserne for revalideringsydelsen, så unge under 30 år, der begynder revalidering, som hovedregel fremover skal have en revalideringsydelse, der er på niveau med kontanthjælp.

Baggrunden er, at der med de gældende satser for revalidering vil være mange unge, som hidtil har modtaget SU, kontanthjælp eller har haft beskedne indtægter, som vil få en indtægtsfremgang, når de påbegynder revalidering. Det er ikke hensigtsmæssigt. Der bør ikke være et særligt økonomisk incitament for personer, der har haft en begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet, til at søge revalidering i stedet for at tage en uddannelse på helt ordinære vilkår. Det foreslås derfor, at unge under 30 år, der begynder revalidering, som hovedregel fremover skal have en revalideringsydelse, der er på niveau med kontanthjælp.

I lovforslaget er der to undtagelser, som jeg også gerne vil benytte lejligheden til lige at nævne.

Den første undtagelse omfatter unge under 30 år, som forsørger eget barn i hjemmet. Denne gruppe vil fremover fortsat kunne modtage den højeste revalideringssats. Det har været væsentligt at sikre, at unge forsørgere har et indtægtsniveau, som betyder, at de fortsat kan tage sig af børnene, mens de er på revalidering. Den anden undtagelse omfatter unge, der i en periode før overgangen til revalidering har haft et så højt indtægtsniveau, at det er rimeligt, at de under revalideringen kan modtage den højeste revalideringssats.

Afslutningsvis er det vigtigt for mig at påpege, at lovforslaget kun indeholder ændringer i forhold til selve revalideringsydelsen for grupper af unge under 30 år. Det betyder, at der ikke ændres ved betingelserne for bevillingen af revalideringen, ligesom der heller ikke ændres i den målgruppe, som revalideringen sigter imod.

Til slut vil jeg gerne takke for behandlingen af lovforslaget, og jeg ser frem til en god og konstruktiv udvalgsbehandling.

Kl. 17:18

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:18

Morten Østergaard (RV):

For ikke så forfærdelig længe siden var vi i gang med at rydde op i reglerne om ydelser til unge, fordi der nu skulle være større klarhed omkring det, det skulle være lettere at overskue. Er ministeren enig i, at man må sige, at det her forslag isoleret set komplicerer tingene, ved at der nu kommer yderligere en grænse ind i det? Man er ikke længere ung, når man er under 25 år, men man er altså ung i den her sammenhæng, når man er under 30 år, og dermed opstår der en kompleksitet der, hvor vi sådan set for nylig var i gang med at forenkle.

Kl. 17:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:19

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nej, det er jeg altså ikke enig med hr. Morten Østergaard i. Jeg tror, man skal se meget, meget isoleret på det. Nu ved jeg jo, at hr. Morten Østergaard normalt ser verdensbilledet som lidt mere bredt og også har lidt mere bredde i sin samfundsøkonomiske tankegang. Så derfor synes jeg faktisk, at det måske også ville klæde hr. Morten Østergaard at tage det i betragtning i forbindelse med det her lovforslag.

Det væsentlige er altså, at man som ung netop ikke kommer til at opleve den her meget store fremgang, men tværtimod oplever, at det stadig væk skal være sådan, at alle har et incitament til at tage en uddannelse på helt ordinære vilkår.

Kl. 17:20

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:20

Morten Østergaard (RV):

Er det ikke det, der er problemet, når vi diskuterer afbureaukratisering, at vi så kan sidde og holde møder om afbureaukratisering? Ministeren har fremsat 46 forslag, og vi andre har også fremsat nogle forslag, men kort tid efter mødes vi hernede og finder på nogle nye regler, som så bliver lagt til, så vi på den måde ender med at sidde med en underskov, der er lige så forviklet af regler, som den hele tiden har været. Det her er jo så beskedne midler. Den eneste grund til, at det her forslag gennemføres nu, er jo, at man har været nødt til at lede med lys og lygte efter selv de mindste besparelser, som så skulle være på unge, der har haft noget sygdom, som har holdt dem væk fra arbejdsmarkedet.

Men vi kan jo bare ikke løbe fra det med, at hver gang vi lægger nye regler til, komplicerer vi systemet. Og man skal da være meget skeløjet for ikke at kunne læse i høringssvarene, at det er det, man også advarer mod fra KL's side. Der er jo under det i det store billede en lang række nye forudsætninger – boligberegning og alt muligt andet – som bliver lagt til, og derfor vil jeg bare ærgre mig over, at vi, når vi er enige om at afbureaukratisere, så skal opleve, at der kommer nye forslag, der samtidig komplicerer tingene.

Kl. 17:21

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:21

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne fastholde, at det her altså også er et spørgsmål om at se på incitamenterne, altså se på, hvordan vi kan sørge for, at unge, der kan tage en uddannelse på helt ordinære vilkår, også gør det. Det er sådan set det, jeg synes er lidt en skam ikke kommer frem i debatten i dag, fordi man fra f.eks. hr. Morten Østergaards side har stirret sig meget blind på den anden del af selve lovforslaget. Jeg synes faktisk, man skal se det i et lidt større perspektiv, end hr. Morten Østergaard gør lige nu.

Kl. 17:21

Formanden :

Så er det hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:21

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil gerne fortsætte lidt i samme spor og spørge, om ministeren ikke er enig i, at der her er tale om, at ministeren skaber mere administrativt bøvl. Altså, der har hidtil været et par satser for revalidering, og nu kommer der otte-ti, afhængigt af hvor mange man vil tælle med. Samtidig hermed er der flere, der vil have ret til at få hjælp til deres boligudgifter, og der skal man, som Kommunernes Landsforening peger på, ind at se på en masse ting omkring deres husleje, el, vand og varme, og hvad det hele koster. Det er virkelig arbejde til kontorfolk, der er der.

Så alt i alt: Er ministeren så enig i, at der bliver indført mange flere satser, at der er meget mere papirarbejde, og at ministeren nu er årsag til, at det bliver til virkelighed?

Kl. 17:22

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:22

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nej, der bliver jo sådan set ikke indført flere satser. Men jeg tror da nu nok, at hr. Eigil Andersen og Socialistisk Folkeparti skal passe uendelig meget på med at indgå i sådan en afbureaukratiseringsdebat. Jeg tror, at jeg sådan her inden for den seneste uges tid vel nærmest vil kunne tælle en håndfuld regler sammen, som Socialistisk Folkeparti har fremlagt og gerne vil indføre.

Så i kampen om at afbureaukratisere eller indføre nye regler – og det er fuldstændig ligegyldigt, om man sidder og ryster på hovedet, som hr. Eigil Andersen har en tilbøjelighed til at gøre, og som han også gør i dag – tror jeg nu nok, at regeringen har tabt til Socialistisk Folkeparti i det kapløb med hensyn til at indføre nye regler.

Kl. 17:23

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:23

Eigil Andersen (SF):

Jeg har altså den vane, at jeg ryster på hovedet, hvis jeg hører noget, jeg mener er forkert og er noget sludder. Vi har masser af forslag, også forslag til, at man kan køre en bulldozer gennem beskæftigelsessystemet og få ryddet op i de millioner af regler, der er på det område.

Der bliver ikke svaret på det, jeg spørger om, og det passer desværre heller ikke, hvad ministeren siger, nemlig at der ikke bliver indført flere satser. Det gør der jo på det her område.

Men jeg vil også sige, at man lader mennesker i stikken med det her. Det er jo mennesker, som er sårbare, som har nedsat arbejdsevne, nogle af dem skal klare sig for noget, der svarer til SU. SU er beregnet på, at man kan have et fritidsjob ved siden af sin uddannelse. Det kan de her mennesker ikke. Jeg synes, at det er et umenneskeligt forslag, og det vil jeg gerne høre ministerens kommentar til.

K1 17:24

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:24

$\textbf{Beskæftigelsesministeren} \ (\textbf{Inger St} \texttt{\emptyset} \textbf{jberg}) \text{:}$

Det ville nok komme lidt bag på hr. Eigil Andersen, hvis jeg gav hr. Eigil Andersen ret i, at det her er et umenneskeligt forslag. Det mener jeg bestemt ikke at det er, for så havde jeg nok heller ikke fremsat det. Tværtimod mener jeg faktisk, at det her giver et klart incitament til, at unge, der netop kan klare det, skal tage en uddannelse på helt ordinære vilkår. Den intention kan jeg faktisk ikke forstå at hr. Eigil Andersen ikke er enig i.

Med hensyn til at afskaffe regler vil jeg sige til hr. Eigil Andersen, at så sent som her i weekenden var hr. Eigil Andersen ude for at ville indføre nye regler på beskæftigelsesområdet, så til det der med at køre en bulldozer igennem Beskæftigelsesministeriet og at det så skulle rydde op i reglerne, hvis det var hr. Eigil Andersen, der ligesom fik lov til at køre den bulldozer, vil jeg sige, at jeg tværtimod tror, at det ville komme til at afføde ønsker om mange nye byggetilladelser.

For det er sådan set sådan, hr. Eigil Andersen fører politik. Det gør han ved krav om nye regler, krav om nye begrænsninger og det ene og det andet. Men det er jo sådan, vi kender Socialistisk Folkeparti og hr. Eigil Andersen bedst.

Kl. 17:25

Formanden:

Så er det fru Julie Rademacher for en kort bemærkning.

Kl. 17:25

Julie Rademacher (S):

Det er utroligt, så godt beskæftigelsesministeren kender Socialistisk Folkeparti, SF, og dets politik. Men nu handler det her om regeringens politik. Og det her handler om, at vi her har et lovforslag, som gør, at omkring 1.600 skal betale op mod 100 mio. kr. for at lukke et hul i statskassen. Vil ministeren ikke indrømme det?

KL 17:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:25

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, jeg vil da meget gerne indrømme det, der står i lovforslaget – ellers skulle det da også være meget, meget mærkeligt – nemlig det, at det her netop giver et klart incitament, for hvis man kan gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår, er det da langt det bedste.

Så vil jeg da sådan set også næsten håbe, at fru Julie Rademacher også kender lidt til Socialistisk Folkepartis politik, i og med at fru Julie Rademacher jo allerede har indledt bryllupsplanerne med Socialistisk Folkeparti, forlovelsen har jo da i hvert fald fundet sted.

KI 17·26

Formanden:

Fru Julie Rademacher.

Kl. 17:26

Julie Rademacher (S):

Nu må jeg altså skuffe beskæftigelsesministeren og sige, at jeg desværre ikke har nogen bryllupsplaner med en SF'er, desværre heller ikke med hr. Eigil Andersen, hvis det skal være med den på; han er gift, siger han.

Men hvis nu vi skal holde os til forslaget og forholde os til det, vil jeg sige, at beskæftigelsesministeren hverken svarede på hr. Morten Østergaards spørgsmål eller hr. Eigil Andersens spørgsmål om afbureaukratisering og sådan set heller ikke på mit. Så jeg vil egentlig gerne meget kort spørge: Er der egentlig ikke tale om, at der er mere bureaukrati i det her forslag, som de tidligere spørgere netop har påpeget? Og ministeren kan jo den her gang svare meget kort, svare ja eller nej.

Kl. 17:27

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:27

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nogle gange kan man godt have oppositionen lidt mistænkt for, at når man svarer på spørgsmål her og ikke svarer lige præcis det, oppositionens politikere gerne vil have, bliver det betragtet, som om man ikke har svaret på spørgsmålet. Men der må man nok blot konstatere, at sådan er politik jo, vil jeg sige til fru Julie Rademacher. Der er altså bare forskel på holdninger, og det bliver der jo ikke ændret på, selv om den ene part står på Folketingets talerstol og den anden sidder nede i Folketingssalen.

Når der bliver spurgt til bureaukrati, vil jeg altså bare sige, at jeg synes, at det er alt, alt for snævert at se på det her lovforslag med bureaukratiske briller. Jeg synes faktisk tværtimod, at det er ekstremt vigtigt at se på, hvad det er, vi får ud af det her lovforslag. Vi får faktisk det ud af det, at unge mennesker, der kan tage en uddannelse på helt ordinære vilkår, også får et klart incitament til at gøre det. Det synes jeg er i samfundets interesse, og jeg synes bestemt også, at det burde være noget, som oppositionens politikere kunne bakke op om.

Kl. 17:28

Formanden:

Tak til beskæftigelsesministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) Forespørgsel nr. F 21:

Forespørgsel til socialministeren:

Har regeringen planer om yderligere initiativer i forlængelse af anbefalingerne fra Familie- og Arbejdslivskommissionens rapport med henblik på at skabe større balance mellem familieliv og arbejdsliv?

Af Per Ørum Jørgensen (KD).

(Anmeldelse 27.01.2011. Fremme 01.02.2011. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 1. marts 2011).

K1 17:28

Begrundelse

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 1. marts 2011.

Den første, der får ordet, er hr. Per Ørum Jørgensen som ordfører for forespørgerne til begrundelse af forespørgslen.

Kl. 17:28

(Ordfører for forespørgerne)

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. For under 4 år siden havde vi her i landet en familieminister, og vi havde også en familie- og arbejdslivskommission. Familiepolitikken har jo altid været en hjertesag for Kristendemokraterne, og derfor synes vi også, at det er relevant at tage den her forespørgsel i dag for netop også at få en drøftelse af, hvad der så skete med hensyn til at skabe større sammenhæng mellem familieliv og arbeidsliv.

Jeg vil godt lige læse indledningen til Familie- og Arbejdslivskommissionens rapport. Der står:

»Selvom de fleste danskere er tilfredse med deres balance mellem familielivet og arbejdslivet, så er der fortsat mange mennesker, for hvem det er en udfordring at få hverdagen til at hænge sammen. Således svarer tre ud af ti erhvervsaktive danskere, at de ofte eller jævnligt oplever balanceproblemer. Det svarer til, at op mod 900.000 erhvervsaktive danskere har problemer med at finde en god balance mellem familie- og arbejdslivet. Det er for mange.«

Efterfølgende er formanden for Familie- og Arbejdslivskommissionen, fru Linda Nielsen, som er juraprofessor, citeret i Politiken:

Hun understreger, at behovet for at hjælpe børnefamilierne ikke er blevet mindre. Vi kunne godt have ønsket, at flere af vores tanker var blevet ført ud i livet. Vi er et meget særligt land. Ingen andre steder arbejder folk lige så meget, mens de har små børn. Vi skal sørge for at skabe rigtig gode vilkår for børnene. Det betyder vildt meget for vores fremtidige velfærd og vækst.

Når vi så ser på de 31 anbefalinger, som Familie- og Arbejdslivskommissionen kom frem med i maj 2007, må vi blot konstatere, at med lidt god vilje er 3 af de 31 forslag og anbefalinger gennemført, og at man derved ikke har hørt efter de mange gode anbefalinger. Vi må sige, at mange af de pæne ord, der blev sagt i den sammenhæng i forbindelse med kommissionens arbejde, har været tomme ord.

I selv samme artikel i Politiken fremhæver socialministeren, at lukkedage på almindelige hverdage er afskaffet – det kan man måske sætte lidt spørgsmålstegn ved – at enlige forsørgere får større SU, og

at Balanceprisen er indført. Det var, hvad der kom ud af den øvelse. Vi synes selvfølgelig fra Kristendemokraternes side, at det er for ringe et udbytte af det store stykke arbejde i forhold til en helt relevant problemstilling. På den baggrund har vi stillet den her forespørgsel for at få en debat i Folketinget om, hvordan vi igen får sat fokus på netop udfordringen med familieliv og arbejdsliv af hensyn til ikke mindst børnefamilierne i Danmark. Tak.

Kl. 17:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Så er det socialministeren til besvarelse af forespørgslen.

Kl. 17:32

Besvarelse

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Familier i Danmark er en meget forskelligartet størrelse. I 2009 var der i Danmark godt 5½ millioner indbyggere og knap 2½ millioner husstande, hvoraf der i ca. 750.000 var børnefamilier.

Når vi ser på de danske børnefamilier, har nye familietyper vundet stærkt frem i løbet af de seneste 20 år. I alt opererer Danmarks Statistik nu med 37 forskellige familietyper. Det traditionelle familiebillede af far, mor og to børn er ikke længere så udbredt som for 20 år siden. I stadig flere familier har manden og kvinden ikke børn sammen, og vi ser i dag også flere familier med tre, fire eller fem børn. Ud af de 1,2 millioner børn, der findes i Danmark, har 263.000 af dem en samværsfamilie. Det svarer til hvert femte barn. Familierne i dag består således i langt højere grad end tidligere af dine, mine og vores børn, og der findes i stigende grad sammensatte familier med bonusfædre og -mødre og hel-, halv- og bonussøskende.

Den danske familie er således ikke længere en entydig størrelse, men kan tværtimod tage mange forskellige former. Danske familier indretter sig derfor også på mange forskellige måder og har mange forskellige behov. Udgangspunktet for regeringens familiepolitik er derfor også, at familiepolitikken skal kunne rumme alle disse forskellige behov. Familiepolitikken skal sikre gode rammevilkår og valgmuligheder samt fleksibilitet og rummelighed for familierne. Dermed har det enkelte menneske og de enkelte familier frihed til at indrette sig, som de har behov for og lyst til, og de har ansvaret for at få det bedst mulige ud af de valg, som de træffer.

Forslagsstilleren vil i dag gerne høre, om regeringen har planer om yderligere initiativer i forlængelse af anbefalingerne fra Familieog Arbejdslivskommissionens rapport med henblik på at skabe større
balance mellem familieliv og arbejdsliv. Det korte svar er, at familiepolitikken, som jo er med til at understøtte familiens balance, er et
område, som regeringen til stadighed prioriterer højt. Regeringen har
således, både før og efter Familie- og Arbejdslivskommissionen kom
med sine anbefalinger, taget en række initiativer med hensyn til at
støtte familierne og dermed skabe større balance mellem familie- og
arbejdsliv. Det vil jeg gerne komme lidt nærmere ind på om lidt,
men først et par ord om Familie- og Arbejdslivskommissionen.

Regeringen nedsatte i december 2005 Familie- og Arbejdslivskommissionen, der bl.a. skulle se nærmere på konsekvenserne af det moderne familieliv og det moderne arbejdsliv for den enkelte og for samfundet som helhed og på den baggrund komme med forslag til, hvordan samfundets rammer kan indrettes mere fleksibelt og rummeligt, så det i højere grad imødekommer kravene til balance mellem arbejdsliv og familie- og fritidsliv. Arbejdet tog udgangspunkt i, at udviklingen stiller udfordringer til den offentlige og den private service, til arbejdsmarkedet, civilsamfundet, familien og den enkelte.

Kommissionen kom i maj 2007 med sin rapport »Chance for balance – et fælles ansvar«. Rapporten indeholder 31 anbefalinger til,

hvordan vi i fællesskab kan skabe rammerne for en balance mellem et familieliv og et arbejdsliv. Der var tale om en meget bred vifte af anbefalinger, som var rettet mod en række aktører, der hver især kan bidrage til at sikre en bedre balance mellem familieliv og arbejdsliv. Kommissionen var, som det også fremgår af titlen på rapporten, meget opmærksom på, at en fornuftig balance er et fælles ansvar. Derfor retter den også sine anbefalinger mod staten og kommunerne, mod arbejdsmarkedets parter og de enkelte arbejdspladser.

Regeringen har gennemført en stor del af de af Familie- og Arbejdslivskommissionens forslag, som var rettet mod staten, herunder bl.a. tilbuddet om et sundt frokostmåltid i daginstitutionerne, afskaffelse af løsrevne lukkedage i dagtilbud, etablering af Balanceprisen samt større beskæftigelsesfradrag og større SU til enlige forsørgere.

Det er regeringens opfattelse, at familiepolitikken skal give familierne frihed til at tilrettelægge deres liv. Familierne kan og vil tage ansvar for sig selv. Samfundets opgave er at træde til med rammer og tilbud, der sikrer, at familierne har deres valgfrihed, og sikrer, at der er tryghed for dem, der har svært ved at klare sig selv. Samfundet skal sikre gode rammer, men det er familiernes ansvar at skabe et godt familieliv.

Kl. 17:37

Regeringen arbejder til stadighed for at gøre familiernes rammevilkår bedre, og flere undersøgelser viser da også, at vi i Danmark ligger rigtig godt med hensyn til at understøtte familielivet og balance mellem familie- og arbejdsliv. En eurobarometerundersøgelse fra 2008 viser f.eks., at danskerne er det folk i EU, der er mest tilfredse med deres familieliv. 74 pct. siger, at de er meget tilfredse, yderligere 23 pct. siger, at de er tilfredse, og det er altså kun 3 pct. af danskerne, der ikke er tilfredse med deres familieliv.

Ifølge DA's arbejdsmarkedsrapport fra 2008, der som tema havde medarbejderne i Danmark – deres arbejdstid, arbejdsliv og rammerne omkring – er danskerne de mest tilfredse i Europa, når det gælder sammenhængen mellem familie- og arbejdsliv. Faktisk siger 9 ud af 10 i DA's undersøgelse således, at arbejdstiden passer godt med såvel det sociale som med familielivet.

For regeringen er det meget vigtigt, at rammerne er gode, for at familierne har valgfrihed til at tilrettelægge deres tilværelse på den måde, som de ønsker det. Som eksempel kan nævnes børnepasningsområdet, hvor regeringen allerede tidligt gennemførte en række initiativer, som forbedrede rammerne for familierne, f.eks. kommunal mulighed for at give forældre et økonomisk tilskud i 1 år til pasning af egne børn i stedet for at benytte en plads i et dagtilbud, muligheden for tilskud til en privat børnepasser i stedet for at benytte en plads i et dagtilbud samt bedre mulighed for frit at vælge dagtilbud og andre pasningsordninger i privat regi ved, at kvalificerede private leverandører fik ret til at oprette og drive daginstitutioner som privatinstitutioner.

Det er også vigtigt for regeringen at kunne give familierne tryghed, når børn skal passes. Derfor indførte regeringen i 2006 pasningsgarantien, der sikrer, at alle børnefamilier har mulighed for at få deres børn passet fra barnet er $\frac{1}{2}$ år, uanset hvilken kommune de bor i.

Med kommuneøkonomiaftalen for 2009 og 2010 aftalte regeringen og KL, at de løsrevne lukkedage i daginstitutionerne skulle afskaffes. Der er dog fortsat problemer med, at en lang række kommuner ikke overholder den aftale, og derfor overvejer regeringen i øjeblikket forskellige løsningsmuligheder.

Regeringen sætter også fokus på at hjælpe dem, der har det særlig svært, og har derfor også gennemført en række initiativer for udsatte familier. Med aftalen om »Barnets Reform« blev indsatsen over for udsatte børn og unge styrket. Det sker inden for områderne tidlig og forebyggende indsats, tryghed i opvæksten, børns rettigheder og kvalitet i indsatsen. Initiativet om lige muligheder styrker de personlige ressourcer hos børn og unge, der er udsatte eller i risiko for at

blive udsatte samt deres forældre, så de bliver i stand til at skabe sig en god tilværelse med ansvar for deres eget liv. Initiativet består bl.a. af et familieambulatorium i hver region til at støtte gravide misbrugere, misbrugsbehandling for udsatte unge, et infocenter om misbrug blandt unge og netværk og samtalegrupper for udsatte børn og unge.

Der er også igangsat etablering af kollegier for unge, enlige og sårbare mødre, hvor man med en helhedsorienteret og intensiv indsats støtter mødrene i forhold til uddannelse og beskæftigelse og fokuserer på de forhold, der er en betingelse for succes i uddannelse og job. Der er derudover igangsat en helhedsorienteret og bredere indsats i forhold til unge, sårbare møde i seks udvalgte kommuner, herunder etablering af familiehuse i to af kommunerne. Målet med den helhedsorienterede indsats er, at de unge, sårbare mødre gennemfører en uddannelse, kommer i beskæftigelse, øger deres forældrekompetencer og etablerer ressourcestærke netværk.

Puljen til sommerferiehjælp er et andet eksempel, som giver frivillige foreninger mulighed for at arrangere ferietilbud og lignende for udsatte familier. Målet er at give udsatte børn og deres familier mulighed for at danne sociale netværk og deltage i aktiviteter som social rådgivning og motion.

Når det så er sagt, er familiepolitikken, som det også er fremhævet i Familie- og Arbejdslivskommissionens rapport, et fælles ansvar. Det er ikke kun staten og det offentlige, der har et ansvar; også arbejdsmarkedets parter og arbejdspladserne, civilsamfundet, familierne og den enkelte har et ansvar for, at familierne kan finde balance i hverdagen.

Kl. 17:4

Arbejdsmarkedets parter kan gennem overenskomster og aftaler skabe gode rammer for familierne. Konkret kan de skabe gode forhold for deres medarbejdere med f.eks. omsorgsdage, frihed til at passe syge børn, flekstid, løn under barsel osv.

Arbejdspladserne kan understøtte medarbejderne ved at være familievenlige, fleksible og have fokus på, at medarbejderne også har et liv uden for arbejdet. Jeg havde selv den fornøjelse at være med til at uddele sidste års Balancepris i november, og jeg må sige, at det var inspirerende at få indsigt i de mange forskellige og ofte meget utraditionelle initiativer, der bliver taget rundtomkring på landets arbejdspladser for netop at hjælpe med at sikre, at deres medarbejdere har en god balance mellem familie- og arbejdsliv. Vinderne i kategorien små og mellemstore virksomheder, Abakion, har f.eks. en kærlighedskonsulent, som har til opgave at holde øje med, om medarbejderne har det godt, eller om de er nedslidte. Denne kærlighedskonsulent skal også skabe nogle hyggelige og hjemlige omgivelser på kontoret.

Også den enkelte familie har et ansvar for selv at indrette sig, så ønskerne til familie- og arbejdsliv kan indfries. Udfordringen for familierne er at turde prioritere, skifte fokus og træffe valg både med hensyn til familien og arbejdet. Familien er for de fleste danskere omdrejningspunktet i deres liv. Uanset hvordan familien ser ud, er familien et meget nødvendigt og vigtigt grundelement i alles liv. Det er i familien, at børn vokser op og tilegner sig størstedelen af deres livskompetencer, og familien er en forudsætning for et samfund, der hænger ordentligt sammen.

En vellykket familiepolitik er en politik, der giver familierne frihed til selv at tilrettelægge deres liv. Langt de fleste danske familier kan og vil tage det ansvar for sig selv og deres nærmeste. Familierne ønsker ikke utidig indblanding fra statens side eller anvisninger på, hvordan de skal leve deres liv. Samfundets opgave er at sikre rammerne for familiernes valgfrihed, frie udfoldelse og tryghed og at støtte de familier, der har svært ved at klare sig selv.

Derfor vil regeringen også i fremtiden have fokus på at give børnefamilierne de bedst mulige rammevilkår, så der samtidig kan sikres en vigtig balance mellem familieliv og arbejdsliv.

Kl. 17:44

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til socialministeren. Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 17:44

(Ordfører for forespørgerne)

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. Familien er ifølge Kristendemokraterne samfundets vigtigste fællesskab, og jeg synes faktisk, at det var et rigtig godt initiativ af regeringen, da vi i 2006 nedsatte en familiekommission. Det fremgik netop af indledningen til kommissionens rapport, at op mod 900.000 erhvervsaktive danskere føler, at det er svært at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen. Det er da en betragtelig del af befolkningen, som vi må tage alvorligt.

Når man så ser på, hvad der er kommet ud af anstrengelserne, er det meget, meget begrænset. Og jeg vil egentlig også gerne have ministerens svar på senere, hvordan ministeren tror at billedet ser ud for de 900.000 danskere, der følte, at de havde svært ved at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen, når vi taler om 2011. Mener ministeren, at man har gennemført nok initiativer for at forbedre rammevilkårene? Og det er ikke et spørgsmål om at diktere folks liv. Det er faktisk et spørgsmål om at skabe rammevilkår, der gør, at familierne får mere frihed og mere fleksibilitet i deres hverdag. Det er det, jeg spørger til.

Jeg vil gerne anerkende, at danske virksomheder er blevet væsentlig bedre til at tage hensyn til familielivet. Det er faktisk sådan, at det er et konkurrenceparameter. Vi har tidligere i dag haft en lang debat på 7 timer om, hvad Danmark skal leve af i fremtiden, og der fremhævede jeg også i mit ordførerindlæg, at det ikke bare er gunstige skatteordninger, der får udenlandske eksperter til at bosætte sig og arbejde i Danmark. Det er faktisk også det vilkår, at man som chef på en virksomhed har mulighed for somme tider at hente sine børn i børnehaven eller på fritidshjemmet, og at vi har et velfærdssamfund, hvor der også bliver taget hensyn til familielivet.

Som sagt synes jeg, at det giver sig selv, når man ser på, hvad der er blevet gennemført siden, at det er et område, der er blevet svigtet af regeringen, og det er et område, der bør rettes op på. Jeg håber, at regeringen vil komme med flere konkrete initiativer for netop at sikre, at familierne i Danmark får en bedre chance for at få balance i deres hverdag.

Et af de forslag, som ikke er blevet gennemført, men som jeg har hæftet mig ved, at bl.a. Linda Nielsen, som var formand for kommissionen, ærgrer sig meget over ikke er blevet gennemført, er forslaget om en flexkonto. Det forslag er faktisk et forslag, som vi fra Kristendemokraternes side vil bringe ind i debatten om en 2020-plan for Danmark, så 2020-planen også kommer til at afspejle et hensyn til børnefamilierne og ikke mindst til småbørnsfamilierne. Det er et forslag, der giver mulighed for, at man i perioder af sit liv kan trække sig væk fra arbejdsmarkedet for så senere at bidrage til arbejdsmarkedet ved at blive længere tid på arbejdsmarkedet.

Ser vi på det i forhold til arbejdsudbuddet og økonomien, vil det betyde, at man på kort sigt faktisk vil få et større arbejdsudbud, fordi man giver et incitament til, at folk kan arbejde mere. På mellemlangt sigt vil man så få et lidt mindre arbejdsudbud, da folk anvender den her orlovsordning, men på langt sigt vil det så igen give et større arbejdsudbud, fordi folk betaler tilbage på den orlov, de har haft. Med hensyn til økonomien er forslaget neutralt, hvis vi ser det i det lange perspektiv, bl.a. fordi anvendelsen af institutionspladser selvfølgelig vil falde med sådan et forslag.

Jeg hæfter mig meget ved, at mange af medlemmerne af kommissionen i dag ærgrer sig rigtig meget over, at netop dette forslag ikke blev gennemført, fordi det ville give især småbørnsfamilierne mulighed for at prioritere deres familieliv, og det ville give den frihed og fleksibilitet for familierne, som gør, at man i perioder af sit liv kan arbejde lidt ekstra, mens man i andre perioder kan træde lidt ud af arbejdslivet og prioritere sin familie. Det er et forslag, som vi fra Kristendemokraterne side vil arbejde meget intenst på at få gennemført.

Jeg vil på vegne af Kristendemokraterne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at de 31 anbefalinger i Familie- og Arbejdslivskommissionens rapport kun i begrænset omfang er fulgt op med handling fra regeringens side.

Familien er samfundets vigtigste fællesskab. Derfor bør det have høj prioritet at sikre familierne bedre rammevilkår og dermed bedre muligheder for at skabe større sammenhæng mellem familie- og arbejdsliv.

Med udgangspunkt i Familie- og Arbejdslivskommissionens anbefalinger opfordrer Folketinget regeringen til at iværksætte konkrete initiativer, som styrker familiernes livskvalitet ved at sikre mere frihed og fleksibilitet i deres hverdag.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 28).

Kl. 17:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Det af hr. Per Ørum Jørgensen fremsatte forslag til vedtagelse indgår i de fortsatte forhandlinger. Så er det fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 17:50

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Familien er kernen i de fleste danskeres liv. For forældre er børn det vigtigste i livet, og for barnet er familien udgangspunktet i livet. Familien er med andre ord helt afgørende for os som mennesker. Vi er alle sammen en del af en familie; hvor vi kommer fra, og hvem vi er. Familien er en afgørende del af vores identitet, og den giver tryghed og støtte. Derfor skal vi værne om familien. Vi skal give familien de bedste vilkår, vi kan.

Vi har brug for alle på arbejdsmarkedet, også forældrene. Så det er vigtigt, at vi smidiggør samfundet, så det er muligt. Det er ikke vores opgave at bestemme, hvordan familierne skal indrette sig. Det er familiernes eget ansvar. Familierne skal have friheden til at indrette sig, som det passer dem. Men det er vigtigt at sikre, at rammerne omkring familierne er fleksible og smidige. I Venstre tager vi af den grund udgangspunkt i at forbedre børnefamiliernes rammer.

Venstre har derfor været med til at sikre afskaffelsen af løsrevne lukkedage. Vi har været med til at sikre muligheden for selv at vælge daginstitution. Vi har været med til at give mulighed for at tage pengene med sig til et privat dagpasningstilbud. Vi har nedsat forældrebetalingen til daginstitutioner. Vi har gennemført 1 års fleksibel barselorlov. Vi har været med til at gennemføre en fleksibel frokostordning i daginstitutionerne. Vi har været med til at lave Barnets Reform, som skal hjælpe de svage børn og familier, og meget, meget mere. Venstre er altså hele tiden opmærksom på at forbedre rammerne og forholdene for børnefamilierne.

Vi vil allerede om 10-20 år opleve alvorlige lommesmerter i statskassen. Det har vi foreslået at løse ved at forbedre de raske ældres muligheder for at blive på arbejdsmarkedet lidt længere. Oppositionen vil i stedet for bede forældrene om at arbejde mere. Desuden fremlægger oppositionen en så uansvarlig og ufinansieret økonomisk

politik, at boligejerne i sidste ende vil komme til at betale for Socialdemokraternes og Socialistisk Folkepartis gyldne løfter gennem højere renter på deres boliglån. Det er generationstyveri, som vil sætte de yngre generationer til at betale og arbejde ekstra meget, for at de ældre generationer kan trække sig lidt tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet. Det er også noget, der vil skabe mindre balance mellem familieliv og arbejdsliv for de kommende generationer.

På vegne af Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Det er i familien, at børn vokser op og tilegner sig størstedelen af deres livskompetencer, og familien er en forudsætning for et samfund, der hænger ordentligt sammen. Familier er forskellige og har forskellige behov. En vellykket familiepolitik skal sikre familierne gode rammevilkår, give familierne frihed til og ansvar for at tilrettelægge deres eget liv og støtte de familier, der har svært ved at klare sig selv.

Folketinget konstaterer, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance har taget en række initiativer, som skaber bedre rammer for balance mellem familie- og arbejdsliv.

Folketinget opfordrer til, at der fortsat arbejdes for at understøtte familiernes trivsel og balancen mellem familie- og arbejdsliv, bl.a. gennem gode rammevilkår og valgmuligheder samt ved at hjælpe de familier, der ikke kan klare sig selv.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 29).

Kl. 17:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Det af fru Louise Schack Elholm fremsatte forslag til vedtagelse indgår ligeledes i de videre forhandlinger. Der er anmeldt tre medlemmer med korte bemærkninger. Først er det hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:55

Eigil Andersen (SF):

Jeg fangede i forbifarten, da ministeren holdt sit indlæg, at ministeren sagde, at regeringen har opfyldt 5 ud af de 31 anbefalinger, som kommissionen oprindelig kom med. Det er jo ikke ret mange. Det betyder jo, at der er 26 punkter, som ikke er opfyldt. Jeg synes, at det er meget alvorligt, at de ikke er det. Og jeg vil gerne nævne et par stykker af dem og spørge om ordførerens mening.

Anbefaling nummer syv fra kommissionen lyder: Forældre til børn under 14 år bør have en lovfæstet ret til at holde mindst 2 ugers ferie med deres børn hvert år. Det griber jo ind i ferieloven og i arbejdsgivernes ferietilrettelæggelse. Vil Venstre være med til det?

Så er der et andet spørgsmål: Hjemmeserviceordningen bør udvides og gøres tilgængelig for familier med børn under 14 år. Det er jo en ordning, der kan gøre, at man som meget travlt familie kan få fat på noget hjælp til at klare nogle ting i husholdningen og med rengøringen og andre ting, og det er der nok mange, der vil sætte pris på. Det er det, pensionister kan. Vil Venstre være med til det?

Kl. 17:56

$\textbf{F} \\ \textbf{\orste n\'{e}stformand} \ (Mogens \ Lykketoft):$

Ordføreren.

Kl. 17:56

Louise Schack Elholm (V):

Det et rigtigt, at Familie- og Arbejdslivskommissionen kom med 31 anbefalinger, men det var ikke dem alle, der var rettet mod regeringen, og derfor er der ikke 31, der er rettet mod regeringen.

Forslaget om, at forældrene skulle kunne holde 2 ugers ferie sammen med børnene vil jeg mene skal være op til arbejdsmarkedets parter at afgøre. Vi har jo en flexicuritymodel i Danmark, hvilket hr.

Eigil Andersen udmærket godt ved som arbejdsmarkedsordfører for Socialistisk Folkeparti, og den betyder, at arbejdsmarkedets parter aftaler langt størstedelen af de spilleregler, der er på arbejdsmarkedet, og dertil hører også feriereglerne, med hensyn til hvor meget ferie man holder.

Kl. 17:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:57

Eigil Andersen (SF):

Det er jeg så ikke helt enig i, for vi har en ferielov, der bestemmer, hvem det er, der kan fastlægge, hvornår ferien skal holdes, og i sidste ende er det arbejdsgiveren, hvis han kan henvise til, at det tjener virksomheden bedst. Og det kan han som regel henvise til. Så hvis der skal ændres her, for at man kan være sammen med sine børn og være sikker på det, så skal der lovgivning til. Så jeg er ikke tilfreds med svaret, men jeg vil da gerne også nævne et par andre eksempler på, hvad man foreslog fra kommissionens side, og som ikke er opfyldt: Der skal skabes bedre betingelser for, at mænd kan tage barselorlov. Der er virkelig noget at arbejde med der.

Så bør der laves en barseludligningsordning for selvstændige erhvervsdrivende. Ja, det bør der da. Selvstændige erhvervsdrivende kan ikke få den barseludligning, som man kan få, hvis man er lønmodtager. Og det har regeringen faktisk allerede lovet. Jeg mener, at den gjorde det for 4 eller 6 år siden. Det skulle ske, men det er ikke opfyldt. Jeg synes, det er synd for alle de damefrisører og kioskejere og direktører, som så ikke kan få en ordentlig barselorlov med en vis økonomisk dækning.

Kl. 17:58

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Ordføreren.

Kl. 17:58

Louise Schack Elholm (V):

Jeg vil meget gerne melde ud, at jeg ikke mener, at vi skal øremærke mere barsel til mænd, end vi har gjort i forvejen. Jeg sagde netop, at jeg synes, det er vigtigt, at vi laver nogle gode rammer for børnefamilierne. Det, der er sagt, er, at der er 1 års fleksibel barselorlov, og man kan bestemme stort set, hvor meget manden, og hvor meget kvinden skal have – det kan man i vid udstrækning selv bestemme. Jeg mener ikke, at vi skal lovgive mere omkring det.

Jeg synes sådan set, at man som børnefamilie skal have lov til at sige: Far skal måske holde ½-års-barsel, eller måske skal han kun holde 14 dage. Det synes jeg sådan set skal være op til børnefamilierne selv. Jeg synes ikke, at vi som folketingspolitikere skal til at blande os i, hvordan familien indretter sig på det her område. Det er jeg lodret imod.

Kl. 17:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:59

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. Jeg er nødt til at spørge Venstres ordfører om, hvordan Venstre forholder sig til den kritik, der bl.a. er kommet fra Linda Nielsen, som jo er formand for Familie- og Arbejdslivskommissionen, som jo siger, at behovet for at hjælpe børnefamilierne ikke er blevet mindre. Er Venstres ordfører enig med fru Linda Nielsen i, at behovet for at hjælpe børnefamilierne ikke er blevet mindre nu, hvor vi skriver 2011, i forhold til 2007?

Kl. 17:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:59

Louise Schack Elholm (V):

Jeg mener, at vi har gjort rigtig mange gode ting for at hjælpe børne-familierne, ingen tvivl om det. Jeg har allerede listet en del af dem op i min tale, og jeg kunne komme med flere, hvis det skulle være, men det vil jeg ikke trætte med nu. Men jeg mener jo altid, det er vigtigt at have fokus på, hvordan vi kan forbedre vilkårene endnu mere, så på den måde kan man sige, at det altid er vigtigt at have fokus på, hvordan vi kan forbedre rammerne for børnefamilierne.

Kl. 18:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:00

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu nævnte jeg i min ordførertale et konkret forslag om en flekskonto, og der kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre, hvordan Venstre forholder sig til sådan en flekskonto, eventuelt også set i relation til, at man skal lave en plan frem mod 2020, hvor det selvfølgelig er vigtigt, hvad sådan en ordning kunne betyde både i forhold til arbejdsudbuddet og i forhold til de offentlige finanser. Men for mig at se vil det jo være en ordning, som netop vil gå ind og tilgodese småbørnsfamilierne og skabe mere fleksibilitet, mere frihed for den enkelte børnefamilie. Er det noget, som Venstre også ser positivt på?

Kl. 18:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:00

Louise Schack Elholm (V):

Jeg kan godt se, at det ville være dejligt i højere grad at kunne sige: Jeg arbejder ikke så meget nu, jeg arbejder senere. Det kan på sin vis være meget rart at kunne. Der, hvor jeg måske har svært ved rigtigt at følge det, er, at jeg ikke kan se, hvordan det skulle udmøntes. Det er jo begrænset, hvor mange der rent faktisk har en 37-timers-arbejdsuge eller lignende, så man bare ville kunne sige, at man går det ned i tid. Der er mange, der ikke engang har en mindste eller højeste arbejdstid, de arbejder bare så meget, der nu er behov for, og hvordan vil man så rent faktisk få det til at køre?

Jeg mangler at forstå, hvordan man skal få det til at hænge sammen. Hvordan skal man lave en sådan konto? Hvordan kan man også sige, at ens arbejdstid er lige så meget værd om 15 år, som den er i dag? Er det de samme kvalifikationer, man efterspørger til den tid? Er det overhovedet muligt, når man ikke har nogen fast arbejdstid?

Det synes jeg er nogle hurdler, vi i hvert fald skal komme over, før vi kan se nærmere på det.

Kl. 18:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 18:01

Julie Skovsby (S):

Tak. Som flere har nævnt, er det jo meget få af kommissionens anbefalinger, som er blevet ført ud i livet, og forespørgslen i dag handler jo også om, om regeringen har planer om at tage yderligere initiativer i den forbindelse. Så det kunne jo være rigtig interessant at høre Venstres ordfører, om Venstre har planer om at tage yderligere initiativer. Der er i hvert fald en hel del, som man jo godt kan gå ind og

kigge nærmere på, men det kræver selvfølgelig, at man går væk fra nulvækstpolitikken i kommunerne.

Har Venstre planer om at fremkomme med yderligere initiativer på baggrund af kommissionens anbefalinger?

Kl. 18:02

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ordføreren.

Kl. 18:02

Louise Schack Elholm (V):

Jeg mener jo, at vi har gennemført rigtig mange ting, også på baggrund af forslag fra Familie- og Arbejdslivskommissionen. Som jeg nævnte, har vi afskaffet de løsrevne lukkedage, vi har, som ministeren nævnte, lavet en balancepris og et beskæftigelsesfradrag. Der kommer rigtig mange forskellige ting. Men det er vigtigt altid at have fokus på, hvordan man kan forbedre børnefamiliernes vilkår, helt sikkert. Vi skal altid se på, hvad vi kan gøre for at gøre det endnu bedre for børnefamilierne i Danmark. Det er altid et aktuelt emne.

Kl. 18:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 18:02

Julie Skovsby (S):

Skal det forstås sådan, at Venstre ikke mener, at der er noget problem i Danmark med løsrevne lukkedage og sommerferier osv.? Er det sådan, det skal forstås? Mener Venstre ikke, at der er noget problem med lukkedage og for den sags skyld også lukkeuger i SFO'erne i Danmark?

Kl. 18:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:03

Louise Schack Elholm (V):

Nu tror jeg lige, vi skal have klarhed på definitionerne. Jeg siger, at vi har afskaffet de løsrevne lukkedage, dvs. at det der med at holde lukket tirsdag og onsdag i en eller anden tilfældig hverdagsuge, fordi man skal holde pædagogiske dage, er slut. Det har vi afskaffet. Det var et kæmpe problem for børnefamilierne. Men det skal stadig være muligt at holde ferielukket, Familie- og Arbejdslivskommissionen nævner jo også, at det er rimeligt at kunne holde ferielukket. Det giver mening at gøre det. Men det er selvfølgelig vigtigt, at børnene så får et godt alternativ, hvor de kan være, at der er en pasning til dem. For mig er det også vigtigt, at det er et trygt alternativ, så de kan gå sikkert derhen, og man ikke som forælder er ked af at aflevere dem, for vi ved alle sammen, hvor forfærdeligt det er at aflevere et barn, der er ked af det, så det vil vi gerne undgå.

Kl. 18:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Julie Skovsby som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 18:04

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Ved Folketingets åbning i oktober 2005 lancerede den daværende statsminister, Anders Fogh Rasmussen, ideen om den kommission, hvis arbejde skulle munde ud i konkrete anbefalinger til, hvordan vi kan indrette samfundet, så det tager mere hensyn til det enkelte menneske og den enkelte families situation og behov.

Flotte var ordene, og i december 2005 nedsatte regeringen sin Familie- og Arbejdslivskommission. 1½ år senere var kommissionen færdig med sit arbejde, og i maj 2007 blev 31 anbefalinger præsenteret. Herefter lød de meget rigtige, men også berømte ord fra regeringens familieminister, fru Carina Christensen, nemlig at velfungerende familier er en forudsætning for vækst og velstand. Man sagde: Vi har ønsket at skabe bedre forhold for børnefamilierne, og med hensyn til det videre arbejde går vi i gang nu med udgangspunkt i rapporten.

Titlen familieminister bruger regeringen ikke længere, og det samme gælder for Familie- og Arbejdslivskommissionens rapport, ligesom vi også skal kigge rigtig langt efter regeringens initiativer for at skabe en bedre balance mellem familieliv og arbejdsliv. I februar 2009 skrev Ugebrevet A4, at børnefamilier har god grund til at føle sig snydt af regeringen. Familie- og Arbejdslivskommissionen var en af de kommissioner, der udelukkende blev brugt som politisk syltekrukke. Der var med andre ord tale om politik, når det er værst.

Men selv om jeg er enig i konklusionen, nemlig at de flotte ord aldrig blev omsat til reel handling, men blot blev stoppet ned i en syltekrukke, og at det er politik, når det er værst, så skal det vel også nævnes her i dag, at det godt kunne blive endnu værre, og det blev det. Med Dansk Folkeparti og regeringens såkaldte genopretningspakke fra sidste år er det blevet endnu vanskeligere for børnefamilier at få familielivet og arbejdslivet til at gå op i en højere enhed. Her lærte landets børnefamilier på den hårde måde, hvad ordet nulvækst betyder for børnepasning i form af flere lukkedage, begrænsede åbningstider, dårligere normeringer osv., men også i form af nedlæggelse af busruter og forsinkelser i den kollektive trafik.

Besparelser på børnefamilieydelsen blev vedtaget. Der blev indført brugerbetaling for fertilitetsbehandling på landets sygehuse, hvilket har en direkte konsekvens for det danske børnetal. Der blev indført et loft over tabt arbejdsfortjeneste til forældre, der passer et barn med handicap eller alvorlig sygdom, hvilket uundgåeligt vil få store konsekvenser for netop denne gruppe af børnefamilier.

Ud over at fjerne de nævnte besparelser, som regeringen og Dansk Folkeparti har stået i spidsen for, ønsker vi Socialdemokrater at investere i børnefamilierne og bevidst og konstant at arbejde for at give forældrene chancen for netop at skabe en balance mellem familielivet og arbejdslivet. Øremærket barsel til fædrene vil være en gevinst for såvel ligestillingen i hjemmet og de nybagte fædre som for samfundets muligheder for vækst.

Helt konkret foreslår vi også, at der indføres hjemmeservicelignende ordninger, som kan give de travle børnefamilier muligheden for at købe sig til rengøring m.v. uden at skulle ud på det sorte marked. På samme måde ønsker vi Socialdemokrater sammen med SF at fremrykke offentlige investeringer, det gælder især gennemførelsen af energirenoveringer af offentlige bygninger, som vil skabe et bedre indeklima i daginstitutionerne, folkeskolerne osv. Det er et utrolig vigtigt tiltag, når vi som samfund har et mål om at nedbringe antallet af sygedage for børn og voksne.

Overskriften for Familie- og Arbejdslivskommissionens anbefalinger var: »Chance for balance – et fælles ansvar«. Det politiske arbejde blev igangsat i oktober 2005, og nu skriver vi februar 2011. Nu er tiden kommet til, at vi sammen løfter i flok og tager det fælles ansvar på os.

Jeg fremsætter et forslag til vedtagelse på vegne af Socialdemokraterne, SF, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Christian H. Hansen (UFG):

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at stort set ingen af den af regeringen nedsatte Familie- og Arbejdslivskommissions anbefalinger er blevet gennemført. Tværtimod er rammebetingelserne for et balanceret familie- og arbejdsliv blevet forringet som følge af flere lukkedage, begrænsning af daginstitutioners åbningstider m.v.

Folketinget opfordrer derfor til, at der - via offentlige serviceydelser samt ligestillings- og arbejdsmarkedspolitikken – skabes bedre rammer for, at den enkelte kan skabe balance mellem familieog arbejdsliv. En balance, der især er vigtig af hensyn til børnenes trivsel.

Regeringens politik har imidlertid på en række områder været til ugunst for landets børnefamilier.

Derfor bør regeringen:

- Gøre op med kommunal nulvækst.
- Fjerne besparelserne på børnefamilieydelsen og loftet over tabt arbejdsfortjeneste for pasning af et barn med handicap eller alvorlig
- Begrænse lukkedage i daginstitutioner og SFO'er.
- Øremærke 12 ugers barsel til mænd.
- Styrke indsatsen for at forebygge og bekæmpe stress og udbrændthed på arbejdspladsen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 30).

Kl. 18:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Det af fru Julie Skovsby fremsatte forslag til vedtagelse vil, ligesom de to foregående, indgå i de videre forhandlinger.

Der er foreløbig fire, der har bedt om korte bemærkninger. Fru Vivi Kier.

Kl. 18:11

Vivi Kier (KF):

Som indledning til mit spørgsmål får jeg faktisk lyst til at sige: Hvem skal nu betale? Jeg lyttede rigtig godt efter og kunne jo i hvert fald høre, at der blev sagt, at man med forslaget til vedtagelse her ville gøre op med kommunernes nulvækst. Så siger jeg: Landet er i en økonomisk krise. Hvordan vil man finde pengene til at lukke hullet i statskassen, som jeg dog ved at også spørgeren har anerkendt er 50 mia. kr.? De 12 minutter mere om dagen har man allerede skrottet, fordi man ikke lige kan finde dem, det er de 15 mia. kr. Er det ikke sådan lidt provokerende og lidt luftfrikadeller at stå her og kræve noget, som man ikke engang selv kan anvise betalingen for?

Kl. 18:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 18:12

Julie Skovsby (S):

Når det helt konkret handler om nulvækst i kommunerne, er det jo en del af Socialdemokraternes og SF's finanslovforslag, så der er jo i det forslag anvist de helt konkrete finansieringsmodeller.

Kl. 18:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Vivi Kier.

Kl. 18:12

Vivi Kier (KF):

Ja, vi lader være med at hænge os i det, for det er jo et forslag, som er pillet fra hinanden, både af økonomer og af Socialdemokraterne og SF selv, som også har anerkendt, at det her ikke hænger sammen. Det tager vi så et andet sted.

Så lyttede jeg mig til, at der står i forslaget til vedtagelse, at man også vil fjerne loftet over tabt arbejdsfortjeneste. Fru Mette Frederiksen, Socialdemokraternes egen socialpolitiske ordfører, har igen og igen – og jeg kan citere fra adskillige aviser – stået og sagt, at det faktisk kunne være meget fornuftigt at gå ind og kigge på at sætte et

loft, og så spørger jeg bare: Mener man det ikke mere, er man ikke enig i, hvad den tidligere socialpolitiske ordfører har ment på det her område?

K1. 18:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:13

Julie Skovsby (S):

Det er sagt meget tydeligt, at det, vi vil, er, at vi vil tilbagerulle de besparelser, som man har lavet på området. Jeg vil være åben for at gå ind på et senere tidspunkt og vurdere det, men lige præcis i forhold til det her forslag vil jeg egentlig gerne nævne, at da vi behandlede det i Socialudvalget, gjorde det indtryk på mig, at rigtig mange organisationer ikke var tilhængere – faktisk ingen – af forslaget, som regeringen har gennemført. Der blev sagt nogle meget kloge ord, synes jeg, da flere organisationer havde foretræde for udvalget, nemlig at vi skal huske på, at familierne i Danmark er den billigste omsorgsleverandør, man overhovedet kan få.

Sagt med andre ord: De her organisationer advarede imod, hvad det vil have af konsekvenser for familierne, at man nu går ind og sætter et loft og dermed tvinger nogen til at forlade hus og hjem. Jeg synes bare, at det var godt sagt og det var klogt sagt. Vi skal virkelig huske på, hvad det er, vi bryder ned, når vi bryder familier ned, og det er lige præcis det, man gør med det her forslag, på et meget lille område og for en lille gruppe, men som det har store konsekvenser for.

Kl. 18:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 18:14

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg kunne egentlig godt lide, at Socialdemokraternes ordfører sagde, at vi skal løfte i flok for at kunne imødegå de udfordringer, der er med, at børnefamilierne i højere grad får en sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv. Men det, som jeg ser problemer i, er, at Socialdemokraterne samtidig siger, at vi skal løfte i flok i forhold til den økonomiske udfordring, og at vi alle sammen skal til at arbejde 12 minutter mere om dagen.

Det vil sige, at børnefamilierne jo ifølge det socialdemokratiske forslag om, at vi skal arbejde 1 time mere om ugen, får mindre tid til at være børnefamilie, og det er for mig at se vel egentlig det mest børnefamiliefjendske forslag, der er stillet i nyere tid, for det vil jo selvfølgelig få konsekvenser for de her 900.000 danskere, som synes, at det er svært at få en sammenhæng mellem familieliv og arbejdsliv, netop fordi det, de efterspørger, er mere tid til at være familie. Hvordan har Socialdemokraternes ordfører det med det?

Kl. 18:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:15

Julie Skovsby (S):

Situationen i Danmark er den, som vi hørte om tidligere i debatten, at vi har mistet op mod 170.000 private arbejdspladser, og det er noget, vi er blevet hårdt ramt af overalt i landet, men på Fyn er vi særlig ramt, og også børnefamilier oplever jo, at ledigheden begynder at bide sig fast. Derfor er det utrolig vigtigt, at vi får skabt vækst, for noget af det værste, der kan ramme et samfund, er jo langtidsledighed, og det er også utrolig hårdt for de familier, det går ud over.

Så det første, vi skal gøre, er selvfølgelig, at vi holder hånden under beskæftigelsen ved at fremrykke de offentlige investeringer. Og som jeg sagde i min ordførertale, er det netop noget, der vil komme børnefamilierne til gode, fordi vi jo bl.a. kan sikre, at indeklimaet, som vi ved der mange steder er rigtig store problemer med, bliver bedre i daginstitutioner og folkeskoler osv.

Når vi så er kommet igennem krisen, er det, som vi alle sammen ved, den demografiske udvikling, der gør, at vi bliver nødt til at arbejde mere alle sammen. Hvordan det så helt konkret skal udmøntes, kan jeg ikke stå her og give nogen præcise svar på, før vi ser resultatet af de forhandlinger, der skal finde sted.

Kl. 18:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:17

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg er nødt til at spørge ordføreren, om ordføreren ikke er enig med mig i, at det, børnefamilierne og specielt småbørnsfamilierne efterspørger, er mere tid til at være familie, men når nu Socialdemokraterne sammen med SF vil fratage de her småbørnsfamilier tid til at være sammen ved at sige, at vi alle sammen skal arbejde 1 time mere om ugen, så får vi jo bare større problemer. Det er også derfor, Kristendemokraterne ikke kan støtte det socialdemokratiske forslag om, at vi skal arbejde 1 time mere; der er andre måder at løse de udfordringer på.

Men vil Socialdemokraternes ordfører give mig ret i, at det forringer vilkårene for børnefamilierne, hvis det bliver, som Socialdemokraterne siger: at vi skal arbejde 1 time mere om ugen?

Kl. 18:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:17

Julie Skovsby (S):

Det er vigtigt for mig at sige, da det lige nu er sådan, at vi har mistet mange arbejdspladser, at det først og fremmest handler om at få skabt vækst i Danmark og sikre, at langtidsledigheden ikke bider sig fast. Når vi så er kommet dertil, hvor vi ved, at vi har brug for, at vi alle sammen arbejder mere, er det vigtigt at fremhæve, at vi har flere værktøjer til at sikre, at vi holder flere på arbejdsmarkedet, og disse forskellige redskaber synes jeg det er vigtigt at man tager med, f.eks. fastholdelse af seniorer, uddannelse af arbejdsstyrken osv. osv.

Men man kunne måske også forestille sig, at visse fagforbund ville gå ind i den her debat med det forhandlingskriterium, at de repræsenterer mange børnefamilier, og at man netop skulle prøve at se på nogle særlige ordninger for børnefamilierne; det synes jeg kunne være rigtig interessant. Derfor tror jeg ikke, man bare skal sige, at der kun er en løsning her, for det er jo en bred vifte af forskellige forslag, som sammen skal skabe den rigtige løsning for mange forskellige grupper i samfundet.

Kl. 18:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Louise Schack Elholm for en kort bemærkning.

Kl. 18:19

Louise Schack Elholm (V):

Socialdemokraterne er gode til at komme med gyldne løfter, men det er sværere at komme med finansieringen. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, hvordan ordføreren kan sige, at Socialdemokraterne investerer i børnefamilierne. Er det ved at gældsætte børnene gennem masser af ufinansierede løfter, eller er det ved at bede forældrene om at arbejde 12 minutter mere om dagen?

K1. 18:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:19

Julie Skovsby (S):

For lige at vende tilbage til vores finanslovforslag har vi jo afsat et beløb på 1,25 mia. kr. til kommunerne til årligt at sikre de kommuner, hvor den demografiske udvikling gør, at man skal spare på nogle områder for at få råd til andre områder, hvilket lige nu er tilfældet med nulvækst ude i kommunerne, som vi jo kender alt, alt for godt. Der har vi jo afsat 1,25 mia. kr. til netop at sikre, at der kan være et uændret serviceniveau. Derudover har vi en lang række andre tiltag, som jo også er finansieret, og jeg synes, at det er vigtigt at nævne bl.a. folkeskolen, hvor det er 750 mio. kr. Der er også fattigdomsbekæmpelse, som vi afsætter 760 mio. kr. til. Der er en hel række områder, hvor vi finansierer, også hjemmeservice osv.

Kl. 18:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 18:20

Louise Schack Elholm (V):

Jeg er godt klar over, at man er kommet med masser af gyldne løfter, men problemet er jo bare, at de er ufinansierede. Vi kommer til at efterlade vores børn med en kæmperegning, og jeg synes ærlig talt, at det ville være væsentlig kønnere, at man lavede et velfærdssamfund, som børnene også kunne nå at opleve, når de blev voksne. Så derfor er mit spørgsmål: Hvordan kan Socialdemokraterne mene, at de vil investere i børnene, når de vil gældsætte dem og de vil bede deres forældre om at arbejde 12 minutter mere om dagen?

Kl. 18:21

$\textbf{F} \\ \textbf{\textit{ø}} \\ \textbf{\textit{rste}} \\ \textbf{\textit{næstformand}} \\ \textbf{\textit{(Mogens Lykketoft):}} \\$

Ordføreren.

Kl. 18:21

Julie Skovsby (S):

»En Fair Løsning« er jo ikke ufinansieret, den er finansieret. Det er også vigtigt at sige, at det valg, man lige nu står over for, er mellem regeringen og Dansk Folkepartis vej og så oppositionens vej. Det, der lige nu sker, er jo, at nulvæksten ude i kommunerne gør, at der er store forringelser på lige præcis børneområdet, og spørgsmålet er, hvor længe et samfund kan holde til det. Spørgsmålet er også, hvad eksempelvis – og jeg kommer tilbage til det igen – indeklimaet vil gøre ved fremtidige generationer, for det er jo et stort problem. Hvad gør det for indlæringen i folkeskolen og i alle andre institutioner?

Kl. 18:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er der en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 18:22

René Christensen (DF):

Tak. Debatten udvikler sig, og det bliver rigtig spændende, for nu kan vi jo se, hvorfor man også begynder sådan at vakle i forbindelse med de her 12 minutter. For hvad var det, man ville? Socialdemokratiet ville jo tage tid fra børnefamilierne, man ville tage 12 minutter om dagen, og det kunne også være, at man ville tage en ferieuge. Så nu kan jeg godt forstå, at man står heroppe og spørger, hvorfor regeringen ikke har været ude at give børnefamilierne en ferieuge,

sådan at man kunne hugge den igen, for så var vi på niveau igen. For det er jo det, det her drejer sig om.

Den politik, man har lagt frem, den politik, man går til valg på, er jo stik imod det, som man står og tordner for her, altså at man vil børnefamilierne det godt. Nej, det vil man ikke, man vil give børnefamilierne endnu mere stress: 12 minutter om dagen, endnu kortere tid til at komme hen i daginstitutionen. Det er den politik, man fører, men det er ikke det, man står her og siger.

Så vil jeg også gerne spørge ordføreren, om man ikke anerkender det system, vi har i Danmark, hvor det er arbejdsmarkedets parter, der aftaler, hvordan det foregår ude på de forskellige arbejdspladser, eller om man faktisk vil gå så langt i Socialdemokratiet, at man vil afskaffe det system, og så kan vi have forhandlingerne i Folketinget. For det er da ret interessant, om det er det, man ønsker.

Kl. 18:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:23

Julie Skovsby (S):

Modsat kunne man jo stille Dansk Folkeparti og ikke mindst regeringen det spørgsmål, om man ikke tror på trepartsforhandlinger, for årsagen til, at man på ingen måde er gået videre med de her mange, mange forslag, er åbenbart, at man slet ikke mener, at det kan løses herinde i Folketinget, man kan slet ikke blande sig, man kan ikke tage ting med til trepartsforhandlinger.

Jeg synes, at vi i »En Fair Løsning« har præsenteret rigtig mange forskellige bud på, hvordan den her opgave kan løses, og jeg synes, det er vigtigt, at man ser på, at der er flere værktøjer; der er fastholdelse af seniorer, der er uddannelse af arbejdsstyrken, der er et løft til voksen- og efteruddannelse, der er social ansvarlighed, der er nedbringelse af sygefraværet, nedbringelse af tilgangen til førtidspension. Der er en hel række værktøjer, vi kan tage fat i. Spørgsmålet er jo blot, om man har visionerne til at gøre det.

Kl. 18:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. René Christensen.

Kl. 18:24

René Christensen (DF):

Meget af det, der blev sagt der, tror jeg ikke der er nogen der kan være uenig i. Der er nogen, der har mulighed for at gøre det, fordi man kan finansiere det, og så er der nogen, der siger, at de gerne vil gøre det, men ikke rigtig ved, hvordan de skal føre det ud i livet. Det er jo forskellen på at have visioner og så at have et mål, som man gerne vil nå, og som man faktisk også kan nå. Det er forskellen.

Nu er der flere gange blevet sagt noget om nulvækst ude i kommunerne. Hvad er nulvækst? Det betyder, at man har de samme penge i dag, som man havde i går, endda indeksreguleret. Det vil faktisk sige, at man kan gøre det samme i dag, som man kunne i går. At man så går ud og foretager nogle rationaliseringer ude i kommunerne, betyder ikke absolut, at der er kommet færre penge fra stolene herinde. Det er jo nogle prioriteringer, man har gjort ude i kommunerne. Men nu kan jeg forstå, at man vil af med fagbevægelsen, og man vil også af med kommunerne. Det er jo interessant at høre her fra Folketingets talerstol.

Kl. 18:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:25

Julie Skovsby (S):

Der er ingen tvivl om, at det, kommunerne oplever lige nu, er, at der er stigende udgifter på nogle områder – og det vil vi også opleve i fremtiden, bl.a. på ældreområdet – og så er der faldende udgifter på nogle få andre områder. Når man har de samme penge, er det, der er problemet med nulvækst, jo lige præcis, at man går ind og skærer ned på nogle områder, fordi der er stigende udgifter på andre områder. Når så man ikke har flere penge, fører det uundgåeligt til nedskæringer, og det er lige præcis det, vi oplever. Det er jo derfor, man laver tonsvis af strukturændringer udeomkring i kommunerne, hvor man slår daginstitutioner sammen til større enheder, nedlægger skoler osv. Det er jo, for at man ikke skal gå ind og skære direkte ned på kerneydelserne, som er det, kommunalpolitikerne allermindst ønsker at gøre. Vi ser jo, at man nogle steder bliver nødt til det, og der er forringelser lige præcis på det her område, men desværre også på rigtig mange andre velfærdsområder.

Kl. 18:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. René Christensen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:26

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Det her synes jeg faktisk er en rigtig spændende debat, og vi må også sige, at for os i Dansk Folkeparti er familielivet meget centralt. Ministeren talte meget om de her ting, som vi har gennemført, og det vil jeg ikke gentage, men starte et helt andet sted.

Det, jeg gerne vil tage fat i, er, hvad en familie egentlig er i dag. Som det også blev sagt, er der faktisk i dag 37 forskellige definitioner på, hvad en familie er. Når man spørger befolkningen, om de synes, at deres familieliv og deres arbejdsliv hænger godt sammen, viser den rapport, der ligger fra Arbejdslivskommissionen, at 30 pct. af de adspurgte faktisk siger, at de har problemer med at få det til at virke. Samtidig vil det så også sige, at 70 pct. mener, at det fungerer godt. Man skal altid huske den anden del, når man sådan snakker i procenttal. Vi mener helt bestemt, at det er en udfordring, at 30 pct. af forældrene mener, at arbejdsliv og deres familieliv ikke hænger sammen.

Så kan man spørge: Hvordan skal vi så få løst det? Der tror jeg, det er utrolig vigtigt at kigge på, hvordan vi servicerer de her borgere, hvad det er for en livsstil, borgerne har, og hvilke muligheder borgerne har. Der er netop også kommet en rapport fra RKI, som viser, at der, når man kommer ud i yderområderne, faktisk er 10 pct. af borgerne, der er registreret i RKI på grund af dårlig økonomi. Er der noget, der kan skabe problemer i familierne, er det dårlig økonomi. Det kan give uvenskab, det kan give skilsmisser, det kan give mange ting. Derfor tror jeg faktisk, at det, når man snakker familieliv, også handler om alt muligt andet. Det handler også om uddannelse i yderområderne, det handler om alle de andre ting ud over familien. Samtidig handler det også om, at forældrene tager det ansvar, det er at sætte børn i verden.

Vi ser i dag, at skilsmisseprocenterne stiger dag for dag, og det giver også udfordringer for familierne med de skilsmisser. Det er desværre blevet sådan, at når vi kigger på os selv som mennesker, kigger vi på os selv og ikke på vores familie. Det er sådan i dag, at livet som single skal leves hele livet. Om man er 30, 40 eller 50 år, skal man have det hurtige liv og det spændende liv på sin egen måde. Der må man sige, at der også er omkostninger ved at have en familie. Det er sørgeligt at se, at så mange familier går fra hinanden på et meget, meget spinkelt grundlag. Det er sørgeligt at se, at skilsmisseantallet stiger, som det gør. Det er sørgeligt at se, at så mange børn

har så mange udfordringer i forhold til deres forældre. Det er sørgeligt, at vi, hver eneste gang vi sidder i satspuljeforhandlinger, skal sidde og kigge på, hvor mange børn der reelt bliver misrøgtet i deres familier. Det er sørgeligt at se, og der ligger et kæmpe ansvar.

Når to voksne mennesker vælger at få børn sammen, får de et kæmpe ansvar, det skal man huske, og det kan vi altså ikke lave om på herinde. Der må vi sige, at der er et sket et skred i forhold til, hvordan man værdsætter den familie, man har.

Så vil jeg spørge: Hvad er det så, vi skal gøre for at få arbejdslivet til at hænge sammen? Der kan vi gøre mange ting. En ting, som vi synes er utrolig godt man har gjort, er bl.a. det, at man kan flytte daginstitutionen hen over kommunegrænsen. Det er sådan, at vi i den globaliserede verden er blevet et meget, meget lille land, også hvad angår det at flytte os i forhold til vores arbejde. Til de kommuner, som desværre nu er begyndt at lukke ned for det med at tage børn udefra, er det vigtigt at sige, at det skal de holde op med, for det kan hjælpe rigtig mange børnefamilier, at man kan tage sit barn med hen over kommunegrænsen, aflevere sit barn i en institution, som man har tillid til, på vej på job, så man pludselig får mere frihed. Der må vi sige, at det er sørgeligt at se, at der faktisk er kommuner nu, der, fordi de har mulighed for det, er begyndt at lukke ned for at tage børn fra andre kommuner, og det vil vi holde øje med i Dansk Folkeparti.

Jeg har været inde på rapporten i forhold til barsel og andet, og jeg vil sige, at der jo i dag er mulighed for, at mænd også kan tage barsel. Det er jo faktisk sådan, at manden og kvinden kan dele de sidste 32 uger, og der må jeg sige, at jeg har tillid til, at man, når en mand og en kvinde har fået et barn sammen, så vælger den løsning, der er bedst. Jeg vil også vende det om og sige, at jeg faktisk tror, at nyfødte børn har det rigtig godt sammen med deres mor. Der er nogle andre ting, der gør sig gældende der, og de ting er utrolig vigtige for et barn. Selv om der er mange, der vælger amning fra i dag, viser alle undersøgelser faktisk, at det er utrolig vigtigt, at man også ammer i starten, når man har fået et lille barn, og det kan mænd altså ikke gøre endnu. Så kvinderne er nok nødt til at være sammen med deres børn i lidt tid, i hvert fald til at starte med.

Så vil jeg vende tilbage til nogle af anbefalingerne – og jeg skal gøre det meget kort, kan jeg se på formanden. En del af de ting, der ligger, mener vi helt bestemt er noget, der skal aftales mellem arbejdsmarkedets parter.

Kl. 18:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er tre, der ønsker korte bemærkninger. Først er det hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:32

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg er sådan set enig i meget store dele af det, der blev sagt i ordførerens tale, men lige netop når det handler om økonomi og det, som ordføreren sagde at økonomi er, nemlig en udfordring for børnefamilierne, så klinger det måske lidt hult, når man tænker på, at det jo netop er Dansk Folkeparti, der står fadder til kontanthjælpsloftet, starthjælpen og mange af de her forringelser af børnefamiliernes økonomi. Jeg mener, at jeg kan huske et tal fra december måned for, hvor mange børn der ikke fik julegaver i Danmark i år: omkring 50.000 børn.

Trods det er det i hvert fald min fornemmelse – men det kan ordføreren jo så afkræfte – at Dansk Folkeparti ikke anerkender, at der reelt er fattigdomsproblemer i Danmark. Vil Dansk Folkeparti eventuelt være med til at indføre en fattigdomsgrænse, som får løst nogle af de her udfordringer for de allersvageste familier i Danmark og dermed også får skabt mere livskvalitet for deres børn?

Kl. 18:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 18:33

René Christensen (DF):

Jeg synes, det er lidt ærgerligt, hvis man laver den her debat om til, at de 30 pct., som har svaret i den her rapport, at de har problemer i forhold til deres arbejdsliv og familieliv, alle sammen er en del af de allersvageste familier i Danmark. Sådan er det ikke.

Det, som jeg sagde om økonomi, er en helt anden debat, nemlig om, at når man kigger på adgangen til uddannelse, ser vi desværre nu en centralisering. Det er ikke, fordi man skal have universiteter ud i hele periferien af Danmark, men det er utrolig vigtigt, at man har en vis basal adgang til uddannelse ude i områderne. Vi ser desværre også – nej, ikke desværre, for det er jo ganske udmærket – at man også nogle steder hurtigere bliver forældre, altså at mødrene er yngre; og så er det altså bare sværere at transportere sig til et uddannelsessted, som måske ligger 75 km væk, hvis man også allerede er blevet mor. Og der oplever vi så, at der er nogle, der ikke får den uddannelse, og de kommer til at stå i den situation, at de skal ud at tage nogle lavtlønsjob, eller kommer til at stå i den situation, at de desværre bliver arbejdsløse. Og det giver udfordringer i forhold til indkomsten i husstanden.

Kl. 18:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:34

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg synes ikke rigtig, at ordføreren forholder sig til det, jeg spørger om, for jeg mener faktisk, det er helt centralt, når vi diskuterer økonomi, at vi ser, at relativt mange – ja, faktisk rekordmange – i Danmark har svært ved at få økonomien til at hænge sammen. Vi ser mange ramt af kontanthjælpsloftet osv., der måske har omkring 40 kr. om dagen at leve for – på baggrund af nogle af de tiltag, som Dansk Folkeparti er fadder til, bl.a. starthjælpen, kontanthjælpsloftet. Og jeg kan nævne flere af de her tiltag, hvor f.eks. de organisationer, der har en tæt kontakt til de her familier, siger, at det er et kæmpeproblem, selvfølgelig også i forhold til at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen.

Kl. 18:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:35

René Christensen (DF):

Det gælder for en del af de her grupper, der bliver talt om, at det ikke er et arbejdsliv, man ikke kan få til at hænge sammen; det er sådan set deres liv, de ikke kan få til at hænge sammen. Derfor har vi jo en masse muligheder for revalidering og andet, uddannelse og kurser, så man kan komme ud på arbejdsmarkedet.

Man må sige, at målet må være at komme ud på arbejdsmarkedet, hvis man har mulighed for det. Der er rigtig, rigtig mange mennesker, der har mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet, men det kræver også, at man til en vis grad er motiveret for at komme derud.

Så man kan sige, at vi i en periode må anerkende, at der er nogle, der har svært ved at få det til at hænge sammen, men at der er masser af muligheder, som man kan få, og revalidering er jo en af de rigtig gode, altså hvor man kan komme ud og få en uddannelse og komme ud på den anden side og være en del af arbejdsmarkedet. Det er jo der, nøglen ligger til at få den velstand, som man gerne vil have.

Kl. 18:35 Kl. 18:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 18:36

Eigil Andersen (SF):

Sagens kerne er jo, at Dansk Folkeparti har ansvar for nogle af de forringelser, der er sket for familierne i Danmark. En af de forringelser, der er sket, er, at man har skåret i børnechecken. Og det har Dansk Folkeparti stemt for.

Så vil jeg gerne spørge ordføreren om følgende: Hvordan mener Dansk Folkeparti, at man har bidraget til et bedre familieliv ved at skære i børnechecken?

Kl. 18:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:36

René Christensen (DF):

Vi har bidraget til et bedre familieliv, fordi samfundet som sådan skal hænge sammen. Det er jo ikke sådan, at vi har fjernet børnechecken, på ingen måde. Man har kigget på det og spurgt: Hvor mange børn kan der gives børnecheck til? Det er det, vi har gjort. Vi har jo ikke fjernet børnechecken. Vi må sige, at vi har været inde at kigge på, hvordan vi får hele samfundet til at køre. Det drejer sig jo ikke bare om et punkt. Der er masser af punkter, der skal køre sammen.

Man må sige, at hvis man skal finansiere det hele, så der er mulighed også for de familier, som har de her udfordringer, til at få en hjælp på andre områder end børnechecken, så var man nødt til at skære ned på antallet af børn, som kan få børnechecken i den pågældende familie. Det tager vi på vores kappe. Men det er ikke et udtryk for, at man bare har skåret ned for at skære ned, nej, man har skåret ned, fordi man også gerne vil en hel masse andre ting i forhold til de midler, der er til rådighed.

Kl. 18:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:37

Eigil Andersen (SF):

Det er da altid noget, at Dansk Folkeparti indrømmer, at de har stemt for de her ting, som har medført, at en del familier i Danmark har færre penge at leve for i dag, end de havde før Dansk Folkeparti stemte for, at man skulle skære ned på de her ydelser til børnefamilierne.

Et andet punkt, hvor det også kører uendelig dårligt, er med hensyn til lukkedage og lukkeuger i daginstitutionerne. Det er faktisk blevet værre. Det er sandheden om det. Og det er meget generende for børnefamilierne og også for arbejdsgiverne. Dansk Arbejdsgiverforening er meget utilfreds med det, fordi folk får større problemer med at passe deres job.

Kan man ikke sige, at Dansk Folkeparti her er yderst dobbeltmoralsk? Man forringer børnechecken, og man leverer stemmer til en regering, som giver kommunerne for få penge. Antallet af lukkedage og lukkeuger i daginstitutionerne stiger i Danmark. Og her har vi så bare to eksempler på, at Dansk Folkeparti påstår, at man vil gavne børnefamilierne, men at man handler stik modsat.

Kl. 18:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

René Christensen (DF):

Jeg vil også gerne påpege, at Dansk Folkeparti har stemt for, at der skal være en pasningsgaranti ude i kommunerne. Så det vil sige, at man ikke kan stå i en situation, hvor man ikke kan få passet sit barn. Det har vi også stemt for.

Det er korrekt, at de løsrevne lukkedage heller ikke findes mere, altså de dage, hvor institutionerne gik ud og sagde: Vi har kursusdag i dag, og derfor har vi lukket, og du kan ikke få passet dit barn.

Der har vi også stemt for. Det er fuldstændig korrekt.

Det, der sker ude i kommunerne nu, er, at der er nogle kommuner, som – ja, undskyld, jeg siger det – overfortolker de her regler. Og der er jeg helt sikker på – og nu kigger jeg ned på ministeren – at der er meget fokus på at holde øje med de kommuner, hvor det her kører ud over rampen. Jeg vil også sige, at der er meget fokus på det fra Dansk Folkepartis side. Det skal ikke være sådan, at vi oplever, at de her børnefamilier pludselig, fordi vi har haft en kommunalreform og nu har fået store kommuner, oplever, at pasningsgarantien godt nok bliver overholdt, for der skal være åbent et sted, men at man pludselig, i stedet for at have 15 km til en daginstitution eller 200 m til en daginstitution, har 50 km til en daginstitution. Hvis det er de ting, vi oplever, så kan jeg love, at vi nok fra de her stole vil gå ind og kigge på det.

Kl. 18:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 18:39

Julie Skovsby (S):

Det er jo de ting, man oplever. Det er jo det, man kalder strukturændringer, og det er det, man laver i kommunerne lige nu. Det gør man for at undgå, at der vil ske direkte nedskæringer i kerneydelsen. Det er jo derfor, man nedlægger daginstitutioner, slår dem sammen, og så får de det jo sværere som forældre. Jeg tror egentlig bare, hvis der er nogen børnefamilier, der ser med nu – jeg tror nu ikke, at man lige på det her tidspunkt ser med, hjemme hos os er man i hvert fald ved at være færdig med aftensmaden nu – at man vil undre sig, man vil undre sig over det billede, som Dansk Folkeparti og regeringen tegner af virkeligheden ude i kommunerne.

Jeg vil blot spørge omkring det her med nulvækst: Er der ingen af de her anbefalinger, som kommissionen er kommet med, som Dansk Folkeparti synes der mangler, eksempelvis det her med, at sygdom i daginstitutioner bør forebygges?

Kl. 18:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:40

René Christensen (DF):

Det kan vi da på ingen måde være uenige i, og det er også sådan i forhold til indeklima og andet, at der faktisk er regler på det område. Vi kan jo også se, når kontrollen kommer ud og foretager lydmålinger og andet i de her daginstitutioner, så er der nogle kommuner, som får påbud. Det er faktisk sådan, at når man har fået et påbud, skal man også følge det. Så skal man også få styr på det i den pågældende kommune. Det er der jo regler for i dag.

Vi mener bestemt ikke, at børn skal være i institutioner, der ikke er i orden. Derfor kan man ikke altid sige, at det er dårligt, at man f.eks. nedlægger nogle institutioner og bygger noget sammen og eventuelt bygger nyt. Det behøver ikke altid være dårligt. Det kan også være sådan, at man bygger nogle nye institutioner, som er gearet til at have de her børn. Jeg har faktisk lige været i praktik en hel

dag ude i en daginstitution, en rigtig, rigtig god oplevelse. Det var en stor institution, som var en 120-børns-institution, og mange siger, at det er en stor institution. Ja, men den var bygget til det. Det var ikke en gammel patriciervilla, der var bygget om til at være daginstitution. Det var et byggeri, der var lavet til det. Så det er ikke altid lig med forringelser, fordi man lukker noget og flytter noget over i nogle nye lokaler.

Kl. 18:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 18:41

Julie Skovsby (S):

Jeg synes, at vi gang på gang oplever, at Dansk Folkeparti og for den sags skyld også regeringen skubber ansvaret nedad og fra sig, ned til kommunerne, ned til pædagogerne, og i den sidste ende er det forældrene og pædagogerne, der står et sted midt imellem. Hvis Dansk Folkeparti erkender, at der er et problem med indeklimaet i daginstitutioner, og der er kommuner, der får påbud i dag, var det så ikke en god idé at gøre det, som vi Socialdemokrater og SF foreslår, nemlig at man fremrykker offentlige investeringer, investeringer, som man alligevel skal gennemføre? Så fremrykker vi dem til i dag og holder derved hånden under beskæftigelsen, sådan at vi også sikrer, at de her børns forældre er i arbejde og ikke ender i langtidsledighed.

Kl. 18:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:42

René Christensen (DF):

Men jeg er nødt til at spørge ordføreren: Hvad er det, vi ikke har gjort? Hvad var det kvalitetsfondsmidlerne skulle gå til? Prøv engang at tage ud i kommunerne i stedet for at blive siddende på de grønne stole herinde, og så kig på kommunernes anlægsbudgetter i år, og se, hvad det er, de laver i år. De sætter skoler i stand, de sætter daginstitutioner i stand, der er fuld skrue på, og hvordan har de finansieret det? Hvordan har kommunerne finansieret det? De har finansieret det via kvalitetsfondsmidlerne, som er kommet herindefra. Så at stå og sige nu, at Dansk Folkeparti og regeringen intet gør for, at kommunerne kan sætte deres bygninger i stand, er så forfejlet, som noget kan være. Jeg vil sige til ordføreren: Gå ud og tal med hvilken som helst kommune, og spørg, om de har fået midler fra Christiansborg til at istandsætte deres bygninger. Jeg tror ikke, der vil være én kommune, som kan sige: Her er intet kommet.

Kl. 18:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 18:44

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil først komme med den lille bemærkning til hr. Per Ørum Jørgensen, at jeg er meget glad for, at også kontanthjælpsloftet for familier er blevet bragt ind i debatten. Det er helt rigtigt, at det rammer mange familier i Danmark ufattelig hårdt. Børn kan ikke komme til børnefødselsdage og medbringe gaver, og en familie har måske 2.000 kr. om måneden at leve for til mad, tøj, transport og eventuelle fritidsfornøjelser – og det kan ikke lade sig gøre.

Det giver mig anledning til at sige, at hvis det lykkes at få et nyt flertal ved det kommende folketingsvalg, vil oppositionen jo afskaffe det her kontanthjælpsloft. Det er vi enige med hr. Per Ørum Jørgensen i. Jeg hørte også starthjælpen til flygtninge blive nævnt, og

der gælder det samme: Den vil også blive afskaffet. Sagen er jo, at starthjælpen udgør 50-60 pct. af kontanthjælpen i Danmark, og vi har ellers defineret kontanthjælpen som det beløb, folk som minimum skal have, for at de kan have en ordentlig tilværelse eller i hvert fald en tålelig tilværelse, og det her beløb er altså mindre. Så en ny regering vil også afskaffe den lave starthjælp til flygtninge.

Ellers vil jeg sige, at det her er en meget vigtig debat, og som det også er fremgået af det, de tidligere ordførere har sagt, bl.a. den socialdemokratiske ordfører, er det helt klart, at man her gennem den Familie- og Arbejdslivskommission, som man nedsatte, har lanceret et meget stort projekt, der gav mange spændende forslag, som man derefter stort set ikke har ført ud i livet. Det er meget dårligt.

Vi mener, at der skal være en bedre balance mellem familieliv og arbejdsliv, og sagen er, at regeringens politik går i den modsatte retning af de anbefalinger, der er kommet. Man giver kommunerne for få penge, så det, som jeg har nævnt tidligere, har ført til en stigning i antallet af lukkedage og kortere åbningstid i daginstitutionerne. Som jeg også nævnte tidligere, gør det det sværere for folk at passe deres job, og det er noget, som også Dansk Arbejdsgiverforening kritiserer. Så der er mange dårlige aspekter af det her.

Der var en tidligere borgerlig familieminister, som i 2005 ville afskaffe samtlige lukkedage. Siden blev det, som det er fremgået af debatten her, kun til de løsrevne lukkedage. Regeringen afsatte sølle 65 mio. kr. til det formål, og det understreger jo på meget sørgelig vis, hvor elendigt det er, for man skulle have afsat 400-500 mio. kr., hvis det skulle være lykkedes at afskaffe lukkedagene.

Som jeg også har været lidt inde på, vil SF ikke acceptere, at børnefamilierne skal betale regningen for VK-regeringens uansvarlige økonomiske politik med skattelettelser, og derfor vil en kommende regering – hvis det lykkes at få et andet flertal – annullere de forringelser af børnechecken, som VK-regeringen og Dansk Folkeparti har vedtaget.

Barselvilkårene halter alvorligt for selvstændigt erhvervsdrivende og også for mænd. Derfor vil SF etablere en barselfond for selvstændigt erhvervsdrivende på linje med den centrale barselfond, som findes i dag for lønmodtagere. Det er et løfte, som er uopfyldt. Jeg har slået det efter, og det er et 5 år gammelt løfte, som ikke er blevet opfyldt af den nuværende regering.

Vi vil også øremærke 3 måneders barsel til fædre. Der er alt for mange fædre, som bliver mødt med skepsis eller med en fyreseddel, hvis de vil tage barselorlov, og derfor lader mange mænd simpelt hen være med at spørge arbejdsgiveren om lov til barselorlov. Det er en uholdbar situation.

Vi mener også, som den socialdemokratiske ordfører nævnte i sin tale, at den nuværende hjemmeserviceordning for pensionister skal udvides til at omfatte alle børnefamilier. Det vil komme familierne til gavn, for lørdagsrengøring og tøjvask kan så blive erstattet med hyggetid sammen med børnene. I øvrigt vil det også sikre mange udmærkede arbejdspladser til en del af de alt for mange arbejdsløse, vi har for øjeblikket.

Vi har et arbejdsliv, hvor flere og flere desværre bliver stressede, og det belaster også familielivet. Hvis folk er stressede, har de langt mindre overskud til at være sammen med børn og ægtefælle, når de kommer hjem fra jobbet. Det kan i værste fald føre til sygemeldinger og førtidspensionering, og i sidste ende kan langvarig og hård stress føre til, at de bliver udbrændt og må forlade arbejdsmarkedet – meget voldsomt. På de fleste arbejdspladser mangler der i dag en politik, hvor man forebygger stress. Vi mener derfor, at det bør ind i arbejdspladsvurderingerne, at man altid skal forholde sig til, om der er stress på arbejdspladsen, og hvad man i givet fald vil gøre for at forhindre det. Det er et meget vigtigt punkt, fordi et godt arbejdsmiljø i høj grad medvirker til, at folk også har det godt, når de kommer hjem fra arbejdet til familien.

Med disse ord vil jeg opfordre Folketinget til at stemme for det forslag til vedtagelse, som er fremsat af fru Julie Skovsby.

Kl. 18:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det fru Vivi Kier.

Kl. 18:49

Vivi Kier (KF):

Tak. Jeg kunne jo egentlig starte på samme måde her, for igen hørte vi en lang række ufinansierede løfter; der er overhovedet ikke dækning for eller anvisning af, hvordan man skal finde pengene.

Men lad det nu ligge, for jeg hørte jo, at ordføreren hæftede sig meget ved, at vi nu skulle øremærke de her 12 ugers barsel til mænd, og så prøver jeg bare at spørge: Hvordan skaber det her bedre balance i familielivet, at vi fra Folketingets side bestemmer, hvordan familierne skal indrette sig? Var det ikke bedre, at vi gav det ansvar til familierne selv at finde ud af, hvordan de skulle indrette sig?

Så vil jeg gerne spørge, om man, hvis man skulle få magt, som man har agt, så får indført 12 ugers tvungen barsel til fædre? Hvad så med den der enlige mor, hvor der ikke er en far – får hun så 12 ugers kortere barsel?

Kl. 18:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:50

Eigil Andersen (SF):

Først vil jeg med hensyn til det, der bliver kaldt ufinansierede løfter, sige, at de bestemt ikke er ufinansierede. Fru Vivi Kier ved godt, at vi fra Socialdemokratiet og SF's side f.eks. har forslag om millionærskat, forslag om beskatning af usunde fødevarer, forslag om en beskatning, som skal rettes mod bankerne – dem har vi hjulpet fra samfundets side, og nu er det rimeligt, at de betaler penge tilbage – og en lang række andre forslag. Så det er ikke ufinansieret.

Så vil jeg om det her med barselorlov sige, at som jeg var inde på, er der mange mænd, som i dag ikke beder om barselorlov, fordi de er nervøse for, at de bliver fyret af deres arbejdsgiver, selv om de egentlig har ret til det ifølge lovgivningen, og derfor må vi altså give et rygstød til, at det i højere grad bliver brugt i praksis. F.eks. har det da den store betydning, at hvis der skal være ligestilling i Danmark, må det også være sådan, at både faren og moren har gode muligheder for at være til stede, også fra starten af.

Kl. 18:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Vivi Kier.

Kl. 18:51

Vivi Kier (KF):

Jeg havde lyst til at stille rigtig mange spørgsmål, men det tillader tiden jo ikke. Man kan så undre sig over, at det kun er 12 uger, og at man ikke har delt barselorloven fuldstændig, men lad det nu ligge.

Ordføreren kommer i sin tale også ind på de her 31 anbefalinger, som kommissionen kom med. Jeg synes jo, det er ret vigtigt, at vi siger, at det var anbefalinger, altså at det ikke var nogens løfter – det var 31 anbefalinger. Jeg vil blot bede ordføreren bekræfte, at de anbefalinger for en stor dels vedkommende faktisk vedrører nogle ting, som, hvis de skal gennemføres, skal gennemføres ude blandt arbejdsmarkedets parter.

Kl. 18:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:52

Eigil Andersen (SF):

Til det om barselorloven – om, hvorfor det kun er 12 uger, vi reserverer til mænd – vil jeg sige, at jeg da er glad for det udtryk, for det kunne måske antyde, at De Konservative kunne bevæges til også at gå ind for det. Nej, der bliver rystet på hovedet.

Men sagens kerne er jo, at selv om vi går ind for ligestilling – og det gør vi – er vi da også noget opmærksomme på, vil jeg sige, at når der kommer et barn til verden, er det moren, som i første omgang er i centrum, og som også må bære det besvær og de smerter, der ligger i at sætte et barn i verden. Så derfor er det også en naturlig ting for os, at hovedparten af barselorloven er til kvinden. Og det var vist svar på det spørgsmål om, hvorfor vi ikke deler den ligeligt op.

Kl. 18:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 18:52

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for ordførertalen. Jeg synes, der var mange positive elementer i talen og også mange ting, som vi fra Kristendemokraternes side kan støtte. Jeg hæftede mig lidt ved hele diskussionen omkring stress. Det fremgår jo også meget klart af rapporten, at det er en af de store udfordringer, netop det at man føler sig presset i sit arbejdsliv. Det er vel ikke mindre nu, kan man sige, hvor der har været finanskrise, og der måske er større krav og større usikkerhed om, hvorvidt man kan bevare sit arbejde osv. osv.

Det er også derfor, det undrer mig lidt, at man, når man nu gerne vil gøre det godt for børnefamilierne og ikke mindst småbørnsfamilierne, så går ud og foreslår, at folk skal arbejde en time mere om ugen, som SF jo foreslår sammen med Socialdemokraterne. Jeg tror, det ville være enormt skadeligt netop for den store del af danskerne, som siger, de har problemer med at få sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv.

Hvordan vurderer SF's ordfører det forslag om, at man skal arbejde en time mere om ugen i forhold til den her problemstilling?

Kl. 18:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:54

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil først sige, at jeg er enig i, at finanskrisen og arbejdsløsheden gør, at der garanteret er endnu større pres på de ansatte på arbejdspladserne i dag, end der var for 3 år siden. Det forøger behovet for, at vi får det ind i arbejdspladsvurderingerne som et krav, at man skal forholde sig til, om der er stress på arbejdspladsen, og hvad man vil gøre ved det, hvis der konstateres stress.

Så kan det med hensyn til Socialdemokratiet og SF's forslag til trepartsforhandlinger komme på tale – når vi engang har fået gang i væksten og fået skabt nogle flere arbejdspladser, og arbejdsløsheden er voldsomt på vej nedad – at nogle måske skal arbejde lidt længere, for at vi kan få hele samfundshusholdningen til at hænge sammen. Der vil jeg sige, at det jo kan gøres på flere forskellige måder. Der er nogle, der er tvunget på deltid, der er flere og flere offentligt ansatte, der er tvunget på deltid. Dem kan man tilbyde fuld tid. Så er der nogle på efterløn, som vi måske kan lokke til at arbejde lidt, samtidig med de får en deltidsefterløn; deltidsarbejde, deltidsefterløn. Vi kan også gøre arbejdsmiljøet bedre og sygefraværet mindre, så der er mange veje, ad hvilke vi kan nå frem til, at der er mere arbejdskraft til stede.

Kl. 18:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:55

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det lyder jo meget fint, alt det her, men som jeg hører fru Helle Thorning-Schmidt og hr. Villy Søvndal, så siges der, at vi alle skal løfte i flok. Vi skal alle sammen bidrage med hensyn til at arbejde os ud af finanskrisen og de efterdønninger, der er. Det er selvfølgelig rigtigt, at man kan kompensere lidt ved, at der er færre, der går på efterløn, eller der er flere på deltid, som går på heltid osv., men som jeg forstår det – og det kan godt være, at jeg har misforstået den model, som S og SF har lagt frem – er det så ikke rigtigt, at alle skal løfte i flok, at vi skal arbejde mere, hvis det står til SF og Socialdemokratiet, og at det dermed betyder, at man lægger endnu større pres på børnefamilierne med det forslag, som er kommet fra S og SF?

Kl. 18:56

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 18:56

Eigil Andersen (SF):

Det er klart, at der kan opstå en situation, hvor der er brug for, at der bliver arbejdet mere, også af almindelige lønmodtagere. Det er måske så 6 minutter, hvis vi nu bruger de andre løsninger først. Det kan godt blive aktuelt. Men sagens kerne er jo, at det skal ske gennem overenskomstforhandlinger på arbejdsmarkedet, der forløber på helt normal vis, og det vil sige, at ligesom folk i dag i overenskomsterne har ret til omsorgsdage, kan man også forestille sig, at nogle fagforbund vil satse på, at børnefamilierne måske ikke skal arbejde lige så lang tid ekstra, som andre skal. Det må man så forhandle med arbejdsgiverne. Det skal jo sendes ud til urafstemninger på ganske normal vis, og hvis der ikke er flertal for det, vil det ikke blive vedtaget.

Der kan laves fleksibilitet på mange forskellige måder. Der kan også være tale om, at man måske laver nogle ordninger, ikke helt som hr. Per Ørum Jørgensen har beskrevet, men lidt i den retning, hvor man i perioder af sit liv arbejder mere og i andre perioder af sit liv arbejder mindre. Det kunne f.eks. også gælde for børnefamilier. Der er mange ting, man kan gøre og også kan gøre på arbejdsmarkedet ved overenskomstforhandlingerne.

Kl. 18:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er fru Vivi Kier fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:57

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Far, mor og børn – disse tre små ord dækker over noget ganske fundamentalt i vores samfund, nemlig familien. Langt de fleste familier består stadig af far, mor og børn, selv om konstruktionen indimellem kan være meget forskellig. Men betyder familien egentlig så meget her i år 2011? Nogle siger, at familien som begreb er idylliseret Morten Korch-romantik, og at det i virkeligheden er samfundet, der er bedre til at tage vare på familien, end familien selv.

Jeg vil gerne i dag sige tak for muligheden for at debattere familiepolitik. For mig som konservativ har familien og vil familien altid være en grundpille i vores politik, for familien er samfundets fundament. Det er i familien, at vi henter ressourcerne, når tingene er svære. Det er i familien, at vores børn lærer de grundlæggende værdier

og spilleregler. Det er i familien, at børnene lærer at vise omsorg og tage ansvar for andre. Hvis vi styrker familien og giver ansvaret tilbage til familien, har vi løst mange af fremtidens sociale udfordringer.

Vi skal turde diskutere fremsynede ideer og løsninger, såsom en mindre offentlig sektor og en større aktiv frivillig sektor. Vi skal turde give familierne ansvaret, for med ansvar følger stolthed og med stolthed følger glæden ved at tage ansvar både for sig selv og for andre og ikke alene ansvaret for eget liv, men også ansvaret for at prioritere, hvilke behov og ønsker man som den enkelte familie har.

For et stykke tid siden så jeg et debatprogram i fjernsynet, der handlede om, at forældre ikke kunne finde ud af det der med sund kost, og at samfundet derfor skulle give børn og unge ordentlig mad og dermed tage ansvaret fra forældrene. Jeg er faktisk dybt rystet over sådan et udsagn. Og det er desværre et udsagn, som jeg hører i flere og flere sammenhænge, især fra socialisterne, som altid ved, hvad der er bedst for andre mennesker. Det er f.eks., når de tordner imod forældre, der vælger en privatskole. Det er uha, uha, lige indtil de synes, at deres eget barn alligevel har brug for et andet tilbud. Det er i familien uanset konstruktionen, at vi lærer at omgås andre mennesker, og det er i familien, at vi kan hente tryghed og forståelse. Det er der, vi lærer at tage ansvar. Det er i familien, vi lærer, hvad der er godt, og hvad der er skidt. Og det er i familien, vi skal lære at spise sund, fornuftig og alsidig kost. Derfor skal ansvaret helt klart ligge i familien.

Vi har verdens største offentlige sektor. De sociale budgetter er støt og roligt vokset år for år, men vi er måske ikke blevet bedre til at løse de sociale problemer, og det skyldes måske, at vi bruger den offentlige sektor til at behandle symptomer. Løsningen burde ligge i, at vi styrker familiens egne ressourcer, så mor og far kan give deres børn en tryg og glad vækst. Vi skal ikke tage ansvaret fra far og mor. Nej, vi skal give dem redskaber, så de bliver i stand til at tage ansvar for deres børns opvækst, ve og vel.

Det behøver ikke kun at være det offentlige socialsystem, som hjælper familien. Det kan i lige så høj grad være alle de frivillige organisationer, vi skal have på banen. De kan noget, det offentlige ikke formår: De kan møde mennesker i øjenhøjde. Den enlige mor med den dårlige opvækst, hvor kan hun hente støtte til at blive en god mor? Hvor kan hun få de redskaber og et godt socialt netværk, der gør hende i stand til at give sit barn en tryg og glad opvækst i hendes lille familie? Så jeg ønsker en langt stærkere frivillig sektor, som kan medvirke til, at den enkelte familie kan få støtte og hjælp til at udvise karakter i forældrerollen.

Som politikere skal vi sætte gode rammer op, helt klart. Men det er den enkelte familie, der selv skal tilrettelægge deres liv. Et af de nye tiltag, vi kunne gøre, og som jeg som konservativ gerne vil gøre for at skabe bedre balance mellem arbejdsliv og familieliv, er f.eks. at nedsætte skatten. Familier er langt bedre til selv at bestemme, hvad deres penge skal gå til. Det betyder ikke, at vi ikke skal hjælpe de udsatte borgere. Det skal vi altid. Det er nemlig også en konservativ grundholdning. Gode rammer kan også være større valgmuligheder for familien. Her tænker jeg især på flere private dagtilbud, så der også på det felt skabes reelle valgmuligheder for den enkelte familie.

Familiepolitik og det at skabe balance mellem arbejdsliv og familieliv vil til stadighed have De Konservatives fokus, et fokus, hvor vi ønsker at fastholde ansvaret i familien – et ansvar, som aldrig må blive overtaget af samfundet.

Kl. 19:02

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en enkelt kort bemærkning til ordføreren fra hr. Eigil Andersen

Kl. 19:02

Eigil Andersen (SF):

De Konservative har jo traditionelt stået erhvervslivet nær, og det gælder også selvstændigt erhvervsdrivende med mindre firmaer. Anbefaling 21 fra kommissionen siger, at der bør udvikles en barseludligningsordning for selvstændigt erhvervsdrivende, og det er vi i SF helt enige i. Sådan en ordning går jo ud på, at man i dag kan få barseldagpenge, og de udgør ca. 100 kr. i timen, og så er der for lønmodtagere en barseludligningsfond, som lægger omkring 60 kr. oveni, så det indtægtstab, man har, simpelt hen bliver mindre.

Men det her med at lægge noget oveni, altså de der 60 kr. ekstra i timen, gælder ikke for selvstændigt erhvervsdrivende. Regeringen har lovet, at der skulle være fremsat forslag om at indføre det i 2006, altså for 5 år siden, men det er ikke sket. Hvordan er den konservative ordfører tilpas med det?

Kl. 19:03

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:03

Vivi Kier (KF):

Jeg synes altid, det er vigtigt, at der er ordentlige rammer og forhold. Og jeg ved, at rigtig, rigtig mange selvstændigt erhvervsdrivende, også mindre selvstændigt erhvervsdrivende, tegner en forsikring, så de også er dækket ind, når de skal på barsel.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 19:03

Eigil Andersen (SF):

Men det er jo en ordning, som – går jeg ud fra – koster en hel del penge. Her er vi jo inde i, at der er lavet nogle samfundsmæssige ordninger, som, om jeg så må sige, spreder byrden ved det her, for i det øjeblik man er mange om at betale det, herunder også alle de mænd, som ikke skal have så meget barselorlov, som kvinderne skal have, er der simpelt hen en mindre udgift for den enkelte i forhold til en forsikring. Er det ikke sådan, at De Konservative så vil arbejde for, at vi meget snart får opfyldt det her 5 år gamle løfte, som regeringen desværre ikke har opfyldt endnu?

Sagen er jo, at det betyder, at det for den lille damefrisør eller den lille kioskejer simpelt hen er sværere at komme på barselorlov, end det er for lønmodtagere.

Kl. 19:04

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:04

Vivi Kier (KF):

Jeg må igen påpege, at de 31 anbefalinger, der ligger i kommissionens rapport, er *anbefalinger*; det er ikke 31 *løfter*. Når der så bliver snakket om de små selvstændigt erhvervsdrivende, er det jo rigtig dejligt at opleve den omsorg og den bekymring, der også er for den gruppe af vores borgere, men jeg kender godt den lille damefrisør, og jeg kender godt den lille købmand, jeg møder dem hver dag, og jeg ved, at de faktisk er i stand til selv at finde en ordning, som løser det med, at de også kan gå på barsel. Og så er selvstændigt erhvervsdrivende bare et helt anderledes folkefærd end ansatte, selvstændigt erhvervsdrivende arbejder som oftest rigtig, rigtig meget i forhold til alle andre lønmodtagere.

Men jeg er altid villig til at gå ind og kigge på: Var der noget, man kunne gøre? Er det en besværlig konstruktion? Hvad er det, der har gjort, at der er noget særligt dér? Jeg kigger altid på det med åbne og med positive øjne, men spørgeren får det næsten til at lyde, som om selvstændigt erhvervsdrivende ikke kan blive gravide og aldrig går på barsel.

Kl. 19:05

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par korte bemærkninger mere. Den næste er fra fru Julie Skovsby.

Kl. 19:06

Julie Skovsby (S):

Jeg vil rigtig gerne følge lidt op på spørgsmålet om barselordningen for selvstændige. Jeg kender også nogle få kvindelige selvstændige, som netop har nævnt det som værende et stort problem. Så er det ikke en af de anbefalinger, som De Konservative måske vil kigge lidt nærmere på? Vi vil jo gerne have flere iværksættere, og vi vil også gerne have, at det er unge kvinder, som planlægger at få en familie senere hen.

Så vil jeg spørge, om der er andre af de her anbefalinger, som De Konservative synes der mangler at blive sat ekstra fokus på i dag.

Kl. 19:06

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:06

Vivi Kier (KF):

Hvis jeg skal tage det sidste spørgsmål først, så vil jeg sige, at jeg jo mange gange har siddet og læst i den her kommissionsrapport og kigget på den række anbefalinger, der er kommet. Som politiker reagerer jeg altid på den måde, at jeg lytter til de fagfolk, der har siddet og kommet med input og ideer til, hvad de synes meget gerne måtte blive gennemført. Så går jeg også ud og lytter til alt andet, der bliver sagt, og så træffer jeg min politiske beslutning derudfra.

Når jeg kigger rapportens anbefalinger igennem, må jeg sige, at der i hvert fald er rigtig, rigtig mange af de anbefalinger, som hører hjemme i de forhandlinger, der naturligt foregår mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, og at det ikke er noget, vi skal blande os i herindefra.

Som sagt er jeg rigtig meget optaget af, at vi ikke skal lave en hel masse nye bureaukratiske regler. Skulle vi ikke i stedet for prøve at fjerne noget bureaukrati og f.eks. give skattelettelser og give familierne mere råderum til selv at beslutte, hvordan de gerne vil tilrettelægge deres familieliv, så der bliver balance hos dem?

Kl. 19:07

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 19:07

Julie Skovsby (S):

Jeg tror, at vi efter denne forespørgselsdebat bliver nødt til at bede socialministeren om lige at fortælle, hvilke af de her 31 anbefalinger regeringen kan gøre noget ved, og hvilke den føler er ude af dens hænder.

Men jeg vil igen lige spørge helt klart: Hvis nu det skulle hænde, at et parti herinde inden for den nærmeste fremtid skulle fremsætte et forslag til at sikre, at man som f.eks. frisør, kostvejleder, eller hvad det nu er, kan få en ordentlig barsel, er det så ikke et forslag, som De Konservative vil se på?

Kl. 19:08

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:08 Kl. 19:11

Vivi Kier (KF):

Fru Julie Skovsby og jeg har siddet i Folketinget lige længe, og jeg håber, at fru Julie Skovsby ved, at jeg altid kigger med åbent sind på de forslag, der måtte blive stillet. Jeg går ind bagved og ser på, hvad der ligger af udfordringer, hvilke fordele og ulemper der er, om det her kunne se ud til at blive til noget, som man kunne finde ud af i fællesskab. Så jeg har altid de positive briller på, når jeg kigger på forslag, som måtte blive fremsat.

Kl. 19:09

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en kort bemærkning mere fra fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 19:09

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg kunne forstå på ordføreren, at ordføreren er enig med ministeren i, at det ikke kun er op til den enkelte at skabe balance mellem familie- og arbejdsliv, men at det også er en opgave for politikerne og arbejdspladsen i forhold til at skabe de rette rammer for, at man kan skabe den balance. Det synes jeg er rigtig godt at høre. Men jeg går ud fra, at ordføreren også er enig med mig i, at ubalance kan forårsage stress, hvilket også kommissionen skriver, altså netop at balanceproblemer medfører, at sandsynligheden for at få stress bliver omkring syv gange større, end den er for folk uden balanceproblemer.

Så jeg vil bare høre nærmere om det. I maj sidste år skrev Information jo, at V og K ikke mener, at stress er samfundets problem. Er det stadig De Konservatives holdning?

Kl. 19:09

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Vivi Kier (KF):

Stress er et symptom på, at der er noget, der er galt. Nogle mennesker kan klare rigtig mange belastninger uden overhovedet at blive stresset. Andre mennesker skal ikke have så store belastninger og får stress. Stress er et symptom, som kroppen skal reagere på. Det er ligesom, når man arbejder for meget og pludselig hele tiden bliver forkølet og får influenza eller andet. Man skal altid reagere på det, ens krop siger.

Man kan ikke sidde og sige: Stress er sådan og sådan. Og så putter man det ind i den boks. Det er jo op til den enkelte arbejdsgiver og den enkelte ansatte at sige: Det her kører skævt for mig. Og heldigvis oplever jeg, at vi faktisk har rigtig mange ansvarlige arbejdsgivere, som godt vil være med til kigge på det og spørge: Jamen hvad kan vi gøre, kan vi ændre på nogle arbejdsrutiner, kunne vi gøre noget på en anden måde?

Så stress kan man ikke sådan bare tage som noget overordnet. Stress, ja, men hvordan reagerer den enkelte? Det er først i det øjeblik, man kan sætte ind.

Kl. 19:10

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 19:11

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Det vil sige, at på trods af, at stress vurderes til at koste omkring 14 mia. kr. årligt, og at det forårsager, hvad der svarer til, at 35.000 mennesker dagligt er sygemeldt, så fastholder Konservative, at stress ikke er et samfundsproblem?

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:11

Vivi Kier (KF):

Jeg er nødt til at konstatere, at ja, det mener jeg ikke det er. Til gengæld ved jeg jo, at rigtig mange kommuner, som også er arbejdsgivere, men også private arbejdsgivere, har ekstremt fokus på sygefravær. Vi ser jo nogle steder, hvor højt sygefraværet er. Og så må man jo tage den snak med den enkelte medarbejder. Hvor meget magter du? Er der noget, vi kan gøre anderledes og gøre bedre? Det ved jeg altså at der er rigtig mange, både offentlige arbejdsgivere og også private arbejdsgivere, der gør. Så må man jo gå ind og se på det. Man kan ikke stå og se på stress som sådan en ting, man totalt kan forebygge, for det er meget individuelt fra person til person.

Kl. 19:11

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Vi siger tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken til den næste, som er fru Anne Marie Geisler Andersen fra Det Radikale Venstre.

Kl. 19:12

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Under forespørgselsdebatten i 2005 sagde den daværende beskæftigelsesminister, at psykisk arbejdsmiljø og dermed også stress siden 1996 havde været et prioriteret område i arbejdsmiljøpolitikken. Ministeren sluttede af med at sige, at regeringen ville nedsætte en kommission, der sammen med de øvrige arbejdsmiljøinitiativer skulle være med til at sikre bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv og dermed også mindre stress og nedslidning.

Desværre er der ikke så meget, der tyder på, at udviklingen siden da skulle være gået i den rigtige retning. For nylig kom det frem, at Danmark har verdensrekord i at nedslide folk på arbejdsmarkedet – en meget kedelig rekord. Jævnligt konfronteres vi i medierne med tal for, hvor mange mennesker der er ramt af stress, og tallene er ret nedslående. Forhold, som ministeren nævnte allerede dengang i 2005, nemlig øget arbejdsintensitet, flydende grænser mellem arbejde og privatliv og øget krav om fleksibilitet, er ikke blevet mindre fremtrædende. Arbejdet er også for manges vedkommende i dag løsrevet fra tid og sted. Det er det, der også kaldes det grænseløse arbejde.

Mange af de forhold er formentlig kommet for at blive, og derfor mener vi i Radikale Venstre, at det er vigtigt, at vi ruster den enkelte samt arbejdspladserne til at håndtere dem på bedste vis. Set i det lys finder vi det relevant at finde ud af, hvor mange af kommissionens anbefalinger, der siden er blevet fulgt op på, samt om regeringen har planer om yderligere initiativer i forlængelse af rapporten. Derfor er det også relevant at have den her forespørgsel.

Da stress jo er en hyppig følge af manglende balance, synes det også relevant at spørge ministeren, om vi har fået mindsket forekomsten af stress og nedslidning. Alvorlig stress er ikke blot en ubehagelig tilstand, som kan gøre den enkelte ude af stand til at passe sit job. Det er også en tilstand, som vi ved ofte er forløberen for andre og mere alvorlige psykiske lidelser. Eksempelvis kan stress udløse depression. Er man psykisk sårbar på den ene eller den anden måde, kan stress også være med til at forværre ens tilstand og i værste fald forårsage tilbagefald i sygdommen. Hvis vi vil forebygge psykisk sygdom, synes stress derfor at være et meget godt sted at starte. Men det, der jo er så forbandet svært i forhold til stress, er, at ansvaret ikke kun ligger ét sted. Som det står skrevet i kommissionens rapport, forårsages stress af en vekselvirkning mellem samfundsforhold og

normer, forholdene på arbejdspladsen og den enkeltes præferencer og valg.

Som politikere kan vi sikre nogle samfundsforhold, som tilgodeser den enkelte familie, ikke mindst børnefamiliernes mulighed for at få hverdagen til at hænge sammen. Vi kan desuden sikre et godt psykisk arbejdsmiljø, f.eks. ved at sikre lederne de nødvendige kompetencer til at varetage deres del af ansvaret, da god ledelse er en af nøglerne til at reducere stress. Ligeledes mener vi, at man bør arbejde på at styrke den enkeltes evne til at få balance i hverdagen.

Af de seneste tal, som jeg har kunnet finde, fremgik det, at om-kring 37 pct. af alle danskere på et tidspunkt i løbet af deres liv eller arbejdsliv har været ramt af stress, og 93 pct. af de danskere sagde, at stressen var helt eller delvis arbejdsrelateret. Andre tal viser, at der hver dag er omkring 35.000 mennesker, der melder sig syge på grund af stress. Konkret kunne det derfor være meget rart at vide, om man på baggrund af kommissionens anbefalinger vil arbejde på at etablere stressrådgivnings- og behandlingstilbud i kommunerne. Har man gjort noget, og hvad vil man gøre for at klæde lederne bedre på til at skabe de rette rammer og bedste forudsætninger for den enkeltes balance mellem familie- og arbejdsliv? Har man lavet den informationsportal, som kommissionen anbefaler, hvor der opfordres til at samle viden om familie- og arbejdslivsbalancen, og som både familier og arbejdspladser vil kunne nyde gavn af?

Noget andet, som godt nok ligger lidt ud over kommissionens anbefalinger, men som jeg har set anbefalet andre steder, er en øget indsats for at gøre omkostningerne i forbindelse med stress og nedslidning synlige helt ned på virksomhedsniveau. Er det et tiltag, som regeringen kunne overveje at fremme?

Sidst kan jeg ikke lade være med at tilføje, at vi måske også skulle starte med at kigge indad. Tænk, hvis Folketinget kunne gå foran på dette område. Min mand og jeg er selv i den glædelige situation, at vi skal til at være forældre, men jeg må indrømme, at det sætter gang i nogle spekulationer om, hvorvidt det er foreneligt med at sidde i Folketinget. Er der nogen steder, hvor arbejdet er grænseløst, må det siges at være herinde. Jeg er klar over, at det fungerer for nogle, men som kommissionen jo også meget rigtigt skriver, har vi forskellige præferencer, hvorfor balance ikke betyder det samme for os alle.

Jeg husker især en af de første forhandlinger, som jeg deltog i. Kort før et møde fik vi at vide, at det møde, der lå fredag, nu var uden bagkant. Som de fleste herinde ved, kan det meget vel betyde, at man er færdig kl. 4 eller 5 om morgenen. Jeg havde ikke engang børn, men jeg kan huske, at jeg tænkte, at det måtte være endnu sværere at få tingene til at hænge sammen, hvis man havde børn. Ligeledes oplever man ofte, at få – at blive bombarderet er måske så meget sagt – en bunke af mail og dokumenter til gennemlæsning meget sent fredag eftermiddag eller lige op til ferien med en deadline meget kort efter. Så vel vidende at der i Folketinget er sket en del på dette område de seneste år – bl.a. har vi jo kun afstemninger inden kl. 16.00 – så vil jeg stadig mene, at der også her er rum for forbedringer.

Kl. 19:17

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 19:17

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg må indrømme, at der lidt faldt en sten fra mit hjerte, da jeg allerede under ministerens indledning kunne konstatere, at der fandtes rigtig mange forskellige familier, og at der fandtes, var det 31 eller 37 forskellige typer. Det synes jeg er ret godt. Jeg synes måske ikke, det har præget debatten efterfølgende så meget; dér synes jeg der har været sådan en tilbøjelighed til, at man er faldet lidt tilbage til at tale

om det, man kunne kalde den almindelige familie, den traditionelle familie. I det hele taget er det vel et spørgsmål om, hvorvidt man ikke også har brug for en diskussion her i Folketinget om, hvordan vi opfatter det, der jo også er vigtigt, nemlig at skabe et rum for, at mennesker kan leve et liv, hvor de også har et andet liv end arbejdslivet, også selv om det liv måske ikke indbefatter en familie. Jeg ved, at vi ved andre lejligheder diskuterer nødvendigheden af at have et såkaldt civilt samfund, hvor folk deltager i aktiviteter i deres lokalområde, er aktive i sportsforeninger osv.

Jeg siger bare det her for at sige, at der sådan set er mange ting, der tyder på, at nogle politiske diskussioner med deres ensidige fokus på arbejde som det, vi skal have mere af, og måske også med meget fokus på, at den anden sådan legitime beskæftigelse er familie, gør, at så får vi en indsnævret opfattelse af, hvad det er for en virkelighed, mennesker i Danmark lever i. Det synes jeg er vigtigt at sige, og det er ikke, fordi jeg er uenig i, at i spørgsmålet om familiers vilkår – og i virkeligheden handler det vel her om børnefamiliers vilkår; al diskussion har i hvert fald handlet om børnefamilier, så jeg går ud fra, at det er det, der ligesom er temaet og vel også var temaet for Familie- og Arbejdslivskommissionens arbejde – er der selvfølgelig væsentlige problemstillinger, som vi godt kan gøre noget ved politisk. Nu har vi lige haft en lang debat tidligere i dag om, hvad vi skulle leve af i fremtiden, og der skulle jo heller ikke gøres meget fra Folketingets side, fra politisk hold, og da der heller ikke skal gøres meget her, burde det vel være muligt at afvikle møderne på en sådan måde, at det kunne sikres, at der var plads til et familieliv, for hvis vi ikke skal træffe beslutning om ret meget, er der også grænser for, hvor meget vi behøver at snakke om det.

Med hensyn til Familie- og Arbejdslivskommissionens anbefalinger vil jeg sige, at det jo ikke er det, at der er en masse anbefalinger, der ikke er blevet gennemført, man behøver at bekymre sig om, for der er mange kommissioner, som er kommet med rigtig mange dårlige anbefalinger, som vi kun kan være glade for ikke bliver fulgt. Men faktisk er der her en række anbefalinger, som jeg synes man måske nok kunne have overvejet at gøre noget mere ved. Og det, man kan gøre noget ved, er jo f.eks. at sikre, at der er nogle ordentlige offentlige serviceydelser i forhold til børnefamilier. Der er jo desværre ikke nogen tvivl om, at en kombination af dårlig økonomi i kommunerne, besparelser i kommunerne har ført til, at lukkedage, begrænsning af daginstitutionernes åbningstider osv. opfattes som en stor gene i mange familiers liv og en belastning, som både slår ind i forhold til deres arbejdsmæssige situation og i forhold til deres situation i fritiden. Det opfatter jeg sådan set også at der er enighed om, forstået på den måde, at det da er noget, man har talt meget om at gøre noget ved. Problemet er måske, at det ikke rigtig er lykkedes at få gjort noget effektivt ved det. Det er i hvert fald den oplevelse, jeg har, når jeg hører om, hvordan der er ude i kommunerne, og taler med folk, der stadig har børn i den alder, hvor det er relevant.

Jeg synes jo også, at man i forbindelse med de besparelser, der er gennemført på børnefamilieydelsen, loftet over tabt arbejdsfortjeneste for pasning af syge eller handicappede børn, godt kan rejse den diskussion, om det egentlig ikke også er med til – i hvert fald for nogle familiers vedkommende – at skabe dårligere vilkår. Det handler jo også om spørgsmålet om starthjælp og kontanthjælp, som helt entydigt har betydet, at vi har fået flere familier med børn, som er fattige. Og det er i hvert fald ikke ret godt. Man kan så sige, at det ikke har så meget med arbejdsliv gøre, for her er det jo mangel på arbejdsliv og mangel på ydelser af en ordentlig størrelse, som er problemet. Men det er også klart, at vi – og det kan man selvfølgelig diskutere, hvor meget man skal forholde sig til – efter min opfattelse ikke kommer uden om at forholde os til, hvilke konsekvenser det at have børn og det at etablere en familie også har for ligestillingsmæssige spørgsmål, for mulighederne for, at kvinder kan etablere et selv-

stændigt liv. Og jeg har godt hørt historien om, at det må man selv klare ude i familierne, og at det går rigtig godt.

Hvis man har den opfattelse, at det er vigtigt, at der er lige vilkår mellem kønnene, så synes jeg da, man i hvert fald burde tage den erkendelse med, at de i andre lande, som ligger tæt på Danmark, har oplevet, hvordan ændrede regler for barselorlov har ført til en betydelig større lighed. Det er, som om vi, når man har gode resultater med regulering og regler i andre lande, så slår syv kors for os og siger, at det er imod den danske model, det er imod den danske kultur at have regler. Vi har i forhold til nogle grupper i samfundet flere regler, end man har noget sted i verden, men når det er på det her område, så er det imod den danske kultur. Det tror jeg ikke det er. Så jeg tror, der er rum for forbedring, og derfor har vi da også være med til at fremsætte det forslag til vedtagelse, som indeholder forslag til en række konkrete tiltag.

Kl. 19:22

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak til ordføreren. Så er det socialministeren.

Kl. 19:22

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil først og fremmest sige tak for den spændende debat, der har været omkring de anbefalinger, der kom fra Familie- og Arbejdslivskommissionen, og de anbefalinger, som var møntet på en lang række aktører.

Der har her været meget diskussion om, hvor meget regeringen så egentlig har fået gennemført. På nogle af ordførerne lyder det, næsten som om alle de her 31 anbefalinger var noget, som regeringen burde have gennemført, og det var for dårligt, at regeringen ikke havde gennemført dem alle. Der vil jeg blot lige sige, at jeg bestemt ikke mener, at det er regeringens rolle og ansvar f.eks. at sørge for, at tillidsrepræsentanternes arbejde med balance styrkes. Det mener jeg faktisk er noget, der ligger hos arbejdsmarkedets parter. En anden anbefaling peger faktisk på, at arbejdsmarkedets parter bør indgå en aftale om, at lønmodtagere kan tage fri med løn i forbindelse med alvorlig sygdom hos deres forældre. Det fortæller bare, at ordførerne fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti ikke har været inde at studere de her anbefalinger rigtigt og rubricere dem i forhold til, hvem det egentlig er, de er møntet på. Der er 31 anbefalinger, og skal man lave en gruppering, viser det sig, at 14 af de her anbefalinger er noget, som regeringen skal arbejde med, 7 af anbefalingerne er til arbejdsmarkedets parter, 5 er møntet på kommunerne, og de sidste 5 anbefalinger er rettet mod de individuelle arbejdspladser.

Det interessante i den her diskussion er så, hvad regeringen har gjort i forhold til de 14 anbefalinger, som var rettet mod regeringen som nogle af de ting, som regeringen kunne tage fat på og arbejde videre med at få gennemført. Ja, så kan jeg sige, at 9 af de 14 faktisk er noget, regeringen har gennemført. 2 af dem mener vi altså hører til hos arbejdsmarkedets parter. Vi har sagt nej til 2 andre anbefalinger, og så er vi stadig i gang med at overveje den sidste anbefaling. Så vi er faktisk godt i gang med at gennemføre eller har fået gennemført en lang række af de anbefalinger, som vi fra regeringens side kunne arbejde med, og vi er stadig i gang med at overveje den sidste anbefaling.

I forhold til nogle af de ting, der er kommet frem i denne debat, vil jeg gerne kvittere Dansk Folkeparti for mange af de initiativer, som vi faktisk har fået gennemført. Det er jo noget, vi har fået gennemført sammen med Dansk Folkeparti, f.eks. pasningsgarantien og ikke mindst kvalitetsfondsmidlerne, som skal ud at arbejde i de enkelte kommuner, bl.a. for, at man får nogle gode moderne daginstitutioner. 22 mia. kr. er der blevet sat af de kommende år fra Kvalitetsfonden til netop det arbejde ude i kommunerne. I det hele taget er jeg også glad for det arbejde, vi i regeringen har sammen med Dansk

Folkeparti i forhold til kampen med kommunerne omkring lukkedage og de løsrevne lukkedage.

Der kom et konkret spørgsmål fra den radikale ordfører om, hvorvidt regeringen havde fået lavet en portal omkring nogle af de anbefalinger, der er til at skabe en bedre balance. Der kan jeg glæde ordføreren med at sige: Ja, det har vi, og den har vi lavet i forbindelse med netop Balanceprisen for også at fremhæve de glimrende ting, som der er kommet inden for en lang række virksomheder, offentlige som private, store som små, i forhold til, hvordan man på den enkelte arbejdsplads bl.a. kan være med til at skubbe en bedre balance frem.

Med hensyn til stressrådgivning er det faktisk en af de anbefalinger, som kommissionen har møntet på kommunerne.

Så kom der en masse ting fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti. Jeg må sige, at jeg synes, det var noget forstemmende at høre mange af de ting, der kom fra Socialdemokraterne. Der er mange, mange løfter i den udtalelse, som den socialdemokratiske ordfører præsenterede, og der er slet ikke nogen eksempler på, hvordan man overhovedet skal finde penge til de mange løfter. Så da den konservative ordfører sagde, at det er ufinansierede løfter, kan jeg ikke andet end at sige: Jeg er fuldstændig enig. Når den socialdemokratiske ordfører så bliver spurgt, hvor de penge kommer fra, bliver der henvist til »En Fair Løsning« eller »Fair Forandring« og det forslag, man har lagt frem sammen med Socialistisk Folkeparti. I det hele taget vil man tilbagerulle en lang række af de besparelser, som regeringen har været nødsaget til at foretage i forhold til genopretningspakken.

Kl. 19:27

Jeg vil blot sige om »En Fair Løsning«, at »En Fair Løsning« i forvejen manglede mange penge i forhold til det, som regeringen har fremlagt i forbindelse med tilbagetrækningsreformen. Regeringen har sagt, at der skulle findes et sted imellem 45 mia. kr. og 50 mia. kr. for at dække det hul, som den internationale krise har skabt i dansk økonomi. Regeringen har fundet en række af de midler og er i fuld gang med at finde de resterende, bl.a. ved at fremlægge tilbagetrækningsreformen. Men »En Fair Løsning« mangler omkring 17 mia. kr. plus de 15 mia. kr., der blev aflyst her i weekenden, hvor LO lige trak tæppet væk under de 12 minutter ekstra om dagen.

Når vi så taler om 12 minutter ekstra om dagen, kunne jeg forstå på Socialistisk Folkepartis ordfører, at det godt kunne være, at man ikke skulle arbejde så meget, og at man måske slet ikke skulle arbejde ret meget længere, og at man kunne bruge en masse andre tiltag og noget med arbejdsmiljø og noget med deltid og fuldtid og hel række andre fugle på taget. Der må jeg altså bare lige sige, at hvis man løber væk fra »En Fair Løsning«, synes jeg, at man skal lægge noget andet på bordet, så man kan fortælle vælgerne, hvordan det er, man vil finde pengene. Jeg synes, at det er for sølle at blive ved med at henvise til nogle kaffemøder, man skal have efter det kommende valg.

De løsninger, der skal til, de tiltag, der skal til for at finde de penge, der er behov for efter en økonomisk krise, er med til at bestemme den retning, som vi har i vores samfund. Det er med til at have indflydelse på den enkelte families hverdag og den enkelte families balance i forhold til familieliv og i forhold til arbejdspladsen. Begynder man så igen at tage fat på spørgsmålet om, at vi alle sammen skal arbejde noget mere – hvis det alligevel gælder; det er jo ikke helt til at finde ud af – så må jeg blot anføre, at der er jeg sådan set meget enig med ordføreren fra Kristendemokraterne, hr. Per Ørum Jørgensen, i, at det faktisk er noget, der kan gå ind og ramme børnefamilierne. Man synes, det er forfærdeligt at gå ind med en tilbagetrækningsreform og fjerne efterlønnen. Man vil faktisk hellere have, at det er børnefamilierne, der skal arbejde mere.

Dansk Industri har lavet en undersøgelse, som blev præsenteret i Børsen for nogle uger siden, som faktisk viste, at hvis hele det hul, der var i forslaget fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti, skulle finansieres, ved at vi skulle arbejde mere, ville det svare til 2½ ekstra time om ugen. Man har også glemt at fortælle familierne, ud over at de skal arbejde mere, at de selvfølgelig skal have deres børn passet mere. Hvad betyder det, når man skal have sine børn passet ekstra i dagtilbuddene, i daginstitutionerne? Det betyder jo, at man skal have øgede normeringer, og det betyder jo, at det bliver dyrere ude i de enkelte kommuner at drive dagtilbud. Det betyder i sidste ende, at familierne skal betale mere for det, for husk nu, at 25 pct. af det, det koster at passe et barn i en kommune, bliver betalt af forældrene.

Når der bliver sagt meget fra Socialdemokraternes side og Socialistisk Folkepartis side om, at der skal skabes vækst; vi skal gøre ligesom nogle af de andre lande, så synes jeg, at det kunne være rigtig sundt, hvis ordføreren fra Socialdemokraterne og ordføreren fra Socialistisk Folkeparti prøvede at kigge lidt mod nord og f.eks. se på, hvad det er, man har gjort i Sverige. Ja, der har man bl.a. også været inde og sørge for virkelig at trimme de offentlige udgifter. Det eneste, jeg kan få ud af at læse det forslag til vedtagelse, der kommer fra bl.a. Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne, er, at vi skal øge de offentlige udgifter mere og mere. Der bliver jeg blot nødt til at sige, at det har vi simpelt hen ikke råd til i samfundet.

Vi er et af de lande i den vestlige verden, blandt dem, vi ellers plejer at sammenligne os med, som har den største offentlige sektor, og som har det største offentlige forbrug. Vi har simpelt hen ikke råd til at lade den offentlige sektor bare vokse og vokse. Jeg kan love ordførerne fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti for, at hvis vi ikke sørger for, at vi har en effektiv god offentlig sektor, som selvfølgelig ikke vokser ud over de grænser, der er i dag, og hvis man bare giver los, som det fremgår af den udtalelse, som kommer fra ordførerne fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti, så vil vi se nogle konsekvenser for familierne, og det vil gå ud over den balance, der skal være mellem arbejdsliv og familieliv, og det er ikke positive konsekvenser, det ville have. Tak for ordet.

Kl. 19:32

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par korte bemærkninger til socialministeren. Den første er fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 19:32

Eigil Andersen (SF):

SF har f.eks. fremlagt et forslag, som vil frembringe 75.000 nye arbejdspladser i løbet af de næste 10 år. Hvad har regeringen fremlagt, hvad det angår? Ingenting, simpelt hen.

Jeg vil også sige, at i det forslag til vedtagelse, som vi har fremsat, forsøger vi jo at rette op på nogle af de forringelser for familierne i Danmark, som den borgerlige regering har gennemført, og der er fuld finansiering i de planer, vi har fremlagt.

Jeg vil give ministeren, at det er rigtigt, at det ikke er alle 31 forslag, der er lovgivningsinitiativer. Jeg tror, at der er lidt flere lovgivningsinitiativer, end ministeren siger, men jeg vil bare gerne nævne i hvert fald fire, som med sikkerhed ikke er gennemført: Forældre til børn under 14 år bør have en lovfæstet ret til at holde mindst 2 ugers ferie med deres børn hvert år. Det er ikke gennemført. Balancen mellem familie- og arbejdsliv bør gøres til en obligatorisk del af den lovpligtige indsats for et bedre arbejdsmiljø. Det er ikke gennemført. Og det er altså kommissionens anbefalinger. Der bør skabes bedre betingelser, for at mænd kan tage barselorlov. Det er ikke gennemført. Der bør udvikles en barseludligningsordning for selvstændige erhvervsdrivende. Det er ikke gennemført. Hvorfor har regeringen ikke gennemføre de fire punkter?

Kl. 19:34

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 19:34

Socialministeren (Benedikte Kiær):

For det første vil jeg lige om det, som ordføreren for Socialistisk Folkeparti siger om forslaget om de 75.000 nye arbejdspladser, sige, at der har været en del kritik af, at der mangler noget finansiering af de mange forslag, som kommer fra Socialistisk Folkeparti. Der kom nogle forslag om finansiering, såsom at man skulle lade være med at give så mange tilskud til zoologiske anlæg, men det tror jeg ikke kan finansiere alle de drømme, der ligger i det energipolitiske udspil, der kom fra Socialistisk Folkeparti.

Det er ikke korrekt, når ordføreren siger, at regeringen ikke foretager sig noget. Jeg står faktisk selv bag en boligaftale, som betyder, at man vil kunne bruge 5 mia. kr. ud over det, man plejer, til renovering og udvikling af den almene boligsektor. Så der sker også noget fra regeringens side med forskellige konkrete forslag.

Så bliver der spurgt til nogle specifikke anbefalinger fra kommissionen. Der bliver spurgt om det med forældre til børn under 14 år. Det er et af de forslag, som vi siger hører til hos arbejdsmarkedets parter. Ordføreren må lige spørge om resten igen, og så kan jeg komme ind på dem.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Det vil hr. Eigil Andersen sikkert gerne. Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 19:35

Eigil Andersen (SF):

Tak. Her må jeg allerede sige, at det, der står i kommissionens anbefalinger, er ordet lovfæstet, og lovfæstet betyder altså, at det står i en lov. Der står i punktet her, at forældre til børn under 14 år bør have en lovfæstet ret til at holde mindst 2 ugers ferie med deres børn hvert år. Det kan altså ikke bortforklares, og det er i hvert fald ikke gennemført. På samme måde står der, at der bør udvikles en barseludligningsordning for selvstændige erhvervsdrivende. Det er absolut heller ikke gennemført.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 19:35

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Som sagt er det anbefalinger, der bliver fremlagt. Det kan godt være, at anbefalingen om det med, at forældre til børn under 14 år bør have en lovfæstet ret til at holde mindst 2 ugers ferie med deres børn hvert år, er noget, som ordføreren mener at vi bare skal lovgive om. Vi mener, at det er noget, der hører til hos arbejdsmarkedets parter, og det er derfor, vi siger, at det er et af de to forslag, vi har henvist til arbejdsmarkedets parter.

Med hensyn til det med en barseludligningsordning er det faktisk et af de forslag, vi stadig væk er i gang med at overveje. Det er komplekst, og det er dyrt, men det er noget, som vi prøver at finde frem til om vi kan finde en løsning på. Så det er ikke korrekt, at det er noget, vi har skrottet. Det er faktisk noget, vi stadig væk er i gang med at kigge på, men det er ikke noget, man lige kan løse med et fingerknips.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste korte bemærkning er fra fru Julie Skovsby.

Kl. 19:36

Julie Skovsby (S):

Tak. Først bliver jeg lige nødt til at rette ministeren. Jeg henviste ikke til »En Fair Løsning« i forhold til finansieringen af de forslag, der er i vores forslag til vedtagelse. Jeg henviste til Socialdemokraterne og SF's finanslovforslag.

Men jeg ville ønske, at ministeren kunne tale lige så meget om regeringens politik, som man taler om oppositionens politik. Og det får mig til at bede ministeren om at eftersende opgørelsen over, hvad de enkelte anbefalinger falder ind under – om de er rettet mod arbejdsmarkedets parter, som jeg kunne forstå at man mente gjorde sig gældende i forbindelse med anbefaling nr. 7 om forældre til børn under 14 år. Kan vi få en liste, hvor det helt konkret står? Så vil det være rigtig, rigtig fint.

Jeg vil gerne spørge ministeren om netop de punkter, som ministeren mener er rettet mod arbejdsmarkedets parter og altså ikke regeringen. Har regeringen ikke på noget som helst tidspunkt overvejet, at man kunne tage de anbefalinger med i en trepartsforhandling og ligesom anbefale arbejdsmarkedets parter at gå ind i de anbefalinger og de her konkrete punkter og få dem gjort til virkelighed?

Kl. 19:38

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 19:38

Socialministeren (Benedikte Kiær):

I forhold til en opgørelse over, hvilke aktører anbefalingerne retter sig mod, tror jeg, at den bedste procedure vil være, at spørgeren stiller det spørgsmål gennem Socialudvalget. Så er vi også sikre på, at vi er helt enige og aligned, med hensyn til hvad det er, spørgeren gerne vil have. Så stil gerne spørgsmålet gennem Socialudvalget.

Så vil jeg i forhold til trepartsforhandlinger sige, at der faktisk også er sket nogle af de ting, som f.eks. det med at sikre bedre rammer for, at der kan være en balance mellem familieliv og arbejdsliv, som en obligatorisk del af den lovpligtige indsats for et bedre arbejdsmiljø. Det er faktisk noget af det, som vi med trepartsaftalerne og regeringens aftale med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance den 18. december 2007 fik en aftale om - så man faktisk nu skal foretage målinger af medarbejderes trivsel og tilfredshed, herunder det psykiske arbejdsmiljø, og det skal ske i tilknytning til den lovpligtige arbejdspladsvurdering. Og initiativet er i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i staten, regionerne og kommunerne implementeret i samarbejds- og MED-udvalgs-strukturen. Så der er faktisk også nogle af tingene, som vi har arbejdet videre med, og som vi har kunnet arbejde videre med, og det har vi selvfølgelig taget fat på. Kl. 19:39

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 19:39

Julie Skovsby (S):

Jeg vil meget gerne stille spørgsmålet skriftligt, og så får jeg også mulighed for at høre, om der skulle være yderligere anbefalinger, som man ønsker at arbejde videre med, netop ved trepartsforhandlinger.

Men en af de mange anbefalinger, som ikke falder ind under den definition, kunne eksempelvis være anbefaling nr. 4, som handler om, at daginstitutionernes pædagogiske personale bør have mest mulig tid til at opfylde børnenes behov for omsorg og stimulering. Føler ministeren, at det punkt eksempelvis er blevet opfyldt, eller er det

også noget, man arbejder med, og som vi kan forvente at der om 5 år måske kommer noget om?

K1 19:40

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 19:40

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det er en af de anbefalinger, der især retter sig mod den aktør, som vi kalder kommunerne, men så skal vi jo selvfølgelig fra regeringens side sørge for at opstille nogle rammer, så kommunerne også har mulighed for at gennemføre det her.

Der kan jeg glæde spørgeren med, at vi faktisk sidste år fik gennemført en lang række afbureaukratiseringsforslag og fjernelse af regler netop inden for dagtilbudsområdet, hvilket faktisk betyder, at vi løfter, hvad der svarer til 170 mio. kr., af kommunernes skuldre i forhold til nogle regler og noget bureaukrati, som vi er blevet enige med kommunerne om at fjerne.

Så der har vi faktisk været inde at levere varen, for at kommunerne kan sørge for at bruge de ressourcer, der så bliver frigivet, til at gå ind og arbejde med den her anbefaling fra kommissionen.

Kl. 19:41

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til socialministeren. Der er en anden runde, det har hr. Per Ørum Jørgensen i hvert fald bedt om. Værsgo, hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 19:41

(Ordfører for forespørgerne)

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det, og tak for en god og konstruktiv debat. Jeg synes, at det er utrolig opløftende, at vi igen i Folketinget debatterer familiepolitik. Det har altid været et højt profileret område for Kristendemokraterne, og det vil det også fremdeles være. Jeg synes måske ikke, at jeg sådan er voldsomt opløftet i forhold til regeringens intentioner om at komme med nye forslag om det, men trods alt var der jo mange pæne løfter i den henseende.

Jeg synes egentlig efterhånden, hvis vi også skal give det her et værdipolitisk præg, at man ser, at pengedebatten fylder det hele, når det gælder den danske politik. Det handler utrolig meget om økonomi og penge og alt for lidt om, hvad det er, der giver borgerne livskvalitet. Netop det spørgsmål, som betyder allermest for langt de fleste borgere, er jo det med de nære omgivelser, det er spørgsmålet om deres familieliv.

Derfor er det jo selvfølgelig helt, helt centralt trods finanskrisen, at vi også imødekommer ønsket fra borgerne om, at der er fokus på, hvad det er, der giver borgerne livskvalitet, og at det ikke kun kommer til at handle om penge. Det er ikke bare en tendens, som Kristendemokraterne vil bringe ind i det danske Folketing. Det er noget, vi ser Cameron i England bruge mange ressourcer på; det er noget, vi ser Sarkozy i Frankrig bruge mange ressourcer på, netop at sætte fokus på det – som en slags refleksion oven på finanskrisen og som refleksion oven på den opgangsperiode, som mange lande jo har oplevet igennem de senere år – og på, hvad det egentlig er, der betyder noget for folks hverdag. Der er det altså vigtigt at have familiepolitikken helt fremme på den politiske dagsorden.

Der er mange partier, som taler om skattelettelser – mange er måske så meget sagt, men der er i hvert fald nogle stykker, som er meget optaget af skattelettelser i forhold til at skabe vækst – men det, der egentlig er interessant, når man ser undersøgelser, og hvis man hører de udenlandske eksperter, som vi jo har brug for i Danmark til at skabe væksten, er, at det jo ikke er på grund af skattetrykket, at de vælger at bosætte sig i Danmark. Der kom en undersøgelse for nylig, hvor man konkluderer, at ni ud af ti eksperter fremhæver det forhold, at danske arbejdspladser respekterer medarbejdernes familieliv, og stort set alle glæder sig over den personlige sikkerhed og det rene miljø. Det er meget sjovt at se, at det altså er de bløde værdier, der tiltrækker udenlandske eksperter. Det er vores velfærdssamfund. Så faren er jo, at vi er så optaget af økonomi og penge, at vi egentlig glemmer det, som gør, at mange fra udlandet faktisk har lyst til at opholde sig i Danmark og arbejde i Danmark og dermed give værdi til det danske samfund.

Derfor er jeg også glad for, at Kristendemokraterne i forbindelse med finansloven fik nedsat en værdikommission, hvor netop familie-politikken er et væsentligt element, og hvor vi lægger op til en folkelig debat om familiernes vilkår, herunder også børns opvækst, børns opdragelse. Vi får sat fokus på, hvad den moderne livsstil betyder for os, og får på den måde rejst en værdidebat med udgangspunkt i, hvad der betyder noget for den enkelte borger. Og der er det ganske givet familien, der betyder noget, uanset om vi taler om det fra børnenes perspektiv, fra bedsteforældrenes perspektiv eller fra forældrenes perspektiv.

Så jeg vil egentlig gerne sige tak for en rigtig god debat, og så kan jeg garantere, at Kristendemokraterne vil sætte det her spørgsmål på dagsordenen flere gange og kontinuerligt i Folketinget, så vi ikke glemmer, at der er andet, der betyder noget her i Danmark, end penge og økonomi.

Kl. 19:45

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak til ordføreren.

Der er flere, der har bedt om en anden runde, og jeg tager dem efter partistørrelse, og det vil sige, at det er fru Louise Schack Elholm, der er først, derefter er det hr. René Christensen og foreløbig i hvert fald fru Vivi Kier.

Så er det fru Louise Schack Elholm fra Venstre.

Kl. 19:46

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Jeg synes, vi må gøre det helt klart, at familiepolitikken er utrolig vigtig, men familiepolitikken er meget andet end bare det at tale om barselorlov og mange andre ting, som er meget vigtige. Familiepolitik handler også om at skabe nogle rammer for vores børn, der rækker ud i fremtiden, nogle rammer, der sikrer, at der er et velfærdssamfund for vores børn, og jeg må sige, at det sigte synes jeg overhovedet ikke oppositionen har vist noget af i dag.

Man er kommet med nogle gyldne løfter, som er fuldstændig ufinansierede, og hvad betyder det? Det betyder, at vi efterlader de kommende generationer – vores børn – med en meget, meget stor regning; en regning, der vil gøre, at de ikke vil kunne opretholde det velfærdssamfund, som vi kender i dag, og det synes jeg man skal tage alvorligt. Jeg synes, man skal tage den økonomiske situation alvorligt og ikke bare komme med det ene ufinansierede løfte efter det andet.

Noget af det vigtigste, vi kan gøre for vores børn, er derfor at sikre en fornuftig økonomisk politik, så det også er et velfærdssamfund, vores børn er voksne i.

Kl. 19:47

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er så hr. René Christensen. Undskyld, jeg beklager meget, men jeg må bede ordføreren om at komme op på talerstolen igen, for der kommer en kort bemærkning, og den er fra fru Julie Skovsby. Værsgo.

Kl. 19:47

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Jeg vil meget gerne stille ordføreren et spørgsmål, når nu vi diskuterer de to veje, vi kan gå i dansk politik, og det er tydeligt for enhver, tror jeg, især for børnefamilierne, at regeringen og Dansk Folkepartis vej er besparelser. Vi derimod ønsker at skabe vækst, fremrykke offentlige investeringer og til sidst arbejde os ud af krisen.

Jeg vil blot stille spørgsmålet, om man som borgerlig politiker ikke engang imellem overvejer, om man kan spare for meget på netop det her område. Kan man spare for meget på børneområdet i forhold til de besparelser, der sker i daginstitutioner, i forhold til hvor meget man presser forældre, i forhold til de mange, mange områder, hvor vi ser der sker besparelser? Kan man spare for meget?

Kl. 19:48

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:48

Louise Schack Elholm (V):

Denne indstilling, som ordføreren viser her, minder mig om det, jeg nogle gange ser i Luksusfælden. Jeg ved ikke, om fru Julie Skovsby ser Luksusfælden, men man kan se eksempler på forældre, der har de her dyre, dyre kreditkort og køber masser af legetøj til deres børn, fordi de synes, det er godt for deres børn, at de har legetøj. De glemmer bare at tænke på, at der også skal betales for det legetøj, og det er ikke godt for børnene, hvis konsekvensen af, at de får mere legetøj, er, at familien mister huset.

Så for mig er det altså vigtigt, at der skabes nogle stabile rammer for vores børn og ikke bare nogle rammer, som er det rene overbud, som er ufinansierede. Der skal være hold i det, vi lover dem.

Kl. 19:49

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 19:49

Julie Skovsby (S):

Mit spørgsmål var egentlig meget enkelt det, nemlig om man kan spare for meget på det her område. Kan man gennemføre for store besparelser på børneområdet? Det var det, jeg spurgte om.

Hvordan det er andre steder i landet og i Luksusfælden og andre ting, skal jeg ikke gøre mig klog på. Jeg ved bare, at der, hvor jeg kommer fra, er der familier, der har købt hus på et tidspunkt – måske på det forkerte tidspunkt, men sådan er det, det er vi altså nogle der har gjort – hvor huspriserne var høje. Man har købt med fastforrentede lån, og det, at regeringen og Dansk Folkeparti har halveret dagpengeperioden, gør altså, at nogle familier vil komme til at sidde i en meget, meget usikker situation, samtidig med at især vilkårene for børnefamilierne forringes.

Bor man i et område, hvor et hus ikke kan sælges, og falder man ud af dagpengesystemet, kan man ikke komme på kontanthjælp, og så er det en forfærdelig situation at stå i. Det har intet med Luksusfælden at gøre. Men det er nogle store problemer, som rigtig mange oplever at have i dag.

Kl. 19:50

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:50

Louise Schack Elholm (V):

Jeg kender udmærket til de problemer, der er. Jeg har selv købt hus på det allerdyreste tidspunkt, men det undskylder ikke, at man køber børnenes legetøj på et dyrt kreditkort. Man skal altså sørge for, før man bruger pengene, at pengene er i kassen, for ellers er det en gæld, vi efterlader til vores børn, så er det ikke et velfærdssamfund. Og jeg synes, vi skylder vores børn at give dem et velfærdssamfund.

Kl. 19:50

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Denne gang er der ikke flere korte bemærkninger, og så er det hr. René Christensen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:50

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Ja, så blev vi nødt til at tage en anden runde. Det er jo, fordi man – hvis der er nogen, der sidder og kigger på det her – også er nødt til at få lidt svar. For hvad er det, vi har set her i aften? Det er jo utroligt, hvilken check Socialdemokratiet har fået med her i aften. Altså, i weekenden forsvandt de 12 minutter, der var de væk. Det er 15 mia. kr. Hvad er det så, der er sket her i løbet af aftenen? Hvis jeg kigger på min lille lommeregner, så er der vel blevet lovet 2-3 mia. kr. væk til nye pædagoger og daginstitutioner sådan lige over en torsdag aften. Det er da interessant, og det er da flot. Jeg kan godt forstå, hvis der sidder nogle ude på den anden side og siger: Det lyder rigtig spændende. Men skal vi ikke lige høre, hvordan de kommer? Skal vi ikke lige høre, hvordan alle de her penge kommer til nu, hvor også de 12 minutter er væk?

Så vil jeg også undres over, at man kan blive ved at stå her og sige det. Nu har ministeren også været oppe og sige, hvor mange penge der er blevet brugt. Når der er blevet brugt 22 mia. kr. på kommunerne, som de kan bruge på børneområdet, skoler og andre steder, hvordan kan man så blive ved med at stå og sige: Der bliver skåret ned, skåret ned, skåret ned? Det kan jeg simpelt hen ikke forstå.

Jeg vil bare sige til dem, der kigger på det her: Man skal altså lytte til, hvad der bliver sagt. Og i dag er der blevet lovet rigtig, rigtig mange penge væk. Jeg kan sige det sådan, at jeg i hvert fald fremadrettet vil bruge lidt af min tid på at finde ud af, hvor de her penge skal komme fra.

Kl. 19:52

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger til denne ordfører, så vi går videre til den næste i ordførerrækken. Det er hr. Eigil Andersen som ordfører for Socialistisk Folkeparti. Der er 3 minutter.

Kl. 19:52

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Jeg kan forstå, at det generer de borgerlige partier meget, at vi fra oppositionens side har nævnt nogle af de forringelser, som man har gennemført over for børnefamilier. Det kan jeg da godt forstå generer, for det generer også familierne og giver dem derfor et dårligere familieliv – det er det tema, den her debat handler om – eksempelvis ved at man har skåret ned på børnechecken, eksempelvis ved at man har ladet antallet af lukkedage og lukkeuger i kommunerne vokse, og ved at man ikke har opfyldt sit løfte fra 2005 om at ville afskaffe alle lukkedage. Det var en borgerlig familieminister, som lovede det, men det trak man tilbage. Det forstår jeg godt er generende, men problemet er, at det er et faktum. Det er sådan, det forholder sig. Der er jo et princip her, som ikke duer. Man kan jo ikke sige, at nu skærer man ned på velfærden for at bevare velfærden. Altså, det strider simpelt hen mod hinanden, og sådan hænger tingene ikke sammen. Det er en absurditet.

Med hensyn til økonomisk ansvarlighed må jeg sige, at det virker utrolig dobbeltmoralsk på mig at høre, at man fra borgerlig side mener, at man er økonomisk ansvarlig. De skattelettelser, som den her regering har bevilget hovedsagelig til højtlønnede og rige mennesker i 2003 og i 2007, betyder, at det danske samfund i dag får 19 mia. kr. mindre i indtægt hvert eneste år, end man ville have fået, hvis man ikke havde lavet de skattelettelser. 19 mia. kr. havde vi haft mere, eller også havde vi kunnet dække noget af underskuddet på den måde.

Sagen er, at den her regering simpelt hen har forøget underskuddet i statskassen med 19 mia. kr. årligt bare ved de skattelettelser, man har gennemført i 2003 og 2007. Og så duer det jo altså ikke, at man kommer her og siger, at man har opført sig ansvarligt, og at vi andre har opført os uansvarligt.

Jeg vil i øvrigt også gerne sige noget om kommunerne. Man kan stille forskellige tal op, men man kan gå ud til befolkningen og spørge befolkningen ad, hvordan de oplever det. Oplever de, at kommunerne har fastholdt velfærden, har gjort den bedre eller har forringet den? Så vil svaret fra de fleste være, at de har oplevet forringelser, og det passer også. Det hænger jo simpelt hen sammen med, at der eksempelvis bliver flere ældre i samfundet, og at der derfor er et stigende behov for penge på det område. De penge får kommunerne ikke, og derfor bliver resultatet for den enkelte person, at det bliver en dårligere hjælp og en dårligere service, man får, end man har fået hidtil. Sådan forholder det sig, og det er det, som afspejler sig i meningsmålingerne, nemlig at det er befolkningen godt klar over, og at de kan se, at det, der bliver sagt her fra borgerlig side, simpelt hen ikke passer.

Kl. 19:55

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra hr. René Christensen.

Kl. 19:55

René Christensen (DF):

Det er meget, meget kort, og det er egentlig et helt andet emne, for vi snakker jo familiepolitik her, men man er nødt til at kommentere på det, der bliver sagt.

Nu bliver der sagt, at skattelettelserne kun er gået til de allerrigeste. Vil det sige, at man fra SF's side vil påstå, at der ikke er nogen af de her LO-familier – altså gode danske borgere, som har en faglig uddannelse, og som går på arbejde hver dag og passer deres ting – som har fået glæde af de her skattelettelser? Er det det, man står og siger?

Kl. 19:55

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:55

Eigil Andersen (SF):

Det, jeg sagde, og det, som er rigtigt, er, at de skattelettelser, man har givet i 2003 og 2007, hovedsagelig er gået til vellønnede og rige mennesker. Det er også et faktum. Men det er jo simpelt hen uansvarligt, at man har givet skattelettelser, som derefter medfører et større statsunderskud. Den misere, vi står i nu i det danske samfund, ville have været langt mindre, hvis de skattelettelser ikke var givet.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. René Christensen.

Kl. 19:56

René Christensen (DF):

Jamen det er interessant at høre. Det vil sige, at sygeplejersken, politibetjenten, automekanikeren og smeden, der går på arbejde hver dag og passer sine ting, simpelt hen får for meget i løn. Det er de rige, vi skal løbe efter. Det er dem, der går på arbejde hver dag, har taget deres faglige uddannelse, passer deres job og arbejder rigtig hårdt hver eneste dag. De får simpelt hen alt for meget i løn, og der skal skæres endnu mere. Og så kan man så spørge: Mon ikke nogle af dem også er i børnefamilier?

Kl. 19:57

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:57

Eigil Andersen (SF):

Det er jo småpenge, som er givet til almindelige mennesker, i forhold til hvad der er givet til dem, der har store indtægter; hvad bankdirektører og andre har fået. Så der er jo en kolossal skævhed i det her.

Jeg mente egentlig også, at det her var en debat om familieliv og arbejdsliv og balancen mellem det, men jeg kan jo forstå på det, der bliver sagt fra borgerlig side, at man ønsker en økonomisk debat i stedet for. Så er det jo klart, at man bliver nødt til at reagere på det. Jeg havde da hellere set, at vi f.eks. nu havde talt om, hvorfor den borgerlige regering ikke vil indføre, at børnefamilier kan få mulighed for at bruge hjemmeserviceordningen, som kunne lette deres hverdag. Det synes jeg da ville være et langt bedre punkt at få uddybet i den her debat, for det ville være noget konkret, som ville kunne hjælpe rundtomkring i hjemmene.

Kl. 19:57

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en kort bemærkning fra fru Louise Schack Elholm.

Kl. 19:58

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Alle de skattereformer, skatteomlægninger, der har været, har haft et enormt stort fokus på at sikre, at det kan betale sig at arbejde. F.eks. er der blevet indført et beskæftigelsesfradrag, ligesom Familie- og Arbejdslivskommissionen har foreslået, hvilket jo netop hører ind under den her debat.

Så overrasker det mig, at SF's ordfører kan stå her og sige, at vi har haft et for højt forbrug, for jeg kan ikke mindes en eneste gang, hvor SF er kommet med et forslag, der har kostet færre penge end det, regeringen er kommet med. Så jeg ville gerne høre SF: Hvornår har man nogen sinde foreslået at bruge færre penge, end vi har foreslået?

Kl. 19:58

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:58

Eigil Andersen (SF):

Jeg er ikke helt med på spørgsmålet, men jeg ved i hvert fald én ting, og det er, at de skattelettelser, som jeg har henvist til et par gange, har mit parti stemt imod, og det er jo, fordi vi har ment, at det var uansvarligt at give dem. Det betyder jo, at vi der i hvert fald ville have holdt nogle penge i de offentlige kasser, som den borgerlige regering bare har smidt ud på en helt uansvarlig måde, hvilket er en af årsagerne til, at samfundet står i den suppedas, som vi står i nu. Det, som det så drejer sig om, er jo selvfølgelig at få økonomien til at hænge sammen – det er det helt oplagt at det gør – men det drejer sig

også om at få samfundet til at fungere på en socialt ansvarlig måde, sådan at vi stadig væk tager hånd om dem, der har brug for det.

Den her regering er jo ved at støde de arbejdsløse ud i mørket med halveringen af dagpengeperioden, og i dag har vi behandlet et lovforslag, som handler om at nedsætte revalideringsydelsen til unge under 30 år osv. Det er stribevis af sociale forringelser, som er fuldstændig skæve og urimelige.

Kl. 19:59

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 19:59

Louise Schack Elholm (V):

Jeg er godt klar over, at Socialistisk Folkeparti ønsker at hæve skatterne. Det, jeg spurgte om, var: Hvornår har der været forslag om at bruge penge, hvor Socialistisk Folkeparti har foreslået at bruge færre penge, end regeringen har gjort? Lad mig gøre det mere specifikt: Hvornår har SF's finanslovforslag nogen sinde kostet færre penge end regeringens?

K1. 20:00

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

K1. 20:00

Eigil Andersen (SF):

O.k., nu forstår jeg spørgsmålet bedre.

Jeg tvivler på, at det er sket, og det er jo, fordi man ud fra en borgerlig tankegang ikke er så optaget af, hvordan velfærdssamfundet fungerer. Ud fra en borgerlig tankegang skal mennesker som udgangspunkt bare klare sig selv, altså, det er det såkaldte Tarzansyndrom: Her er jeg, jeg er så dygtig, og jeg skal nok klare mig. Og så ender det jo bare med, at der den dag, man bliver syg og har brug for samfundets hjælp, så måske ikke er nogen hjælp, eller at der den dag, man bliver arbejdsløs, så ikke er nogen hjælp, fordi dagpengeperioden er blevet forkortet til 2 år.

Det er jo den borgerlige tankegang, og der er det klart, at vi i SF mener, at der stadig væk skal være et ordentligt velfærdssamfund, som skal være velafbalanceret, og det kræver nogle penge.

Kl. 20:01

Forhandling

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre til fru Vivi Kier fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 20:01

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Tak. Jeg ved godt, at det har været en lang dag, og at vi alle sammen er ved at være trætte. Nogle af os er også sultne, men når jeg bad om at få ordet i anden omgang, var det lidt, fordi der i forbindelse med nogle punkter – og jeg havde opbrugt min spørgetid og min spørgeret – faktisk var nogle ting, som jeg syntes man var nødt til lige at sætte på plads. Senest må jeg jo så sige, at i hvert fald hr. Ole Sohn har været ude at sige og anerkende, at den offentlige sektor er rekordstor. Der er nogle i Socialistisk Folkeparti, som godt ved, at vi har den største offentlige sektor. Det kan jo ikke ligne besparelser.

Men lad det ligge, for jeg synes faktisk, at det tema, vi havde på i dag, var rigtig, rigtig vigtigt, nemlig balance mellem arbejdsliv og familieliv. Mange af spørgsmålene og mange af kommentarerne kom til at handle om noget, som overhovedet ikke havde den fjerneste indflydelse på balancen mellem arbejdsliv og familieliv. Jeg fik

bare ekstremt meget behov for at sige, at det forslag til vedtagelse, vi ser her, og det, man liner op i teksten, kun bekræfter mig i, at socialisterne altså mener, at de er bedre til at bestemme, hvordan familierne skal leve, altså frem for at familierne selv kan vælge. Man vil gerne begrænse familiernes ret til selv at vælge, og det synes jeg simpelt hen er så deprimerende. Jeg er nødt til at sige, at det kan jeg som borgerlig politiker aldrig nogen sinde stå inde for.

Når man så kigger på, hvad det er, de mener, der kunne gøres, for at vi fik en bedre balance mellem arbejdsliv og familieliv, så hverken græder eller griner jeg, men jeg er nødt til at slutte med det, jeg startede mine spørgsmål med at sige: Hvem skal nu betale? Jamen det har vi jo hørt. Man mener, at den gode LO-arbejderfamilie, der går ud og arbejder hårdt og inderligt og passer sit og sine, skal brandskattes ligesom alle mulige andre, og så tror man, at der er så mange millionærer i det her land, at man der kan hente milliarder af kroner ind.

Så det bliver brandskatning, og det bliver afgifter, som man kendte det for 10 år siden, hvor man aldrig vidste, hvad man havde at gøre med, fordi der er nogle partier herinde på Christiansborg, der mener, at de er langt bedre til at bestemme, hvordan familier skal leve, og man skal nok beslutte, hvem der skal holde barselorlov, og hvem der skal gøre hvad hvornår. Jeg synes, det er dybt, dybt tragisk og trist, og det kan undre mig inderligt, at Det Radikale Venstre, som plejer at være økonomisk ansvarlige, kan gå med på en forslagstekst, som også jeg bare kan se løber op i milliarder af kroner.

K1 20:03

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra fru Julie Skovsby.

Kl. 20:04

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Jeg vil sige til fru Vivi Kier, at det er o.k., at man ikke mener, at Socialdemokraternes og SF's finanslovforslag er finansieret, men det, at man siger det mange gange og gang på gang, gør det altså ikke mere rigtigt. Når det så handler om at diskutere det, som forespørgslen i dag vitterlig vedrører, nemlig Familie- og Arbejdslivskommissionens anbefalinger, og om, hvorvidt regeringen og partierne her i Folketinget ønsker at videreføre nogle af de forslag eller anbefalinger, så har jeg bemærket, at mine kollegaer og især SF's ordfører, hr. Eigil Andersen, flere gange har nævnt mange konkrete anbefalinger i spørgsmålene. Jeg har også her i debatten haft flere af anbefalingerne fremme og har stillet direkte spørgsmål, og det er jo det, det handler om.

Jeg vil bare spørge De Konservative, om der er en af de her anbefalinger, som man kan nævne, som man synes er relevant, og som vi ikke har været inde at diskutere i debatten i dag.

Kl. 20:05

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 20:05

Vivi Kier (KF):

Nu vil jeg så sige, at jeg er dybt, dybt forundret over, at det, hvis det er nogle af de anbefalinger, man gerne vil have gennemført, så ikke er det, man har skrevet i sit forslag til vedtagelse. I forslaget til vedtagelse står der »Gøre op med kommunal nulvækst«, »Øremærke 12 ugers barsel til mænd« osv. osv. Jeg er nødt til at sige, at jeg ikke sådan lige kan se, at det har så meget at gøre med de anbefalinger, der kom fra den kommission.

Jeg synes, det er fint og godt, at vi er uenige, men for mig er det rigtig vigtigt, at vi giver muligheder for, at familierne selv kan vælge og selv tilrettelægge, hvordan de vil leve deres liv. Jeg ønsker ikke at

tvinge nogen familier ind i noget, sådan som jeg igen og igen hører andre vil. For jo flere skatter man opkræver ude hos borgerne, jo flere ting man kommer med løfter om, jo mere signalerer man herindefra, at Folketinget er meget bedre til at bestemme, hvordan borgernes penge skal bruges, end de selv er til at bestemme det.

Kl. 20:06

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 20:06

Julie Skovsby (S):

O.k., så tager vi det punkt for punkt. I anbefaling nr. 20 står der: »Der bør skabes bedre betingelser for, at mænd kan tage barselsorlov.« Det har meget at gøre med øremærket barsel til fædrene. Så kan vi tage anbefaling nr. 4, hvor der står: »Daginstitutionernes pædagogiske personale bør have mest mulig tid til at opfylde børnenes behov for omsorg og stimulering.« Det vedrører i den grad kommunal nulvækst, og det er der flere af anbefalingerne der gør.

Jeg stiller blot det her spørgsmål, fordi jeg ikke har hørt den konservative ordfører nævne en eneste anbefaling her i debatten i dag. Vi har bragt dem på banen, og vi har nævnt de specifikke anbefalinger. Kan den konservative ordfører nævne en af de anbefalinger, man synes det er vigtigt at gå videre med?

K1. 20:07

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

K1. 20:07

Vivi Kier (KF):

Så bliver jeg sådan set meget trist til mode, for så har hele debatten i dag jo været spildt, og jeg må i hvert fald formode, at spørgeren overhovedet ikke har hørt efter, hvad jeg har sagt. Jeg er faktisk kommet med konkrete bud på, hvad jeg synes vi skulle gå videre med. Men i den socialdemokratiske verden er det åbenbart kun de anbefalinger, der tæller. At følge dem er det eneste, man kan gøre for at gøre det bedre for familierne.

Jeg må sige, at når det gælder barsel, skal vi da ikke tvinge nogen familier til at beslutte, at fædrene skal tage en bestemt del. Vi har jo faktisk i den her regeringstid udvidet barselordningen med barsel op til 52 uger og gjort den fleksibel. Vi har gjort rigtig meget for det her. I forhold til tid til børn er jeg fuldstændig enig i, at det er vigtigt, at der, når vores børn kommer ud i dagtilbud, er nogle voksne, som tager sig tid til dem. Men hvis kommunerne sparer på det her område, er det faktisk, fordi kommunerne i de her år har færre børn og nu får flere ældre. Derfor skal man jo ikke bruge de samme penge, som man skulle bruge før. De kommunale budgetter er steget år efter år. Det kan vi se sort på hvidt. Selv hr. Ole Sohn har bekræftet det i dag. Så er det da klart, at kommunerne skal regulere, alt efter hvor mange borgere man har i den ene og den anden gruppe.

K1. 20:08

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 20:08

Eigil Andersen (SF):

De punkter, som står i oppositionens forslag til vedtagelse, er følgende: »Styrke indsatsen for at forebygge og bekæmpe stress og udbrændthed på arbejdspladsen.« Det koster umiddelbart ikke nogen penge, det kan spare penge, nemlig sygedagpenge. »Øremærke 12 ugers barsel til mænd« koster ikke penge. Det er en flytning af en barselorlov fra en person til en anden. »Begrænse lukkedage i daginstitutioner og SFO'er« koster penge, formentlig 400 mio. kr., og det

er der afsat penge til i Socialdemokratiet og SF's plan. »Fjerne besparelserne på børnefamilieydelsen og loftet over tabt arbejdsfortjeneste for pasning af et barn med handicap eller alvorlig sygdom« koster også penge, og det er der også afsat penge til i vores plan.

Endelig er der punktet »Gøre op med kommunale nulvækst«. Det er jo nødvendigt for at kunne gennemføre visse af de her ting. Eksempelvis er der kommuner, som tvinger ansatte i daginstitutionerne til at gå ned i arbejdstid, sådan at daginstitutionernes bemanding bliver dårligere og børnenes forhold bliver dårligere. Så det er jo meget konkret. Men vi er ikke oppe i milliardbeløb, sådan som det bliver fremstillet her.

Kl. 20:09

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

K1. 20:09

Vivi Kier (KF):

At begrænse lukkedage i daginstitutioner og SFO'er har man så beregnet koster et beløb, og jeg indrømmer blankt, at jeg ikke lige ved, hvor mange dage man har beregnet ind i det her. Jeg ved, at jeg i den periode, jeg har siddet herinde på Christiansborg, har været med til at give omkring 62 mio. kr. til at afskaffe de løsrevne lukkedage. Så prøver man nogle gange at følge en kommune, man selv kender godt, for det er dér, man kan se om det her virker. Jeg ved, at med de penge, der blev tildelt den kommune, jeg kender, afskaffede man de fire løsrevne lukkedage, man havde.

Derfor bekymrer det mig da dybt, at der, når jeg ser, at man faktisk har lavet en aftale med nogle kommuner og givet dem nogle penge, som de skal bruge til at løfte opgaven, tilsyneladende bliver ved med at opstå de her lukkedage. Derfor glæder det mig overordentligt, at jeg hørte ministeren sige i sin tale, at det vil man gå ind og kigge meget grundigt efter i sømmene. For det hjælper jo ikke noget at lave en aftale, hvis aftalen så ikke bliver holdt. Det svarer fuldstændig til, at alle mulige mennesker, der får en lønindkomst – og vi får også nogle penge, der går ind på vores konto – hver eneste måned bruger 2.000 kr., som der egentlig ikke er dækning for.

På et eller andet tidspunkt er det her regnestykke jo nødt til at gå op. Så at vi skal give kommunerne flere penge til noget, vi egentlig har givet penge til de kunne løfte opgaven med, er jo sådan lidt underligt og tricky, men det er noget af det, som jeg meget gerne vil gå ind i en debat om, for jeg synes, at det er urimeligt, at en aftale, hvor vi har givet penge til noget, så ikke bliver overholdt.

Kl. 20:11

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 20:11

Eigil Andersen (SF):

Det er det selvfølgelig også. Nu ved jeg ikke, om jeg har misforstået det, men jeg har egentlig forstået det sådan, at nogle af de her løsrevne lukkedage var blevet fjernet. Det er rigtigt, og det er det, pengene blev givet til. Det, der er problemet, er, at regeringen og ordførerens parti ikke vil give penge til, at man fjerner de her lukkeuger. Det er det, der er problemet, for så kan folk ikke passe deres arbejde. Det er det, vi gerne vil give nogle flere penge til.

Men det, der var min hovedsigte, var at sige til Det Konservative Folkeparti, at når det bliver fremstillet, som om vi er ude på et eller andet eventyr, når det gælder økonomi og penge, så passer det simpelt hen ikke. Det er ikke mange milliarder kroner, sådan som det bliver sagt. Det er et væsentlig mindre beløb. Den finansiering, der skal til, og der skal selvfølgelig finansiering til, er også indbygget i »En Fair Løsning« og »Fair Forandring«, SF's skatteplan og vores plan for fremtiden på arbejdsmarkedet.

Kl. 20:12

Den fg. formand (Pernille Frahm): Ordføreren.

Kl. 20:12

Vivi Kier (KF):

Jeg må så bare sige til »En Fair Løsning« og »Fair Forandring«, eller hvad alle de her mange planer, der er lagt frem, nu måtte hedde, hvor der ikke kunne flyttes et komma, og hvor kommaerne så alligevel er blevet flyttet hen ad vejen, at man det ene øjeblik gerne vil have 12 minutter mere om dagen, og det andet øjeblik er det skubbet til side, fordi det ikke holder; der mangler man at finde en finansiering på 15 mia. kr. Den del synes jeg slet ikke at vi skal tage fat på, men jeg vil også gerne tage den debat.

Så er der kommunerne, som har indført lukkeuger. Jeg må sige, at kommunerne jo har fået penge til at drive daginstitutioner og til at have dem åbne. Vi har så et kommunalt selvstyre, men jeg forstår så, at SF er utilfreds med, at kommunerne selv har kunnet disponere. Og vi kommer til at tage debatten om, hvorvidt vi skal flytte det fra kommunerne og fjerne det hele og igen sige, at vi herindefra Folketinget er bedst til at vide, hvordan tingene skal fungere. Det må jo bero på nogle aftaler, som man får, når man forhandler overenskomst, eller hvad det nu hedder, når kommuner og regeringen sidder sammen

Jeg synes jo, at det er problematisk, hvis jeg har givet penge til et område, at kommunerne så vælger ikke at bruge pengene til det område, men bruger dem til noget helt andet. Det er så her, at vi ender med at genere kommunerne ved meget specifikt at sige: Nu får I en pose penge, og de skal bruges til det. Men da vi gav dem 62,5 mio. kr. – tror jeg, at det var – til de løsrevne lukkedage, var de selv med til at sige, at det var det, der kunne gøre, at de løsrevne lukkedage kunne fjernes. Derfor er det rigtig ærgerligt, at kommunerne alligevel bliver ved med at komme med nye lukkedage.

Kl. 20:13

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Så siger vi tak til ordføreren, da der ikke er flere, der har bedt om korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 1. marts.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

10) Valg af 3 medlemmer og 3 stedfortrædere til Sygekassernes Helsefonds bestyrelse for perioden 1. april 2011 til 31. marts 2015.

Kl. 20:14

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 94 medlemmer: Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Edmund Joensen (SP) og Pia Christmas-Møller (UFG)

en gruppe på 85 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Juliane Henningsen (IA), Lars-Emil Johansen (SIU), Høgni Hoydal (T) og Christian H. Hansen (UFG).

Grupperne har udpeget følgende medlemmer:

Medlemmer:

- 1 Anne-Mette Winther Christiansen (V)
- 2 Aase D. Madsen (udpeget af DF)
- 3 Lone Møller (udpeget af S)

Stedfortrædere:

- 1 Anna Margrethe Ikast (udpeget af KF)
- 2 Simon Emil Ammitzbøll (LA)
- 3 Bente Nielsen (udpeget af SF)

Meddelelse om, hvem der er valgt i henhold til gruppernes indstilling, vil blive optaget på Folketingstidende.dk.

De pågældende er herefter valgt.

Kl. 20:15

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 25. februar 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

. Mødet er hævet. (Kl. 20:15).